

210/ORIENTAL

U LIX

Oriental 210

PALMER

22101433392

12/6

Digitized by the Internet Archive
in 2019 with funding from
Wellcome Library

<https://archive.org/details/b3135001x>

ENGLISH AND PERSIAN
DICTIONARY.

WORKS BY E. H. PALMER, M.A.

CONCISE ENGLISH - PERSIAN DICTIONARY.

With Simplified Grammar of the Persian
Language. Seventh Impression. Crown 8vo.

PERSIAN-ENGLISH DICTIONARY. Tenth
Impression. Crown 8vo.

KEGAN PAUL, TRENCH, TRUBNER & CO., LTD.

A
CONCISE DICTIONARY,
ENGLISH-PERSIAN;
TOGETHER WITH A
SIMPLIFIED GRAMMAR
OF THE
PERSIAN LANGUAGE.

BY THE LATE
E. H. PALMER, M.A.,

*Of the Middle Temple, Barrister-at-Law, Lord Almoner's Reader and Professor of
Arabic and Fellow of St. John's College in the University of Cambridge.*

COMPLETED AND EDITED
FROM THE MS. LEFT IMPERFECT AT HIS DEATH,
BY
G. LE STRANGE.

SEVENTH IMPRESSION.

LONDON:
KEGAN PAUL, TRENCH, TRUBNER & Co., LTD.,
BROADWAY HOUSE, 68-74, CARTER LANE, E.C.
1930.

Original 319

P R E F A C E.

THE full and sympathetic "Life of Edward Henry Palmer" which Mr. Besant has lately brought out exonerates me from adding any biographical notice of my friend to his posthumous work. It will, therefore, only be needful to explain what my task has been in preparing this Dictionary for the press.

On my return to London from the East in November, 1882, I learned that all hope had been abandoned, and that there was no doubt that the three brave men, Gill, Charrington and Palmer, had met their fate in the Wady Sudr. A few weeks later I was requested by Mr. N. Trübner to see through the press this Second Part of the Persian Dictionary, some pages of which had already been set up in type. On consulting Mrs. Palmer as to her wishes, I was happy in being able to obtain her full consent to the proposal of Mr. Trübner, and was immediately placed in possession of the slips which Professor Palmer had prepared, the greater portion of which I found had remained at his house, though some were already in the hands of the Publisher.

As long ago as the spring of 1880, Professor Palmer had shown me many bundles of these slips, and fortunately then explained to me the method he intended to pursue in the compilation of the second, or English-Persian part of the Dictionary.

The basis of the work was the First Part, the Persian-English, a copy of which had been cut up, and each paragraph pasted on a separate slip in order that the *English* renderings might be arranged alphabetically.

In this manner a good stock of words was acquired, but much still remained to be done in the way of elimination and addition, while some considerable alterations also were needed to render the English word-list complete; this last especially, inasmuch as in Persian the number of simple verbs is extremely limited, and further, the majority of the Persian compound verbs would only occur in the reversed Dictionary, under the English noun or participle, *not* under the more appropriate infinitive: *e.g.* 'To advise' would be represented by 'Advice,' because the Persians, to express the verb, make use of the phrase 'To give advice.' In 1880 I discussed this with my friend, and remember his then telling me that he intended merely to indicate in its proper place the auxiliary verb to be used with the noun or participle, avoiding thus the repetition involved by adding separate paragraphs for each compound verb; but I found that up to the time of Professor Palmer's last

ill-fated journey no steps had been taken to indicate these auxiliary verbs, though the word-list proper had been considerably augmented by him.

No one can be better aware than myself of the disadvantages under which the book labours in never having been revised by the hand of its learned author. I have endeavoured to carry out what I believe to have been the intention of my friend. I have made additions to nearly every paragraph for the purpose above indicated, such as he would assuredly have made had he lived; and I have also completed the list of words from my own reading and colloquial knowledge, and from the works of my predecessors, Messrs A. N. Wollaston, A. Bergé, J. B. Nicolas, and others.

The Persian Grammar which stands at the head of this work originally appeared as the second section in the "Simplified Grammars of Hindustani, Persian and Arabic," published in 1882. For this such slight alterations as were needed in the references have been made, and on one or two occasions I have added an explanation of my own in square brackets [ ]. In all other respects this portion is merely a reprint, for the benefit of those who may be learning Persian but not Hindustani and Arabic.

Furthermore, I have written out a Table of the Persian (so-called) Irregular Verbs, and also a short note with reference to the years of the Hejrah.

As regards the transliteration employed in the work—bearing in mind that the object was merely to give the pronunciation, and that the Persian original invariably preceded,—it has been deemed sufficient to use but one dotted letter (*k*), consequently the Persian homophones of the Arab Alphabet have not been indicated. Furthermore, as in Part I., no difference is shown in the Persian character between the *G* and *K*, since the diacritical bar is never written in Modern Persian, while the letter to be pronounced is clearly indicated in the transliteration following.

G. LE STRANGE.

46, CHARLES STREET, MAYFAIR,
LONDON.

September, 1883.

POSTSCRIPT.

MR. N. TRÜBNER has lately called my attention to a work professing to be the composition of Sorabshaw Byramji Doctor, but which is in fact no more than an incorrect reprint of Professor Palmer's Persian-English Dictionary. Mr. S. B. Doctor is "Persian Teacher" in the "Surat High School," and his book is printed at the "Irish Presbyterian Mission Press," at Surat, in the year 1880.

Professor Palmer in 1881 had seen this Dictionary, and had some intention of seeking legal redress, but other matters had occupied him up to the time of his last disastrous journey; and it therefore remains to me, in vindication of the literary honour of my friend, to warn the public of this attempt to take away from Professor Palmer the fruit of his labours. Mr. S. B. Doctor, it is true, does notice Johnson's Persian and Arabic Dictionary, together with some others as having "been consulted in the preparation of this Manual;" and here and there in his work we find some pages so altered as to imply that they were borrowed elsewhere; but there is no mention of the work of Professor Palmer, from which has been copied

at least nine-tenths word for word. It seems to me needless to print long parallel columns of extracts from the two books in proof of the above assertion: but I will quote a passage which had caught the eye of Professor Palmer, where Mr. Doctor had ignorantly copied an orthographical error, for I find in the handwriting of my friend, "MY MISTAKE REPEATED," written on a slip of paper and stuck into the pirated edition of Surat.

Professor Palmer's Dictionary.

ز

ز *zain*. Z. The eleventh letter of the Arabic and thirteenth of the Persian alphabets.

ز *zhá*. Zh. The fourteenth letter of the Persian alphabet.

P. ز *zi*. See از.

A. زابل *zábil*. Short, dwarfish.

P. زاج *záj*. Vitriol.

P.A. زاج ابی-ز *záj i abyaz*. Alum.

P. زاج سبز *záj i sabz*. Green vitriol.

P. زاج کبود *záj i kabúd*. Blue vitriol.

A. زاحف *záhif*. Fatigued.
&c., &c., &c.

Mr. Doctor's Edition.

ز

ز *ze* is the thirteenth letter of the Persian and eleventh of the Arabic alphabets. In the denotation of numbers by the Arabic letters it stands for ۷.

P. ز *ze* (contract. for از).
See از.

P. زابل *zábil*, *adj.* Short, dwarfish.

P. زاج *záj*, s. Vitriol. زاج ابی-ز Alum. زاج سبز Green Vitriol. زاج کبود Blue Vitriol.

A. زاحف *záhif*, *adj.* Fatigued,
&c., &c., &c.

It is almost needless to point out that the mistake of Professor Palmer, زاج ابيض (for زاج ابيض) has been copied by Mr. S. B. Doctor, *verbatim et literatim*, as is the manner displayed in the remainder of his work.

G. LE S.

CONTENTS.

	PAGE
PREFACE	v
THE SIMPLIFIED GRAMMAR	1
TABLE OF IRREGULAR VERBS	36
TABLE FOR A.H., AND A.D.	41

THE DICTIONARY.

PERSIAN GRAMMAR

SIMPLIFIED.

THE ALPHABET.

THE Persian Alphabet is a modification of the Arabic. It is written from right to left.

NAME.	EQUIVALENT.	PRONUNCIATION.
ا <i>Alif,</i>	<i>a, e, i, o, or u</i>	This is the <i>spiritus lenis</i> of the Greek, a mere prop to rest an initial vowel on.
ب <i>Be,</i>	<i>b</i>	} As in English.
پ <i>Pe,</i>	<i>p</i>	
ت <i>Te,</i>	<i>t</i>	A soft dental <i>t</i> like the Italian.
ث <i>Se,</i>	<i>s</i>	} As in English.
ج <i>Jím,</i>	<i>j</i>	
چ <i>Che,</i>	<i>ch</i>	
ح <i>He,</i>	<i>h</i>	An aspirate strongly breathed out from the chest.

NAME.	EQUIVALENT.	PRONUNCIATION.
خ <i>Khe</i>	<i>kh</i>	Like <i>ch</i> in Welsh or Gaelic, or the German <i>ch</i> as pronounced in Switzerland.
د <i>Dál,</i>	<i>d</i>	A soft dental <i>d</i> as in Italian.
ذ <i>Zál,</i>	<i>z</i>	As in English.
ر <i>Re,</i>	<i>r</i>	A distinctly pronounced <i>r</i> .
ز <i>Ze,</i>	<i>z</i>	As <i>z</i> in English.
ژ <i>Zhe,</i>	<i>zh</i>	Like the French <i>j</i> in <i>jour</i> , or our <i>s</i> in <i>pleasure</i> .
س <i>Sín,</i>	<i>s</i>	} As in English.
ش <i>Shín,</i>	<i>sh</i>	
ص <i>Sád,</i>	<i>s</i>	
ض <i>Zád,</i>	<i>z</i>	
ط <i>Tá,</i>	<i>t</i>	} Properly pronounced with the tongue full against the front part of the palate, but ordinarily pronounced like ت and ز.
ظ <i>Zá,</i>	<i>z</i>	
ع <i>Ain,</i>	<i>a, etc.</i>	A guttural sound only heard in Arabic: in Persia it is not often pronounced.
غ <i>Ghain,</i>	<i>gh</i>	A guttural sound something like the French <i>r grasseyé</i> .
ف <i>Fe,</i>	<i>f</i>	As in English.

NAME.	EQUIVALENT.	PRONUNCIATION.
ق <i>Kaf</i> ,	<i>k</i>	A very guttural <i>k</i> , like <i>ck</i> in <i>thick</i> , only much stronger.
ك <i>Káf</i> ,	<i>k</i>	As in English, but <i>g</i> is always hard before all vowels, as كى <i>gí</i> , pronounced <i>ghee</i> , not <i>jee</i> . It is sometimes also pronounced with a slight <i>y</i> sound, like the Cockney mode of pronouncing the <i>g</i> in <i>garden</i> , "gyarden." When it occurs between two vowels it is often sounded like <i>y</i> , as اكر <i>eyer</i> .
گ <i>Gáf</i> ,*	<i>g</i>	
ل <i>Lám</i> ,	<i>l</i>	
م <i>Mím</i> ,	<i>m</i>	
ن <i>Nún</i> ,	<i>n</i>	As in English: before <i>b</i> or <i>f</i> it is sounded as <i>m</i> .
و <i>Váv</i> ,	<i>v</i>	Nearly as in English, but a little inclined to <i>w</i> .
ه <i>He</i> ,	<i>h</i>	As in English.
ی <i>Ye</i> ,	<i>y</i>	

These are joined to the preceding letter by prefixing a small curve or stroke, and to the following letter by removing the curve with which they all but *alif* end: thus

DETACHED.	INITIAL.	MEDIAL.	FINAL.
ب	ب	ب	ب
ن ی	ن ی	ن ی	ن ی

* [In modern Persian, print or MS., the diacritical bar distinguishing گ *g* from ك *k* is rarely employed.]

DETACHED.	INITIAL.	MEDIAL.	FINAL.
ح	ح	ح	ح
ص	ص	ص	ص
ع	ع	ع	ع
ف ق	ف	ف	ف ق
ك	ك	ك	ك
ل	ل	ل	ل
م	م	م	م
ه	ه	ه	ه

د if deprived of the curve would become unrecognizable ; hence they do not join to the left.

The above letters are all consonants.

The vowels are $\bar{u}$ (as in *bull*), and $\bar{a}$ (pronounced like *u* in *but*), both written above the letter ; and $\bar{i}$ written below the letter.

Combined with $\bar{a}$, $\bar{u}$, and $\bar{i}$, these become $\bar{aa}$ ($\bar{a}'$), $\bar{uw}$ ($\bar{u}'$), $\bar{iy}$ ($\bar{i}'$), $\bar{aw}$ (pronounced as *ow* in *cow*), $\bar{ai}$ (like *i* in *fine*).*

No word can commence with a vowel in the Arabic character : if it does the vowel is introduced by *alif* $\bar{a}$.

When a syllable begins with a vowel, the mark $\bar{h}$ *hamzeh* is used to introduce it.

But this *hamzeh* being written above the line requires a

---

* [Sometimes pronounced like *ey* in *they*.]

prop: this in the case of *a* is ا, in the case of *u* it is و,* and in the case of *i* it is ی,* only that in the initial form this last is [often] distinguished from the ordinary *y* by losing its dots: *e.g.* سؤال *su-ál*, “a question;” مسؤل *mas-ul*, “inquired of;” فائدة *fá-idah*, “advantage.”

“ *Tashdíd* doubles the letter it is placed over.

“ *Sukún* shows that the letter it is placed over has no vowel.

“ *Waslah* is only used over an initial *alif* in an Arabic word, or over the Arabic article ال *al*, and shows that it is elided.

Maddah is placed over an initial *alif*, and shows that it should be pronounced long, as آمدن *ámadan*, “to come.”

If the first letter of an Arabic word be a sibilant or liquid the article ال is elided before it, and the consonant itself doubled, as عَوَامُ النَّاسِ ‘*avámmu-nnás*, “common people,” عَبْدُ اللَّهِ ‘*abdu-lláh*, “Abdullah” (the servant of Allah).

[In Persian words و after خ followed by a long vowel is not pronounced, *e.g.* خَرِش *khísh*, خَاسْتَن *khástan*.]

In old Persian, and in the language as spoken in India at the present day, the long و and ی have two sounds, *ú* and *í*, called معروف *ma’rúf*, “known,” and *o* and *é*, called مجهول *majhúl*, “unknown.” The modern native of Iran does not [often] employ the latter sounds.

---

* [With or without ء.]

THE ACCIDENCE.

THE PARTS OF SPEECH.

Like other languages, Persian contains three parts of speech, namely, Nouns, Verbs, and Particles.

It is useful to bear in mind the meaning of these words.

The Noun is the *name* of a thing (*nomen*); the Verb is the *action word*; and the Particle is a useful word not requiring to be defined by inflection or conjugation, but itself used to define, qualify, or restrict other words.

Old Persian—or rather Zend—had a very elaborate grammatical system. This has disappeared, and we have the relations of words to each other expressed in modern Persian with a simplicity equalled only by our own English.

NOUNS.

CASES OF NOUNS.

The only case-ending for Nouns which has survived is *rá* for the *objective*.

The other relations which the case-ending of other languages imply are expressed by the *izáfat*, and by the use of such prepositions as *ba*, “to,” *bá*, “with,” *az*, “from,” *bar*, “upon,” *dar*, “in,” etc.

Izáfat implies the relation of one person or thing to another as genitive and dependent, or substantive and adjective.

Of the application of *izáfat* and the use of the objective case I shall speak when I come to treat of the Syntax.

The Vocative is formed by prefixing ای *ai*, as *ai mard*, “O man!” or (poetical) by affixing اَ *á*, as *dústá*, “O friend!”

The language has no article, but a common noun is restricted to unity, expressing *one* (specified or not) of the species and no more, by adding ی *yí*. When this is the یای مجهول *yá-e majhúl* (see p. 5) it makes the word indefinite, whether it be a *noun* or a *verb*.

NOUNS SUBSTANTIVE AND ADJECTIVE.

All nouns are *concrete*, that is, substantive.

A noun only exercises the functions of an adjective by being used in a subservient manner as qualifying another word; *e.g.* مرد خوب *mard i khúb*, “a good man,” not as in English (where *good* is abstract and meaningless without the substantive being expressed), but “a man (I mean) a good one:” hence we can use a so-called “adjective” as a substantive, as خوبی *khúbí*, “a good (man),” مرده *murdah*, “a dead (man),” whereas in English to say “a good,” “a dead,” is nonsense. There is, in fact, no such thing as an adjective, though one substantive may be used to qualify another.

NUMBER.

The Plural is formed by affixing

ان *án* for rational   }
and ها *há* for irrational } creatures ;

as مردان *mardán*, “men,” سنگها *sanghá*, “stones.”

When the word ends in silent *h* an euphonic گ *g* is inserted ; as بنده *bandah*, “a slave,” بندگان *bandagán*, “slaves.” If it end in ا *á*, an euphonic ی *y* is introduced ; as دانا *dáná*, “wise,” *pl.* دانایان *dánáyán*.

Persian, borrowing so much from Arabic, has adopted many plurals from that language. *h* at the end of a word, representing the Arabic *ة*, often becomes ات *át* in the plural, according to the Arabic usage.

In “irrational” words derived from the Arabic, Persians very frequently use the Arabic plural, but they insert a *j* for euphony in the case of the feminine plural in ات *át* ; as قلعه *kal'ah*, “a fortress, *pl.* قلاع *kilá'*,”* or قلعبات *kal'aját*, “fortresses.” They even erroneously transfer this construction to purely Persian words ; as نوشته *navishtah*, “a writing,” نوشتجات *navishtaját*, “writings ;” but this is only done in words implying an irrational being or thing.

---

* The irregular or “broken” Arabic plurals are treated of in the Arabic Grammar, [and those in common use will be found in the Dictionary].

When the Arabic feminine in ة = 3 is affixed to a noun implying a rational object, as معشوق *ma'shúk*, "beloved," معشوقه *ma'shúkah*, "a mistress," it becomes *át*, and not *ját*.

In colloquial Persian ها *há* is used as the plural for nearly all words, rational and irrational alike.

DUAL.

In some words the Arabic dual form is borrowed ; as طرف *tarf*, "a side," طرفین *tarfain*, "the two sides" or "parties": this always ends in ین *ain*.

GENDER.

From a grammatical point of view the Persian language has no gender. Of such words as پدر *pader*, "father," مادر *máder*, "mother," the gender is self-evident ; and in cases where it is necessary to make the distinction other additional words are used, such as ماده *mádah*, "female," نر *nar*, "male"; thus, گاو نر *gáv i nar*, "a bull," گاو ماده *gáv i mádah*, "a cow." For human beings, مرد *mard*, "man," زن *zan*, "woman," are added; as پیر مرد *pír i mard*, "an old man," پیر زن *pír i zan*, "an old woman."

Sometimes different words are employed, as in English, to distinguish the sexes ; as غوچ *ghúch*, "a ram," میش *mísh*, "a ewe" (but in literary Persian میش signifies "a ram") ; اسپ

asp, "a horse," مادیان *mádiyán*, "a mare," خروس *khurús*,
 "a cock," ماکیان *mákiyán*, "a hen."

PRONOUNS.

The Personal Pronouns are :

من *man*, I, *pl.* ما *má*, we.

تو *tú*, thou, ,, شما *shumá*, you.

او *ú*, he, ,, اوشان *úshán*, they (those).*

این *ín*, this, ,, ایشان *íshán*, they (those).

The only thing to notice in من *man* and تو *tu* is that in the objective case they become مرا *měrá* (for *man+rá*), ترا *turá* (for *tú+rá*), the *nasal* ن and the *long vowel* both becoming absorbed.

In این *ín* and او *ú*, and their plurals, we notice that *i* or *y* expresses *near* relation, and *u* or *w* expresses *remote* relation.

این *ín*, "this," آن *án*, "that," make ایشان *íshán* and اوشان *úshán* in the plural for rational beings: but they sometimes form the plural quite regularly, as اینان *ínán** and آنان *ánán** for rational, and اینها *ínhá* and آنها *ánhá* for irrational beings.

---

* [Obsolete.]

Note.—ب “to” or “by” takes an euphonic *d* before these pronouns; as بدین *badín* = ب این *ba + ín*, “to this,” بدان *badán* = ب آن *ba + án*, “to that.”

The plural forms *are not required* for nouns which merely qualify a plural noun, since the plural termination of the noun itself sufficiently explains it; as مردانِ خوب *mardán i khúb*, “good men.”

AFFIXED PRONOUNS.

The pronouns sometimes take an affixed form, as follows :

م *am*, abbreviated from من *man*, “me or mine.”

ت *at*, „ „ تو *tú*, “thou or thine.”

ش *ash*, “him or his.”

A ش seems to have once belonged to the pronouns, as we may see from the plurals اوشان *úshán*, شما *shǔmá*, etc.

These affixes are only used of rational beings, and have the usual plural termination in ان *án*, though the final nasal *n* is dispensed in the first person ; thus,

ما *má*, “us or our.”

تان *itán*, “you or yours.”

شان *shán*, “them or theirs.”

INTERROGATIVE PRONOUNS.

The sound ك *k* asks a question relative to rational beings; as كه *kih*, “who?” and the corresponding soft sound asks a

question relative to irrational things ; as چه *chih*, “ what ? ” These, with other words which have become absorbed or amalgamated in the form, make up the remaining interrogatives ; e.g. کدام *kudám*, “ which ? ” (of two), the *d* being a survival of دو *dú*, “ two ; ” چگونه *chigúnah*, “ how ? ” (for چه *chi*, “ what ? ” and گون *gún*, “ phase, colour, sort, ”) and چون *chún*, “ how ? like what ? ” (the *ك* having a tendency to disappear between two vowels) ; چند *chand*, “ how many ” (= چه *chi*, “ what ? ” + اند *and*, “ some ”) (cf. اندك *andak*, “ a little ”) ; کی *kai*, “ when ? ” etc.

REFLEXIVE PRONOUNS.

These are formed by adding the personal pronouns خود *khud*, “ self, ” etc. ; as,

من خود *man khud*, I myself.

تو خود *tú khud*, Thou thyself, etc.

The affixed forms may also be used with خود *khud* ; as,

در خانه خودم *dar khánah-i-khudam*, In my own house.

From خودش *khudash*, “ his-self, ” we get خویش *khísh* (“ his own self, his-self ”) and خویشان *khíshtan*, “ himself. ” In the last the word تن signifies “ body ” or “ person. ”

EXAMPLES OF THE PERSONAL PRONOUNS.

The following examples are useful as showing the various uses and combinations of the pronouns :

من که فلان پسر فلانم *man kih fulán pisar i fulánam*, I, so-and-so,
the son of so-and-so.

من که پسر من رفت *man kih pisaram raft*, I whose son went.

تو که پسر تو رفت *tu kih pisarat raft*, Thou whose son went.

او که پسر او رفت *ú kih pisarash raft*, He whose son went.

With *که ki* may be compared the *qui* of European languages. It serves for all relatives, but may be defined by other words, as in the above examples.

COMPARISON.

The comparative is formed by adding *تر tar*, and the superlative by adding *ترین tarín*. A single example will impress this on the reader's mind :

به bih, good, *بهتر bih-tar*, better, *بهترین bih-tarín*, best.

Sometimes the Arabic comparative form *افعل af'al* is used in Persian. [But of this form examples are cited in the Dictionary.]

NUMERALS.

The numerical figures are $\begin{matrix} ۱ & ۲ & ۳ & ۴ & ۵ & ۶ & ۷ & ۸ & ۹ & ۰ \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 & 0 \end{matrix}$ They are written from left to right as with us, and are combined in the same way as our own ; *e.g.* ۱۸۸۱=1881.

The numerals in Persian are :

1 يك <i>yak</i>	11 یازده <i>yázdah</i>	30 سی <i>sí</i>
2 دو <i>do</i>	12 دوازده <i>davázdah</i>	40 چهل <i>chihil</i>
3 سه <i>sih</i>	13 سیزده <i>sízdah</i>	50 پنجاه <i>panjáh</i>
4 چهار <i>chahár</i>	14 چهارده <i>chahárdah</i>	60 شصت <i>shast</i>
5 پنج <i>panj</i>	15 پانزده <i>pánzdah</i>	70 هفتاد <i>haftád</i>
6 شش <i>shash</i>	16 شانزده <i>shánzdah</i>	80 هشتاد <i>hashtád</i>
7 هفت <i>haft</i>	17 هفده <i>haftdah</i>	90 نود <i>navad</i>
8 هشت <i>hasht</i>	18 هشتده <i>hashtdah</i>	100 صد <i>sad</i>
9 نه <i>nuh</i>	19 نوزده <i>navázdah</i>	1000 هزار <i>hazár</i> .
10 ده <i>dah</i>	20 بیست <i>bíst</i>	

They are quite regularly compounded, as follows :

بیست و يك *bíst o yak* (20 and 1) 21.

يك هزار و هشت صد و هشتاد و يك *yak hazár o hasht sad o hashtád o yak*, One thousand eight hundred and eighty and one, 1881.

The ordinals are made by affixing *um* م ; as,

یکم <i>yakum</i> ,	1st	چهارم <i>chahárum</i> ,	4th
دوم <i>duvum</i> ,	2nd	پنجم <i>panjum</i> ,	5th,
سوم <i>sivum</i> ,	3rd	and so on.	
[or سیم <i>seyum</i> .]			

For "first" the word نخستین *nukhustín*,* or the Arabic أول *avval*, may be used.

* [Obsolete.]

The numerals take the noun in the singular; as دو مرد *do mard*, "two men."

We say in English "two head of cattle," and so on. The Persians have several such qualifying words for various objects when used with numerals. The principal are the following:—

Persons,   نفر *nafar*, individuals, پنج نفر دوست *panj nafar dúst*, 5 friends.

Horse, cattle, راس *rás*, head,   دو راس اسب *do rás asp*,
etc.   2 horses.

Camels,   قطار *katár*,   } string,   سه قطار شتر *sih katar*
                  مهیار *mahár*,   }   *shutur*, 3 camels.

Elephant,   زنجیر *zanjír*, chain,   چهار زنجیر فیل *chahár zanjír fíl*, 4 elephants.

Jewels & fruit, دانه *dánah*, grain,   هفت دانه در *haft dánah durr*, 7 pearls.

هشت دانه سیب *hasht dánah síb*, 8 apples.

In colloquial Persian the word تا *tá* is used as a determinative for most objects; as چهار تا کتاب *chahár tá kitáb*, 4 books. (The word "piecee," as "one piecee man," in Chinese Pigeon English, is a relic of the same use of qualificative or determining words.)

THE VERB.

The Persian Verb consists of a root in combination with various participial affixes and the auxiliary verb "To be," of which the simplest form is the affixed substantive verb.

اَم am, (I) am,	اِيْم im, (we) are.
اِي i, (thou) art,	اِيْد id, (ye) are.
اَد ad, (he) is,*	اَنْد and, (they) are.

TENSES OF THE VERB.

The root expresses mere action, as رَس ras, "arriving," hence رَس + اَم ras + am, "I arriving," رَس + اِي ras + i, "thou arriving," رَس + اَد ras + ad, "he arriving," etc., is the simplest tense, or *aorist*, which must be further defined by context or by particles. The prefix مِي mi (or the older form هَمِي hamí) does so define it, and gives it a present meaning; as مِي رَس mī rasam, "I am arriving," etc.

The Root, as the shortest form of the verb, is also used as an imperative, as رَس ras, "arrive." The prohibitive is made by prefixing مَ ma, as مَرَس ma-ras, "do not arrive."

---

* When this is used separately it takes the more regular form اَسْت ast, "is," as in Greek or Latin.

Then comes an affix expressing *past* action, which is, as in English, generally a *d* or *t* sound, as “made,” “past.”

In Persian this is, in most cases, preceded by a vowel, as

رسید *ras + í + d*, “arrived.”

شنود *shin + ú + d*, “heard.”

استاد *ist + á + d*, “stood.”

The first, or *í* sound, being the most common. Sometimes the *d* becomes *t*; as خواستن *khástan*, “to wish.” If to the “stem” thus formed we add ن we obtain the infinitive; as رسیدن *rasídan*, “to arrive.” This, further combined with the simple tense in م, د, ی, etc., makes the preterite رسیدم *rasídám*, “I arrived,” رسیدی *rasídí*, “thou didst arrive,” etc. But the affix ی, as we have seen above (p. 7), makes *any word* indefinite.

We therefore get again

رسیدمی *rasídámí*, “did I arrive,” or “were I to arrive,”

رسیدیمی *rasídímí*, “did we arrive.”

رسیدی = ی + رسیدی *rasídí*, “didst thou arrive,”

رسیدیدی *rasídídí*, “did ye arrive.”

رسیدی *rasídí*, “did he arrive,”

رسیدندی *rasídandí*, “did they arrive.”

By adding a short *a* to the past form the same idea is expressed with a sense of incompleteness. Thus, in English one says, “I am going—eh—to,” etc., the hesitating “eh” suggesting something to come. This form, e.g. رسیده *rasídah*, signifies

“having arrived,” and is used with those tenses which are formed from auxiliary verbs, without which the sense would be incomplete; as

رسیده ام *rasidah + am*, I have arrived

رسیده ای *rasidah + i*, Thou hast arrived.

رسیده است *rasidah + ast*, He has arrived,

and so on.

THE AUXILIARY VERB “TO BE.”

We must now speak more fully of the Auxiliary Verb “to be,” (بو دن) *bú (dan)*, “BE(ing),” both being derived from the Sanscrit *Bhuv*. Declining this as far as we can with the affixes given above, etc., we get

Present, بوم *bŭvam*, I may be.

بوی *bŭví*, thou mayest be, etc.

بود *bŭvad*, he may be.

Past, بود *búd*, he was, etc.

بوده *búdah*, having been.

Again, by combination with the tenses of another verb,

رسیده بودم *rasidah búdam*, one come I was, etc.

رسیده بودمی *rasidah búdamí*, were I one come,

and so on.

بودن *búdan* makes its imperative باش *básh*. This I shall explain when speaking further on of the “irregular” forms of

the verb: for the present we must assume all the forms to be regular.

Then, by the rules given above, we get باشم *básham*, "I may be," and رسیده باشم *rasídah básham*, "I may have been."

With the verb خواستن *khástan*, "to shall," as an auxiliary, the same combination may be made as in English to express the future; e.g. خواهیم رسید *kháham rasíd*, "I shall arrive."

There is another auxiliary, شدن *shudan*, root شو *shav*, "to become." This often has the sense of "to go," and is employed to form the passive of an active verb, being analogous in this respect to the English "get," "to get beaten," "get" being connected with "go:" c.f. American, "you get," and our own, "get out."

شدن *shudan* may be inflected throughout like رسیدن *rasídan* or any other verb, and the tenses thus obtained may be combined with those of another verb to make the various tenses of the passive.

If, then, we know the *root* and the *past* form or *stem* of any verb we can, with the assistance of the auxiliary verbs, form any tense we may desire: in other words, conjugate it throughout; e.g.

رس *ras*, "arriving," "arrival."

رسم *rasam*, I arriving.

رسی *rasí*, thou arriving.

رسد *rasad*, he arriving, etc.

می رسم *mī rasam*, I am arriving.

رسید *rasíd*, "arrived."

رسیدم *rasídám*, I arrived.

می رسیدم *mī rasídám*, I was arriving.

رسیده *rasídah*, having arrived.

رسیده ام *rasídah am*, I have arrived.

رسیده بودم *rasídah búdam*, I had arrived.

رسیدن *rasídan*, "to arrive."

رسیده باشم *rasídah básham*, I may have arrived, etc.

خواهم رسید *kháham rasíd*, I shall arrive.

And in the case of an active verb, as کردن *kardan*, "to do," we may further combine it with شدن *shudan*; as

کرده شدن *kardah shudan*, to be done.

کرده شوم *kardah shavam*, I am done.

می شوم کرده *kardah mī shavam*, I am being done.

کرده شدم *kardah shudam*, I was done.

کرده شده بودم *kardah shudah búdam*, I had been done.

کرده خواهم شد *kardah kháham shud*, I shall be done.

and so on.

Other parts of the verb are ان *án* affixed to root="doing," as رسان *rasán*, "arriving;" andه *andah* affixed to root expressing the agent, as رسنده *rasandah*, "an arriver." With the latter compare the Italian affix *-ante*, having the same meaning.

By prefixing ب *ba*, "to" (see p. 6), we get برسد *ba rasad*, "he is to arrive," i.e. "let him arrive," and so on for the other persons of the imperative. This prefix is also used for the "aorist" or indefinite tenses.

Causal verbs are made by inserting ان *án* between the root and the infinitive termination, as رسیدن *rasídan*, "to arrive," رسانیدن *rasánídan*, "to cause to arrive."

PHONETIC LAWS IN PERSIAN.

As in all other languages, certain words in Persian do not appear to follow the ordinary rules of accidence, and are therefore called irregular. It will be always found in such cases that the apparent anomaly is due to some euphonic change, arising either from a desire to avoid an awkward combination of consonants, or to facilitate pronunciation; or else from the survival in some forms of older radical letters which have for similar reasons disappeared in others.

In Persian both these causes act together, and many consonants are found in the root verbs which differ from those of the stem. To account for these we need only notice a few philological facts relative to euphonic changes which exist in Persian.* An acquaintance with these will not only enable the

---

* Professor Charles Rieu, of the British Museum, has given an admirable

student to inflect so-called “irregular verbs,” but to recognise many common European words in their Persian form. They may be briefly stated as follows:—The Old Persian *ذ* (pronounced like *th* in “there”) frequently becomes in Modern Persian *ف* *f*; cf. the Russian *Feodore* for *Theodore*. *ك* *k* and *پ* *p* before *t* become *خ* *kh* and *ف* *f*.

The two sounds of *k*, namely, *k* and *ch* (as in “kirk” and “church”), account for many irregularities, thus:—*k* passes to *ch*, thence to *z*. *k* and *g*, *d* and *t*, *p* and *b*, are common and more obvious changes.

p is especially liable to be changed into *f* when followed by *r*, as Sanscrit *pra*, Latin *pro*, Persian *فر* *far*; as Sanscrit *prashita*, “sent,” Persian *فرشته* *firishtah*, “an angel.”

Sanscrit *bh*, which becomes *f* in Latin and *φ* in Greek, becomes simple *b* in Persian; as Sanscrit *bhru*, “a brow,” Greek *ὀφρύς*, Persian *ابرو* *abrú*. Sanscrit *bhū*, “to be,” Latin *fuit*, Persian *بودن* *bú-dan*.

Sometimes the old Aryan root had an aspirated *d* (*dh*); this becomes either *d* without the *aspirate*, or *h* without the *d*; cf. *دادن* *dádan*, “to give,” *داد* *dád*, “he gave,” *ده* *dih*, “give.”

---

exposition of these laws in a pamphlet published by the Philological Society, entitled “Remarks on some Phonetic Laws in Persian,” to which I am much indebted for this part of my subject.

The old *d* also changes to *s* before *t* or *d* of the past ; as *بند* *band*, “bind,” past *بست* *bast* for *bandt* (the nasal being lost). Cf. Latin *comedo*, *comestum*.

The old Aryan *d* or *dʰ* is sometimes softened away to *y*, as *پای* *páy* (Sanskrit *pada*), “a foot,” but the *s* into which it changes remains, as *شوی* *shúy* (Sanskrit *ṣudh*), “wash,” past *شست* *shust* = *shudht*.

r and *l* interchange indiscriminately. Another change which is exactly paralleled in European languages exists in Persian, namely, *w* or *v* into *gu*, or simply *g*, as Arabic *Wády el kebír*, Spanish *Guadalquiver*, Latin *vulpilla*, French *goupil*. So in Persian we have from the Sanskrit *vrka*, “a wolf,” Zend *vereka*, the Modern Persian *gurg*. *Vistaspa* (Darius Hystaspes), Modern Persian *Gushtasp*. Sanskrit *vr̥t*, “to turn” or “become,” Latin *vert*, German *werden*, Persian *gard*.

v also occasionally hardens into *p* when preceded in Sanskrit by *ṣ*, as Latin *equus*, Sanskrit *aṣva*, Persian *اسب* *asp*, “a horse.”

The changes of the sibilant are somewhat extraordinary at first sight: thus *ṣ*, in the instance above given, is equal to *q*. Sometimes this becomes *k*, sometimes *c*, and sometimes simply *h*; e.g.

Sanskrit.	Hindustani.	Greek.	Persian.
<i>daṣa</i> (10)	<i>das</i>	δέκα	<i>deh</i> .
<i>sapta</i> (7)	<i>sát</i>	ἑπτα	<i>haft</i> .

As the Sanscrit *s* becomes *h* in Persian, so, *vice versâ*, *h* often becomes *z*: Sanscrit *sahasra* (1000), Persian هزار *hazár* for *hazahr*. Cf. Sanscrit *hima*, "snow," Persian *zemistán*, "winter," Latin *hiems*, Slavonic *zima*. *j* also becomes *z*; as

Sanscrit,	Persian.	Greek.
<i>játa</i> , "born,"	<i>zádah</i>	
<i>janá</i> , "a woman,"	<i>zan</i>	γυνή.

IRREGULAR VERBS.

In studying the so-called Irregular Verbs, we have only to keep the above principles in view, remembering chiefly that

1. $\left. \begin{array}{l} \text{ب } b \\ \text{پ } p \end{array} \right\} \text{ become ف } f.$
2. $\text{س } s \quad \text{becomes ه } h.$
3. $\left. \begin{array}{l} \text{ه } h \\ \text{خ } kh \end{array} \right\} \text{ become ز } z \text{ or س } s.$

کردن "to do" has کن for its root; the Zend or Vedic form was *keren*, and the form کر *kar* became used for the past and کن *kun* for the present forms.

In دادن *údan* the *ú* becomes *á* in the stem; as

بخشودن <i>bakhshúdan</i> (بخشدن), to bestow,	بخشا <i>bakhshá</i> .
آزمودن <i>ázmúdan</i> , to try,	آزما <i>ázmá</i> .
گشودن <i>kushúdan</i> , to open,	گشا <i>kushá</i> .
نمودن <i>namúdan</i> , to show,	نما <i>namá</i> .
رودن <i>rubúdan</i> , to ro',	رُبا <i>rubá</i> .

Where the و is a root letter it is retained, but as a consonant *v* ; *e.g.*

شنودن *shinúdan*, to hear, شنو *shinav*.

شدن *shudan* = شودن *shúdan*, to become, شو *shav*.

When the infinitive ends in یدن *ídan* and the *í* is part of the root the stem is strengthened by adding a nasal ن ; as

آفریدن *áfrídan*, to create, آفرین *áfrín*.

چیدن *chídan*, to collect, چین *chín*.

ختن *khtan* becomes ز *z* (see 3, p. 24), especially after a long vowel :

افراختن *afrákhtan*, to exalt, افراز *afráz*.

آموختن *ámúkhtan*, to learn, آموز *ámúz*.

and sometimes it changes into س *s* or ش *sh* (see 3, p. 24) :

شناختن *shanákhtan*, to know, شناس *shanás*.

فروختن *firúkhtan*, to sell, فروش *firúsh*.

فتن *ftan* in some instances becomes ب *b* or و *v* (see 1, p. 24) :

تافتن *táftan*, to burn, تاب *táb*

آشفتن *áshuftan*, to disturb, آشوب *áshúb*.

رفتن *raftan*, to go, رو *rav*.

استن *ástan*, ستن *ústan* (*ústan*), and یستن *ístan* become آ *a*, ی *í*, and و *ú* respectively :

آراستن *arástan*, to adorn, آرا *ará*

زیستن *zístan*, to live, زی *zí*.

جستن *justan* (*jústan*), to seek جو *jú*.

Sometimes *ستن stan* become *ن n* or *ین ín* ; as

شکستن shikastan, to break, *شکن shikan*.

نشستن nishastan, to sit, *نشین nishín*.

Other anomalous changes are *شتن ishtan* into *یس ís* ; as

نوشتن navishtan, to write, *نویس navís*.

اشتن áshtan into *ار ár* ; as

داشتن dáshtan, to have, *دار dár*.

انکاشتن ankáshtan, to think, *انکار ankár*.

There are a few others which practice and the vocabularie will teach, but the phonetic rules given on p. 24 will be found to cover most of the cases met with.*

In some instances the infinitive and the stem belong to different verbs, just as in English “go” and “went” come from different radical forms :

بودن búdan, to be, *باش básh*.

پیچتن pikhtan, to twist, *پیچ pích*.

سنجتن sakhtan, to weigh, *سنج sanj*.

گسیختن gusíkhtan, to break, *گسل gusil*.

بستن bastan, to bind, *بند band*.

---

* [A list of all such verbs is given at p. 37, *et seq.*]

FORMS OF NOUNS.

These are very numerous and various, but although most may be left to practice and the vocabulary, some may be reduced to rule.

Nouns are either primitive, such as “man,” or derivative, such as “manly.” The last are formed by adding certain terminations to the first, and as these terminations are generally in their turn derived from verbs, and have a signification of their own, a knowledge of them will greatly assist the learner. The principal are :

1. *انه* *ánah* = “like ;” as

مردانه *mardánah*, manly.

بزرگانه *buzurgánah*, grandly (like a grandee).

2. *آور* *ávar*, *اور* *avar*, *ار* *ár*, all from root *آوردن* *ávardan*, and signifying “bringing,” “producing,” “displaying” (*cf.* English -er, -or), etc.

دل‌آور *dil-ávar*, brave (heartly).

زور‌آور *zor-ávar*, strong.

سخن‌ور *sukhan-var*, eloquent.

3. *بار* *bár*, “bearing,” “abounding in.”

شکر‌بار *shakar-bár*, sugar-laden.

زنگبار *zangi-bár*, Zanzibár (full of negroes).

4. بان *bán*, وان *ván*, “keeping,” “managing;” as

شتربان *shutur-bán*, a camel-man.

باغبان *bágh-bán*, a gardener.

پاسبان *pás-bán*, a watchman.

فام *fám* “colour;” as

سیاه فام *siyáh-fám*, blackish.

5. دار *dár*, نار *tár*, “having,” from داشتن *dáshtan*:

فریفتار *faríf-tár*, a deceiver.

خریدار *kharídár* = خرید دار *kharíd-dár*, a purchaser.

خواستار *khástár* = خواست تار *khást-tár* = خواست دار *khást-dár*, a petitioner.

دیدار *dídár* = دید دار *díd-dár*, the visual faculty.

6. دان *dán*, “place” or “vessel for;” as

نمکدان *namak-dán*, a salt-cellar.

قلمدان *kalam-dán*, a pen-case.

7. زار *zár*, “place abounding in:”

گلزار *gulzár*, a rose-garden.

8. Similarly سار *sár*; as

کوهسار *koh-sár*, a mountainous country.

شاخسار *shákh-sár*, a place abounding in branches, German *laube*.

سار also signifies “like;” *cf.*

خالسا *khák-sár*, like dust (vile).

9. *ستان stán*, "place;" as

گلستان gulistán, a rose-garden.

ستان > *Hindústán*, the land of Hindús (*Hindústán*).

10. *شِش* express the abstract idea of the root; as

نیکویش nikúhish, goodness.

دانش dánish, wisdom.

آرایش áráish, adornment.

11. *ك ak* expresses the diminutive of rational objects; as

مردك mardak, a little man.

A contemptuous form of diminutive is *كه kah*; as

مردكه mardakah, a wretched little man.

For irrational objects the *ك* is changed into *چ*, just as in *ك kih* and *چه chih* (see p. 12), *e.g.*

بازیچه bázicheh, a little game.

کفچه kaf-cheh, a ladle (*lit.* a little palm of the hand).

12. *کار kár*, *گار gár*, *گر gar*, all expresses *action* or the *actor* and are connected with the verb *کردن*; as

جفاکار jafú-kár, cruelty.

دستگار dast-gár, skill (*دست dast*, a hand).

جادوگر jádú-gar, a conjurer, juggler.

آفریدگار áfrídagár, a creator.

آموزگار ámúz-gár, a teacher.

کامکار kám-gár, successful

گناهگار *gunáh-gár*, a sinner, guilty.

توانگر *taván-gar*, rich (powerful).

13. گین *gín*, “affected with ;” as

غمگین *gham-gín*, grieved.

خشمگین *khashm-gín*, angry.

14. لآخ *lák*h, “place.”

سنگ لآخ *sang-lák*h, a strong place.

15. مند *mand*, “possessor of ;” as

سودمند *súd-mand*, profitable.

دانشمند *dínish-mand*, wise.

16. ناك *nák* expresses “quality ;” as

هواناك *haul-nák*, frightful.

پرهیزناك *parhíz-nák*, abstinent.

17. A final ی *í* signifies “relation,” such as that implied in the English adjective ; as

هندي *hindí*, Indian.

انگلیزی *inglízí*, English.

After ه this becomes گی ; as

بنده *bandah*, a slave.

بندگی *bandagí*, slavery.

خانگی *khánagí*, domestic (for خانه گی).

The final ی *í*, when it represents the *yáe majhúl* (*e*), see p. 7, signifies “unity ;” as

مردی *mardí*, one a man.

18. نی *ní* signifies “duty,” “fitness ;” *e.g.*

کردنی *kardaní*, what is to be done (duty).

خوردنی *khurdaní*, good to eat (food).

خریدنی *kharídaní*, purchaseable.

COMPOUND WORDS.

Persian is very rich in compound words, the types most in use for Nouns being exactly analogous to such English compounds as “block-head,” “tinder-box,” “rosy-cheeks,” and the like ; *e.g.*

لاله رخ *lálah-rukh*, tulip-cheeked.

گل اندام *gul-andám*, rose-bodied.

سمن بر *saman-bar*, jasmine-bosomed.

Others are made from two verbal roots ; as آمد و رفت *ámad o raft*, “coming and going ;” or two nouns joined by a preposition, as سر بسر *sar ba sar*, “individually,” “altogether,” *lit.* “head to head.”

The Compound Verbs are very numerous, but are for the most part quite simple, the principal ones being the following .

1. A noun followed by either کردن *kardan* “to do,” ساختن *sákhtan*, “to make,” نمودن *namúdan*, “to display,” فرمودن *farmúdan*, “to order,” and the like ; as

انتظار کردن (ساختن) *intizár kardan (sákhtan)*, to expect.

کرم نمودن *karam namúdan*, to be generous.
 نهضت فرمودن *nahzat farmúdan*, to start (on a march),
 said of a king, etc.

2. A noun followed by آمدن *ámadan*, ‘to come’ (cf. Anglicè “become”):

سیر آمدن *sír ámadan*, to become satisfied.
 پر آمدن *pur ámadan*, to become full.
 پدید آمدن *padíd ámadan*, to become apparent.

3. A noun followed by آوردن *ávardan*, the converse of the last; as

پدید آوردن *padíd ávardan*, to make apparent.

4. A noun followed by خوردن *khurdan*, “to eat,” used with words expressing passions or grief; as

غم خوردن *gham khurdan*, to be grieved.
 تأسف خوردن *ta-assuf khurdan*, to sorrow.

There are many other compound verbs of this kind, but they will be easily understood when met with, and will be found in the dictionary.

THE SYNTAX.

In *Accidence* we found how each word was capable of certain modifications to express the accidents of person, number, gender, or time.

We now come to *Syntax*, which, as its name implies, is the putting together of these individual words, or groups of words, to express one complete idea.

The *Accidence* being known, all that we require further is to learn the *usage* of the language in this syntactical arrangement.

This depends first upon the natural order in which ideas occur. Secondly, upon the history, traditions, habits, and disposition of the people using the ideas; *i.e.* on the natural order modified by habits: in other words, *idiom* or *peculiarity*.

THE SENTENCE.

Now, the complete expression of an idea is called a sentence, which in its simplest form is the mention of a person or thing and the telling something about him or it; *e.g.*

Man is mortal.

John went;

but if the verb is *transitive*; *i.e.* if, *as its name implies*, its

action goes on to something else, we must have something else for it to go on to ; *e.g.*

John struck James.

All that can possibly be added to this is : (1) something telling us about the state of John or James,—these are adjectives *added to the person* ; (2) the manner of the striking,—these are *adverbs* added to the verb ; (3) the manner in which, or the thing with which, it was done,—these are instruments ; or (4) the time or place where and when it was done,—these are the locatives.

The Syntax of Persian is as simple as that of English, which it much resembles in construction.

THE CASES OF NOUNS.

As has been noticed above, the only real case-ending which survives in Persian is را *rá* for the objective ; as مرد را کتاب دادم *mard-rá kitáb dádam*, “I gave the man the book,” where *mard* is the object (its position in the sentence calling attention to this fact) ; کتاب را بمرد دادم *kitáb-rá ba mard dádam*, “I gave the book to the man,” attention being chiefly called in the last sentence to “book,” both by the objective affix and by its position in the sentence: the fact that “the man” is in “dative” is then expressed, as in English, by ب *ba*, “to.”

CONCORDANCE.

The Concordance of Verbs and Nouns is exactly the same as in English, a singular noun requiring a singular verb, and a plural noun taking a plural verb.

Nouns substantive do not agree with their adjectives or qualifying nouns in number, it being sufficient to mark the plural by the termination in the first named ; as

مردان خوب *mardán i khúb*, good men (see p. 11).

The relation of “substantive and adjective,” as well as that of the “genitive case,” is expressed by the *izáfat* (see p. 6).

اضافت *izáfat* signifies “adding on,” and is expressed by placing a short *i* (*kasrah* or *zír*) between the two nouns ; as

اسبِ مرد *asp i mard*, the man's horse.

اسبِ خوب *asp i khub*, a good horse.

The order of words in Persian is Subject—Object—Verb, all qualifying expressions falling into their natural places ; *e.g.* a word expressing the condition of the subject follows it ; so does a word expressing the condition of the object ; while words or expressions signifying time, place, or other circumstances, find their proper place immediately before the verb.

The only marked peculiarity in the arrangement is that the verb comes generally last.

The description of the “tenses” on pp. 16—21 sufficiently indicates their use.

TABLE OF IRREGULAR VERBS.

The following rules and exceptions tabulate all the irregularities of the Persian Verb, and for comment the student is referred to pp. 24—26.

I. Infinitives in *ودن* *údan* make their Imperative in *ا* *á*; and in the Present take a euphonic *ی* *y*; thus:

نمودن *nemúdan*, “to show;” Imperative, *به نما* *be-nemá*;

Present, *مینمایم* *mí-nemáyam*.

II. Infinitives in *یدن* *ídan*, *ادن* *ádan*, and *ستن* *stan*, form the Imperative by dropping these terminations; thus:

فرستادن *firistádan*, “to send;” Imper. *بفرست* *be-firist*.

پرسیدن *pursídan*, “to ask;” Imper. *به پرس* *be purs*.

دانستن *dánistan*, “to know;” Imper. *بدان* *be-dán*.

III. Infinitives in *دن* *dan*, after *ر* *r* and *ن* *n*, and some few in *تن* *tan*, after *ف* *f*, form their Imperative by dropping the termination *dan*, or *tan*; thus:

پروردن *parvardan*, “to cherish;” Imperative *بپرور* *be-parvar*.

کندن *kandan*, “to dig;” Imper. *بکن* *be-kan*.

بافتن *báftan*, “to weave;” Imper. *به باف* *be-báf*.

IV. Infinitives in *تن* *tan*, after *خ* *kh*, and *ش* *sh*, form their Imperatives in *ز* *z*; and *ر* *r* respectively; thus:

آویختن *ávíkh-tan*, “to hang;” Imper. *بیاویز* *biyávíz*.

داشتن *dáshtan*, “to have;” Imper. *بدار* *be-dár*.

To these rules the following are exceptions :

	INFINITIVE.	IMPERATIVE.
Offend,	آزردن <i>ázurdan</i> ,	آزار <i>ázár</i> .
Disturb,	آشفتن <i>áshuftan</i> ,	آشوب <i>áshúb</i> .
Create,	آفریدن <i>áferídan</i> ,	آفرین <i>áferín</i> .
Come,	آمدن <i>ámadan</i> ,	آ <i>á</i> .
		P. میآیم <i>mi-áyam</i> .
Squeeze,	افشردن <i>afshurdan</i> ,	افشار <i>afshár</i> .
Cook,	پختن <i>pukhtan</i> ,	پز <i>paz</i> .
Carry,	بردن <i>burdan</i> ,	بر <i>bar</i> .
Bind,	بستن <i>bastán</i> ,	بند <i>band</i> .
Be,	بودن <i>búdan</i> ,	باش <i>básh</i> .
		P. میماید <i>mí-báshad</i> and
		میبود <i>mí-buvad</i> .
Accept,	پذیرفتن <i>pazíruftan</i> ,	پذیر <i>pazír</i> .
Twist,	پیچتن <i>pikhtan</i> ,	پیچ <i>pích</i> .
Join,	پیوستن <i>paivastan</i> ,	پیوند <i>paivand</i> .
Shine,	تابیدن <i>táftán</i> ,	تاب <i>táb</i> .
Jump,	جستن <i>jastan</i> ,	جه <i>jih</i> .
Search,	جستن <i>justan</i> ,	جو <i>jú</i> .
		P. میجوییم <i>mí-júyam</i> .
Pluck,	چیدن <i>chídan</i> ,	چین <i>chín</i> .

	INFINITIVE.	IMPERATIVE.
Get up,	بر خاستن <i>bar khástan</i> ,	بر خیز <i>bar khíz.</i>
Wish,	خواستن <i>khástan</i> ,	خواه <i>kháh.</i>
Give,	دادن <i>dádan</i> ,	ده <i>deh.</i>
Reap,	درودن <i>derúdan</i> ,	درو <i>derú</i>
		P. میدروم <i>mí-derevam.</i>
Run,	دویدن <i>davídan</i> ,	دو <i>do.</i>
		P. میدوم <i>mí-davam.</i>
See,	دیدن <i>dídan</i> ,	بین <i>bín.</i>
Deliver,	رستن <i>rastan</i> ,	ره <i>reh.</i>
Grow,	رستن <i>rustan</i> ,	رو <i>rú.</i>
		P. میرویم <i>mí-rúyam.</i>
Spin,	رشتن <i>rishtan</i> ,	ریس <i>rís.</i>
Go,	رفتن <i>raftan</i> ,	رو <i>ro.</i>
		P. میروم <i>mí-ravam.</i>
Sweep,	رفتن <i>ruftan</i> ,	روب <i>rúb.</i>
Strike,	زدن <i>zadan</i> ,	زن <i>zan.</i>
Consign,	سپردن <i>sipur dan</i> ,	سپار <i>sipár.</i>
Perforate,	سفتن <i>suftan</i> ,	سنب <i>sumb</i>
Hasten,	شتافتن <i>shitáftan</i> ,	شتاب <i>shitáb.</i>
Become,	شدن <i>shudan</i> ,	شو <i>sho.</i>
		P. میشوم <i>mí-skavam.</i>

	INFINITIVE.	IMPERATIVE.
Wash,	شستن <i>shustan</i> ,	شو <i>shú</i> .
		P. میشویم <i>mí shúyam</i> .
Break,	شکستن <i>shikastan</i> ,	شکن <i>shikan</i> .
Bloom,	شکفتن <i>shikuftan</i> ,	شکفت <i>shikuft</i> .
Count,	شمردن <i>shumurdan</i> ,	شمار <i>shumár</i> .
Know,	شناختن <i>shinákhtan</i> ,	شناس <i>shinás</i> .
Hear,	شنیدن <i>shanídan</i> ,	شنو <i>shino</i> .
		میشنوم <i>mí-shanavam</i>
Sell,	فروختن <i>farúkhtan</i> ,	فروش <i>farúsh</i> .
Deceive,	فریفتن <i>firíftan</i> ,	فریب <i>firíb</i> .
Squeeze,	فشردن <i>fishurdan</i> ,	فشار <i>fishár</i> .
Hollow,	کافتن <i>káftan</i> ,	کاو <i>káv</i> .
Do,	کردن <i>kardan</i> ,	کن <i>kun</i> .
Burst,	کسستن <i>kusistan</i> ,	کسل <i>kusil</i> .
Sow,	کشتن <i>kishtan</i> ,	کار <i>kár</i> .
Kill,	کشتن <i>kushtan</i> ,	کش <i>kush</i> .
Beat,	کوفتن <i>kúftan</i> ,	کوب <i>kúb</i> .
Sieze,	گرفتن <i>giriftan</i> ,	گیر <i>gír</i> .
Choose,	گزیدن <i>guzídan</i> ,	گزین <i>guzín</i> .
Burst,	لسیختن <i>gusíkhtán</i> ,	کسل <i>gusil</i> .
Become,	گشتن <i>gashtan</i> ,	کرد <i>gard</i> .

	INFINITIVE.	IMPERATIVE.
Say,	گفتن <i>guftan</i> ,	گو <i>gû</i> .
		P. میگویم <i>mî-gúyam</i> .
Die,	مردن <i>murdan</i> ,	میر <i>mîr</i> .
Sit,	نشین <i>nishastan</i> ,	نشین <i>nishín</i> .
Write	نویسن <i>navishtan</i> ,	نویس <i>navís</i> .
Conceal	پنهان <i>ihuftan</i> ,	پنهان <i>nihuft</i> .
Let go,	هستن <i>hishtan</i> ,	هل <i>hil</i> .
Find,	یافتن <i>yáftan</i> ,	یاب <i>yáb</i> .

RULES FOR FINDING THE YEAR OF THE HEJRAH.

The best complete tables are those edited by F. Wüstenfeld, for the German Oriental Society. The following dates however will be found useful for rough calculation.

A.H.	A.D.	A.H.	A.D.
1	16th July 622 = 621.54.	700 . . .	1300
100 . . .	718	803 . . .	1400
184 . . .	800	900 . . .	1494
300 . . .	912	1009 . . .	1600
391 . . .	1000	1100 . . .	1688
500 . . .	1106	1215 . . .	1800
597 . . .	1200	1300 . . .	Nov. 12th, 1882

The Moslem year consists of 12 lunar months (see Dictionary, s.v. Month) of 30 and 29 days alternately. Now 100 lunar years nearly equal 97 solar years: and hence, to turn Moslem years into Christian years, we must subtract 3 per cent. from the former.

I. To find the equivalent date A.D. of a year A.H.:—From the year A.H. deduct 3 per cent. (or, more exactly, multiply by

·970225), and to the remainder add 621·54. The sum gives the date A.D. of the *end* of the year A.H.

II. To find the equivalent date A.H. of a year A.D.:—
From the year A.D. deduct 621·54, and to the remainder add 3 per cent.

ENGLISH-PERSIAN
DICTIONARY

ABBREVIATIONS AND EXPLANATIONS.

<i>v.</i> verb.	<i>n.</i> noun.
<i>t.</i> transitive.	<i>a.</i> adjective.
<i>i.</i> intransitive.	<i>pl.</i> plural.
<i>n.</i> neuter.	<i>pr. p.</i> present participle.
<i>a.</i> active.	<i>pa. p.</i> past participle.
<i>p.</i> passive.	

For the pronunciation of the Persian letters, see Grammar, pp. 1—3.

In order to save repetition, when the Persian equivalent of an English Verb is made up of noun (or other part of speech) and auxiliary verb, the auxiliary verb to be used is indicated by an initial (*k. sh.* etc.), and no separate paragraph is given. Thus the verb 'to Advise' is to be sought for *s. v.* 'Advice,' where *nasíhat (dádán)* will be found. After *bídár*, the Persian for 'Awake,' (*k. sh.*) show that 'to Awaken' is *bídár kardan*, and 'to become Awake,' *bídár shudan*. (See Grammar, pp. 31, 32).

The following letters stand for these auxiliary verbs, and in the transliteration also they are used to save space.

ABBREVIATIONS AND EXPLANATIONS.

<i>a.</i>	<i>ávardan.</i>	<i>gr.</i>	<i>giriftan.</i>	<i>nh.</i>	<i>nihádan.</i>
<i>an.</i>	<i>andákhtan.</i>	<i>gz.</i>	<i>guzárdan.</i>	<i>r.</i>	<i>raftan.</i>
<i>b.</i>	<i>búdan.</i>	<i>h.</i>	<i>hastan.</i>	<i>rs.</i>	<i>rasídan.</i>
<i>bs.</i>	<i>bastan.</i>	<i>k.</i>	<i>kardan.</i>	<i>rsa.</i>	<i>rasánídan.</i>
<i>d.</i>	<i>dádan.</i>	<i>kh.</i>	<i>khurdan.</i>	<i>s.</i>	<i>sákhtan.</i>
<i>dsh.</i>	<i>dáshtan.</i>	<i>ksh.</i>	<i>keshídan.</i>	<i>sh.</i>	<i>shudan.</i>
<i>f.</i>	<i>farmúdan.</i>	<i>m.</i>	<i>mándan.</i>	<i>y.</i>	<i>yáftan.</i>
<i>g.</i>	<i>gardánídan.</i>	<i>n.</i>	<i>namúdan.</i>	<i>z.</i>	<i>zadan.</i>
<i>gf.</i>	<i>goftan.</i>				

It should furthermore be observed, that in cases of repetition a bar (—) stands for the English word commencing the paragraph; and in the transliteration, under like circumstances, the initial letter of the Persian word is alone given.

pr. p. and *pa. p.* are to be understood as indicating the Present or Past Participle of the *English word*, of which the Persian following is the rendering.

Thus we have

Move, *v.i.*, جنبیدن *jumbídan*, etc.; *pa. p.* (*i.e.* Moved).

متحرك *mutaharrik*; *pr. p.* (*i.e.* Moving), راج *rajj*.

A

CONCISE DICTIONARY.

ENGLISH AND PERSIAN.

A

- A, an, يك *yek*
- Abandon, ترك کردن *tark k.* ;
pr. p. هاجر *hájir* ; *pa. p.* متروك *matrúk* ; (shameless) بیحیا *bí-hayá*.
- Abashed, شرمنده *sharmandeh*
(s.) سرافکند *sar afgand*.
- Abasing, اهانت *ihánat (k.)*.
- Abatement, تخفیف *takhfíf (k.)*
- Abbreviation, اختصار *ikhtisár (k.)* ; ایجاز *ijáz*.
- Abdication, خلع *khal' (k.)* ;
استعفا *isti'fá (d.)* ; اعتزال *ĩti-zál (n.)*.
- Abdomen, شکم *shikam* ; ته ناف *tah i náf*.
- Abet, مدد دادن *madad d.*
- Abhorrence, اکراه *ikráh (n.)*
- Abhorring, متنفر *mutanaffir (b.)* ; مجتوی *mujtaví (h.)*
- Ability, لیاقت *liyákat* ; قدرت *kudrat* ; فوه *kurveh*.
- Abject, خوار و زار *khár o zár*
—ness, دونی *dúní* ; ذل *zull*
خواری *khárá*.
- Able, زړنك *ziring*. To be —, توانستن *tavánistan*.
- Ablution, وضوء *wuzú (k.)* ; غسل *ghusl (k.)*.
- Abode, منزل *manzil* ; مكان *makán*.
- Abolished, منسوخ *mansúkh (k.)* ;
مبطل *mubtal (g.)*.
- Abolition, ابطال *ibtál*.
- Abominable, مستكره *mustakrih* ;
شنع *shani'*.

Abominate, منفور داشتن *manfúr dsh.*
 Abortion, اسقاط *iskát.*
 Abounding in, مضمور *masmúr.*
 About, (concerning), در خصوص *dar khusús*; در حق *dar hakk.*
 — (around). دور *daur.*
 Above, بالا *bálá*; فوق *fauk*; زیر *zabar*
 Above-named, مذکور *mazkúr*; موصوف *mausúf*
 Abridged, مقتصر *mukhtasar (k.)*; مختصر *mukhtasar (k.)*.
 Abridgement, اقتصار *iktisár (n.)*; اجمال *ijmál (k.)*.
 Abroad, بیرون *bírún.*
 Abruptly, ناگاه *ná-gáh*
 Abscess, دمل *dumbal*
 Abscond, در رفتن *dar r*; *pr. p.* متواری *mutawári.* — (slave), ابیق *abík.*
 Absence, غیبت *ghaibat.*
 Absent, غیر حاضر *ghair házir*; غایب *gháyib (sh.)*. — in mind, متفکر *mutafakkir (b.)*; پریشان *paríshán.*
 Absolute, مستقل *mustakill*; مطلق *matlak.*
 Absolution, بهل *bihil (k.)*.
 Absorption, جذب *jazb (k.)*.

Abstain, پرهیز کردن *parhíz k.*; *pr. p.* مجتنب *mujtanib (sh.)*.
 Abstinence, ریاضت *riwázat*; پرهیز *parhíz.*
 Abstinent, عفیف *'afif*; وریع *vari.*
 Abstract, *n.* مجمل *mujmal (s.)*; *v.* (to take away) برداشتن *bar dsh.*
 Abstruse, مغلق *mughlak*; دقیق *dakík.* — ness, دقت *dikkat.*
 Absurd, یوچ *púch*; بیمعنی *bí-ma'ní*; هرزه *harzeh.*
 Absurdity, بطالت *batálat.*
 Abundance, فراخی *ferákhi*; وفور *vufúr.*
 Abundant, عامر *'ámir*; فایض *fáiz.*
 Abuse, *n.*, فحش *fuhsh (d.)*; شتم *shatm.*
 Abusive, زبان دراز *zabán-diráz*, مشامت *mushátameh.*
 Abyssinian, حبشی *habashí.*
 Acacia, مغیلان *mughailán*; سیال *siyál.*
 Acceleration, تعجیل *ta'jíl (k.)*
 Accept, قبول کردن *kabúl k.* *pa. p.* مقبول *makbúi*; *pr. p.* مجیب *mujíb.*

- Acceptable, پذیره *pazírah*,
مستجاب *mustajáb*.
- Acceptance (bill), قبولیت *kabú-
liyat* (k.).
- Access, آمد و شد *ámád o shud*
(k.); تقریب *takrīb*.
- Accession, جلوس *julús*.
- Accident, اتفاق *ittifák*; وقوع
vuqú'.
- Accidental, عارضی *'árizi*; اتفاقی
ittifáki. — ly, اتفاقاً *itti-
fákan*.
- Acclamation, آفرین *áfarín* (k.).
- Accommodate, مصالحه کردن *mu-
sálahah* k.
- Accompany, همراه رفتن *ham-
ráh* r.; pr. p. باتفاق *be-
ittifák*; تشییع *tashyi'* (n.).
- Accomplice, شریک *sharík*.
- Accomplish, سر آمدن *sar áma-
dan*; pa. p. فاضل *fázil*.
- Accomplishment, اتمام *itmám*
(rs.); سر براهی *sar beráhi*.
- Accordance with, in —, بحکم
be-hukm.
- According to, مطابق *mutábik*;
حسب *hasb*.
- Account (news), خبر *khabar*
(k.); (money), حساب *hisáb*

- (d.). — book, دفتر *daftar*.
on — of, برای *baráyí*.
- Accoutrements, سلاح *siláh*.
- Accumulation, جمع *jam'* (k.);
متراکمه *mutarákemeh*.
- Accurate, صحیح *sahih*. —ly,
بدرستی *be-durustí*.
- Accursed, ملعون *mal'un*.
- Accusation, تهمت *tuhmat* (bs.).
- Accuse, شکایت کردن *shí-
káyat* k.
- Accuser, مدعی *mudda'i*.
- Accustomed, to be —, عادت
'adat dsh.; pa. p. داشتن
mu'tád.
- Ache, درد *dard* (k. kh.).
- Acid, ترش *tursh* (k.). —ly,
حموضت *numúzat*.
- Acknowledging, اقرار *ikrár* (k.);
معترف *mu'taríf* (sh.).
- Acorn, بلوط *ballút*.
- Acquaint, اطلاع دادن *ittilá d*.
- Acquaintance, آشنا *áshná*;
روشناسی *rú-shinási*.
- Acquiescence, رضا *rizá* (sh.).
- Acquire, حاصل کردن *hásil* k.
یافتن *yáftan*.
- Acquisition, تحصیل *tahsíl* (k.);
اكتساب *iktisáb*.

Acquittal, خلاص *ibrá (k.)*; *khalds (k.)*.
 Acquittance, فارغ خطی *fúregkh hattí*.
 Across, از سر بسر *'ubúr*; *az sar be-sar*.
 Act, *v.*, کردن *kerdan*; *n.* کار *kár*; مجلس *fé'el*; (play), *majlis*.
 Active, چست *chálák*, چست *chust*.
 Activity, چستی *chustí*; چابکی *chábukí*.
 Actor, مقلد *mukallid*.
 Actual, واقعی *wák'í*. —ly, بالفعل *bilfé'l*.
 Acute, سخت *sakht*.
 Adapt, ترتیب کردن *tartíb k.*
 Add, اضافه کردن *jam' k.*; *izáfeh k.*
 Adder, مار جعفری *már-i-já'afarí*.
 Address, سر نامه *sar náme*.
 Adducing, ایراد *írad (n.)*.
 Adhere, چسپیدن *chaspídan*; *pr. p.* لاصق *lásik*.
 Adhesion, لصوق *lusúk*.
 Adhesive, چسبناك *chaspnák*; چسپنده *chaspendeh*.
 Adieu, خدا حافظ *kñudá háfiz*; الوداع *alvidá*.

Adjective, صفت *sifat*.
 Adjoining, متصل *muttasil (sh.)*.
 Adjournment, بر خاست *bar khást (k.)*.
 Adjudicate, دیوان کردن *díván k.*
 Adjuster, ناظم *názim*.
 Administration, اداره *idárah (k.)*.
 Admiral, امیر البحر *amír ul bahr*.
 Admire, پسند کردن *pasand k.*; *pr. p.* متعجب *muta'ajjib (sh.)*.
 Admit, راه دادن *ráh d.*; (agree to), قبول کردن *kabúl k.*
 Admonition, نصیحت *nasíhat (d.)*; تنبيه *tambih*.
 Adopted (son), متبني *mutaban-ná (k.)*.
 Adoptive, ملسق *mulassak*.
 Adoration, عبادت *'ibádat (k.)*; سجود *sajúd (n.)*.
 Adored, معبود *ma'búd*.
 Adorn, زیبیدن *zíbídan*; *pa. p.* زیبنده *zíbandah*.
 Adornment, پیرایش *píráyish*, زیبندگی *zíbandagí*.
 Adult, *a.*, بالغ *báligh*.
 Adulterated, مخلوط *makhlút (k.)*.
 Adulterer, زنا کار *ziná kár*, فاجر *fájir*.

Adulteress, زانیه *zúniyeh*; فاجره *fújireh*.

Adultery, زنا *ziná* (k.); فجور *fujúr*.

Advance, v., پیش رفتن *pish raftan*; n. (pay), پیشخور *pish khúr*; v. پیش دادن *pish d.*

Advance guard, پیش قراول *pish kerául*.

Advancement, ترقی *tarakki* (d.).

Advantage, منفعت *manfu'at*; فایده *fá-ideh*.

Advantageous, نافع *náft*.

Adverb, ظرف *zarf*.

Adversary, دشمن *dushman*; (law), مدعی *muddá'i*.

Adversity, شقاوت *shikávat*; بلا *belá*; نکبت *nikbat*.

Advertisement, اعلان *ilán* (n.); انتشار *intishár* (d.).

Advice, نصیحت *nasíhat* (d.); پند *pand* (d.).

Advocate, n., وکیل *vakíl*.

Afar, دور دست *dúr dast*.

Affable, مشفق *mushfik*.

Affability, لطف *lutf*; مهربانی *mihribání*.

Affair, باب *báb*; کار *kár*; امر *amr*; pl. امور *umúr*; کاروبار *kár o bár*

Affection, محبت *muhabbat* (dsh.); دوستی *dústi* (dsh.).

—ate, هربان *mihribán*; شفیق *shafík*.

Affianced, نامزد *námzad* (f.).

Affidavit, قسم *kasm* (kh.).

Affinity, نسبت *nisbat*; جهت *jihat*.

Affirmation, تصدیق *tasdík* (n.); اثبات *isbát* (gf.).

Afflicted, پریشان *paríshán* (s.); غمناک *ghamnák*; (with a malady), مبتلا *mubtalá* (h.).

To be — in mind, غم خوردن *gham kh.*

Affliction, رنجش *ranjish*.

Affluence, نعمت *nī'mat*.

Affluent, دولتمند *daulatmand*.

Affront, n., شتم *shatm*; v. بخرمت *bíhurmat k.*

Afraid, to be, ترسیدن *tarsídan*; n. خائف *kháif* (h.).

Afresh, مجدداً *mujaddadan*.

After, پس *pas*; بعد از *bá'ad az*; عقب *'akab*; پی *pey*.

Afternoon, عصر *asr*; بعد از ظهر *bá'ad az zuhr*.

Afterwards, بعد از آن *bá'ad az án*.

Again, باز *báz* ; بار دیگر *bár-i-dígar* ; دو باره *do báreh*.
 Against, خلاف *khláf*.
 Age, عمر *umr* ; سن و سال *sinn o sál* ; (time), زمان *zamán*.
 Aged, پیر *pír* (*sh.*).
 Agent, گماشته *gumáshtah* ; وکیل *vakíl*.
 Ages, دهور *duhúr*.
 Aggravate, بدتر کردن *badtar k.*
 Aggregate, in the, فی الجمله *fíl-jumlah*.
 Agression, ظلم *zulm* ; پیشدستی *píshdastí*.
 Aggressive, دست دراز *dast diráz* (*k.*).
 Agile, چابک *chábuk* ; چست *chust*.
 Agitated (mind), مضطرب *muz-tarib* (*sh.*) ; پریشان *paríshán* ; (body), متزلزل *mutazalzal*.
 Agitation, اضطراب *iztiráb* ; تشویش *tashvísh*.
 Agony, سكرات *sakarát*.
 Agree to, راضی شدن *rázi sh.*
 Agreeable, دلپسند *dil-pasand*.
 Agreement, قرار *kerár* (*k.*).
 Agriculture, زراعت *zirát* ; حرث *hirs*.

Agriculturist, دهقان *dehkán* ; حرث *hurrás*.
 Ague, تب و لرزه *tab o larzeh*.
 Ah ! واه *ai waí ! váh*.
 Ahead, جلو *jelo*.
 Aid, مدد *madad* (*d.*) ; کمک *kumek* (*k.*).
 Aigrette (royal), جیکه *jíkah*.
 Aim, قراول *kerául* (*gr.*) ; (mental), مقصود *makśúd*.
 Air, هوا *havá* ; باد *bád*.
 Airy, هوادار *havá-dár*.
 Alabaster, مرمر *marmar*.
 Alarm, *n.*, خوف *khauf* ; *v.* ترسانیدن *tarsánídan*.
 Alas ! دردا ! های های *hái ! háí ! dardá !*
 Alchemist, کیمیا کر *kímiyágar*.
 Alchemy, کیمیا *kímiyá*.
 Alcohol, عرق *'arak*.
 Alcove, طاقچه *tákchek*.
 Alembic, انبیق *ambík*.
 Alert, چابک *chábuk*.
 Algebra, الجبر والمقابلہ *aljabr walmakábileh*.
 Alien, بیگانه *bígáneh*.
 Alighting, نزول *nuzúl* (*n.*) ; *pa. p.* پیاده *piyádeh* (*sh.*).
 Alike, شبیه *shabíh* ; مثل *misí* ; مانند *mánand*.

Aliment, غذا *ghazá* ; قوت *kút*.
 Alive, زنده *zindah*.
 Alkali, قلی *kalí*.
 All, همه *hamah* ; جميع *jamí*.
 Allegation, تقرير *takrír* (n).
 Allegiance, اطاعت *itá'at*.
 Allegory, تمثيل *tamsíl*.
 Alleviated, مخفف *mukhaffif* (k.).
 Alliance, عهد *'ahd* ; حلف *hílf*.
 Alligator, نهنگ *nihang*.
 Alliteration, تجنیس *tajnís*.
 Allot, تقسیم کردن *taksím k.* ;
     قسم *maksum*.
 Allow, روا داشتن *ravá dsh.* ;
     اذن دادن *ízn d*.
 Allowable, روا *ravá* ; حلال *halál*.
 Allowance, وظیفه *vazífeh*.
 Alloy, عیار *'iyyár* (k.).
 Allure, فریب دادن *farib d*.
 Allusion, اشاره *isháreh* (k.) ;
     تعریض *ta'ríz*.
 Ally, متفق *muttafik*.
 Almanac, تقویم *takvím*.
 Almond, بادام *bádám* ; لوز *lauz*.
 Almost, نزدیک *nazdík*.
 Alms, صدقه *sadakeh* ; زکات *zakát*.
 Aloe, صبر *sabir*.
 Alone, تنها *tanhá* ; مفرد *mufrad*.

Aloud, با آواز بلند *bá ávázi bu-land*.
 Alphabet, حروف *hurúf*.
 Already, هنوز *hanúz*.
 Also, هم *ham* ; نیز *níz* ; ایضاً *aizan*.
 Altar, مذبح *mazbah*.
 Alter, گردانیدن *gardánidan*.
 Alteration, تغییر *taghayyur* (k.) ; تبدیل *tabdíl* (k.).
 Altercation, مجادله *mujádileh* ;
     کیل و قال *kíl o kál*.
 Alternately, بنوبه *be-nobah*.
 Although, اگرچه *agar cheh*.
 Altitude, ارتفاع *irtifá*.
 Altogether, جمعاً *jamí'an*.
 Alum, زاج ابيض *záji-abyaz* ;
     زاق *zák*.
 Always, همیشه *hamíshah* ; دائماً *dá'imán*.
 Amalgam, مخلوط *makhlút*.
 Amanuensis, کاتب *kátib*.
 Amass, جمع کردن *jam' k*.
 Amateur, مفت *muft*.
 Amazed, متعجب *muta'ajjib* (n.) ;
     متحیر *hairan* (sh.) ;
     متاهییر *mutahayyir* (m.).
 Amazement, تعجب *ta'ajjuh* (n.).
 Ambassador, ایلچی *ílchí*.

Amber, کاه ربا *káh-rubá*.
 Ambergris, عنبرین *'ambarín* ;
                   عمبر *'abír*.
 Ambiguity, اشتباه *ishtibáh*.
 Ambiguous, مشتبه *mushtabih*.
 Ambitious, صاحب دمه *sáhib*
                   himmat ; هوسناك *havvasnák*.
 Ambling, یرقه *yurkeh* (r.).
 Ambush, کمین *kamín*.
 Amend, درست کردن *durust k.* ;
                   تهدیب *tahzib* *pr. p.*
 Amethyst, یاقوت کبود *yákúti*
                   kabúd.
 Amity, مهربانی *dústi*, دوستی
                   mihribání.
 Ammunition, اسباب *asbáb*.
 Amnesty, عفو نامه *afv námeh*.
 Among, در میان *dar miyán*.
 Amorous, دلپسته *dilbastah*.
                   —ly, عاشقانه *'ásheqánah*.
 Amount, مبلغ *mablagh*.
 Ample, فسیح *fásih* ; واسع *vásih*.
 Amplitude, توسع *tavassu'* ;
                   کشادگی *kushádagí*.
 Amputate, بریدن *burídan*.
 Amputation, قطع *kat'* (k.).
 Amulet, تعویذ *ta'váz* ; حرز *hirz*.
 Amusement, تفرج *tafarraj*
                   (k.).
 Anagram, تحریف *tahrif*.

Analogy, تجنیس *tajnís* ; تطابق
                   tatábuk.
 Analysis, تجزیه *tajziyah* (k.).
 Anarchy, هرج مرج *harj-marj*.
 Anathema, لعنت *la'nat*.
 Anatomy, تشریح *tashrîh* (k.).
 Ancestor, جد *jadd* ; pl. ابا و
                   اجداد *abá o ajdád*.
 Ancestral, جدی *jaddi*.
 Anchor, لنگر *langar* (an.)
                   —age, لنگرگاه *l. gáh*.
 Ancient, قدیم *kadim* ; کهنه
                   kuhnah.
 Ancients, n., متقدمین *mutakad-*
                   dimín.
 And, و *va, o*.
 Anecdote, قصه *kissah* ; حکایت
                   hikáyat.
 Anemone, شقایق *shakáik*.
 Angel, فرشته *firishtah* ; ملك
                   malak ; (of death) ملك الموت
                   malak ul maut, عزرائیل *'azráil*.
 Anger, خشم *hashm* ; غیظ
                   ghaiz ; غضب *ghazab*.
 Angered, مغضوب *maghzúb*.
 Angle, زاویه *záwiyah*. Acute
                   —, زاویه حاده *z i háddeh*.
 Obtuse —, زاویه منفرجه *z-i*
                   munfarijeh. Right —, زاویه
                   قایمه *z-i káimeh*.

Angry, خشمناك *khishmnák* (h.);
 كج خلق *kaj khulk* (b). To
 be — with, رنجیدن از *ran-*
jidan az.

Anguish, تشویر *tashvîr*.

Animal, جانور *jánivar*; حیوان
haiván.

Animate, زنده کردن *zindeh k.*;
 احیاء *ihyá*. *pr. p.*

Animosity, مخاصمت *mukhás-*
samat.

Aniseed, رازیانه *ráziyáneh*.

Ankle, کوزك *gúzak*.

Anklet, پابرنگان *pábaranján*;
 خلخال *khalkhál*.

Annals, تواریخ *taváríkh*.

Annexation, الحاق *ilhák* (k.).

Annexed, مضاف *muzáf* (sh.).

Annihilate, دمار برآوردن از *damár bar ávardan az*; *pa. p.*
 نابود *mun'adim* (sh.);
 نابود *nábúd* (k.).

Annotate, حاشیه نوشتن *háshiyeh*
navishtan

Announce, خبر دادن *khabar d.*;
 مخبر *mukhbîr*. *pr. p.*

Annoyance, اذیت *izá*; اذیت
ijháf.

Annual, سنوی *sanavî*.

Annuitant, وظیفه خوار *vazífeh*
khár.

Annul, باطل کردن *bátîl k.*; *pa. p.*
 منسوخ *mansúkh*.

Anointing, تمریح *tamríkh k.*;
 تدهین *tadhín* (k.).

Another, دیگر *dígar*; غیر *ghair*.
 One —, يك دیگر *yek dígar*.

Answer, جواب *javváb* (d.);
 مجاوبت *mujávabat*. *pr. p.*

Ant, مورچه *múrcheh*. White —,
 دیمک *dímek*.

Antagonist, خصیم *khasím*.

Antecedent, متقدم *mutakaddim*;
 ما قبل *má kabal*.

Antechamber, دالان *dálán*.

Antelope, آهو *áhú*.

Anterior, پیشین *píshín*; سابق
sábek.

Antichrist, دجال *Dajjál*.

Anticipate, سبقت گرفتن *sabkat*
gr.

Antidote, تریاق *teriyák*.

Antimony, سرما *surmá*.

Antiquities, عتائق *'atáik*.

Antiquity, زمان قدیم *zamán*
kadím.

Antithesis, ضد *zidd*.

Antler, شاخ *shákh*.

Anus, کون *kún*.
 Anvil, سندان *sandán*.
 Anxiety, اغتراب *iztiráb*. To
 feel deep —, خون جگر خوردن, *khúni jigar kh*.
 Anxious, دل تنگ *diltang*; فکرمند
fikr mand.
 Any, هیچ *hích*. — one, کسی
kasí. — thing, چیزی *chizi*.
 — how, بهر کیف *behar keif*.
 Aorist, مضارع *muzári*.
 Apart, جدا *jedá*.
 Apartments, منزل *manzil*.
 Apathy, سردی *sardí*.
 Ape, کبی *kabí*.
 Aperient, مسهل *mus-hil*.
 Aperture, سوراخ *súrákh*.
 Apex, اوج *auj*.
 Apocopated, محذوف *mahzúf*.
 Apocopation, حذف *hazf*.
 Apologist, معذر *mu'zir*.
 Apologising, اعتذار *i'tizár* (k.).
 Apologue, مثل *masal*.
 Apology, عذر *'uzr* (k.). To
 demand an —, عذر خواستن,
'uzr khástan.
 Apoplexy, سگته *sakteh* (z.).
 Apostasy, ارتداد *irtidád* (n.).
 Apostate, مرتد *murtadd*.

Apostle, پیغمبر *paíghambar*;
 رسول *rasúl*. — of Christ,
 حواری *kavári*.
 Apothecary, دوا فروش *dawá*
ferúsh. — shop, دوا خانه
d. kháneh.
 Apparatus, اسباب *asbáb*; ساز *sáz*.
 Apparent, ظاهر *záhir* (sh.).
 —ly, ظاهراً *záhiran*.
 Appeal, رجوع کردن *rujú kerdan*.
 Appear, نمودن *namúdan*; pr. p.
 پیدا *paidá* (sh.).
 Appearance, نمایش *namáyish*.
 Appease, آرامیدن *áramídan*.
 Append, آویز کردن *ávíz k*.
 Appendix, تتما *tatimmá*.
 Appetite, اشتها *ishtihá*; شره
shareh.
 Applause, آفرین *áferín* (k. gf.).
 Apple, سیب *síb*.
 Application, توجه *tavajjah*.
 Appoint, مامور کردن *maamúr k*;
 pa. p. مقرر *mukarrar* (k.)
 pr. p. تعیین *ta'yín* (n.).
 Appointment, منصب *mansab*,
 تعیین *ta'ayun*.
 Apportion, قسمت کردن *kismat k*.
 Apposite, مناسب *munásib*.
 Appraise, قیمت کردن *kaimat k*.

Apprehend (seize), گرفتن *girif-tan*; (fear), ترسیدن *tarsidan*.
 Apprehension, درایت *diráyet*.
 Apprentice, شاگرد *shágird* (s.).
 —ship, شاگردی *shágirdi*.
 Approach, نزدیک آمدن *nazdík ámadan*; *pr. p.* تقارب *taká-rub* (n.).
 Approbation, پسند *pasand*; تحسین *tahsín* (k.).
 Appropriate, مناسب *munásib*.
 Appropriation, تخصیص *takhsís* (k.).
 Approve, پسند آمدن *pasand ámadan*; *pr. p.* استحسن *is-tihsán*; *pa. p.* موجه *muvaJJah*.
 Approximation, تقرب *takarrub*.
 Apricot, زرد آلو *zard álú*; مشمش *mishmish*.
 Apron, فوطه *fútah*.
 Apt, زرنك *zaring*.
 Aptitude, شایستگی *sháyistagi*.
 Aquafortis, تیز آب *tíz áb*.
 Aquatic, آبی *ábí*.
 Aqueduct (under ground), قنات *kanát*; كاريز *káriz*.
 Arab, عرب *‘arab*; عربی *‘arabi*.
 Arabia, عربستان *‘arabistán*.
 Arabic, عربی *‘arabí*; تازی *tázi*.
 Arbiter, ثالث *sális*.

Arbitrary, مطلق *mutlak*.
 Arbitration, ثالثی *sálisí*.
 Arc, قوس *kaus*.
 Arch, n., طاق *ták*; a. (cunning), شاطر *shátir*.
 Archer, تیرانداز *tír andáz*.
 Archery, کمان کشی *kamán keshí*.
 Architect, مهندس *muhindas*.
 Archive, دفتر *daftar*.
 Ardour, غیرت *ghaírat*; همیت *hamíyet*.
 Area, ساحت *sáhat*.
 Arena, میدان *maidán*.
 Argue, مازره کردن *munázarah k.*
 Argument, بحث *bahs* (k.); دلیل *dalíl* (s.).
 Arid, خشك *khushk*; بایر *báyir*.
 Arise, برخاستن *bar khástan*.
 Aristocracy, اعیان و نجبا *‘ayán o nujabá*.
 Aristotle, ارسطو *Aristú*.
 Arithmetic, علم حساب *‘ilmi hisáb*.
 Ark (Noah's), سفینه نوح *safí nahi Núh*.
 Arm, دست *dasť*; (upper), بازو *bázú*; (lower), عضد *‘azud*.
 Armed, مسلح *musallah* (k.)
 —, سلاحدار *silahdár*.
 Armenia, ارمن *Arman*.

Armenian, ارمني *Armaní*.
 Armlet, بازو بند *bázú band*.
 Armour, زره *zireh*.
 Armpit, بغل *baghal*.
 Arms, اسلحه *aslahah* (bs.); سلاح *siláh*.
 Army, لشکر *laskár*; عسکر *askar*.
 Aroma, بو *bú*. —tic, مطيب *mutayyib*.
 Around, دور *daur*, or *dor*.
 Arouse, بیدار کردن *bídár k.*
 Arrange, تدارك کردن *tadárúk k.*; درست کردن *durust k.*
 Arrangement, ترتیب *tartíb* (n.); تهید *tamhíd* (k.); نظم *nazm*.
 Array (battle), صف کشیدن *saff' ksh.*; (attire), آراستن *arástan*.
 Arrears, تته *tetummah*.
 Arrest, حبس کردن *habs k.*
 Arrival, داخل *dákhil*; وصول *vusúl*.
 Arrive, رسیدن *rasídan*.
 Arrogance, کبر *kibr*, تکبر *takab-bur*.
 Arrogant, گستاخ *gustákh*. —ly, مغروراً *maghrúran*.
 Arrow, تیر *tír*.
 Arsenal, توپخانه *túpkháneh*; سلاح خانه *siláh kháneh*.
 Arsenic, مرك موش *margi músh*.

Art, فن *fenn*; صنعت *san'at*.
 Artery, رگ *rig*; شریان *sharyan*.
 Artful, حيله ساز *híleh sáz*; کریز *gurpaz*.
 Artichoke, اردشاهی *ardasháhi*.
 Article, معرفت *ma'refat*.
 Articulation, تلفظ *talaffuz* (k.).
 Artifice, حيله *híleh*.
 Artificer, کار یگر *kárigér*.
 Artificial, ساخته *sákhteh*.
 Artillery, توپ خانه *túp kháneh*. —man, توپچی *túpchí*.
 Artizan, صنعت کر *san'at gar*.
 Artlessness, سادگی *sádagí*.
 As, چون *chún*; چنانکه *chunánkeh*.
 Ascend, بر آمدن *bar ámadan*.
 Ascension, معراج *mi'ráj*.
 Ascent, صعود *sa'úd* (n.); عروج *'urúj*.
 Ascertain, تحقیق کردن *tahkík k.*; تشخیص *tashkhís* (n.).
 Ascetic, درویش *darvish*; زاهد *záhid*. —ism, زهد *zuhd*.
 Ascribe, نسبت کردن *nisbat k.*; منسوب *mansúb* (h.).
 Ash (tree), اهر *ahar*.
 Ashamed, شرمنده *sharmandah*.
 To be —, سرفرو بردن *sar faru burdan*.
 Ash-coloured, شهب *shahab*.

Ashes, خاکستر *khákistar*.
 Aside, در کنار *dar kinár*.
 Ask, پرسیدن *pursídan* ; *pr. p.*
 مطالبه *mutálabeh* (k).
 Asker, طالب *tálib*.
 Askew (aslant), کج *kaj*.
 Asleep, خوابیده *khábídah*.
 Asparagus, مارچوبه *már chúbah*.
 Aspect, صورت *súrat* ; سیما *símá*.
 Asperity, خشونت *khushúnat*.
 Aspiring, بلندبین *buland-bín*.
 Ass, خر *khar* ; اولاغ *úlágh*.
 Wild —, کور *gúr*. —load,
 خروار *kharvár*.
 Assafœtida, انقوزه *ankúzah* ;
 حلتیت *hiltít*.
 Assassin, قاتل *kátíl*.
 Assassinate, کشتن *kushtan*.
 Assassination, قتل *katl* (k).
 Assault (military), خمله بردن
hámleh burdan. A night —,
 شبگیر *shabgír*. — and bat-
 tery, لکد و کوب *lakd o kúb* ;
 (robbery), راهزنی *râhzaní*.
 Assay, عیار کردن *'iyâr k*.
 Assayer, عیار گیر *'iyâr gír*.
 Assemble, فراهم آوردن *ferâham a.* ;
pr. p. مجتمع *mujtama'* (k).
 Assembly, مجلس *majlis*.
 Assent, اجابت کردن *ijâbat k*.

Assertion, اقرار *ikrâr* (k).
 Assessment, خراج *khirâj* (k).
 Assets, چایداد *jáidád*.
 Assiduous, ساعی *sá'í* ; مقید *mu-*
kayyid.
 Assignee, وکیل *vakíl*.
 Assignment, تنخواه *tankháh* (k) ;
 برات *barát*.
 Assistance, مساعدت *musá'adat*
 (n.) ; کومک *kúmak* (k.d.) ; نصر
nasr.
 Assistant, نایب *náib* ; ناصر
násir.
 Associate, شریک *sharík* ; رفیق
rafík. To — with, همراهی کردن
hamráhí k.
 Association, اختلاط *ikhtilát* (k) ;
 تشارک *tashárúk* (n.).
 Assuage, آرام دادن *árám d*.
 Assume, تصور کردن *tasavvur k*.
 Assure, یقین کردن *yakín k* ;
 خاطر جمع کردن *khátir jam' k*.
 Assuredly, یقینست *yakínast*.
 Asthma, ضيق الصدر *zaiqus-sadr* ;
 دما *damá*.
 Astonish, حیران کردن *hairán k* ;
pa. p. مات *mát* ; متحیر *muta-*
hayyir (m.) ; *pr. p.* عجب
'ajíb (h.)

Astonishment, حیرت *hairat* ;
تخیر *tahayyur*.
Astounded, مانش میبرد *mát ash*
míbarad.
Astringent, زنجك *zumukhk*.
Astrolabe, اسطرلاب *asturláb*.
Astrologer, astronomer, منجم *munajjim*.
Astronomical, نجومی *nujúmí* ;
فلکی *falakí*.
Astronomy, علم همت *ilmi hai-*
at.
Asunder, جدا *jedá*.
Asylum, بست *bast* (gr.) ; ملجا *maljá*.
At, نزد *nazd* ; در *dar* ; ب *bi* ;
پیش *pish*.
Atheism, لئالذ *ilhád*.
Atheist, زندیق *zindik* ; ملحد *mulhid*.
Athlete, پهلوان *pahlaván*.
Atmosphere, هوا *havá*.
Atom, ذره *zarrah* ; شمه *sham-*
mah.
Atonement, كفاره *kaffárah* (k.).
Atrocity, ظلم *zulm*.
Attach, آویختن *ávikhtan*.
Attachment, دل بستگی *dil bas-*
tagí

Attack (illness), نزول *nuzúl* ;
(army, etc.), هجوم *hejúm* (a.) ;
حمله *hamleh* (k.) ; تاختن *tákh-*
tan.
Attainable, ممکن *mumkin*.
Attempt, سعی *sa'í* (k.) ; (evil),
قصد *kasd* (k.).
Attend on, حاضر بودن *házir b*.
Attendance, خدمت *khidmat*
(k.) ; حاضری *házirí*.
Attention, التفات *iltifát* (k.) ;
توجه *tavajjuh*.
Attentive, متوجه *mutavajjeh* (b.) ;
آگاه *ágáh* (b.).
Attesting, تصدیق *tazdik* (n.).
Attire, پوشیدن *púshídan*.
Attorney, وکیل *vakíl*.
Attraction, جذب *jazb* (n.) ,
کشش *keshish*.
Attractive, جالب *jálib* ; جاذب *jázib*.
Attribute, n., صفت *sifat* ; v.
نسبت کردن *nisbat k*.
Auction, هراج *harráj*.
Auctioneer, هراجی *harrájí*.
Audience (people), حاضرین *házirín* ;
(interview), حضور *huzúr*.
Audit, محاسبه کردن *muhásabeh k*.
Auger, مته *matah*.

Augmentation, فزونی *fuzúni* (k.); زیاد *ziyád* (k.); تکثیر *taksír* (n.).
 Augur, فالگیر *fál-gír*.
 Augury, فال *fál* (gr.).
 August, a., اعظم *á'zam*.
 Aunt (paternal), عمه *'ammah*; (maternal), خانه *khálah*.
 Auspicious, مبارك *mubárah*.
 Austere, ترشرو *'abús*; عبوس *tursh-rú*.
 Authentic, صحیح *sahíh*. —ation, تصدیق *tasdík* (k).
 Author, مؤلف *muallif*; مصنف *musannif*.
 Authority, اختیار *ikhtiyár*, حکومت *hukúmat*.
 Autocracy, استقلال *istiklál*.
 Autocrat, مستقل *mustakell*.
 Autograph, دستخط *dast khatt*.
 Autumn, خزان *khizán*; فایز *fáiz*.
 Auxiliary, معاون *mu'ávin*; کمک *kumek*.
 Avarice, طمعکاری *tama'kári*.
 Avaricious, خسیس *khasís*.
 Avenge, انتقام کشیدن *intikám ksh.*; pr. p. منتقم *muntakim*.
 Avenue, خیابان
 Averse, معرض *mu'ríz*.

Aversion, کراهت *keráhat*; نفرت *nafrat*.
 Avert, دفع کردن *daf' k*.
 Avidity, حرص *hirs*; طمع *tama'*.
 Avoiding, تجنب *tajannub* (k.); مجانبت *mujánabat* (k.).
 Avow, اقرار کردن *ikrár k*. —edly, عمدًا *'amdan*.
 Awaiting, منتظر *muntazer* (h.).
 Awake, بیدار *(k. sh.)*.
 Aware, آگاه *ágáh*.
 Awful, مهیب *muhíb*; مهاب *muháb*.
 Awkward, کودن *kaudan*.
 Awl, درفش *darafsh*.
 Awning, سایبان *sáyebán*.
 Axe, طبر *tabar*; تیشه *tishah*.
 Axiom, بدیهی *bedíhí*.
 Axis, محور *mihvar*.
 Azure, آسمانی *ásmání*; آبی *ábí*.

B

Babbler, فضول *fuzúl*.
 Baby, بچه *bacheh*. —hood, بچگی *bachegí*.
 Baboon, میمون *maimún*.
 Babylon, بابل *Bábil*.
 Bachelor, عذب *'azab*; ناکنخدا *ná katkhudá*.

Back, *n.*, پشت *pusht*; (again), باز *baz*; پس *pas*. To bring back, باز آوردن *baz a.* To buy back, باز خریدن *báz kharídan*. To come back, باز آمدن *báz ámadan*. To draw back, باز کشیدن *báz ksh*. To give back, باز دادن *báz d.* To hold back, باز داشتن *báz dsh*. To take back, پس گرفتن *pas gr*. To turn back, باز گردیدن *báz gardídan*.

Backbiting, چغلی *chughulí (k.)*.

Backbone, زوره *zaurah*.

Backgammon, نرد *nard*.

Backing out of (a promise), متخلف *mutakhallif*.

Backwardness, تقاعد *taká'ud*.

Backwards, پس *pas*; رو بعقب *ru be'akab*.

Backwater, مرداب *murd-áb*.

Bacon, کشت کراز *gusht-i-guráz*.

Bad, بد *bad*; زی-ون *zabún*.

Bad-living, بدزندگانی *bad*

zindagáni. Bad-looking, بد

بدا *bad namá*. Of bad

quality, بد کوهر *bad gauhar*.

Badness, بدی *badí*.

Badge, نشان *niskán*.

Baffled, محروم *mahrúm (g.)*.

Bag, کیسه *kísah*; خریطه *kha-rítah*; (large), جوال *jowál*.

Horse's nose -- , توره *túbrah*.

Saddle —, خورجین *khúrjin*,

Carpet —, چننه *chantah*.

Baggage, اسباب *asbáb*; بنه *bonah*.

Bail, *n.*, ضمانت *zamánat*; *v.* ضامن شدن *zámin sh*.

Bait, دانه *dánah (nihádan)*.

Bake, پختن *pukhtan*.

Baker, نان پز *nán-paz*.

Balance, *n.*, میزان *mízán*, (small), ترازو *tarázú*; (of account), باقی *bákí*.

Balcony, بالا خانه *bálá khánah*.

Bald, کل *kal*.

Bale, *n*, بسته *bastah*.

Ball, گوی *gúi*; (for gun), غلوله *ghalúlah*.

Bamboo, نی هندی *nai-hindi*.

Band (rope), بند *band*; (men), گروه *garúh*.

Band-box, صندوقچه *sandúkchek*.

Bandit, راه زن *ráh zan*.

Bandy-legged, پا کج *kaj pá*.

Bang, تراق *tarák (kh.)*.

Banish, بیرون کردن *bírún k*.

Banister, دست انداز *dast andáz*.

Bank (river), كـنار *kinár*;
(money), خزانه *khezánah*.
Banker, صراف *sarráf*.
Bankrupt, مفلس *muflis* (*sh.*).
—cy, افلاس *iflás*.
Banner, علم *'alam*; بيداق *baidák*.
Banquet, مهمانی *mihmání*;
ضيافت *ziyáfat*.
Baptism, تعمید *ta'míd* (*k.*).
Bar (river), بند *band*.
Barb, خار *khár*.
Barbarian, اعجم *á'jam*.
Barber, دلاک *dallák*.
Barberries, زرشک *zirishk*.
Bare, برهنه *barahnah* (*k.*).
Bare-headed (unveiled), سر
برهنه *sar barahnah*.
Bargain, شرط *shart* (*k.*).
Barge, زورق *zaurak*.
Bark (tree), پشت *pusht*;
(dog), عوعو *'au'au* (*k.*); *v.*
عفیدن *'afidan*.
Barked (tree), مقشر *mukash-*
shar.
Barley, جو *jau*.
Barn, خرمن *khirman*.
Barracks, سرباز خانه *sarbáz*
kháneh.

Barrel, برميل *barmíl*. Gun —,
لوله *lúlah*.
Barren, عقیم *'akim*; عقیر *'akír*.
Barrier, سد راه *saddi ráh*.
Barter, معاوضت کردن *mu'avizat*
k.; تجارت کردن *tejárat k.*
Base, *a.*, شیع *shaní*; قبیح
kabí.
Based, متمسک *mutamassak* (*b.*).
Baseness, قباحه *kabáhat*.
Bashful, خجل *khijil*. —ness,
خجالت *khijálat*.
Basil, ریحان *raihán*.
Basin, لکن *lagan*.
Basis, پایه *páyeh*; بنیاد *bunyád*.
Basket, سبد *sabad*; زنبیل
zanbíl.
Bass (in music), بم *bam*.
Bastard, حرامزاده *harámzádeh*.
Bastinado, *n.*, فلکه *falakeh*.
To receive the —, چوب
خوردن *chúb kh.* To give the
—, چوب زدن *chúb z.*
Bastion, برج *burj*.
Bat, شبیره *shabparah*; (club),
چوکان *chaugan* (*z.*).
Bath, حمام *hammám* (*r.*). —
keeper, حمامچی *hammámchí*.
Battering, قمع *kam'* (*k.*).
Battery, دمدمه *damdameh*.

Battle, جنگ *jang*; وقیعت *vakí'at*. Field of —, رزمگاه *razmgáh*.

Battlement, کنسکره *kangurah*.

Bawl, فریاد زدن *faryád z*.

Bay (sea), خلیج *khalíj*; (colour), گهر *kahar*; (tree), غار *ghár*.

Bayonet, سر نیزه *sar nízeh*.

Bazaar, بازار *bázár*.

Be, بودن *búdan*; هستن *hastan*.

Beach (sea), کناره *kinárah*.

Bead, شبه *shabeh*; مهره *muhreh*.

Beak, منقار *minqár*.

Beam (wood), شاه تیر *sháh tír*.

Sun —, پرتو *partav*.

Bean, باقله *bákileh*.

Bear, *n.*, خرس *khirs*; (star),

Great —, دب اکبر *dabbi*

akbar. Little —, دب اصغر *dabbi*

asghar. *v.* بردن *bur-*

dan; (fruit), بر آوردن *bar a.*;

(children), زادن *zadan*.

Beard, ریش *rísh*; *pa. p.* ریشدار *ríshdár*.

—less, ساده رو *sádeh rú*.

Bearer, حامل *hammál*; بر بردار *bar burdár*.

Cup —, ساقی *sákí*;

Tale —, چغزل خور *chughul khúr*.

Beast, بهیمه *bahímah*; وحش *vahsh*. — of burden, مال *mál*.

Beat, زدن *zadan*; کوبیدن *kú-bídan*.

Beating, زد و کوب *zad o kúb*.

Beau, *n.*, قشنگ *kashang*.

Beautiful, خوب *khúbrú*;

خوشگل *khúb súrat*;

قشنگ *qashang*.

Beauty, حسن *husn*.

Because, زیرا که *zirákeh*.

— that, بنا بر اینکه *bená bar ínkeh*.

Beckon, اشاره کردن *ishárah kerdan*.

Become, شدن *shudan*;

کشتن *gashtan*;

کردیدن *gardídan*.

To cause to —, کردانیدن *gardánídan*;

(to suit), زیبیدن *zibídan*.

Bed, خوابگاه *khábgáh*;

(of river), رودخانه *rúd kháneh*.

Bedchamber, اتاق خوابگاه *otáki khábgáh*.

Bedding, رخت خواب *rakht*

kháb.

Bedfellow, همخواب *hamkháb*.

Bedstead, چارپا *chárpá*.

Bee, زنبور عسل *zambúri 'asal*.

Beef, گشت کاو *gushti gáu.*
 Beer, آب جو *ábi-jau.*
 Beetle, سوسک *hamáji*; *susak.*
 Beet-root, چقدر *chukandar.*
 Befitting, شایسته *sháyesteh*; لایق *láyik.*
 Before, قبل از *písh az*; (in front), جلو *jelo.*
 To come before, پیش آمدن *písh ámadan.*
 Befriend, دوستی کردن *dústi k.*
 Beg, التماس کردن *iltimás k.*; (alms), کدای کردن *gedái k.*
 Beggar, کدا *gedá*; فقیر *fakír*; درویش *darvish.*
 Beginner, مبتدی *mubtadí.*
 Beginning, ابتدا *ibtidá (k.)*; شروع *shurú (k.)*; آغاز *ágház (k.)*.
 Beginnings, اوایل *avá-il.*
 Behalf, in, بواسطه *be-váseteh.*
 Behave (well), ادب بجا آوردن *adab bejá a.*; (badly) ترك *tarki adab k.*
 Behead, کردن زدن *gardan z.*
 Behind, پشت *akab*; عقب *pusht.*
 Behold, نگاه کردن *nigáh k.*
 Beholden, هممون *mamnún (h.)*.

Being (created), مخلوق *makh-lúk*; (existence), وجود *vujúd.*
 Belch, آروغ *árúgh (k.)*.
 Belief, باور *bávar (k.)*; اعتقاد *itikád (dsh.)*.
 Believer (true), مومن *múmin.*
 Bell, زنگ *zang (z.)*.
 Bellowing, بانگ *báng (z.)*.
 Bellows, منفخ *manfukh.*
 Belly, شکم *shikam*; بطن *batn.*
 Belonging to, متعلق *muta'allak (sh.)*; نسبت *nisbat.*
 Beloved, n., معشوقه *ma'shúkeh.*
 Below, پایین *páyín*; فرو *farú.*
 Belt, کمر بند *kamar band.*
 Bemoan, افسوس خوردن *afsús kh.*
 Bend, v. پیچیدن *píchídan.*
 — down, خم شدن *kham shudan.*
 Beneath, زیر *zír.*
 Benediction, تبرک *tabarruk.*
 Benefactor, نیکوکار *níkú kár.*
 Beneficence, احسان *ihsán.*
 Beneficent, کریم *karím.*
 Benefit, منفعت *manfa'at (h.)*; *pa. p.* مستفاد *mustafád*; *pr. p.* محسن *muhsin.*
 Benevolence, رفق *rifk.*
 Benign, رءوف *raúf.*

Benignity, رءوفت *raúfat*.
 Bent, خم *kham*, کج *kaj*.
 Benumbed, افسرده *afsurdeh* (k.).
 Benzoin, سلیخه *salíkkeh*.
 Bequeath, وصیت کردن *vásiyyat k.*
 Bequest, وصایت *visáyat*; (for religious purposes), وقف *yakf* (k.).
 Berry, دانه *dánah*; حبه *habbeh*.
 Beseech, التماس کردن *iltimás k.*
 Beside, پهلو *pahlú*.
 Besides, مگر *magar*; سوا *sivá*; جز *juz*.
 Besiege, محاصره کردن *maháserah k.*; *pa. p.* محصور *mahsúr*.
 Best, بهترین *behtarín*.
 Bestow, بخشیدن *bakhshídan*; *pa. p.* مبدول *mabzúl*; *pr. p.* اعطا *i'tá* (n.).
 Bet, شرط *shart* (bs.).
 Betel-leaf, تمبول *tambúl*.
 Betray, خیانت کردن *khiyánat k.*
 Betrayer, خاین *kháín*.
 Betroth, عقد بستن *'akd bs.*
 Betrothal, خطب *khatb* (k.).
 Betrothed, نامزد *námzad* (k.).
 Better, بهتر *behtar* (k.). (— than, b. از *az*).
 Between, میان (در *dar*) *miyán*.

Beverage, شراب *sharáb*.
 Beware! خبردار *khabar dár!* (b.).
 Bewitched, مـفـتن *mufattan* (sh. k.).
 Beyond, آنـطـرف *án-taraf*; (more), زیاده *ziyádah*.
 Bible, کتاب مقدس *kitábi mukaddas*. O. T., تورات *torát*. N. T., انجیل *anjíl*.
 Bidding (at a sale), سوام *sowám* (k.).
 Bier, تابوت *tábút*; نعش *na'sh*.
 Big, بزرگ *buzurg*; (pregnant), حامله *hámileh*.
 Bigot, متعصب *muta'assib* (h.).
 Bigotry, تعصب *ta'assub* (dsh.).
 Bile, صفره *safrah*.
 Bilious, صفراوی *safráví*.
 Bill (of exchange), برات *barát*; (bird's), نوك *núk*.
 Bind, v., بستن *bastan*.
 Binder, جلدگر *jildgar*.
 Binding (book), جلد *jild* (k.).
 Binocular glass, دوربین *dúr bín*.
 Bird, مرغ *murgh*; طایر *táir*.
 Bird-lime, دبق *dibk*.
 Birth, تولد *tavallud*.
 Birthday, عید مولود *'idi maulúd*.
 Biscuit, کاک *kák*; بقسومات *bak-súmat*.

Bit (piece), تیکه *tíkeh* ; پاره *páreh* ; (of a bridle), دهانه *daháneh* ; لگام *lagám*.

Bite, کزیدن *gazídan*.

Bitter, تلخ *talkh*. —ness, تلخی *talkhí*.

Bitumen, نفت *naft*.

Black, سیاه *siyáh*.

Blackberry, شہتوت *shahtút*.

Blackguard, جوالاخی *jovalághi* ; لوطی *harámzádeh* ; حرامزاده *lútí*.

Blacksmith, آهنگر *áhangar*.

Blacking, سیاہی *siyáhi*.

Bladder, شاشدان *sháshdán* ; مثانه *masáneh*.

Blade, تیغه *tíghah*. Shoulder—, شانه *sháneh*.

Blame, n., لوم *laum* ; ذم *zamm* (k.) ; v. عیب گفتن *'aib gf*.

Blameable, مقصر *mukassar* (h.).

Blameless, بیگناه *bígunáh*.

Bland, ملایم *muláyim*.

Blandishment, ناز *náz* (k.).

Blanket, پتو *patú*.

Blasphemy, کفر *kufir* (gf.).

Blasts, هبوب *hubúb*.

Blaze, نایره *náireh* ; شعله *sho'leh* ; (on a horse). غره *ghurreh*.

Bleach, کازری کردن *gázurí k*.

Bleed, v. t , خون گرفتن *khún gr.* ; خون آمدن *fásd k.* ; v. i. *khún ámadan*.

Blemish, عیب *'aib* ; لکه *lakkeh*.

Blessing, برکت *barakat* (d.) ; درود *durúd* (gf.). God bless you ! برك الله *báarak Allah!*

Blight, زك *zang* (z.).

Blind, a , نابینا *nábíná* ; کور *kúr* (k.) ; n., پرده *pardah*.

Blindfold, v., چشم پوشیدن *cheshm púshídan*.

Blindness, کوری *kúrí*.

Blister, آبله *ábilah*.

Blockade, محاصره *muhásareh* (k.).

Blockhead, کودن *kodan*.

Blood, خون *khun*.

Bloodshed, خونخواری *khúnkhárá* ; قتل *katl*.

Bloody, خونی *khúnín*.

Blooming, شکفته *shiguftah*.

Blossom, n., شکوفه *shigúfesh* ; شکفتن *ghuncheh* (z.) ; v., *shiguftan*.

Blot, لکه *lakkeh*.

Blow, n., ضرب *zarb* (kh.) ; v., وزیدن *vazídan* ; (the nose) دماغ گرفتن *dimágh gr*.

Blue, نیله *nélah*; کبود *kabúd*; آبی *ábí*.
 Blunder, غلط *ghallat (k.)*; خطا *khatá*.
 Blunt, کند *kund*.
 Blushing, خجالت *khijálat (ksh)*.
 Boar, خوک *khúk*; گراز *guráz*.
 Board, تخته *takhtah*.
 Boaster, خود ثنا *khud saná*.
 Boasting, خود فروش *khud farúsh (k.)*; کذاب *guzáf (k.)*; شیخی *sheikhí*.
 Boat, کشتی *keshtí*; لوتکه *lútkeh*.
 —man, کشتیبان *keshtíbán*.
 Bodice, سینه بند *sínah band*.
 Bodkin, درفش *darafsh*.
 Body, تن *tan*; بدن *badan*.
 Dead —, لاش *lásh*.
 Bog, مشیله *mashílah*; مرد آب *murd-áb*.
 Boil, *n.*, دنبال *dumbal*; *v. t.*, جوشیدن *júshk.*; *v. i.* جوشیدن *júshídan*.
 Bold, دلیر *dalír*.
 Boldness, جرئت *jur-at*.
 Bolt, پسکه *paskullah*; چفت *chift (k.)*.
 Bond, تمسك *tamassuk*.
 Bondage, اسیری *asírí*.
 Bone, استخوان *ustukhán*.

Bonnet, کلاه *kulláh*.
 Book, کتاب *kitáb*. —binder, جلد کر *jild-gar*. —seller, کتاب فروش *kitáb farúsh*.
 Boon-companion, همشراب *ham-sharáb*.
 Boot, کفش *kafsh*. Top —, چکمه *chekmah*.
 Booty, غارت *ghárat*.
 Borax, بورق *búrak*.
 Border, کناره *kináreh*; حاشیه *háshiyeh*.
 Bore, سفتن *suftan*.
 Born, to be, زادن *zádan*; *pa. p.* متولد *mutavallad (sh.)*.
 Borrow, قرض گرفتن *karz gr.*; *pr. p.* (a thing), استعاره *istí-arah (k.)*; (money), استقراض *istikráz (k.)*.
 Bosom, سینه *sinah*; آغوش *ághúsh*.
 Botany, علف چینی *'alaf chíní*.
 Both, هر دو *har do*.
 Bottle, شیشه *shishah*; (euro-pean) بطری *butrí*. Water—, تنك *tung*.
 Bottom, ته *tah*; پایین *páin*; (sea, etc.) قعر *ka'ar*.
 Bough, شاخ *shákh*.

Bound, *v.*, بر جستن *bar jastan* ;
n. (perforce) لابد *lá-budd* ;
 (book), مجلد *mujallad*.
 Boundary, حد *hadd* (pl. حدود *hudúd*); سرحد *sar hadd*.
 Boundless, نامحدود *ná mahdúd*.
 Bountiful, بخشاینده *bakhsháyan-deh* ; کریم *karím*.
 Bounty, فیض *faiz*.
 Bouquet, گلداسته *guldastah*.
 Bow, *n.*, کمان *kamán*. —shot, پرتاب *partáb*. —string, چله *chilleh* *v.*, تعظیم کردن *tá'zím k.* ; سر فرو کردن *sar farú k.*
 Bowels, روده *rúdah*.
 Bowl, جام *jám* ; بادیه *bádiyeh*.
 Box (fight), *v.*, مشت زدن *musht z.* ; (chest, large), صندوق *sandúk* ; (small), قرتی *kútí* ; جعبه *ja'beh*. Cartridge —, توشدان *túshdán*. Snuff—, انفیه دان *anfiyeh dán*. —on the ears, شمشاد سیله *sílah (d.)*. —tree, شمشاد *shemshád*.
 Boxer, مشت زن *musht zan*.
 Boy, پسر *pisar* ; کودک *kúdak*.
 Bracelet, دست برنجن *dast baranjan*.
 Braces, شلوار بند *shalvár band*.
 Brackish, شور *shúr*.

Brag, لاف زدن *láf z.*
 Brain, مغز *maghz* ; دماغ *dimágh*.
 Brambles, خزیز *khazíz* ; خار *khár*.
 Bran, سبوس *sabús*.
 Branch, *n.*, شاخ *shákh*.
 Branched out, متفرع *mutafarraḥ* ;
 —ing off, منشعب *munsha'ab*.
 Brand, داغ *dágh (k)*.
 Brandy, عرق *'arak*.
 Brasier, مسگر *misgar*.
 Brass, برنج *birinj*.
 Brave, دلاور *diláver* ; دلیر *dalír*.
 Bravery, مردانگی *mardánagí*.
 Bravo! شاباش *shábásh* ; ما شاء الله *máshállah* ; به به *bah ! bah !*
 Braying, ناهق *náhiḱ (k.)* ; عرعر *'ar'ar (k.)*.
 Breach, مغاره *magháreh (s.)*.
 Bread, نان *nán* (pronounced *nún*). Leavened —, نان خمیری *náni khamírí*.
 Breadth, عرض *'arz* ; پهن *pahn* ;
 Break, *v.*, شکستن *shikastan*.
 Breakfast, نهار *nahár*.
 Breast, سینه *sínah* ; (woman's), پستان *pistán*.
 Breath, دم *dam (z.)* ; نفس *nafas (ksh. z.)*.
 Breeches, شلوار *shalvár*

- Breed, اصل *asl*.
 Breeze, نسیم *nasím*.
 Bribe, رشوت *rishvat* (*kh.*).
 Bribery, رشوه خواری *rushveh khárá*.
 Brick (unburnt), خشت *khisht*.
 (burnt), آجر *ájur*. — kiln, خشت پز *kúreh*. — maker, خشت پز *khisht paz*. — layer, بنا *banná*.
 Bride, عروس *'arús*.
 Bridegroom, داماد *dámád*.
 Bridge, پل *pul*; (of the nose), خیشوم *khaishúm*.
 Bridle, دهنه *dahná* (*k.*); لجام *lijám*; (watering), افسار *afsár*; (rein), جلو *jelo*.
 Brief, کوتاه *kútáh*. —ly, القصه *alkissah*.
 Brigand, راهزن *ráhzan*.
 Bright, تابناك *tábnák*; روشن *roshan* (*k. s.*).
 Brightness, نورانی *núrání*.
 Brilliancy, انارت *inárat*.
 Brilliant, مجلی *mujallá*.
 Brim, لب *lab*. — full, لبالب *labálab*.
 Brimstone, کبریت *kebrít*.
 Bring, آوردن *ávardan*. — in, در رسانیدن *dar rasánidan*.
 — up, پروریدن *parvaridan*.
 — forth, زایدن *záidan*.

- Brink, کنار *kinár*.
 Brisk, نشیط *nashít*; جلد *jald*.
 Bristle, مو *mú*.
 Brittle, تنك *tunuk*; نازك *názuk*.
 Broad, عریض *'aríz*; پهنا *pahná*.
 Broadcloth, ماهوت *máhút*.
 Brocade, كمخاب *kamkháb*; زری *zarí*.
 Broiled, بریان *biriyán* (*k.*).
 Broker, دلال *dallál*. —age, دلالی *dallálí*.
 Bronze, چدن *chudan*.
 Brook, جوی *júi*.
 Broom, جارو *járu* (*k.*).
 Broth, شوربا *shurbá*.
 Brother, برادر *barádar*. Adopted —, برادر خوانده *b. khánde*.
 Foster —, برادر رضاعی *b-i-rezáí*. — in-law, برادر زن *b. zan*, etc.
 Brotherhood, اخوت *ukhúvat*; برادری *barádarí*.
 Brown, س-رخ *asmar*; س-رخ *surkh*.
 Brow, حواجب *havájib*.
 Browse, چریدن *charídan*.
 Bruise, آشردن *áshurdan*; کوفتن *kúftan*.

Brush, *n.*, بروش *brúsh*; *v.* پاک کردن *pák k.*
 Brushwood, هیمة *hímeḥ.*
 Brutish, بهیمی *bahími.*
 Bubble, حباب *hubáb.*
 Bucket, دلو *dalv*; دولچه *dúlcheh.*
 Buckle, سبك *sagak.*
 Bud, غنچه *ghuncheh*; شكوفه *shekúfeh.*
 Buffalo, گاو میش *gáu mîsh.*
 Buff-coloured, بادامی *bádámí.*
 Buffeting, متلاطم *mutalátim* (*k.*).
 Buffoon, مسخره *maskharah*; لوطی *lútí.* — ery, تمسخر *ta-maskhur.*
 Bug, ساس *sás*; شبگز *shabgez.*
 Bugle, شیفور *shaifür.*
 Bugloss, شنکار *shingar*; گاو زبان *gáu zabán.*
 Build, بنا کردن *baná k.*
 Builder, بانی *báni*; بنا *banná.*
 Building, عمارت *'imárat* (*k.*); بنائی *banái.*
 Bulb, پیاز *piyáz.*
 Bulky, سترك *suturg*; بیلتن *píltan.*
 Bull, نر گاو *nar gáu.*
 Bullet, گلوله *galúleh.*
 Bulwark, سنكر *sangur.*

Bunch, خوشه *khúsheh*; دسته *dasteh.*
 Bundle, بسته *basteh*; بغچه *bughcheh.*
 Burden, بار *bár*; حمل *haml.*
 Burn, *v. i.*, سوختن *súkhtan*; *v. t.* سوزیدن *súzídán.*
 Burnished, مجلی *mujall.*
 Burst, ترکیدن *tarkídan*; *pr. p.* فتق *fatq* (*k.*).
 Bury, خاک کردن *khák k.*
 Burying, تدفین *tadfín* (*s.*); دفن *dafn* (*k.*). — place, گورستان *gúristán.*
 Bush, بوته *bútah.*
 Busied, مشغول *mashghúl* (*sh.ḡ.*).
 Business, کار (و بار) *kár* (*o bár*); مشغله *mashghaleh.*
 Important —, مهم *muhimm.*
 Busybody, فضول *fuzúl.*
 Bustard, هوبره *húbareh.*
 But, اما *amma*; بلکه *balkeh*, ولیکن *valíken*; مگر *magar.*
 Butcher, قصاب *ḡassáb.*
 Butler, ناظر *názer.*
 Butt, *n.*, هدف *hadaf*; *v.*, شاخ *shákh z.*
 Butter, کره *karah*; (clarified), روغن *roghan.* — milk, دوع *dúgh.*

- Butterfly, پروانه *parvāneh*.
 Buttocks, کفل *surín* ; سرین *kaf̄l*.
 Button, دکمه or دوکمه *dúkmeh*.
     — hole, مادگی *mádagi*.
 Buy, خریدن *kharídan*.
 Buyer, خریدار *kharídár*.
 Buying, ابتیاع *ibtiyā'* (*k.*) ;
     اشترای *ishtirá* (*n.*).
 Buying or selling on credit,
     نسئت *nasíat*.
 Buzzing, طنین *tanín* (*k.*).
 By, ب *be* ; با *bá* ; از *az*.
 By all means, البته *albattah*.
 By chance, اتفاق افتاد *ittifák*
     افتاقاً *uftád* ; ittifákan.

C

- Cabbage, کلم *kalam* ; کرنب *kurnub*.
 Cabinet, نهانخانه *nihán-khánah*.
 Cable, رسن لنگر *rasani langar*.
 Cæsar, قیصر *kaisar*.
 Cage, قفس *kafas*.
 Cajolery, چاپلوسی *cháplúsí* (*k.*).
 Cake, نان شیرین *náni shirín*.
 Calamity, بلا *belá* ; مصیبت *musíbat*.
 Calculate, حساب کردن *hisáb k.*

- Calculation, شمار *shumár*.
 Caldron, دیگ *díg* ; —مرجل *mirjal*.
 Calendar, تقویم *takvím*.
 Calf, کوساله *gausáleh*.
 Calico, پیراهن شاهی *píráhaní*
     شاهی *sháhi* ; قلمکار *kalamkár*.
 Caliph, خلیفه *khalífeh* ; (*pl.*
     خلفاء *khulafá*).
 Call (awaken), بیدار کردن *bídár*
     k. — out, صدا کردن *sedá*
     k. ; داد و فریاد کردن *dád o*
     feryád k.
 Calligraphist, خوشنویس *khush-*
     navís.
 Calligraphy, خوشخط *khush-*
     khatt.
 Called, to be, اسم داشتن *ism*
     dsh.
 Calm, آرام *maláyim* ; ملایم *árám* (*gr.*). —ness, آسودگی
     ásúdagí.
 Calomel, جیوه *jíveh*.
 Calumniator, بد زبان *bad zabán*.
 Calumny, بهتان *buh tán* (*bs.*) ;
     تهمت *tuhmat* (*bs.*)
 Camel, شتر *shutur*. Two
     humped, riding — , بختی *bukhtí*.
     — driver, شتربان

shuturbán. — litter, تختروان *takhtiraván*; کجاوه *kajáveh*.
 Female — , ناقه *nákeh*.
 Cameleopard, زراف *zaráf*.
 Camomile, بابونه *bábúneh*.
 Camp, *n.*, لشکرگاه *lashkar gáh*;
 خیمهگاه *khaimeh gáh*; *v.*
 چادرزدن *cháder z.*
 Camphor, کافور *káfúr*.
 Canal, نشیج *nashaj*; کاریز *káriz*.
 Cancelled, منسوخ *mansúkh (k.)*.
 Cancer, سرطان *saretán*; هزار
 چشمه *hezár cheshmeh*.
 Candid, صادق *sádik*.
 Candidate, امیدوار *ummídvár*.
 Candle, شمع *sham'*. —stick,
 شمعدان *sham'dán*.
 Candour, اخلاص *ikhlás*.
 Cane, خیزران *khaizurán*. Sugar
 — , نیشکر *ney-shekar*.
 Cannibal, آدمخور *ádamkhúr*.
 Cannon, توپ *túp*. Small
 cannon carried on camel-
 back, زنبورك *zambúrak*. —
 ball, گوله *gúleh*. —ade,
v., توپزدن *túp z.* —eer,
 توپچی *túpchí*.
 Canon, قایده *káideh*; قانون
kánún.
 Canopus, سهیل *suheíl*,

Canopy, سایه بان *sáyeه bán*.
 Canter, یورطامه *yúrtmeh (r.)*.
 Canvas, پلاس *palás*.
 Cap, (*n.*), کلاه *kuláh*; *v.*,
 (verses), مشاعره کردن *mu-
shá'ereh k.*
 Capability, اهلیت *ahliyat*.
 Capable, قابل *kábil*; کافی *káfi*.
 Capacity (skill), قابلیت *kábi-
liyat*; (holding), گنجایش
gunjáyish.
 Cape, راس *rás*.
 Capital (stock), راس المال *rás-
ulmál*, or راسمال *rásmál*;
 (town), پایتخت *páitakht*;
 دارالملک *dár ul mulk*.
 Capitulate, تسلیم دادن *taslím d.*
 Capricorn, جدی *jidí*.
 Caprice, خود سری *khud sarí*.
 Captain, سلطان *sultán*.
 Captive, اسیر *asír (gr.)*.
 Captivity, گرفتاری *giriftári*;
 حبس *habs*.
 Carat, قیراط *kíráat*.
 Caravan, کاروان *káraván*; قافله
káfileh. — serai, کاروانسری
káravánserai; رباط *ribát*.
 Carcase, جیفه *jífah*; لاش *lásh*.
 Card, *v.*, پنبهزدن *pambah z.*
 Cardamums, قاقله *kákullah*,

Carder, پنبه دوز *pambah dúz*.
 Cards, گنجیفه *ganjifeh*.
 Care (fear), پروا *parvá (dsh.)* ;
 (attention), اهتمام *ihitimám* ;
 رعایت *ri'áyat* ; (effort),
 اجتهاد *ijtihád* ; (caution),
 زینهار *zínhar* ; (circum-
 spection), احتیاط *ihdiyát (k.)*.
 Take care ! دور باش *dúr*
básh ; خبر دار *khabar dár*.
 Careful خبر دار *khabar dár*
(sh.) ; متوجه *mutavajjeh (b.)*.
 Careless, غافل *záhil* ; غافل
gháfil ; بیخبر *bikhabar*.
 Caress, نوازش *navázish (k.)*.
 Carnage, قتل *katl*.
 Carnal, جسمانی *jismání*.
 Cernelion, عقیق *'akík*.
 Carp, ازاد ماهی *azád máhí*.
 Carpenter, نجار *najjár*.
 Carpet (of pile), قالی *kálí* ;
 قالیچه *kálícheh* ; (woven),
 نمد *gilím* ; (felt), نمد
namad ; (at top and bottom
 of room), سر پا انداز *sar*
 and پا انداز *pá andáz*. Prayer —,
 سجاده *sajjádeh*. — spreader,
 فراش *farrásh*. To spread
 a — , فرش انداختن *farsh*
andákhtan (or *kerdan*).

Carraway-seed کرویایا *karviyá*.
 Carriage, کالسکه *káliskah*.
 Carrier, بردار *hammál* ;
burdár.
 Carrion, مردار *murdár*.
 Carrion-bird, لاشخور *láshkhúr*.
 Carrot, زردک *zardak* ; گزر *gazar*.
 Carry, بردن *burdan*. — away,
 برداشتن *bar dsh.* — down,
 فرو بردن *farú burden*.
 Cart, عرابه *'arábeh*.
 Cartilage (of the nose), برده بینی
pardahi bíní ; خیاشیم *khayá-*
shím.
 Cartridge, فشنگ *fishang*.
 Carve, (food), بریدن *burídan*.
 Carving, n., (stone, etc.), نقش
naksh (k.).
 Cascade, آبشار *ábshár*.
 Case (legal), دعوا *da'vá* ; (box),
 قلمدان *sandúk*. Pen — , قلمدان
kalamdán ; (affair), حال *hál* ;
 امر *amr*. In any case,
 در هر صورت *dar har súrat* ;
 بهر حال *behar hál*.
 Cash, پول نقد *púli nakd*.
 Cashmere, ترمه *tirmah*.
 Casket, حقه *hukkeh*.
 Cassia fistularis, خیار چنبر *khiyár*
chambar

Cast, *v.*, انداختن *andákhtan*.
 — in a mould, ریختن *ríkhtan*.
 Castle, قلعه *kal'ah*; ارك *arg*.
 Castor oil, روغن كركچ *raughani gerchek*.
 Castrated, خـمـی *khasí (k.)*; اخته *akhteh (k.)*.
 Casual, اتفاقی *ittifáki*.
 Casualty, سانحه *sániheh*.
 Cat, گربه *gurbah*.
 Catalogue, فهرست *fihrist*.
 Cataract, آبشار *ábshár*. — in the eye, ظفـرة *zafarat*.
 Catch, گرفتن *girístan*. — cold, سرما خوردن *sermá kh*.
 Catchword, خارجه *khárijeh*.
 Caterpillar, کرم دراخت *kirmi dirákht*.
 Cattle, مواشی *maváshí*.
 Cauliflower, کلم گل *kalam gul*.
 Cause, موجب *mojib*; جهت *jihat*; سبب *sabab (sh.)*; (author), صاحب *sáhib*. For this cause, از این جهت *az ín jihat*. Final cause, علت غائی *'illati ghái'*. Material cause, علت مادی *'illati máddíy*.
 Causeless, بیواسطه *bívásiteh*.
 Causeway, خیابان *khiyábán*.

Cautery, کی *kai (k.)*; داغ *dágh (k.)*.
 Caution, احتیاط *ihtiyát*.
 Cautious, خبردار *khabar dár (h)*.
 Cavalcade, موکب *maukab*.
 Cavalier, سوار *sowwár*.
 Cavalry, سواران *sowwárán*.
 Cave, غار *ghár*; كهف *kahf*.
 Caviller, نکته چین *nukteh chín*.
 Cavilling, عیب جوی *'aib júí (k.)*.
 Cavity, جوف *jauf*.
 Cease, وا ایستادن *vá ístádan*; موقوف بودن *maukúf b*.
 Cedar, کاج *káj*.
 Cede, تسلیم کردن *taslím k*.
 Ceiling, سقف *sakf*.
 Celebrated, مشهور *mashhúr*; *pr. p.* (a mistress in verse), نسیب *nasíb (k.)*.
 Celery, کرفس *karafs*.
 Celestial, چرخى *charkhí*.
 Cell, تکیه *takiyeh*.
 Cellar, زیر زمین *zíri zamín*.
 Cement, *n.*, سریش *sarísh (k.)*. *v.*, دوسیدن *dúsídan*.
 Cemetery, قبرستان *kabrístan*.
 Censer, منقل مجمر *mijmar*; منقل *mankal*.
 Centfoil, صدبرك *sadbarg*.

Centipede, هزار پا *hezár pá.*
 Centre, مرکز *markaz* ; مدار *madár.*
 Century, صد سال *sad sál.*
 Ceremonial, رسمی *rasmí.* —
 pollution, جنابت *jenábat.*
 Ceremony, تكلف *takalluf.*
 Master of the ceremonies,
 اشيك اقسى *ishík akási.*
 Certain, يقين *yakín (h).* —ly,
 البته *albattah.* —ty, تحقيق *tahkík.*
 Certificate, دست آویز *dast ávíz.*
 Cesspool, مزبله *mazbalah.*
 Chafing-dish, منقل *mankal.*
 Chain, زنجیر *zanjír (k. bs.).*
 Chair, صندلی *sandali* ; کرسی *kursí.*
 Chalk, طباشیر *tabáshír* ; کل سفید *gili safíd.*
 Chamber, اتاق *otak.*
 Chamberlain, حاجب *hájib.*
 Chameleon, قلمون *kalamún.*
 Champion, کاری *kárá.*
 Chance, اتفاق *ittifák.* By —,
 اتفاقاً *ittifákan.*
 Chandelier, چهل چراغ *chehl chi-
rágh,*

Change, تبدیل *tabdíl (k.)* ; عوض *'ivaz (k.)* ; (money), پول خرده *púli khurdah* ; *pa. p.*, متغیر *mutaghayyir (sh.).*
 Channel, مجری *mujrá.*
 Chant, ترانه *tiráneh.*
 Chapter, باب *báb.* — of the
 Kórán, سوره *súrah.*
 Character(good), نیکنام *níknám* ;
 (bad), بد نام *bad nám* ;
 (reputation), آب-رو *ábrú* ;
 (quality), کیفیت *keyfiyat.*
 Characters, رقم *rukúm.*
 Charcoal, زغال *zughál.*
 Charge (custody), امانت *amá-
nat* ; (accusation), شکایت *shikáyat.*
 Charity, خیرت *khairat* ; صدقت *sadakat.*
 Charm (written), n., دعا *du'á.*
 Chaste, پاکیزه *pákízah.*
 Chastisement, عقاب *'ikáb.*
 Chastity, عفت *'iffat* ; عصمت *'ismat.*
 Chat, گفتگو کردن *guft gú k.*
 Cheap, ارزان *arzán (k.).*
 Cheapness, ارزانی *arzání.*
 Cheat, n., حيله کار *híleh kár* ;
 v., ریفتن *híleh k.* ; *firíftan.*

Checkmate, شاه مات *sháh mât* (k.).

Cheek, رخ *rukḥ* ; رخساره *rukḥ-sárah*.

Cheerful, خرم *khurram*.

Cheerfulness, شادی *tarab* ; طرب *shádí*.

Cheerless, نا شاد *ná shád*.

Cheese, پنیر *panír*.

Cheeta, فهد *fahd*.

Chemist, کیمیا گر *kímíyá gur*.

Chemistry, کیمیا *kímíyá*.

Cheque, n., برات *barát*.

Cherish, پروردن *parvardan* ;
pr. p., نواز *naváz* (k.).

Cherry, کیلاس *gílás* ; الوبالو *álú bálú*.

Cherub, کروی *karúbí*.

Chess, شطرنج *shatranj*. —man,
مهر *mohr*. —board, بساط *bi-sát*. —square, خانه *kháneh*.

The pieces are, king, شاه *sháh* ; queen, فرزین *farzín* ;
bishop, فیل *fíl* ; knight, اسپ *asp*, or سوار *sowwár*, castle,
رخ *rukḥ* ; and pawn, پیاده *piyádeh*.

Chest, صندوق *sandúk*.

Chestnut, شاه بلوط *sháh balút*.

Chew, خائیدن *kháídan* ; pr. p.,
مضغ *mazgh* (k.). —the cud,
خویدن *khavídan*.

Chicken, جوجه *jújeh*.

Chicken-pox, زبرک *zabrek*.

Chiding, معاتبت *mu'átabat* (k.).

Chief, خان *khán* ; سرور *sarvar*
—of village, کدخدا *kedkhudá*.
—of tribe, رئیس *raís* ; مقدم *mukaddam*. —of army, (سپه)
sípeh *sálár*. —of
10,000 men, امیر تومان *amír túmán*. —of nomads, ایلخانی
ílkhání. Chief, or head-
servant, پیشخدمت باشی *písh-khidmat báshí* (this last word
can be affixed to most names
of offices).

Chiefly, غالباً *gháliban*.

Chiefship, سروری *sarvarí* ; خانی
khání.

Child, طفل *tift* ; بچه *bacheh*.

Childbirth, وضعت *vaz'at* ; زائیدگی
záidagí.

Childhood, طفولیت *tufúliyat*.

Childish, طفلانه *tiftláneh*.

Children, اولاد *aulád*.

Chill, خنک *khunuk*.

Chimney, دود کش *dúd kesh*.
—piece, بخاری *bukharí*.

Chin زنج *zanakh*.
 China (country), چین *Chín* ;
 ختن *Khutan*. — ware, چینی *chíní*.
 Chintz, جامه وار *jámah vár* ;
 چیت *chít*.
 Chip, تراشه *tarásheh*.
 Chisel, اسکنه *askanah*.
 Choice, اختیار *ikhtiyár* (*k.*) ;
 انتخاب *intikháb* (*k.*).
 Choke, خفه کردن *khufeh k.* (*sh.*).
 Cholera, وبا *vabá*.
 Choose, گزیدن (بر *bar*) *guzídan*.
 Chorasmia, خوارزم *khárezm*.
 Chosen, منتخب *muntakhib*.
 Christ, حضرت عیسی *Hazrat-i-Ísá*.
 Christian, نصرانی *ísaví* ; عیسوی *nasrání*.
 Chronicle, تاریخ *táríkh*.
 Chronicler, مورخ *muvarrikh*.
 Church, کلیسه *kalísah* ; كنيسه *kanísah*.
 Churn, n., مشک *mashk* ; v.,
 دوغ زدن *dúgh z.*
 Cinder, نیم سوز *khákister* ; نیم سوز *ním súz*.
 Cinnabar, شنکرف *shangarf*.
 Cinnamon, دار چینی *dár chíní*.

Circle, دایره *dáireh* ; چنبر *cham-bar*.
 Circumambulating (of the
 Kaabah, etc.), طواف *tawwáf*.
 Circulation, رواج *raváj* (*d.*).
 Circumcised, مختون *makhtún*
 (*sh.*).
 Circumcision, ختنه *khatnah*
 (*k.*).
 Circumference, گرد *gird*.
 Circumspect, محتاط *muhtát*.
 Circumspection, احتیاط *ihtiyát*.
 Circumstance, حال *hál* (*pl.*
 احوال *ahvál*) ; کیفیت *keyfiyat*.
 Cistern, ب انبار *hauz* ;
 آب انبار *áb ambár*.
 Citadel, ارك *arg*.
 Citation (before a court), احضار
ihzár (*n.*).
 Citizen, شهری *shahrí*.
 Citron, ترنج *turanj*.
 City, شهر *shahr*.
 Civil, مؤدب *muaddab* ; لطیف
latíf. — ity, ادب *adab*.
 Civilian, اهل فام *ahli kalam*.
 Civet, زباد *zabád*.
 Claim, دعوی *dá'vá*.
 Claimant, مدعی *mudda'i*.
 Clamour, داد فریاد *dád o fer-yád*.

Clandestine, خفی *khafí*.
 Clarified, مصفی *musaffá*.
 Clarify, صاف کردن *sáf k.*
 Clarion, سرنا *sarná*.
 Class (of people), طایفه *táífeh* ;
 (school), صنف *sinf*.
 Clause, فقره *fikrah*.
 Claw, چنگ *chang* ; مخلب *mikh-*
lab.
 Clay, گل *gil* ; شل *shul*.
 Clean, پاک *pák (k.)* ; صاف *sáf*
(k.) ; پاکیزه *pákízah (h.)*.
 Cleanness, نظافت *nizáfah*.
 Clear (evident), بین *bayin* ;
 روشن *saríh* ; (bright), روشن
roshan. — profits, انداز *pas*
andáz. — away, *v.*,
 برداشتن *bar dáshtan*.
 Clearly, آشکارا *ashkárá*.
 Clearness, صراحت *saráhat*.
 Cleave, بریدن *burídan*.
 Clemency, شفقت *shafakat*.
 Clerk, دفتر نویس *daft r navís*.
 Clever, چابک *chábuk* ; زرنگ
ziring. —ness, ذهن *zihn*.
 Climate, آب و هوا *áb o havá*.
 Climb, بر رفتن *bar raftan*.
 Clime (country), اقلیم *iklím*.
 Cling, چسپیدن *chaspídan*.
 Clip, چیدن *chídan*.

Cloak, جبهه *jubbeh* ; ج-وخا
chúkhá.
 Clock, ساعت *sá'at* (*i yek, do,*
etc., one, two o'clock). —
 maker, ساز ساعت *sá'at sáz*.
 Clod, کلوخ *kulúkh*.
 Close, *a.*, نزدیک *nazdík* ; *v.*,
 بستن *bastan*.
 Closet, خلوتخانه *khalvat kháneh* ;
 توشه خانه *túsheh kháneh* ; (a
 privy), م-برز *mabraz* ; خلا
khalá.
 Cloth, پاچه *pácheh* ; (woollen),
 ماهوت *máhút*. Table — ,
 صفره *sufreh*.
 Clothe, پوشانیدن *púshánídan* ;
pa. p., ملبس *mulabbas*
 Clothes, رخت *rakht* ; لباس
libás. Bed —, رخت خواب
rakht-i-kháb.
 Clotted cream, قایمق *káimak*.
 Cloud, ابر *abr* ; —y, گرفته
giriftah.
 Clover, ینجه *yncheh*.
 Cloves, میخک *mikhek* ; قر-نفل
karanful.
 Club, چوب *chúb*.
 Cluster, خوشه *khúsheh*.
 Clyster, حقنه *hukneh*

Coachman, کالسکه چی *káliskeh-chí*.

Coal, زغال *zoghál*.

Coarse, درشت *durusht*; کلفت *kuluft*; کنده *gundah*.

Coast, کناره *kináreh*; ساحل *sáhel*.

Coat, قبا *kabá*; نیمتنه *nímtaneh*.

Over —, بالا پوش *bálá púsh*.

— of mail. یلمق *yalmak*.

Coax, نواختن *navákhtan*.

Cobbler, پینه دوز *pínah dúz*.

Cobweb, پرده عنكبوت *pardahi 'ankabút*.

Cochineal, قرمز فرنگی *kirmezi firengí*.

Cock, خروس *khurús*. Gun —, چقماق *chekmák*. Cistern —, شیر *shír*.

Cockroach, سوسک *súsk*.

Cocoa-nut, جوز هندی *jauzi hindí*; نارجیل *nárijíl*.

Cocoon, پیله *pílah*.

Code, تنظیم *tanzím*.

Coeval, همعهد *ham'ahd*.

Coffee, قهوه *kahveh*.

Coffin, تابوت *tábút*.

Cog, دندانه *dandáneh*.

Coherent, مربوط *marbut*.

Cohesion, پیوستگی *paivastagí*.

Coin, سکه *sikkeh*; پول *púl*.

Base —, قلب *kalb*. — of

copper, $\frac{1}{2}d.$, شاهی *sháhí*. —

of silver, worth 10d., قران

krán, or هزار دینار *hezár*

dínár. — of gold, 10 *kráns*,

ضرب کردن *túmán*. v., تومان

zarab k.

Coincidence, توارد *tavárud*.

Coiner, ضراب *zarráb*.

Colchicum, سورنجان *súrinján*.

Cold, a., سرد *sard*; n., سرما

sarmá; (illness), زكام *zukám*

(*kh.*).

Coldness, برودت *burúdat*.

Colic, قولنج *kúlinj*; پیچ *pích*

(*kh.*).

Collar, یقه *yakheh*; (ring), طوق *tauk*.

Collating, مقابل *mukábil* (n.).

Colleage, هم پایه *ham páyeh*.

Collected, in mind, خاطر جمع *kháter jam'*.

Collection, جمع *jam'* (k.); فراهم *feráham* (a.).

Collector of revenue, محصل *muhassil*; باجگیر *bájjír*.

College, مدرسه *madraseh*.

Collyrium, سرمه *surmah*.

Colocynth, خر زهره *khar zah-rah*. — gourd, حنظل *hanzal*.
 Colonel, سر تیب *sartīb*. Lieut. — , سر هنگ *sarhang*.
 Colour, رنگ *rang* (k. z.) ; pa. p. رنگین *rangín*. ملون *mulavvan* (sh.). To change — (face), رنگ رو پریدن *rangi rú parídan*.
 Colt, کوره *kurrah*.
 Column (stone), ستون ; (book), جدول *jadval*.
 Comb, شانه *sháneh* (z.). Curry — , خ-خره *kharkhareh*.
 Cock's — , تاج خروس *táji khurús*.
 Combat, مقاتله *mukátileh* (n.).
 Combination, سازش *sázish*.
 Combustion, تخریق *tahrík*.
 Come, آمدن *ámadan*. — out, بدر آمدن *bedar a*. — up, بر آمدن *bar a*. — to pass, واقع شدن *váki' sh*.
 Comet, ستاره دمدار *sitárehi dum-dár*.
 Comfort, دلاسا *dilásá* ; تسلی *tasallá* (k.) ; pa. p. متسلی *mutasallí* (sh.).
 Command, n., حکم *hukm* (k.) ; حکمرانی *farmán* (k.) ; فرمان

hukmrání ; v., فرمودن *farmúdan*.
 Commander-in-chief, سپه سالار *sipeh sálár*.
 Commencement, ابتدا *ibtidá* (k.) ; شروع *shuru'* (k.).
 Commendable, پسندیده *pasan-dídah*.
 Commendation, مدح *madh* (k.) ; تحسین *tahsín* (n.).
 Commentary, شرح *sharh* (k.) ; تفسیر *tafsir* (n).
 Commentator, شارح *shárih*.
 Commerce, تجارت *tejárat*.
 Commiseration, غمخوار *gham-khár* (n.).
 Commission (of sins), ارتکاب *irtikáb* (n.) ; v. کماشتن *gu máshtan*.
 Commit, to, سپردن *sipur dan*.
 Common, مشهور عام *'ámm* ; عوام *mashhúr*. — people, عوام *'avvám*.
 Commotion, تزلزل *tazalzal*.
 Communicate, اظهار کردن *izhár* (k.).
 Compact, تعاهد *ta'áhud*.
 Companion, رفیق *rafík* ; شریک *sharík*. Boon — , نديم *nadím*.

Companionship, مرافقت *mu-ráfikat*.
 Company, مجلس *majlis*; صحبت *suhbat*; (of soldiers), دسته *dasteh*.
 Comparison, مقابله *mukábileh* (k.).
 Comparing, قیس *kais*.
 Compass, n., قبله نما *kiblah numá*.
 Compasses, پرگار *pargár*.
 Compassion, مروت *muruvvat* (n.); شفقت *shafakat* (k.).
 Compassionate, دلسوز *dilsúz*.
 Compel, بزور کردن *bizúr k.*
 Compendium, موجز *mújiz*.
 Compensation, تاوان *táván* (k.); تلافی *taláfí* (k.).
 Competence, کفایت *kefáyat*.
 Competent, لایق *láik*; کافی *káfí*.
 Competition, مجاهده *mujáhedeh* (k.); مسابقت *musábekat* (k.).
 Compilation, تالیف *taalíf* (k.).
 Compiler, مؤلف *muallif*.
 Complain, شکایت کردن *shikáyat k.*; pr. p. مشتکی *mushtakí* (sh.).
 Complaint, کله *gelleh*; (illness), ناخوشی *nákhushí*; علت *'illat*.

Complaisance, مسامحت *masá-mahat*.
 Complete, a., تمام *tammám* (k.). —ly, بکلی *bekullí*.
 Completed, to be, بانجام رسیدن *be-anjám rs.*
 Completion, اتمام *itmám* (rs.).
 Complexion, رنگ رو *rangi rú*.
 Compliance, رضایت *rezáyat*.
 Complicated, پیچیده *píchídeh* (k.).
 Compliments, سلام *salám* (d.); چم و خم *tahníyeh* (k.); *cham o kham*.
 Comply, راضی شدن *rázi sh.*
 Composer, مصنف *musannif*.
 Composing (verses), تنظیم *tanzím* (k.).
 Composed of, مترکب *mutarak-kib*.
 Composition, (lit.) انشا *inshá*.
 Composure, جمیعت خاطر *jamí-'ati khátir*. To get —, آرام گرفتن *arám gr.*
 Compound, n., مرکب *murak-kab*; pr. p. ترکیب *tarkíb* (k.).
 Comprehending, مشتمل بر *mush-tamel bar*; مدرک *madrik*.
 Comprehension, فهم *fahm*.
 Comprehensive, جوامع *javámí*.

- Compromise, مصالحه *musálehah* (k.).
- Compulsion, زور *zúr*; ظلم *zulm*.
- Computation, محاسبیت *muhá-sabat*.
- Compute, حساب کردن *hisáb k.*; پا. پ. محسوب *mahsúb* (h.).
- Concave, اجوف *ajvaf*.
- Concealed, مستور *mastúr* (h.); پنهان *pankán* (k.).
- Concealment, کتم *katm*.
- Conceit, پندار *pindár*.
- Conceited, مغرور *maghrúr*.
- Conceive (mental), یاد آمدن *yád ámadan*; (pregnancy) حامله شدن *hámileh sh*.
- Concentred, مرکوز *markúz*.
- Concern, دخل داشتن *dakhl dáshtan*.
- Concerning, در خصوص *dar khusús*; در حق *dar hakḡ*; نسبت به *nisbat be*.
- Concession, اجازه *ijázeh* (d.).
- Conciliate, راضی کردن *rází k*.
- Conciliatory, مصلحت آمیز *mas-lahat ámíz*.
- Concise, مختصر *mukhtasir*.

- Conclude, بانجام رسانیدن *be-anjám rasánídan*.
- Conclusion, عاقبت *ákibat*; سرانجام *sar anjám*.
- Concoct (a fancy), هوا پختن *havá pukhtan*.
- Concord, موافقت *muváfakat*.
- Concordance, ساز کاری *sáz kárí*; مطابقت *mutábakat*.
- Concubine, متعه *mut'ih*; صیغه *sígheh*; مدخوله *madkhúleh*.
- Concurrence, مرضی *marzí*.
- Condemn, محکوم نمودن *tahakkum n.*; مجرم نمودن *mujram n.*
- Condescension, توجه *tavajjuh*.
- Condiments, جوارش *javárish*.
- Condition, حال *hál*; حالت *hálát*. One of high —, صاحب عالی شان *sáhib 'álí shán*; (stipulation), شرط *shart*. —al, شرطی *shartí*.
- Condolence, تعزیت پرسی *ta'ziyat pursí*.
- Condoling, غمکسار *ghamgusár*.
- Conduct, n. (manner), رفتار *raftár*; (leading), هدایت *hedáyat* (k.).
- Conductor, جالو دار *jelo dár*; راه نما *ráh nemá*.
- Conduit, آبراه *ábráh*.

Confectionary, مربی *murabba*.
 Confectioner, شیرین ساز *shírín sáz*.
 Confederacy, معاهده *mu'áhede*.
 Confederated, معاهد *mu'ákid*.
 Confer (discuss), مکالمه کردن *mukálemeh k.* — a favour, *minnat nihádan*.
 Conference, مجالست *mujálisat*.
 Confessing, مقرر *mukirr (sh.)*
 Confession, اقرار *ikrár (k.)*; اعتراف *i'tiráf (n.)*.
 Confidant, همراز *ham ráz*; محرم *mahram*.
 Confidence, اعتماد *i'timád (d.)*; اعتقاد *i'tikád (b.)*.
 Confidential, معتمد *mu'tamad*.
 Confiding in, متامن *mutaamin*.
 Confined, محبوس *mahbús*.
 Confines, سرحد *sar hadl*; حدود *hudúd*.
 Confirm, کردن ثابت *sábit k.*
 Confirmation, استقرار *istikrár*.
 Confirmed, موعود *mu'akkad*.
 Confirming, تسدیق *tasdík (k.)*.
 Confiscate, ضبط کردن *zabt k.*
 Conflagration, احتراق *ihtirák*.
 Conflict, جنگ *jang*.
 Confluence, مجمع *majma'*.

Conformable, موافق *muváfik*.
 Conformity, موافقت *muvafakat (n.)*; امتثال *imtisál (k.)*. In — with, بحسب *behasbi*.
 Confound, برهم زدن *bar ham zadan*; *pa. p.* سرگردان *sar gardán*.
 Confront, رو برو کردن *rú berú k.*
 Confused, پریشان *paríshán (sh.)*; برهم *bar ham (h.)*.
 Confusion, تشویش *tashvish (k.)*; آشوب *áshúb*.
 Confuted, ملزم *mulzam (k.)*.
 Congealed, منجمد *munjamid (sh.)*; *pr. p.* جمده *jamd*.
 Congelation, فسردهگی *fusurdagi*.
 Congratulations, مبارک بادی *mubáarak bádi (gf.)*; تهنیت *tahniyat (k.)*.
 Congregation, جماعت *jemá'at*.
 Congruous, منطبق *muntabik*.
 Conjectural, وهمی *vahmí*; قیاسی *kiyási*.
 Conjecture, گمان *gumán (k.)*; تخمین *takhmín (k.)*.
 Conjoined, ملتصق *multasik*.
 Conjugation, تصریف *tasríf (k.)*.

Conjunction, مقرونیت *makrúniyat*; (in grammar), عطف 'atf.

Conjurer, حقه باز *hukkeh báz* ; جادو گر *jádú gar*.

Connect, پیوستن *paivastan* ; وصل کردن *vasl k.*

Connected with, متصل *muta-vassil*.

Connections, علائق *'aláik*.

Connivance, چشم پوشی *cheshm púshí (k.)*.

Connoisseur of wine, می-کسار *mai-gusár*.

Conquer, فتح کردن *fath k.* ; مغلوب *pa. p. maghlúb (sh.)*.

Conqueror, غالب *ghálib* ; ظافر *záfir*.

Conquest, جهان گیری *jehán girí* ; ملك گیری *mulk girí*.

Consecration, تقدیس *takdís (n.)* ; تخصیص *takhsís (k.)*.

Consecutive, مسلسل *musalsal*.

Consent, *n.*, رضا *rızá (k.)* ; قبول *kabúl (k.)* ; *v.* راضی شدن *rází shudan*.

Consequence, ماعل *maal*.

Consider, فکر کردن *fikr k.* ; *pr. p.* متعامل *mutaamil (h.)*.

Consideration, اندیشه *andíshah (k.)* ; تأمل *taamul (k.)* ; (importance), اعتبار *i'tibár*.

Consign, سپردن *sipur dan*.

Consignment, تفویض *tafvíz (k.)* ; حواله کردن *haváleh k.*

Consolation, تسلی *tasallá (k.)*.

Console, دلداری کردن *dildárá k.* ; *pa. p.* متسلی *mutasalli (sh.)*.

Consort, هنیار *hanyár* ; هنیان *hanyán*.

Conspicuous, منجالی *munjálí*.

Conspiracy, سازش *sázish* ; تعهد *ta'ahud*.

Conspirator, هم عهد *ham 'ahd*.

Constant, دوح *nasúh*.

Constantinople, اسلامبول *Islam-búl*, or استنبول *Istambúl*.

Constellation, اختر *akhtar*.

Constipated, منقبض *munkabiz (sh.)*. —ness قبض *kabz*.

Constituted, متعین *muta'ayyin*.

Constrained, ملتزم *multazim (b.)*

Construct, بنا کردن *bená k.*

Construction, بنیان *bunyán*.

Consubstantial, همذات *hamzát*.

Consul, بالیوز *báliyúz*.

Consultation, مشورت *mash-varat* (k.).

Consume, صرف کردن *sarf k.*

Consummation, زفاف *zifáf* (d.).

Consumption, هلاس *hulás.*

Contact, اتصال *ittisál.*

Contagion, سرایت *siráyat.*

Contagious, منعدی *mun'adí.*

Contained, متضمن *mutazammin* (b.). — in, تلو *talv.* Self —, خود داری *khud dári* (k.).

Contaminating, نجس *nejis* (k.).

Contemplated, ملحوظ *malhúz.*

Contemplating, مراقب *murákib.*

Contemplation, ملاحظه *mulá-hezeh* (k.); مشاهده *mushá-hadeh* (n.).

Contemplative, مترسم *mutaras-sim.*

Contemporary, معاصر *ma'ásir.*

Contempt, تحقیر *tahkír.*

Contemptible, حقیر *hakír*; مخذول *makhzúl.*

Contend, نواستن *navástan*; ستیزیدن *sitízídan.*

Contending, منازع *manázi* (h.).

Content, a., راضی *rází*; خرسند *khursand*; pa. p. خوشنود *khushnúd*; فارغبال *fáregbál.*

Contention, مجادله *mujádeleh* (k.); کوشش *kúshish* (k.).

Contentious, مجادل *mujádil.*

Contentment, قناعت *kiná'at.*

Contents, مضمون *mazmún.*

Contest, منازعت *munázá'at*, (poetical), مشاعره *mushá ereh.*

Contiguity, اتصال *ittisál.*

Contiguous, ملاصق *mulásik.*

Continence, احسان *ihsán*; پرهیز *parhíz.*

Continent, پرهیز کار *parhíz gár.*

Contingency, وقوع *vukú.*

Continually, پیوسته *paivastah.*

Continuance, استمرار *istimrar.*

Continuation, توالی *taváli.*

Contortion, پیچش *píchish.*

Contract, قباله *kabáleh*; مقاطعه *mukáta'ah* (k.); شرط *shart* (bs.).

Contraction, تقاص *takallus*; اختصار *ikhtisár.*

Contradict, بر ضد گفتن *bar zidd gf.*

Contradiction, اختلاف *ikhtiláf.*

Contradictory, مناقض *munákiz.*

Contrariety, مخالفه *mukhá-lefat.*

Contrary, برخلاف *bar khiláf*; مخالف *mukhálif.*

Contrivance, تدبیر *tadbír* (k.).
 Control, ضبط *zabt* (k.).
 Controversy, مناظره *munázereh*.
 Contumacious, مرید *maríd*.
 Contumacy, عناد *inád*.
 Contusion, پرت *part* (kh.).
 Convalescence, افاقت *ifákat*.
 Convalescent, مفیق *mufík*.
 Convenient, مناسب *munásib*.
 Convent, خانقاه *khánekáh*.
 Convene, هواسیدن *havásídan*.
 Conversation, گفت و گو *guft o gu* (k.); مکالمه *mukálemeh* (k.); گفت و شنید *guft o shaníd* (k.).
 Convert, n., جدید *jadíd*; بدل *badal dar yáfteh*; v., بدل کردن *badal k.*
 Convey, ابلاغ کردن *iblágh k.*
 Convex, محدب *muhaddab*.
 Conviction, الزام *ilzám* (k.).
 Convinced, ملزم *mulzam* (s.).
 Conviviality, مباحثت *mubáhejat*.
 Convulse, بهم بر زدن *beham bar z.*; pa. p. متشنج *mutashannej*.
 Cook, n., آشپز *áshpaz*; v., پختن *pukhtan*.
 Cookery, طباحت *tibákhat*.
 Cool, خنك *khunuk* (k.).

Cooling, مبرد *mubarrid*.
 Coolness, خنکی *khunukí*.
 Copious, موفور *maufúr*; فراوان *ferávan*.
 Copper, مس *mis*.
 Copperas, زاج *záj*.
 Coppersmith, مسگر *misgar*.
 Copulate, کایدن *gáidan*.
 Copulation, مجامعت *mujáma'at* (k.); مباشرت *mubásharat* (k.).
 Copulative, وصلی *vaslí*.
 Copy (writing), سر مشق *sari mashk*; (book), نسخه *nus-kheh*. Rough —, سواد *sav-vád*; v., نقل کردن *nakl k.*
 Coquetry, عشوت *'ishvat* (k.).
 Coral, مرجان *marján*; بسد *bis-sad*.
 Cord, ریسمان *rísmán*.
 Coriander-seed, کشنیز *kish-níz*.
 Cork, سر شیشه *sari shíshah*. — screw, پیچ *pích*.
 Corn, کندم *gandum*; غله *ghalleh*.
 Corner, گوشه *gúsheh*; ریغوله *paighúleh*.
 Corporal, ده باشی *deh báshí*.
 Corporeal, جسمانی *jismání*.
 Corpse, میت *maiýit*; لاش *lásh*.

Corpulence, جسامت *jasámat*.
 Corpulent, تن آور *tan ávar* ;
 فربه *farbih*.
 Correct, صحیح *sahíh* (h.) ;
 درست *durust* (k.).
 Correction, تصحیح *tas-híh*. Under — , زیرچوب *zíri chúb*.
 Correspondence (of species),
 جنسیت *jinsiyat* ; (by letter),
 مکاتبات *mukátabat* (k.).
 Correspondent, مترسل *muta-rassil*.
 Corresponding to, مطابق به *mutábik be*.
 Corroborated, مشدد *mushad-dad*.
 Corroboration, تشدید *tashdíd*.
 Corroded, زنگ خورده *zang khurdeh*.
 Corrupt, فاسد *fásid*.
 Corruption, عفونت *'ufúnat*.
 Cost, قیمت *kaimat* (d.).
 Costs (law), خرچه *kharcheh*.
 Cosy, کیف *kíf*.
 Cotton, پنبه *pambah* ; قطن *kutn*. — pod, جوزق *jauzak*.
 — carder, نداف *naddáf*.
 — carding, ندف *nadf* (k.).
 Cough, سعال *su'ál* (k.) ; سرفه *surfah* (k.).

Council, مشورت *mashvarat* (k.).
 Counsel, رای *rái* ; نصیحة *nasí-hat* (d.).
 Counsellor, مشیر *mushír*.
 Count, v., شمردن *shumurdan*.
 Countenance, منظر *manzar* ; رو *rú*.
 Counterfeit (figure), تقلید *taqlíd* (k.) ; (coin), قلب *kalb* (k.) ; ساختگی *sákhtagí*.
 Counterpane, لحاف *laháf*.
 Country, ولایت *viláyat*. Native — , وطن *vatan*. Hilly — ,
 کوهستان *kúhistán*.
 Countryman, هم وطن *ham vatan*.
 Couplet, بیت *bait*.
 Courage, مردانگی *mardánagí* ;
 دلیری *dalíri*.
 Courageous, شجاع *shujá'*.
 Courier (on foot), قاصد *kásid* ;
 (mounted), چاپار *chápár* ;
 غلام *gholám*.
 Court (king's), درگاه *dargáh*.
 Law — , محکمه *mahkamah*,
 (of house) حیاط *hayát*.
 Courteous, مؤدب *muaddeb*.
 Courtesy, ملاطفه *mulátifeh*,
 مدارا *mudará*.
 Courtezan, لولی *lúlí* ; کعبه *kahbek*

Courtier, مقرب *mukarrib*.
 Cousin, عمو زاده *'ammú zádéh*
 (child of pat. uncle); عمه زاده *'ammeh z.* (child of pat. aunt); خالو زلاه *khálú z.* (child of mat. uncle); خاله زاده *kháleh z.* (child of mat. aunt). Male —, پسر عمو *pesari 'ammú*, etc. Fem. —, دختر عمو *dukhtari 'ammú*, etc.
 Covenant, عهده *'uhdeh (gr.)*.
 Cover, *n.*, سر پوش *sar púsh*; پوشیدن *púshídan*.
 Coverlet, لحاف *laháf*.
 Covet, طمع کردن *tama' k.*
 Covetous, طماع *tammá'*.
 Covetousness, طمع کاری *tama' kári*.
 Cow, گاو *gáv*.
 Coward, نامرد *námard*.
 Cowardice, جمن *jubn*.
 Co-wife, همشوی *hamshúí*.
 Crab, خرچنگ *kharchang*.
 Crack, *n.*, شکاف *shikáf*; چاك *chák (sh.)*; *v.*, شکافتن *shí-káftan*.
 Cradle, گهواره *gahváreh*.
 Craftiness, روباه بازی *rúbáh bází*.

Crane, كلنگ *kuláng*.
 Craze, شوری *shúrí*.
 Crazy, خشك مغز *khusk maghz*; دیوانه *díváneh*.
 Cream, سر شیر *sari shír*.
 Crease, تا *tá (n.)*.
 Create, آفریدن *áfrídan*.
 Created beings, مخلوقات *makh-lúkát*.
 Creation, خالق *khilkat*.
 Creator, آفریدگار *Afrídgár*.
 — of the World, جهان آفرین *Jehán áfrín*.
 Creatures, خلائق *khaláik*.
 Credit, *n.*, (money), نسیه *nasiyat*; (honour), اعتبار *itibár (dsh.)*; *v.*, باور کردن *bávar k.*
 Creditor, قرض خواه *karz kháh*.
 Creep, خزیدن *khazídan*.
 Crepitatio ventris, کوز *gúz*.
 Crescent, هلال *helál*.
 Cresses, تیرك *tízak*.
 Crest, جقه *jikkeh*.
 Crew, حزب *hizb*.
 Cricket (insect), چرغد *chirghad*.
 Crier, جارچی *mandí*; منادی *járchí*; (of mosque), موزن *muazzin*.
 Crime, گناه *gunáh*; قصبر *taksír*; جریمه *jarímah*.

Criminal, گناه کار *gunáh kár* ;
 مذنّب *muznib*.
 Crimson, قرمز *kermesz*.
 Cripple, چولاق *chúlák*.
 Crisis (of disease), بحران *bah-rán*.
 Crisp (hair), جعد *ja'ad*.
 Critic, نکته دان *nukteh dán*.
 Criticism, نکته چینی *nukteh chíní* (k.).
 Croaking, نعاب *nu'áb* ; نغیق *naghík*.
 Crocodile, تمساح *timsáh*.
 Crocus, زعفران *za'farán*.
 Crooked, کج *kaj* ; خم *kham* ;
 عرج *'avaj*. — ness, کجی *kají*.
 Crop (of bird), حوصله *hauseleh* ;
 (of field), حاصل *hásel* ; حصاد *hesád*.
 Cross, چلیپا *chalípa* ; صلیب *salíb*.
 Cross-beam, نعمت *na'ámat*.
 Croup, خروسک *khurúsak*.
 Crow, n., کلاغ *kelágh* ; زاغ *zágh* ;
 v., بانگ زدن *bang z*.
 Crowd, ازدحام *izdihám* ; خرابار *khar ambár*.
 Crown, تاج *táj*. — of the
 head, افسر سر *afsari sar* ;

pr. p. تکلیل *taklíl* (k.).
 — property, خالصه *khá-liseh*.
 Crowned, تاج دار *táj dár* ;
 Crucible, بوتّه *bútah*.
 Crucified, مصلوب *maslúb* (s.).
 Crucifixion, تصلیب *taslīb* (k.).
 Crude, خام *khám*.
 Cruel, بی‌مروت *bí-muruvvat*.
 Cruelty, جان آزاری *ján ázárí*.
 Crumb, ریزه *rízah* ; خورده *khur-deh*.
 Crushed, له *lih* (k.) ; خورد *khurd* (s.).
 Crust, پوست *púst*.
 Crupper, پار دم *pár dam*.
 Cry, n., فریاد *feryád* ; — v.,
 (weep), گریه کردن *geriyeh k*.
 — out, صدا کردن *sedá k*.
 Crystal, بلور *bullúr*.
 Cube, کعب *ka'ab* ; ششدر *shash-dar*.
 Cubit, ذرع *zar'*.
 Cuckold, قورمساکی *kurmsák*.
 Cuckoo, کوکو *kúkú*.
 Cucumber, خیار *khiyár*.
 Cue, اشاره *isháreh*.
 Cuff (slap), مشت *musht* (z.).
 Cuirass, زره *zerah* ; جوشن *jú-shan*.

Cull, چیدن *chídan*.
 Culpable, تقصیر وار *taksír vár*.
 Culprit, مقصر *mukassar*.
 Cultivated, معمور *mámúr* ; آباد *ábád*.
 Cultivation, زراعت *zirát (k.)* ;
 کشته کاری *keshteh kári*.
 Cummin-seed, کمون *kammún*.
 Cunning, ذو فنون *zú funún*.
 Cup, *n.*, (large tea), پیاله *piyáleh* ;
 (small coffee), جام *finján* ; (large), جام *jám* ;
 قدح *káseh* ; کاسه *kadah*.
 Cupboard, طاقچه *tákchek*.
 Cupola, گنبد *gumbad*.
 Cupping, حجامت *hajámat (k.)*.
 Cupper, حجام *hajjám*.
 Curable, علاج پذیر *iláj pazír*.
 Curb, لجام *lijám*.
 Curds, ماست *mást* ; دوغ *dúgh*.
 Cure, شفا *shifá (d.)* ; علاج *iláj (k.)* ;
 معالجه *mu'álijeh (k.)*.
 Curiosities, نفیسات *nafísát*.
 Curiosity, استقصاء *istikhsá*.
 Curious, سر جو *sirr jú* ;
 (wondrous), عجب *ajab*.
 Curl, حلقه *halkeh* ; زلف *zulf*.
 Currants, کشمش *kishmish*.
 Currency, ترویج *tarvīj (dsh.)*.

Current (coin), رواج *raváj (dsh.)* ;
 رایج *ráij* ; (stream), جاری *jári*.
 Currier, چرم ساز *charm sáz*.
 Curryng (leather), دبغ *dabgh (k.)* ;
 (a horse), تیمار *tímár (k.)*.
 Currycomb, قشو *kasho*.
 Curse, لعنت *la'nat (k.)*.
 Cursed, ملعون *mal'un*.
 Curtailing, ابتار *ibtár (k.)*.
 Curtain, پرده *pardah*.
 Curve, پیچش *píchish*.
 Cushion, بالش *bálish* ; متکا *muttaká*.
 Custody (of), حفاظت *hafázat* ;
 قید , حواله *haváleh*. In — ,
 کاید *kaid*.
 Custom, رسم *rasm* ; عادت *adat*.
 Customary, رسمی *rasmí*.
 Customs, گمرک *gumruk*. —
 house, گمرکخانه *gumruk-kháneh*.
 Cut, بریدن *burídan*. — out,
 تراشیدن *taráshídan*.
 Cuticle, بشرت *basharat*.
 Cut-purse, کیسه بر *kíseh bur*.
 Cutter (of gems), حكاك *hakkák*.
 Cylinder, لوله *lúleh* ; استوانه *ustuváneh*.

Cymbals, سنتور *sumtúr*.
 Cypher (zero), صفر *sifr* ;
 (writing), خط رمز *khatti ramz*.
 Cypress, سرو *sarv*.

D

Dagger (large), قمه *kammah* ;
 (small), خنجر *khanjar*.
 Daily, روزی *rúzi* ; هر روز *har rúz*. — allowance, روزانه *rúzánah*.
 Daisy, بابونه *bábúnah*.
 Dale, دره *derreh*.
 Dam, بند *band* (k.).
 Damage, ضرر *zarrar* (rsa.) ; خال *khallal* (k.) ; عیب *'aib* (k.).
 Damascus, شام *Shám*.
 Damned, ملعون *mal'ún*.
 Damp, n., رطوبت *ratúbat* ; a., تم *tarr* (h. k.).
 Damson, الوچه *álúcheh*.
 Dance, رقص *raks* (k.).
 Dancer, رقص *rakkás*.
 Danger, خطر *khattar* ; خوف *khauf*.
 Dangerous, خطر ناك *khattar nák* ; مهلك *muhlik*.
 Dapple-grey, ابرش *abrash*.

Daring, جرئت *jur-at* (dsh.) ; جسارت *jesárat* (n.).
 Dark, تاریك *tárik* ; (colour), تیره *tíreh*.
 Darkness, تاریکی *tárikí*.
 Darling, محبوب *mahbúb* ; عزیز *'azíz*.
 Darning, رفو *rafú* (k.).
 Dart, جرید *jeríd*.
 Dash, هم زدن *biham z.* ; pr. p. متموج *mutamavvij*.
 Dastardly, بیحمیت *bíhamiyat*.
 Date (fruit), خرما *khurmá* ; — stone, نوات *navát* ; (epoch), مؤرخ *tárikh* ; pa. p. مؤرخ *muarrakh*.
 Daughter, دختر *dukhtar*. — -in-law, عروس *'arús*.
 Dauntless, بیمحابا *bímuhábá*.
 David, داود *Dáúd*.
 Dawn, بامداد *bámdád* ; صبح زود *subhi zúd*.
 Day, روز *rúz*. — light, روز روشن *rúzi roshan*. Day by day, روز به روز *rúz be rúz*. To-day, امروز *imrúz*. Day after to-morrow, پس فردا *pas fardá*.
 Day-book, روز نامه *rúz námeh*.
 Dazzling, چشم خیره *cheshm khíreh* (k. sh.)

Dead, مرده *murdah* (pl. مردگان *murdagán*).

Deadly, مهلك *muhlik*; هلاكل *heláhil*.

Deaf, كر *kar* (b.). — ness, صم *summ*.

Deal, a great, بسيار *bisýár*.

Dealer, سوداگر *súdúgar*.

Dealing fairly, راست کردار *rást kerdár*.

Dear (price), گران *gíran*; (affection), عزیز *‘azíz*.

Death, مرگ *marg*; موت *maut*; وفات *vafát*. Angel of —, اسرافیل *Isráfíl*.

Debarred, محروم *mahrúm* (k.).

Debate, مشاورت *mushávarat*.

Debauchee, رند *rind*.

Debilitated, ضعیف *zā‘if*.

Debt, قرض *karz*; وام *vám*.

Debtor, دار قرض *karz dar*.

Decanter, تنك *tung*.

Decapitate, زدن گردن *gardan z*.

Decayed, پز مرده *pazh murdeh*.

Deceased, مرحوم *marhúm*.

Deceit, فریب *firíb*; مكر *makr*; گول *gúl* (kh.).

Deceive, فریفتن *firíftan*; pa. p. مغبون *maghbún* (k. sh.).

Deceiver, خادع *khádi‘*.

Deception, تغابن *taghábun*.

Decent, متشخص *mutashakhhis*.

Decency, شایستگی *sháyistagi*.

Decision (law), حكم *hukm* (d.); (mental), مقرر *mukar-rar* (dsh.).

Decisive, قاطع *káti‘*.

Deck, n., عرشه *‘arshah*.

Declamation, انشاد *inshád* (k.).

Declaration, اعلان *‘ilán* (k. d.).

Declination, تنزل *tanazzul*.

Decline, n., (decay), زوال *zavál*; v., در گذشتن *dar guzashtan*; (refuse), نفی کردن *nafí k*.

Declivity, نشیب *nashíb*; شیو *sheiv*.

Decoction, طبخ *tabíkh*.

Decomposition, اخلال *inhelál*.

Decoration, زینت *zínat* (k.); (order), نشان *nishán*.

Decrease, n., نقص *nakṣ*. v., کم کردن *kam k*.

Decree, فتوی *fatvá* (d.); امر *amr* (k.); pa. p. مقدر *mu-kaddar*.

Decrepit, فرتوت *fartút*; هرم *harim*.

Deducing, منتهم *muntahij* (k.).

Deduction, منها *minhá* (k.).

Deed (of gift), هبه نامه *hibbeh námeh*; (of sale), قبالة *kabáleh*; (written), حجت *hujjat*.

Deep, گود *god*; عمیق *'amík*.

Deer, آهو *áhu*.

Deface, محو کردن *mahv k*.

Defame, بد نام کردن *bad nám k*.

Defeat, شکست *shikast (d. kh.)*.

Defect, عیب *'aib*.

Defection, معصیت *mu'siyat*.

Defective, مقصر *mukassar*.

Defence, صیانت *siyánat (k)*; حمایت *hímáyat (d.)*.

Defendant, مدعی علیه *mudda'a 'alaih*.

Defender, حامی *hámí*.

Defensive, دفاع *difá'*.

Defer, دفع انداختن *daf' an*; pa. p. موقوف *maukúf (sh.)*.

Deference, احترام *ihtirám (n.)*.

Deficiency, نقص *nakhs*.

Deficient, قاصر *kásir*.

Defile, n., تنگه *tangah*; کتل *kotul*.

Defiled, نجس *nejis (k.)*.

Defilement, ناپاکی *nápáki*.

Definite, محدود *mahdúd*.

Definition, بیان *bayán (k.)*.

Deformed, معیوب *ma'yúb*.

Deformity, زشتی *zishtí*.

Defraud, کول زدن *gúl z*.

Defray, خرج کردن *kharj (k.)*.

Degenerate, نا خلف *ná khalaf*.

Degree, درجه *darajeh*; طبقه *tabakeh*.

Deity in, or of, الوهیت *ulúhiyat*.

Delay, تاخیر *taakhír (k.)*; تانی *taanní (k.)*; دیر *dír (k.)*.

Delegate, مباشر *mubáshir*.

Deliberately, عمداً *'amdan*.

Deliberation, تدبیر *tadbír (k.)*, مشورت *mashvarat (k.)*.

Delicacies, مستلذات *mustalazzát*.

Delicacy, لطافت *litáfat*.

Delicate, نازک *názuk*.

Delicious, خوش مزه *khush mazah*.

Delight, خوشحال *hezz*; حظ *khush hál (s.)*.

Delighted, I am, خوشم آمد *khush-am (-at, -ash, etc.) ámad*.

Delirious, مدهوش *madhúsh*.

Delirium, هذی *hezí*.

Deliverance, خلاص *khilás (k.)*, نجات *neját (d.)*.

Delivery, تسلیم *taslím (k.)*.

Deluded, غره *gharrañ*.

Deluge, طوفان *tufán*.

Demand, *n.*, درخواست *dar khást* ; خواهش *kháhesh. v.*, خواستن *talabídan* ; *khástan.*

Demolition, هدم *hadm (k.)* ; خراب *kheráb (k.)*.

Demon, دیو *div* ; جن *jinn.*

Demoniac, مجنون *majnún.*

Demonstration, اظهار *izhár (k.)* ; برهان *burhán (k.)*.

Demonstrative, مبرهن *mubarhan.*

Demur, پس و پیش *pas o pish.*

Den, لانه *láneh.*

Denial, انکار *inkár (k.)*.

Dense, کثیف *kasíf.*

Density, کثافت *kisáfat.*

Depart, روان شدن *raván sh.*

Departure, حرکت *harakat (k.)* ; رحلت *rihlat. کوچ (k.)*

Dependence, تعلق *ta'alluk (dsh.)*.

Dependent, متعلق *muta'allak (b.)* ; موقوف *maukúf.*

Depopulate, ویران کردن *vairán k.*

Deposit, *n.*, امانت *amánat (gz.)*.

Depraved, فاسد *fúsíd.*

Depravity, تباهی *tabáhi.*

Depredation, غارت *ghárat (k.)*.

Depressing, مکب *mukibb (k.)*.

Deprivation, فقدان *fiqdán.*

Depth, عمق *'umk* ; ژرفا *zharfá.*

Deputation, مراسله *muráseleh*

Depute, مأمور کردن *maamúr k.*

Deputy, نایب *náib.*

Derision, استهزاء *istihzá.*

Derivation, اشتقاق *ishtikák.*

Derivative, فرعی *far'í.*

Derived, مصدر *masdúr (b.)*.

Dervish, درویش *darvish. —'s cup, کشکول kashkúl.*

Descend, پائین آمدن *páin ámadan* ; فرود آمدن *farúd á.*

Descendants, اولاد *aulád* ; عقبه *'akabah.*

Descent, نزول *nuzúl (k.)* ; نشیب *nashíb* ; (origin), نسل *nasl* ; نسب *nasab.*

Description, تعریف *ta'rif (k.)* ; بیان *tafsíl (k.)* ; *bayán (k.)*.

Desert, *n.*, بیابان *biyábán* ; روگردانیدن *dasht* ; *v.*, *rú g.*

Deserter, فراری *ferári (sh.)*.

Deserving, مستحق *mustahakk (b.)*.

Design, غرض 'azm (k.); نقش gharaz (k.); (drawing), نقش naksh (k.).
 Designer, رسام rassám.
 Desirable, مرغوب marghúb.
 Desire, آرزو árzú (k.); خواهش kháhesh (dsh.); مراد murád; رغبت righbat.
 Desirous, آرزومند arzúmand; مشتاق mushták.
 Desist, دست بردار شدن dast bar dár sh.
 Desolate, خراب kharáb (k.); ویران vairán (s.).
 Desolation, ویرانی vairání.
 Despair, نا امیدی kunút; قنوط ná ummídi.
 Despatch, n., نوشته navishtah; v., روانه کرد raváneh k.
 Desperate, ما یوس máyús.
 Despicable, نکوهیده nikúhídah.
 Despise, خوار کردن khár k.; pa. p., محقر muhakkar; مهان muhán.
 Desponding, یووش yuvúsh.
 Despot, مستقل mustakill.
 Despotism, استقلال istiklál.
 Dessert, نقل nukl.
 Desisting, متقاعد mutaká'id.

Destiny, قسمت کدر kadar; کسمت kismat; بخت bakht.
 Destitute, بی‌روزی bírúzi; بی‌یکس bîkas.
 Destitution, بیچارگی bícháregi.
 Destroyed, خراب kheráb (k.); منهدم munhadem (s.).
 Destroyer, ییابکار yabábkár.
 Destruction, تهايك tahlík; هدم hadm; اعدام i'dam.
 Destructive, هالك hálik.
 Detach, جدا ساختن jedá s.
 Detail, تفصیل tafsíl.
 Detailed, مفصل mufassal.
 Detain, باز داشتن báz dáshtan.
 Detection, انکشاف inkisháf.
 Detector, کاشف káshif.
 Detergent, منقی munakki.
 Deterioration, زوال zavál.
 Detestable, مکروه makrúh; کریه karíh.
 Dethronement, خلع khať.
 Detraction, نیمه namímah.
 Detriment, تنقص tanakkus.
 Devastation, تخریب takhríb; پایمال páimál.
 Development, کشف kashf (k.).
 Deviation, انحراف inheráf (k.); تجاوز tajávuz (n.).
 Device, حکمت hikmat.

- Devil, شیطان *iblíś*; ابلیس *shaitán*.
- Devilish, خناسی *khannásí*.
- Devise, تدبیر کردن *tadbír k*.
- Devoted, فدوی *mukhlis*; مخلص *fedaví*; محب *muhibb*.
- Devotee, زاهد *záhid*; عابد *'ábid*.
- Devotion, عبادت *'ibádat*; عاکف *'ákif*.
- Devouring, ابتلاع *ibtilá' (n.)*.
- Devout, عابدانه *'ábidánah*; معتكف *muta'abbid*; متعبد *mu'takif*.
- Dew, شبنم *shabnam*.
- Dewlap, غبغب *ghabghab*.
- Dexterity, معرفت *ma'refat*; زرنگی *ziringí*.
- Dexterous, چابق *napak*; نپق *chábúk*; زرنگ *ziring*.
- Diabetes, سلس البول *salas ul baul*.
- Diagnosis, تشخیص *tushkhís*.
- Dialectics, منطق *mantík*.
- Dialogue, جواب سؤال *jawwáb sowál*.
- Diametre, قطر *katr*.
- Diamond, الماس *almás*.
- Diarrhoea, اسهال *is-hál*.
- Diary, روز نامه *rúz námeh*.

- Dice, شمار ششدر *shishdar*; کمار *kumár*.
- Dictation, املا *imlâ (k.)*.
- Dictionary, لغت *lughat*.
- Die, *n.*, سکه *sikkeh*; *v.*, مردن *murdan*; فوت شدن *faut sh.*; وفات یافتن *vafát y*.
- Diet, غذا *ghizá*; پرهیز *parhíz (k.)*; طعم *ta'm*.
- Difference, تفاوت *tafárvut (dsh. k.)*; فرق *fark (dsh.)*.
- Different, علی حده *jidá*; جدا *'alá haddeh*.
- Difficult, مشکل *mushkil*.
- Difficulty, مشکلی *mushkilí*; اشکال *ishkál*.
- Diffident, واهمه *váhimeh*.
- Diffuse, افشاندن *afshándan*.
- Diffusion, نشر *nashr*; بسط *bast*.
- Dig, کاویدن *kandan*; کاویدن *kávidan*.
- Digested, مهضوم *mahzúm (sh.)*.
- Digestible, كواره *gaváreh*.
- Digestive, هضمی *hazmí*.
- Digestion, تحلیل *tahlíl (k. r.)*; هضم *hazm (k. sh.)*.
- Digger, كننده *kanendah*.
- Digging, حفر *hafr (k.)*.

Dignified, مشرف *musharraf* (s.); باوقار *bávikár*.
 Dignity, شان *shaan*; منصب *mansab*; دولت *daulat*.
 Dilatory, تنبیل *tumbul*.
 Diligence, تندی *tandehi*; اهتمام *ihitimám* (n.).
 Diligent, مقید *mukayyid*. —ly, بجد *be-jidd*.
 Diluted, مخلوط *makhlút* (k.).
 Dimension, مقدار *mikdár*.
 Diminish, کم کردن *kam k.*; *pr. p.*, تقلیل *taklil* (k.).
 Diminution, کاست *kást*.
 Diminutive, تصغیر *tasghér*.
 Dimity, دمیاطی *dimyáti*.
 Dimness of sight, غشاوة *ghash-ávat*.
 Dimple, چاه *cháh*.
 Dinner, شام *shám* (kh.).
 Dip, خیسانیدن *khísánídan*.
 Direct, *a.*, راست *rást*; *v.*, ارشاد *irshád k.*; راه نم-ودن *ráh n.*; *pa. p.*, مهتدی *muhtadi*.
 Direction (of letter), نام و مقام *nám o makám*; (way), سمت *samt*; سو *sú*; (guidance), راهنمای *rah namái* (k.).
 Director, کارکن *kárkun*.
 Dirt, چرک *chirk* (k.).

Deity, چرکین *chirkín*; کسیف *kasíf* (sh.).
 Disabled, عاجز *ájiz*.
 Disagree, اختلاف کردن *ikh-tiláf k.*
 Disagreeable, نا پسند *ná pasand*.
 Disagreement, تناقض *tanákuz*.
 Disappeared, نا پدید *ná padid* (sh.).
 Disappointed, نا کام *ná kám* (k.); نا مراد *ná murád* (k.).
 Disappointment, نغص *naghas*.
 Disapprobation, نا پسندی *ná pasandí*.
 Disaster, آفت *áfat*; بلا *balá*.
 Disavowal, انکار *inkár* (k.).
 Disbelieve, باور نه کردن *bávar nah k.*
 Disc, قرص *kurs*.
 Discernment, تفرس *tafarrus*.
 Discharge, *v.*, مرخص کردن *mu-rakhkhas k.*; (a gun), خالی کردن *khálí k.*
 Disciple, مرید *muríd*; (Xtian), حواری *havári*.
 Discipline, نظم *nazm* (d.); تادیب *tádib* (k.).
 Disclose, کشف کردن *kashf k.*
 Disconcerted, مضطرب *muztarib* (h.).

Discontented, ملول *malúl* ;
 دلتنك *diltang*.
 Discordant, نا موزون *ná mau-
 zún* ; نا ساز *ná sáz*.
 Discourse, *n.*, خطاب *khetáb*
(k.) ; *v.*, سخن راندن *sukhan*
rándan.
 Discover, پیدا کردن *paidá k.*
 Discovery, اظهار *iz-hár (k.)* ;
 استكشاف *istiksháf (n.)*.
 Discrimination, تمیز *tamyíz*
(k.) ; تفریق *tafrík*.
 Discussion, مذاکره *muzá-
 kerh (k.)*.
 Disdain, کبر *kibr.* —full,
 مستغنی *mustaghni*.
 Disease, مرض *maraz* ; بیماری
bímári.
 Diseased, مریض *maríz*.
 Disgrace, فضاحت *fazáhat (k.)* ;
 ذلت *zillat* ; رسوای *rasvái*
(k.). —ing one's family,
 خانه سوز *kháneh súz*.
 Disguise, تبدیل *tabdíl (k.)*.
 Disgust, نفرت *nifrat (s.)*.
 Dish, پشقاب *pushkáb*.
 Dishevelled hair, آشفته موی
áshufteh múi.
 Dishonourable, بی آبرو *bí ábrú*
(sh.).

Dihonoured, بی حرمت *bí hur-
 mat (k.)*.
 Disinterested, بیغرض *bí-gharaz*.
 Dislike, تنفر نمودن *tanaffur n.*
 Dislocated, منفك *munfakk*
(sh.) ; در رفته *dar rafteh*.
 Disloyal, نمك حرام *namak*
harám.
 Disloyalty, نمك بحرامی *namak*
be-harámi.
 Dismissal, رخصت *rukhsat (d.)*.
 Dismissed, مرخص *murakhas*
(k. sh.) ; معزول *mázúl (k.)*.
 Dismount, فرود آمدن *farúd*
ámadan.
 Disobedience, نا فرمانی *ná far-
 mání*.
 Disobedient, نا فرمان *ná far-
 mán* ; غیر مطیع *gheyr mutí*.
 Disobey, سر در کشیدن *sar dar*
ksh. ; عاق شدن *ák sh.*
 Disorder, تشویش *tashvish* ;
pa. p., (mentally), مخط *mu-
 khabbat*.
 Despatch, *v.*, فرستادن *firistá-
 dan* ; *n.*, نوشته *navishteh*.
 Disperse, پراکندن *parágandan* ;
 افشاندن *afshándan* ; *pa. p.*,
 متفرق *mutafarrik (k.)*.
 Dispension, تفرق *tafarruk*.

Dispensive, نشری *nashrí*.
 Displayed, منکشف *munkashif* (sh.).
 Displaying, مکاشفه *mukáshifah*.
 Displeased, کج خلق *kaj khulk*; ناخوش *dil ázardeh*; دل آزرده *nákhúsh*.
 Displeasing, نا پسند *ná pasand*.
 Displeasure, رنجش *ranjesh* (d.); دل کرانی *dil gerání*.
 Disposition (of mind), مزاج *mizáj*; (of things), ترتیب *tartíb* (k.).
 Disposessed, بیدخل *bidakhl*.
 Disputant, مباحث *mubáhis*.
 Dispute, مباحثه *mubaheseh* (k.); کیل و قال *kíl o kál* (k.).
 Disquietude, تشوش *tashavvush*.
 Disregard, v., چشم پوشیدن *cheshm púshídan*.
 Disrespect, بیحرمتی *bíhurmatí*.
 Dissatisfaction, سر کرانی *sar gerání*.
 Dissatisfied, سر کران *sar gerán* (h.); غر رازی *ghair rází*.
 Dissection, تشریح *tashríh* (k.).
 Dissemble, نازیدن *názídan*.
 Dissimulation, بهانه *baháneh* (k.); مدارات *mudárát* (n.).

Dissipated, منتفی *muntafí*.
 Dissipation, هتك *hatk*.
 Dissolve, کداختن *gadákhtan*.
 Distaff, دوکجه *dúkkeh*.
 Distance, مسافت *musáfat*; دوری *dúrí*; فاصله *fúsileh*.
 Distant, بعید *bá'id*; دور *dúr*.
 Distich, بیت *bait*. Last — of ode, شاه بیت *sháh bait*.
 Distil, چکاندن *chakándan*. — spirits, عرق کشیدن *'arak ksh.*; pr. p., تقطیر *taktír* (k.).
 Distiller, آبکار *ábkar*. —y, آبکاری *ábkarí*.
 Distinct, متباین *mutabáyin*.
 Distinction, امتیاز *imtiyáz* (k. y.); تفاوت *tafávvut* (k.).
 Distinguished, تشخیص *tashakhkhus*; ممتاز *mumtáz* (sh.).
 Distorted, ملوی *malví* (sh.).
 Distracted, پریشان *paríshán* (h.); آشفته حال *áshuftah hál*.
 To be — شولیدن *shúlídan*.
 Distress, n., مضایقه *mazá-íkeh*; رنجش *ranjesh* (y.); در مانده *dar mándah*; v. a., رنجانیدن *ranjánídan*; v. p., فرو ماندن *farú mándan*.

Distribution, تقسیم *taksím* (k.); مساهمت *musáhemat* (n.).
 Distributor, قاسم *kásim*.
 District, چکله *cheklah*; ولایت *viláyat*; کوره *kúrah*.
 Disturbance, فتنه *fitnah*; غوغا *ghaughá*.
 Disturbed, مشوش *mushavvash* (sh.); متغیر *mutaghayyir* (sh.). To be — در آشفتن *dar áshuftan*.
 Disunited, فراق *farák*.
 Disused, منسوخ *mansúkh*.
 Ditch, خندك *khandak*; نهر *nahr*; گود *gaud*.
 Ditto, ايضاً *aizan*.
 Dive, غوطه کردن *ghautah k*.
 Diver, غوطه خور *ghautah khur*.
 Diversion, تفنن *tafannun*; تماشا *tamáshá*; (to one side), انحراف *inheráf* (k.).
 Divided, منقسم *munkasim* (k.); دو قسمت *dú kismat* (k.). — in two, دو نیم *dú ním*.
 Dividend, مقسوم *maksúm*.
 Divination, فال *fúl* (gr.).
 Divine, الهی *iláhi*.
 Divinity, خدای *khudái*.
 Division, اقتسام *iktisám*; مقاسمه *mukásamah* (k.).

Divorce, طلاق *talák* (d.).
 Divorced woman, مطاّقه *mutal-lakeh*.
 Divulged, مشاع *mushá'* (k.).
 Divulging, اباحت *ibáhat* (n.).
 Do, کردن *kerdan*; ساختن *sákhtan*; کار کردن *kár k*.
 Dock, v., ابتار کردن *ibtár k*.
 Doctor, طبیب *tabíb*; حکیم *hakím*.
 Doctrine, طریقه *taríkat*, مذهب *mazhab*.
 Document, مستند *mustanad*; کاغذ *kághaz*.
 Dog, سگ *sag*; (pointer), طولہ *túleh sag*; (hound), شعری — تازی *tázi* — star, *shá'ri*.
 Doleful, غمگین *ghamgín*.
 Doll, عروسك *'arúsek*.
 Dollar, ریال *riyál*.
 Dolphin, دلفین *dulfin*.
 Dolt, کودن *kaudan*; غبی *ghabí*.
 Dome, گنبد *gumbad* (*gumbaz*).
 Domestic, n., نوکر *nokar*; pl., خواص *khavvás*; a., خانگی *khanagí*.
 Dominance, تغلب *taghallub* (n.).

Dominion, استیلا *tasallut* ; استیلا *istílá*.
 Donation, انعام *an'ám*.
 Donkey, الاغ *ulágh* ; خر *khar*.
 Doom, اجل *ajal*.
 Door, در *dar* ; (large), دروازه *darvázeh*. To open the —, دروا کردن *dar vá k*. To shut the —, پیش کردن *písh k*.
 Doorkeeper, دربان *darbán*.
 Dormitory, خوابگاه *khábgáh*.
 Dot, نقطه *nukteh*.
 Double, دو باره *dú báreh* ; دوتا *dútá* (k.). — tooth, ضرس *zirs*.
 Doubt, اشتباه *ishtibáh* ; شك *shakk* (dsh.) ; گمان *gemán* (dsh.) ; شبهه *shubheh*.
 Doubtful, مشکوک *mashkúk*.
 Doubtless, بی شك و شبهه *bí shakh o shubheh*.
 Dough, خمیر *khamír*.
 Dove, کبوتر *kabútar* ; قمری *kumrí*.
 Down, از پای *az pái* ; پائین *páyín* ; زیر *zír*.
 Dowry, مهره *mahreh*.
 Doze, چرت *chart* (z.).
 Dracunculus, عاقر قرحا *ákir karhá*.
 Dragon, ازدها *izhdehá*.

Dragon's-blood, دم الاخوين *dam ul akhavain*.
 Drain, بدر رو *badar ro* ; آبزیر *ábríz* ; آبشی *áb shí*.
 Draper, بزاز *bazzáz*.
 Draught (drink), جرعه *jur'ah* ; (air), باد *bad* ; (writing), سواد *savád* (k.) ; (money), برات *barát*.
 Draughts, نرد *nard*.
 Draw, v., (pull), کشیدن *keshí-dan* ; (a picture), تصویر کردن *tasvír k*.
 Drawers, زیر شلور *ziri shalvar*.
 Drawing, نقشه *naksheh* (ksh.).
 Dread, خوف *khauf*.
 Dreadful, هولناك *haulnák*.
 Dream, خواب *kháb* (دیدن *dídan*) ; رویا *rúyá* (دیدن *dídan*).
 Dregs, درد *durd*.
 Dress, n., لباس *libás* ; پوشاك *púshák*. — of honour, خلع *khil'at*. A complete —, يك دست جامه *yek dasti jámeh* ; v., پوشیدن *púshídan*.
 Dried, خشك *khushk*.
 Drill, مشق *mashk* (k. d.).
 Drink, v., خوردن *khurdan* ; نوشیدن *núshídan*.
 Drinkable, مشروب *mashrúb*.

Drinking, شرب *sharb*.
 Drinker, نوشنده *núshandeh*.
 Dripping, شرشر *sharshar*; تقاطر *takátur* (k.).
 Drive, v., راندن *rándan*; (away), رد کردن *radd k.*
 Drollery, مسخرگی *maskha-ragí*.
 Drop, n., قطره *katreh*; چکه *chakkeh* (k.); v., چکیدن *chakídan*; pr. p., قـطـران *katrán*.
 Dropsical, مستسقی *mustaskí*.
 Dropsy, استسقا *istiská*.
 Dross, خبث *khubs*.
 Drought, خشکی *khushki*; خـشـك سالی *khushk sáli*.
 Drowned, غرق *ghark* (k. sh.).
 Drowsy, وسن *vasin*; خواب آلوده *kháb álúdeh*.
 Drugs, ادویه *adviyeh*.
 Druggist, دارو فروش *dárú ferúsh*.
 Drum, طبل *tabl* (z.); دهل *duhul* (z.); نقاره *nakkáreh*.
 Drummer, نقارچی *nakkárah chí*.
 Drunk, مست *mast*.
 Drunkard, رند *rind*.
 Drunkenness, مستی *mastí*.
 Dry, خشك *khushk* (k.).

Dryness, بی‌بوسست *yabúsat*.
 Dual, تشنیه *tasniyeh*.
 Duck, اوردك *úrdak*; بط *batt*.
 Due, حق *hak*.
 Dumb, كـنـك *gung*; لال *lál*.
 Bیزبان *bízabán*.
 Dun coloured, اشهب *ashhab*.
 Dunce, بليد *balid*.
 Dung, چركين *chirkin*; كه *goh*; (of cows), سرکين *sargín*; (of sheep), پشکل *pishkil*; (dried-fuel), پاچك *pácheh*.
 Dunghill, مزبله *mazbaleh*.
 Durable, استوار *ustuvár*; پایدار *páidár*; قايم *káim*.
 Duration, دوام *davám*.
 During, مادام *mádám*.
 Dusk, تاریکی *tárikí*.
 Dust, خاك *khák*; گرد *gird*; غبار *ghubár*.
 Duty, تكليف *taklíf*; (religious), فرض *farz*.
 Dwarf, تنبل *timbal*.
 Dwell, ساكن بودن *sákin b.*; pr. p., مقيم *mukím* (b.).
 Dye, رنگ *rang* (z.); پا. p., منصبغ *munsabagh*.
 Dyer, رنگ زیر *rang ríz*; صباغ *sabbágh*.

Dyeing the hair or nails, خضب *khazb* (k.).
 Dying, فوات *favát* (h.).
 Dynasty, طبقه *tabakah*; دوله *dauleh*.
 Dysentery, جریان شکم *jarayáni shakam*; اسهال *as-hál*.
 Dyspepsia, معده سنگی *mi'dah sangí*.

E

Each one, هریک *har yek*.
 Eager, آرزومند *árzúmand*; مشتاق *mushták*.
 Eagle, عقاب *'ukáb*; دال *dál*.
 Ear, گوش *gúsh*. — ring, گوشواره *gúshvárah*; آویزه *avizeh*. — of wheat, خوشه *khúsheh*. The cavity of the ear, بنا گوش *biná-gúsh*. — wax, چرك گوش *chirk i gúsh*.
 Early, زود *zúd*. — in the morning, علی الصباح *'ala ssa-báh*; صبح زود *subhi zúd*.
 Earn, مداخل کردن *mudákhil k*.
 Earnest, جداً *jiddan*. — money, بیعانه *bai'ánah*.
 Earth, خاک *khák*; زمین *zamín*.
 Earthen, گلی *gili*. — ware سفالی *sufálí*.

Earthquake, زلزله *zilzilah*.
 Earthworms, خراطین *kharatín*.
 Earthly, طینی *tiní*.
 Ease, آسائی *ásání*; آسودگی *ásúdagí*; آرام *árám* (gr.); آرامش *árámish*.
 Easily, آسان *ásán*.
 East, مشرق *mashrek*; مطالع *matla'*; شرق *shark*.
 Eastern, شرقی *sharkí*.
 Eat, خوردن *khúrdan*.
 Eatables, خوراکی *khúrákí*.
 Eaves, شادروان *shádurván*.
 Ebb, جزر *jazr*.
 Ebony, آبنوس *ábnús*.
 Ebullition, جوش *júsh* (k.).
 Echo, بنت الجبل *bintu 'ljabal*.
 Eclipse (sun), کسوف *kusúf*; — (moon), خسوف *khusúf*.
 Economical, کمخرج *kam kharj*.
 Economy, خانه داری *kháneh dárí*.
 Ecstasy, وجد *wajd*; شغف *sháf*.
 Eddy, موج *mauj*.
 Edge, دم *dam*; لب *lab*.
 Edging, سنجاف *sanjáf* or زنجف *zinjaf*.
 Edict, امر *amr*.
 Edifice, عمارت *'imárat*.
 Educate, پروردن *parvardan*.

Education, تربیت *tarbiyet* (k.);
 ترتیب *tartīb* (k.).
 Eel, مار ماهی *már i máhí*.
 Effacement, محو *mahv* (k.);
 ابطال *ibtál* (k).
 Effect, v., بسر بردن *basar bur-*
dan. To take —, در گرفتن *dar*
giriftan; n., تأثیر *taa'sír*.
 Effecting, اجراء *ijrá*.
 Effectual, کارگر *kárgar*.
 Effeminacy, نرمی *narmí*.
 Effervescence, جوش *júsh* (k.).
 Efficacious, جایگیر *jay-gír*;
 پیشرفت *pish-raft*.
 Effigy, صورت *súrat*.
 Effort, جد *jidd*; جهد *jahd*;
 اجتهد *ijtihád*; کوشش *kúsh-*
ish.
 Effrontery, گستاخی *gustákhí*.
 Effusion, ریزش *rízish*; انزال
inzál; (of blood), سفك *safk*.
 Egg, تخم مرغ *tukhmi murgh*.
 Fried — خاکینه *khágína*. —
 shell, پوست *púst*.
 Egg-plant, بادنجان *bádinján*.
 Egotism, انانیت *anáníyet*.
 Egresses, مخارج *makhárij*.
 Egypt, مصر *misr*.
 Eight, هشت *hasht*.
 Eighteen, هژده *hizdah*.

Eight, هشتم *hashtum*.
 Eightieth, هشتادم *hashtádum*.
 Eighty, هشتاد *hashtád*.
 Either—or, یا — یا *yá—yá*.
 Eject, بدر کردن *badar k*.
 Ejectment, اخراج *ikhráj* (k.).
 Elapse, گذشتن *guzashtan*.
 Elapsed, منقضی *má fút*; ما فات
munkazí.
 Elbow, آرنج *áranj*.
 Elder, n., شیخ *sheikh*; a. مهتر
mehtar. — tree, خمان *khu*
mán.
 Elders, بزرگان *buzurgán*.
 Eldest son, پسر امجد *pisar i*
amjed.
 Elected, مجتبی *mujtabá*.
 Election, انتخاب *intikháb* (n.).
 Electricity, کاه ربای *káh-rubái*.
 Elegance, لطافت *latáfat*; جمال
jamál. — of style, انشاء
inshá'.
 Elegant, نـزـ لطف *latíf*; نـزـ
naghz; قشك *kashang*.
 Elegy, مرثیه *marsíyah*.
 Element, عنصر *'unsur*; pl. عناصر
'anásir; اصول *usúl*. The
 four — اخشیجان *akhshiján*.
 Elementary, عنصری *'unsurí*.

Elephant, فیل *fil*. — driver, فیلبان *fil-bán*.
 Elephantiasis, جذام *juzám*.
 Elevate, برداشتن *bardáshtan*; افراختن *afrákātan*; *pa. p.* مرتفع *murtafi*; *pr. p.* نص *nass*.
 Elevation, ارتفاع *irtifá* (*k.*).
 Eleven, یازده *yázdah*.
 Eleventh, یازدهم *yázdahum*.
 Elicit, استدراك کردن *istidrák k.*
 Elision, حذف *hazf*.
 Elixir, اکسیر *iksír*.
 Elk, کوزن *gauzan*.
 Ell, کز *gaz*.
 Elm, نارون *nárvan*.
 Elongate, دراز کشیدن *diráz ksh*.
 Elopement, رم *ram*.
 Eloquence, سخن آرای *sukhan-arái*; فصاحت *fasáhat*; بلاغت *balághat*; خوش گفتار *khush-guftár*.
 Eloquent, فصیح *fasih*; سخن دان *sukhan-dán*; بلیغ *baligh*; تر *tar-zaban*.
 Emaciated, مهزول *mahzúl*.
 Emanation, صدور *sudúr* (*k.*).
 Emancipate, آزاد کردن *ázád k.*
 Embalm, تهنیت *tahnit k.*

Embankment, پابندی *pul-bandí*.
 Embark, شوار شدن *sowwár sh*.
 Embarrassed, دست پچه *dast pácheh* (*sh.*). To be — کیر *gir uftádan*.
 Embassy, سفارت *sifárat*.
 Embellishment, پیرایش *pairá yish*; آرایش *aráyish*.
 Embers, اخگر *akhgar*. Live — زغال *zughál*.
 Emblem, علامت *'alámat*.
 Embrace, *n.* آغوش *ághúsh* (*ksh.*); *v.* معانقه کردن *mu'á-nakah k.*; بغل کردن *baghal k.*
 Embrasure, بارو *báru*.
 Embrocation, صماد *zimád*.
 Embroider, ترازیدن *tarázídan*.
 Embroiderer, چکن دوز *chakin-dúz*; مطرز *mutarriz*.
 Emdroidery, زردوزی *zar dúzí*.
 Embryo, جنین *janín*.
 Emendator, مصحح *musahhih*.
 Emerald, زمرد *zumurrud*. — coloured, زمردین *zumur-rudín*.
 Emery, سنباده *sumbádeh*.
 Emetic, موی قی *mukaiyi*; دوا *davá i kay*.
 Emigration, جلاى وطن *jalá i*

vatan ; نقل مکان *nakl i makán* (k.).
 Eminence (place), تپه *tappeh*.
 — (rank), مشارفت *mushárafat* ; سر بلندی *sar-bulandí* ; سر فرازی *sar-farází*.
 Eminent, سر بلند *sar-buland* ; سر افراز *sar-afráz* ; والا *válá*.
 Emission, نطف *natf* (k.).
 Emolument, مداخل *mudákhil*.
 Emotion, اضطراب *izteráb*.
 Emperor, ایمپراطور *imperátúr* ; قیصر *sháhansháh* ; شاهنشاه *kaisar* ; خاقان *khákán*.
 Emphasis, تاکید *taakíd*.
 Empire, پادشاهی *pádsháhí* ; سلطنت مملکت *mamlakat* ; saltanat.
 Employed, مشغول *mushtaghal* (sh.) ; مشغول *mashghúl* (k.).
 Employment, شغل *shughl* (d.).
 Empty, تهی *tihí* (k.) ; خالی *khálí* (k.).
 Emulating, موافات *muvátát* (n.) ; مجاهده *mujáhedeh* (k.).
 Emulation, غیرت *ghairat*.
 Enamel, مینا *míná* (n.).
 Enameller, مینا کار *míná-kár*.
 Enamoured, دل آویخته *dil-ávíkh-tah* ; آشفته *áshufta*.

Encampment, حیمه *haimeh* (z.) ; اردو *urdú* (z.).
 Enchanter, جادوگر *jádúgar*.
 Enchantment, سحر *sahr*.
 Enclosure (place), احاطه *iháteh* (k.) ; (letter), ملفوف *mal-fúf* ; مندرج *mundrij*.
 Enconium, مداحی *maddáhi*.
 Encounter, تقابل *takábul*.
 Encouragement, خاطر داری *khátir-dárí*.
 End, انجام *anjám* ; اتمام *itmám* ; آخر *ákhar* ; انتها *intihá* ; (extremity), غایت *gháyat* ; سر *sar*. — of a day's journey, سر منزل *sar i manzil*. — of the month, سالخ *salkh*.
 Endeavour, سعی *sa'i* (k.).
 Endive, کاسنی *kásní*.
 Endless, بیپایان *bípáyán*.
 Endorsement, امضا *imzá* (k.).
 Endowment, وقف *vakf*.
 Endurance, تحمل *tahammul* (k.) ; مقاسات *mukását*. May it endure ! لا زال *lá zál*.
 Enemy, دشمن *dushman* ; عدا *'adúv* ; خصم *khasam*. A secret — , کاشح *kashih*.
 Energy, قوه *kuvvat*.
 Enervated, موهون *mauhún*.

Enfeebled, متضعف *mutazáif*.
 Enfranchise, آزاد کردن *ázád k.*
 Engage, *v. t.*, معین کردن *mu'ay-
 yan k.* — in, *v.*, تن دادن *tan dádan*.
 Engaged in, to be, در پیوستن *dar paivastan*.
 Engaged, مشغول *mashghúl* (*sh.*).
 Engagement, کار *kár* ; وعده *va'deh* (*dsh.*).
 Engine, منجنیق *manjaník*.
 English, انگلیز or انگیس *In-
 gil's* or *Ingilíz*.
 Engrave, کندن *kandan*.
 Engraver, نقاش *nakkásh* ; حكاك *hakák*.
 Engravings, نقوش *nukúsh*.
 Enigma, لغز *laghz* ; معمى *mu-
 'ammá*.
 Enjoined (by law), مفروض *mafrúz*.
 Enjoy, بر خوردن *bar khúrdan*.
 Enjoying, متمتع *mutamatti'* (*sh.*) ; عیش *'aish* (*k.*).
 Enjoyment, تمتع *tamattu'* ; حظ *hezz* (*k.*) ; لذت *lizzat* (*ksh.*).
 Enlarge, بزرگ کردن *buzurg* (*k.*).
 Enlightenment, روشنایی *rúsh-
 náí* (*n.*).

Enlist, *v. t.*, جمع آوری کردن *jam' ávarí k.* ; *v. n.*, سرباز شدن *sarbáz sh.*
 Enmity, عداوت *'adáwat* ; دشمنی *dushmaní*.
 Ennobled, مشرف *musharraf*.
 Ennobling ; تشریف *tashrif*.
 Enough, بس *bas*. It is —, كفايت كرد *kefáyat kard*.
 Enquire, سوال کردن *suál k.*
 Enraged, غضبان *ghazbán*.
 Enshrouding (the dead), تكفين *takfín* (*k.*).
 Ensign (man), نایب دوم *náib i
 duvum*.
 Ensigns, اعلام *a'lám*.
 Entangled, ژولیده *zhúlídah*.
 Enter, در آمدن *dar ámadan* ; داخل شدن *dar sh.* ; داخل شدن *dákhil sh.*
 Enterprise, بسیج *besíj*.
 Entertainment, ضیامت *ziyáfat* ; مهمانی *mihmání*.
 Enticing, محرض *muharriz* (*n.*).
 Entire, يك دست *yak-dast* ; تمام *tammám* ; كل *kull*.
 Entirely, بالكل *bilkull*.
 Entrails, روده *rúdeh*.
 Entrance, دخول *dukhúl*.
 Entreat, التماس کردن *iltímás k.*

Entrenchments, استحکامات *istih-kámát*.

Entrust, جواله کردن *haváleh k.* ; سپردن *sipur dan* ; *pa. p.*, مفوض *mufavvaz*.

Entry and exit, ولوج و خروج *vulúj u khurúj*.

Enumeration, تعدید *ta'díd*.

Envelope, لفاف *lifáfah*.

Envelop, فرا گرفتن *fará giriftan* ; *pa. p.*, مافوف *malfúf*.

Envied, محسود *mahsúd*.

Envious, حاسد *hásid* ; حسود *hasúd* ; رشك خور *rashk-khur*.

Environs, اطراف *atráf* ; حوالی *hawálí* ; نواحی *nawáhi*.

Envoy extraordinary and minister plenipotentiary, وزیر مختار *vazír i mukhtár*.

Envy, *v.*, حسد بردن *hasad bur-dan*.

Ephemeris, زیچ *zích*.

Epilepsy, صرع *sar'*. Afflicted with —, مصروع *masrú'*.

Epistle, نامه *náma* ; مرسله *mur-salah*.

Epitaph, کتابه *kitábeh*.

Epithet, صفت *sifut*.

Epoch, تاریخ *táríkh*.

Equal, *n.*, هم پهلوی *ham-pahlú* ;

همتا *ham-tá* ; *a.*, برابر *bará-bar* ; متساوی *savíy* ; *mutasávi* ; يك انداز *yak-andáz*. — *to*, معادل *mu'ádil*.

Equalising, تعدیل *ta'díl (k.)*.

Equality, سويت *savíyet* ; تسوية *tasvíyet* ; یستوی *yastaví*.

Equation, مساوات *musávát*.

Equator, خط استواء *khatt i istiwá*.

Equilibrium, موازنة *muvázanat*.

Equipment, تجهيز *tajhíz (k.)*.

Equity, معادلت *mu'ádalat* ; انصاف *insáf*.

Equivalent, همقدر *ham-kadr*.

Equivocation, طفره *tafrih (z.)*.

Era, تاریخ *táríkh*.

Eradicate, از بیخ کردن *az bíkh kandan*.

Erasing, محو *mahv (k.)*.

Erect, *a.*, منتصب *muntasab* ; راست *rást* ; *v.*, فرازیدن *farázídan* ; *pa. p.*, منصوب *man-súb (sh.)* ; *pr. p.*, نصب *nasb (k.)* ; تعمیر *ta'mír (k.)*.

Erection, عمارت *'imárat (k.)*.

Ermine, قاقم *kákum*.

Errand, پیغام *paighám*.

Error, غلط *ghalat (k.)* ; سهو *sahv (k.)* ; گمراهی *gum-ráhi*.

Eructation, اروغ *jushá'* ; چشاه *árúgh*.

Erudition, دانش *dánish*.

Eruption (skin), آبله *ábiléh*.

Erysipelas, بشور *busúr*.

Escape, *v.*, رستن *rastan* ; *n.*, رها *rahá* (*y.*) ; نجات *naját* (*y.*) ; فرار *ferár* (*k.*).

Escort, بدرقه *badrakeh*.

Especial, مخصوص *makhshus*.
—ly, خصوصاً *khusúsan* ; علی *'ala 'lkhúsús*.

Essence, خلاصه *khulásat* ; ذات *zát* ; جوهر *jauhar*.

Established, قرار داد *karár-dád* ; برقرار *bar karár* (*k.*).

Establishing, مثبت *musab-bit* (*k.*) ; اثبات *isbát* (*n.*).

Establishment, اقامت *ikámat* ; ابقاء *ibká*. — (household), عیال *'ayyál*.

Estate, مال *mál* ; نصاب *nisáb*.

Esteem, اعتبار *i'tibár* (*dsh.*).

Estimate, بر آورد *bar-ávard* (*k.*) ; اندازه *andázah*. ; *pa. p.*, مشخص *mushakkhhas*.

Estrangement, دوری *dúrí* (*k.*).

Et cetera, وغیره *vaghairah*.

Eternal, ابدی *ahádí* ; خالد

جاوید *khalid* ; قیوم *kaiyúm* ;
jávid. —ly, ابداً *abadan*.

Eternity, ابد *abad* ; خلد *khuld* ; بقاء *sarmad* ; ازل *azal* ; باقاء *baká*.

Ethics, اخلاق *akhlák*.

Ethiopian, زنگی *zangí*.

Etiquette, آداب *ádáb*.

Etymology, اشتقاق *ishtikák*.

Euclid, اقلیدس *Iklidas*.

Eulogist, مداح *mádih* ; مداح *maddáh*.

Eunuch, خواجه سرا *kh'ája-sará* ;
خوجه *khojah* ; خصی *khusí*.

Euphrates, فرات *Furát*.

Europe, فرنگستان *Firangistán*.

European, فرنگی *Firangí*.

Evacuation, تخلیه *takhliyah* (*k.*).

Evade, کناره جستن *kináreh jastan*.

Evaporation, نشف *nashf* (*k.*).

Evasion, حيله *híleh* ; بهانه *bahá-neh* ; تجاهل *tajá hul*.

Even (number), جفت *juft*.

Evening, شام *shám* ; عشی *'ashiy*.

Event, ما جرى *má vaqa'* ; سرگذشت *sar-guzasht* ; حادثه *hádisa* ; واقعه *vákí'ah*.

Ever (any time), هیچوقت *hích vakt*. — (no time), هرگز *hargiz*. — (all times), همیشه *hamisheh*.

Every, every one, هر *har*.

Every kind, هر جنس *har-jins*.

Everywhere, هر جا *har-já*.

Eviction, دفع *daf* (k.).

Evidence, شهادت *wazúh*; وضوح *shehádat*.

Evident, آشكار *áshkár*; پدید *padíd*. — ly, ظاهراً *záhíran*.

Evil, بد کاری *balá*; بدکار *bad-karí*. The king's —, یرقان *yarakán*. — doer, تبه کار *tabah-kar*. — speaker, بدگو *badgú*. — suggestion, اغواء *ighwá*.

Ewe, میش *mish*.

Ewer, آفتابه *áftábah*.

Exact, صحیح *sahíh*; درست *durust*. — ly, بعینه *bi'ainihi*.

Exacting an oath, تحلیف *tahlíf* (k.).

Exactions, تکالیف *takálif*.

Exaggeration, اغراق *ighrák* (k.).

Exalt, آفراشتن *áfráshtan*; افراختن *afrákhtan*.

Exaltation, فرازی *farází*.

Exalted, سرافراز *marfú*; مرفوع *sar-afraz*.

Examination, امتحان *imti-hán* (k.).

Example, تمثيل *masal*; مثل *tamsíl*. To give an — مثل *masal z*. For — مثلاً *masalan*; في المثل *fi'l masal*.

Excavation, حفر *hafr* (k.).

Exceed, از حد گذستن *az hadd guzashtan*.

Exceedingly, بغایت *bigháyat*.

Excellence, فضیلت *fazílat* (dsh.); براعت *fazl*; فضل *bará'at*.

Excellency, جناب *janáb*.

Excellent, ارجمند *afzal*; افضل *arjmand*.

Except, مگر *bajuz*; جز *juz*; مگر *magar*; بغیر *bighaír*.

Exception, استثناء *istisná*.

Exceptional, مستثنی *mustasní*.

Excess, افراط *ifráat*; بیش *bíshí*; تفريط *tafrít* (k.).

Excessive, مفرط *mufrít*.

Exchange, n. مبادل *ibdál*; مبادل *mubádalah* (k.); عوض *ivaz* (k.).

Excite, انگیزتن *angíkhtan*; p.p. مولع *múla*.

Excitement, تغیر *taghayyur*.
 Exciting thirst, معطش *mu'tish*.
 Exclamation, بانك *báng* (z.).
 Excluded, محروم *mahrúm* (s.);
 بیدخل *bí-dakhl*.
 Excommunication, لعنت *la'nat*.
 Excoriating, قاشر *káshir*.
 Excrement, كوه *gúh*; غائط
gháit. — of the eye, ششك
shushk.
 Excruciating, دل خراش *dil-
 kharásh*.
 Excusable, معذور *ma'zúr*.
 Excuse, v. t. عذر نهادن *'uzr
 nihádan*. — oneself, عذر
'uzr khástan; n. معذرة
ma'zarah; پوشش *'uzr*; پوزش
púzish.
 Execrable, لعین *la'in*; مكروه
makrúh.
 Execration, ملاعنة *mulá'anat*.
 Execute (kill), کشتن *kushtan*.
 Executing a business, اجرای کار
ijrá i kár.
 Executioner, جلاّد *jallád*.
 Executor, وصی *vasíy*.
 Exempt from, بری *barí*; معافی
mu'áfá (s.).
 Exercise, مشق *mashk* (d.);
 — (walk), گردش *gardesh* (k.).

Exertion, مجاهده *mujáhede*
 (k.); کوشش *kúshesh* (k.).
 Exhaling, تنسم *tanassum* (k.).
 Exhausted, خسته *khasteh*
 (sh. k.).
 Exhibition, نمایش *namáyish*.
 Exhilarated, منفرح *munfarih*;
 سرخوش *sar-khush*.
 Exhilaration, تفریح *tafríh*.
 Exhilarating, مفرح *mufarrih*.
 Exhortation, موعظ *mau'izat*,
 (n.); وعظ *va'z* (k.).
 Exigency, اقتضاء *iktizá*.
 Exiling, تغریب *taghríb* (k.).
 Exist, بودن *búdan*.
 Existence, بودن *búdaní*; وجود
vujúd; هستی *hastí*.
 Existent, موجود *maujúd*.
 Exit, مخرج *makhraj*.
 Exorbitant, کذاب *gazáf*.
 Expand, کشادن *gushádan*.
 Expect, منتظر هستن *muntazer h*.
 Expectation, انتظار *intizár*
 (ksh.); ترقب *tarakkub*; توقع
tavakku' (dsh.).
 Expecting, متوقع *muta-
 vakki'* (h.).
 Expediency, التزام *iltizám*.
 Expedient, مناسب *munásib*.

Expedite, حرکت کردن *haru-*
kat k.

Expedition, ایلغار *elghár.*

Expel, بیرون کردن *birún k.*

Expend, خرج کردن *kharj k.*

Expending, اصراف *isráf (n.).*

Expenditure, انفاق *infák*; نفقه
nafakah.

Expense, خرج *kharj*; pl.
اخراجات *ikhráját.*

Expensive, گران *girán.*

Experience, v., آزمودن *ázmú-*
dan; n. خبرت *khubrat*;
وقوف *ázmáyish*; آزمایش
vukúf; تجربه *tajribat.*

Experienced, تجربه کار *tajribah-*
kár; دیده جهان *jahán-didah.*

Expert, دست سبك *sabuk-dast*;
چالاک *chírah-dast*; چیره دست
chálák.

Expertness, چیره دستی *chírah-*
dastí.

Expiation, كفاره *kaffáreh.*

Expiration, انقضاء *inkizá (sh.).*

Explained, مشروح *mashrúh*
(sh.).

Explaining, مبين *mubayyin*
(s); تبیین *tabyín (k.).*

Explanation, شرح *sharh*; بیان
bayán.

Explicitly and openly, شرح و
بسط *sharh u bast.*

Explode, آتش گرفتن *átesh gr.*

Exploration, استکشاف *istik-*
sháf (n.).

Explore, کرائیدن *garáidan.*

Exposition, اظهار *izhár (k.)*

Expressed (juice, &c.), معصور
ma'súr.

Expression, تلفظ *talaffuz.*

Expulsion, اخراج *ikhráj.*

Exquisite, نفاست *nafásat.*

Extempore, بدیهی *badihí*; مبده
mubdah.

Extend, دراز کشیدن *diráz ksh.*;
pa. p. ممدود *mamdúd*; پهن
pahn.

Extension, اطالت *itálat*; طول
túl (ksh.); مد *madd*; توسیع
tausí.

Exterior, ظاهری *záhirí.*

Extirmination, استیصال *istisál*
(k.).

External, خارج *khárij.* —ly,
ظاهراً *záhíran.*

Extinct, منقرض *munkariz.*

Extinction, انقراض *inkiráz (y.).*

Extinguish, خاموش کردن
khámúsh k.

Extol, تعریف کردن *ta'aríf k.*

Extort, بزور گرفتن *bezúr gr.*
 Extortion, سختگیری *sakhtgírí*;
     تعسف *ta'assuf (k.)*.
 Extract, بر هیختن *bar híkhtan*;
     pr. p., استخراج *istikhráj (k.)*.
 Extraction, قلع *kal' (k.)*.
 Extraordinary, عجب *'ajab*.
 Extravagance, سرف *saraf*.
 Extravagant, مسرف *musrif*;
     فضول *fuzúl*.
 Extreme, اقصی *aksá*. —ly,
     بیغایت *bi-gháyet*.
 Extremity, نهایت *páyán* ; پایان
     niháyet.
 Exudation, تراوش *tarávish*.
 Exude, تراویدن *tarávidan*.
 Exultant, شاد کام *shád kám*.
 Eye, چشم *chashm*. Evil—,
     چشم بد *chashm i bad*.
 Squint-eyed, لوچ *lúch*. The
 eye-ball or pupil, مردمک
mardumak. Eyebrow, ابرو
abrú. Eye-glass, ایناک *ainek*.
 Eyelashes, مژگان *mazhagán*.
 Eyelid, جفن *jafn*.

F.

Fable, فسانه *fasánah* ; حکایت
     hikáyat.
 Fabric, بناء *biná*.

Fabulous, کاذب *kázib*.
 Fabricated, ساخته *sákhtah*.
 Face, رو *rú*, or روی *rúy*.
 Face to face, روارو *rú-á-rú*.
 Facetious, شوخ *shúkh*. —ness,
     شوخی *shúkhí*.
 Facilitated, میسر *muyassar (h.)*.
 Facility, آسانی *ásání* ; سهولت
     suhúlat.
 Facing, روبرو *rú be rú* ; مواجهه
     muwájahat ; حقیقت *hakikat*.
 Fact, کار *kár*. In —, الحق *al*
     hak.
 Factory, کارخانه *kár kháne*.
 Faculty, اقتدار *iktidár*.
 Fade, خشکیدن *khushkídan* ; *pa*
     p., پژمرده *pazhmurdeh (sh.)*.
 Failing in duty, مقصر *mukassar*
     (sh.).
 Faint, بیموش *bí-húsh (sh.)*.
 Faintness, غش *ghash (k.)*.
 Fair, خوش رو *khush rú*.
 Fair dealing, پاکباز *pák-báz*.
 Fairy, پری *parí*.
 Faith (religion), مذهب *maz-*
     hab. Article of —, عقیده
     'akídat ; *pl.* عقائد *'akáid* ;
 (confidence), باور *bávar* ; اعتقاد
     ítikád. Good —, وفا *vafá*.
     — ful, وفادار *vafá-dár* ; ایماندار

ímán-dár. The —ful, مسلمین *muslimín*. —less, بیوفا *bí-vafá*.

Falcon, فوش *kúsh*; شاهین *shá-hín*; شهباز *shahbáz*.

Fall, *n.* سقوط *sukút* (*k.*); *v.* افتادن *uftádan*. — in love, عاشق شدن *‘áshikí sh.*

Fallow, موات *mavát*.

False, باطل *bátíl*; دغل *daghal*; جلی *ja‘lí*. — coin, قلب *kalb*. — politeness, تواضع *tavázu‘i* Samar-kandí. — reports, اراجیف *arájif*. — hood, دروغ *du-rúgh* (*gf.*).

Falsified, مزور *muzavvar*.

Fame, ناموری *námvarí*. Good — نام نیک *nám i ník*.

Familiar, *a.* مالوف *maalúf*; *n.* مؤنس *mu‘nis*.

Familiarity, موانست *ulfat*; الفت *ulfat*; موانست *muvánisat*.

Familiarized, متألف *mutaallif*.

Family, اهل بیت *ahl i beit*; خانواده *khánavádah*; عیال *‘iyál*.

Famine, قحط سال *kaht-sál*.

Famous, مشهور *nám-dár*; نامدار *nám-dár*; mashhúr; نام آور *nám-ávar*.

To become —, نام آوردن *nám-ávardam*.

Fan, مروحه *mirvahah*; باد بزن *bád-bezan*.

Fanatic, متعصب *muta‘assib*.

Fanaticism, تعصب *ta‘assub*.

Fancy, *n.* خیال *khayál* (*bs.*).

Fanciful, خیالی *khayáli*.

Far, دور *dúr*. How far? تا کجا *tá kujá*.

Fare, طعام *ta‘ám*.

Farewell, وداع *vidá’* (*k.*); بدرود *padrúd* (*k.*).

Farm, اجاره *ijárah* (*k.*).

Farmer, مستاجر *mustájar*.

Farrier, نعل بند *na‘l band*.

Farrier's twitch, پوز مال *púz-mál*.

Fascinated, مفتون *maftún*.

Fascinating, سحر آمیز *sihr-ámíz*.

Fascination, افسون *afsún* (*k.*).

Fashions, اطوار *atvár*.

Fast, *v.* روزه گرفتن *rúzah giriftan*; *a.* زود *zúd*; (of watch) تند *tund*.

Fastened, مضبوط *mazbút* (*k.*).

Fasting, روزه *rúzah*. To avoid —, روزه خوردن *rúzah kh.* One who fasts, صائم *sáim*.

Fat, *n.* بیه *píyah*; چرب *charb*;

n. *farbih* (s.) ; *سمین* *samín*.
 Fatal, *مهلك* *muhlek*.
 Fate, *تقدير* *takdír*. — and destiny, *قضا و قدر* *kazá o kadar* ; *قسمت* *kismat*.
 Fated, *مقدور* *makdúr*.
 Father, *پدر* *pidar* ; *بابا* *bábá* ; *والد* *wálid*. A father-in-law, *خسر* *khusur*. —ly, *پدرانه* *pidaránah*.
 Fatigue, *ماندگی* *mándagí* ; *خستگی* *khastagí* ; *تعب* *ta'b*.
 Fatigued, *مانده* *mándah*. To be —, *در ماندن* *dar-mándan*.
 Fatness, *فرہی* *farbihí*.
 Fatted, *پروری* *parvárí*.
 Fault, *تقصیر* *taksír* ; *غلط* *ghalat* (k.) ; *عیب* *'aib* ; *گناه* *gunáh*.
 Favour, *انعام* *in'ám* ; *لطف* *lutf* (k.) ; *النفات* *iltifát* (y.) ; *توجه* *tavajjuh*.
 Favourite, *مصاحب* *musáhib*.
 Fawn, *آهوبره* *áhú-barah*.
 Fayence, *کاشی* *káshí*.
 Fear, *n.* *خوف* *tars* *ترس* *khauf* ; *بیم* *bím* ; *باک* *bák* ; *هراسیدن* *tarsídan* ; *ترسیدن* *hirásídan*.
 Fearful, *ترسو* *tarsú*.

Fearing, *هراسان* *hirásán*.
 Fearless, *بی باک* *bí-bák*.
 Feast, *ضيافت* *ziyáfat*. — at the end of the fast of Ramazán, *عید فطر* *'id i fatr*. — of the nativity (of Mohammed), *عید مولود* *'id i maulúd*. — of Sacrifices, *عید قربان* *'id i kurbán*.
 Feather, *پر* *par* ; (longest feather in the wing), *شہپر* *shah-par*.
 Feeble, *ضعیف* *za'if*.
 Feed, *v.* *خورانیدن* *khúránídan* ; (cattle) *چرا کردن* *cherá k*.
 Feeling, *حس* *híss* (k.). The sense of —, *لامسه* *lámisah*.
 Feign, *بہانہ کردن* *baháneh k*.
 Felicity, *سعادت* *sa'ádat*.
 Fellow (to), *زوج* *zauj*. Contemptible —, *مردک* *mardak*. — servants, *خواجہ تاش* *kh'ájah - tásh*. — villager, *همدیہی* *ham-díhí*.
 Felt, *n.* *نمد* *namad* ; *a.* (perceived), *محسوس* *mahsús*.
 Female, *ماده* *mádah*.
 Feminine, *مؤنث* *mu'annas*.
 Fence, *احاطہ* *ihátah*.
 Fennel, *شبت* *shebit*.
 Fenu-greek, *حلبہ* *hulbah*.

Fermentation, جوش *jūsh* (*k.*).
 Fermented, مخمر *mukhammar*.
 Fern, ثمامه *samámeh*.
 Ferocious, وحشی *vahshí*.
 Ferret, راسو *rású*.
 Ferry, گذار *guzár*. — boat,
 کشتی گذاره *keshtí i guzárah*.
 Fertile, خصیب *khasíb*; بارور
bárvár.
 Festival, عید *íd*.
 Festivity, شادی *shádí*.
 Fetch, آوردن *ávardan*.
 Fetid, کنده *gandah*.
 Fetter, غل *ghull*; پای بند *pái-*
band.
 Fever, تب *tap* or *tab*. High
 —, تب محرق *tap i muhrik*.
 Hectic —, تب دق *tap i*
dikk. Intermittent —, تب
 نوبت *tapi naubat*. Tertian
 —, تب غب *tap i ghibb*.
 Quartain —, تب ربع *tap i*
rub.
 Few, کم *kam*; قليل *kalíl*.
 A —, بعضی *chandí*; بعضی
 بازی *ba'zí*. A — people, چند
 تانی *taní chand*.
 Fibre, ریشه *ríshah*.
 Fickleness, تلون *talavvun*.
 Fictitious, نقلی *naklí*.
 Fidelity, وفاداری *vafá-darí*.

Fie! اف *uff*.
 Fief, سیور غال *suyúr-ghál*.
 Field (for sowing), مزرع
mazra'; (sown), کشت *kisht*.
 — of battle, معرکه *ma'rikah*;
 نبردگاه *naburd-gáh*.
 Fierce, شرزه *sharzah*; درنده
darrandeh.
 Fiery, آتشی *átishí*.
 Fife, فی *ney*.
 Fifteen, پانزده *pánzdah*.
 Fifth, پنجم *panjum*.
 Fiftieth, پنجاهم *panjáhum*.
 Fifty, پنجاه *panjáh*.
 Fig, انجیر *anjír*.
 Fight, جنگ *jang* (*k.*).
 Figure, شکل *shakl*.
 Filbert-nut, فندق *fanduk*.
 File, سوهان *súhán*.
 Filings, براده *burádah*.
 Fill, پر کردن *pur k*.
 Filling up, املاء *imlá* (*n.*).
 Fillet, کلاخ *kalákh*.
 Filly, کره *kurreh*.
 Film on the eye, ناخنه *ná-*
khunah.
 Filter, v. افشردن *afshardan*;
 صافی کردن *sáf k*; n. صافی
sáfí.
 Filth, چرك *chirk*.

Filthy, چرکین *chirgín*.

Fin, بال *bál*.

Finally, آخر الامر *ákhír ul amr*.

Finance, مالیات *máliyát*.

Find, *v.* پیدا کردن *paidá k*.

Fine, *n.* جریمه *jarímah*; تآوان *táwán (k.)*; *v.* مصادره کردن *musádarah k.* —, *a.* باریک *bárik*.

Finger, انگشت *angusht*. Ring —, بنصر *binsir*. Little —, خنصر *khinsar*. Middle —, وسطی *vastí*. —tips, بنان *banán*.

Finis, تم *tamma*.

Finished, تمام *tammám (sh. k.)*; منتهی *muntahá (sh.)*. To be —, بسر شدن *basar shudan*.

Fir, صنوبر *sanauber*; کاج *káj*.

Fire, آتش *átish*. To set — to, آتش زدن *átish z*. To make a —, آتش کردن *átish k*. To light a —, آتش روشن کردن *átish raushan k.*; *v.* (a gun), آتش خالی کردن *khálí k*. Setting on —, احراق *ihrák*. —fly, شبتاب *shabtáb*. —lock, چقماقی *chakmáki*. —place, هیزم بخاری *bukhári*. —wood,

heyzum. —worshipper, آتش

پرست *átesh parast*. —works,

آتش بازی *átesh bázi*.

Firm, پایدار *pái-dár*; راسخ *rásikh*. —ly fixed, مکین *makín*. —ness, استحکام *istihkám*.

First, اول *avval*; اولین *avvalín*. —born, بکر *bikr*.

Fish, ماهی *máhi*. The sign Pisces, حوت *hút*. Fisherman, ماهی گیر *máhi-gír*. —hook, قلابه *kullábeh*. Fishnet, دام *dám*; تور *túrr*.

Fissure, شکاف *shikáf*.

Fist, مشت *musht*.

Fit, *n.* غش *ghash*; *a.* (proper) لایق *láyik*; سزاور *sezávar*.

Five, پنج *panj*. —hundred, پانصد *pánsad*.

Fix, to be in a, گیر افتادن *gír uftádan*; *v.* ثبت کردن *sabt k*; نشان دادن *nishándan*; *pa. p.*, معین *mu'aiyan*; ثابت *sábit*.

Flaccid, ارخی *arkhá*; نرم *narm*.

Flag, بیراق *bairák*; علم *alam*.

Flagellation, شلاق *shalák*.

Flagon, قرابه *karábah*.

Flame, شعله *shu'lah* ; زبانه *zabáneh*.

Flaming, اشتعال *ishti'ál* (*k.*).

Flashing, بارقه *bárikah*.

Flask, بغلی *baghalí* ;

Flat, برابر *barábar* ; مساوی *musáví*.

Flatterer, چاپلوس *cháplús*.

Flattery, تملق *tamallak* (*k.*) ; چاپلوسی *cháplúsi* (*k.*).

Flatulent, بادی *badí* ; نفاخ *naf-fák*.

Flavour, مزه *mazah*.

Flaw, کاست *kást* ; نقص *nakṣ*.

Flax, کتان *katán*.

Flay, پوست کردن *púst kandan*.

Flea, كيك *kek*.

Flee, گریختن *guríkhtan*.

Fleeting, فانی *fání*.

Flesh, گوشت *gúsht*.

Flexible, پیچخور *píchkhúr*.

Flight, گریز *guríz* ; فرار *ferár* (*gr.*) ; (bird's), پرواز *parváz*.

Put to —, منہزم *munhazim* (*g.*) ; *v.*, گریزانیدن *gurízání-dan*. Taking —, گریزان *gurízán*.

Fling, انداختن *andákhtan*.

Flint (for striking fire), سنك *sang í chák mák*.

Flippantly, با شوخی *bá shúkhi*.

Flock, کله *gelleh*.

Flood, سیلاب *sailáb* ; (Noah's), طوفان *túfán*. Flood and ebb tides, مد و جزر *madd u jazr*.

Floor, زمین *zamín*.

Florid, ناضر *názir*.

Flour, ارد *ard*.

Flourish, شکوفتن *shikúftan* ; *pr. p.*, آبادان *ábádán*.

Flow, جاری شدن *jári sh.* ; *pr. p.*, جریان *jariyán* ; روان *raván* ; سایل *sáil* ; (as a river, with noise), شاریدن *sháridan*.

Flower, گل *gul*. — of youth, ریعان *rai'án* ; عنفوان *'un-fuwán*.

Fluent, زبان آور *zabán-ávar*.

Flute, نای *náy*.

Flutter, طپیدن *tapídan*.

Fluxed, to be, دست آمدن *dast ámadan*.

Fly, *n.*, مکس *magas* ; *v.*, پریدن *parídan* ; *pr. p.*, پران *parán* ; پرندہ *parendah*.

Fly-flap, مکس ران *magás-rán*.

Foal, کره *kurreh*.

Foam, كف *kaf* (*z.*).

Focus, مورد *maurid*.

Fodder, علف *'alaf*.
 Foetus, جنین *janín*.
 Fog, دود *dúd*; مه *meh*.
 Fold, تَه *tah* (*k.*); تَو *tav*. In folds, تَوْتَو *tú ba tú*. Cattle —, اَکَل *ágel*. To fold together, در نوردیدن *dar navar-dídan*.
 Follow, در پی رفتن *dar pai r.*; عقب رفتن *'akab r.*; *pr. p.*, پیروی *pai-raví* (*k.*).
 Follower, پیرو *pai-ro*; متابع *mutábi*.
 Folly, حماقت *himákat*; نَوَكْ *nauk*.
 Fomentation, تَکْمید *takmíd*.
 Fondle, بَغل کردن *baghal k.*
 Food, خوراکی *khuráki*; طعام *ta'am*; قوت *kút*; خوردنی *khurdaní*.
 Fool, ابله *ablah*; احمق *ahmak*.
 Foolish, بی‌معنی *bí-ma'ní*. — ly, بیهوده *bíhúdeh*.
 Foot, پا *pá*, or پی *pai*. — soldier, on —, پیاده *piyádah* (*r.*). — of a mountain, دامن *dáman* or دامنه *dámaneh*.
 Footstep, قدم *qadam*.
 For, برای *baráyi*; از برای *az baráyi*.

Forage, علف *'alaf*.
 Forbearance, مصابرت *musá-barat*.
 Forbearing, بردبار *burd-bár*.
 Forbid, منع کردن *man' k.*
 Forbidden, منہی *manhí*; محظور *mahzúr*. — things, نواہی *naváhi*.
 Force, زور *zúr*; زبردستی *zabar-dastí*. By —, بزور *bazúr*.
 Forceps, کَلوب *kallúb*.
 Ford, گذر گاه *guzar-gáh*; پایاب *páyáb*.
 Fore-arm, ساعد *sá'id*.
 Forecast, مال اندیش *ma'al-an-dish*.
 Forefather, جد *jidd*; *pl.* اجداد *ajdád*; پیشین *pishín*.
 Forefinger, سبابہ *sabbábah*.
 Forehead, جبہ *jubhah*; پیشانی *pishání*; ناصیہ *násiyeh*.
 Foreign, اجنبی *ajnabí*.
 Foreigner, بیگانہ *bígáneh*; غریب *gharíb*.
 Foreignness, بیگانگی *bígá-nagi*.
 Fore-leg, دست *dast*.
 Foremost, مقدم *mukaddam*.
 Forenoon, ضحی *zuhá*; پیش از ظهر *pish az zuhr*.

Foresighted, پیشیاب *pish-yáb*.
 Foreskin, غلفت *ghulfat*.
 Forest, جنگل *jangal*.
 Foretell, پیش گفتن *pish gf*.
 Forge, دم-کاه *dam-gáh*.
 Forged, ساخته *sákhteh*.
 Forgery, جعل *ja'l*.
 Forget, فراموش کردن *fará-músh k*.
 Forgetfulness, نسیان *nisyán* (k.); فراموشی *farámúshí*.
 Forgive, بخشیدن *bakhshídan*; آمرزیدن *ámurzídan*. — ness, بخشایش *bakhsháyish*; معاف *mu'áf* (k.).
 Forgiving, غفور *ghafúr*.
 Fork, چنگال *changál*.
 Form, شكل *shakl*; قالب *kálib*; پیکر *paikar*.
 Formal, رسمانه *rasmáneh*.
 Former, پیشین *pishín*; سابق *sábik*; قدیم *kadím*.
 Formerly, پیشینه *pishínah*.
 Formidable, نژند *nizhand*.
 Formula, دستور العمل *dastúr ul 'amal*.
 Fornication, زنا *ziná* (k.).
 Fornicator, فاسق *fásik*.
 Forsake, ترك کردن *tark k*.
 Forsaken, مهجور *mahjúr*

Fort, قلعه *kal'ah*; حصار *hisár*; حصن *hisn*.
 Fortieth, چهلم *chihlum*.
 Fortifications, بارو *bárú*.
 Fortified, محصون *mahsún* (k.).
 Fortitude, نجدة *najdat*.
 Fortnight, دو هفته *do hafteh*.
 Fortunate, مند سعادت *sa'ádat-mand*; طالعمند *táli'-mand*; دولتمند *ník-bakht*; نیک بخت *daulat-mand*; برومند *barú-mand*; بخت-یار *bakht-yár*. May it be —! مبارك باد *mu-báarak-bád*.
 Fortune, بخت *bakht*; دولت *daulat*; نصیب *nasíb*. Good —, بخت‌مندی *bakhtmandí*. — teller, فالگیر *fálgír*.
 Forty, چهل *chehel*.
 Forward, پیش *pish*.
 Foss, خندق *khandak*.
 Fossil, جماد *jamád*.
 Foster-brother, برادر رضاعی *birádar-i-rízái*. — mother, دایه *dáye*. — son, پسر رضاعی *pesari rezái*.
 Foul, نا پاک *ná pák* (k.).
 Foul-mouthed, بد زبان *bad zabán*.
 Found, v., وضع کردن *vaz' k*.

Foundation, اساس *asás* ; بنياد *bunyád*.
 Founded, مبنی *mabní* (b.).
 Founding, تاسیس *ta'sís* (k.).
 Founder, مؤسس *mu'assis*.
 Foundling, لقیط *lakít*.
 Fountain, چشمه *chashmah*, or
 عین سر چشمه *sar i chashmah*; عین
 'ain ; (jet), فواره *favvarah*.
 Four, چهار *chehár*.
 Fourteen, چارده *chárdeh*.
 Fourteenth, چهاردهم *chchar-
dahum*.
 Fourth (the), چهارم *chehárum* ;
 one —, ربع *rub'*.
 Fowl, جوجه *jújah*.
 Fox, روباه *rúbáh*. — cub,
 روبهك *rúbahek*.
 Fraction, کسره *kasreh*.
 Fracture, کسر *kasr*.
 Fragment, پارچه *párchah* ; ریزه
rízah ; pl., خردها *khurdahá*.
 Fragrance, خوش بو *khush-bú* ;
 طیب *tíb*.
 Fragrant, بویا *búyá* ; معطر
mu'attar.
 Frame, چار چوبه *chár chúbah* ;
 قاب *káb*.
 Frank, راست کو *rást gú*.
 Frankincense, لبان *lubán*.

Frantic, دیوانه *díváneh*.
 Fraternity, مواخات *muwákhát*.
 Fraud, خدعه *khud'ah* ; خدیعت
khadí'at ; مکر *makr* ; دغابازی
daghá-bází ; تلبیس *talbís* ;
 نتیل *natíl*.
 Free, آزاد *ázáá* مبرا *mubarrá* ;
 خلاص *khalás* (k.) ; بریء
bari' ; (leisure), فارغ *fárig*.
 Freedom, خلاصی *khalási* ; آزادی
ázadí.
 Freewill, اختیار *ikhtiyár*.
 Freeze, یخ بستن *yakh-bastan*.
 Freight, حمل *haml*.
 Frenzy, سرسام *sar-sám*.
 Frequent, بسیار *bisýár* ;
 — ly, بارها *bárhá* ; v., آمد و شد
 کردن *ámad o shud k*.
 Fresh, تازه *tázeh* ; (air), خنك
khunuk ; (water), شـریدـن
shirín.
 Freshness, تازگی *tázagí* ; تری
tarí ; نصارت *nazárat*.
 Fretful, افسرده *afsurdeh*.
 Fricassee, قلیه *kalíyah* ; (of
 butter, onions, &c.), دو پیازه
dú-piyázah.
 Friction, دلك *dalk*.
 Friday, روز جمعه *rúz-i-jum'ah*.
 Fried, بریان *biryán*.

Friend, دوست *dúst*; یار *yár*; رفیق *rafík*; آشنا *áshná*.
 Sincere —, صدیق *sadík*; مانوس *ma'nús*.
 Friendless, بی‌کس *bíkas*.
 Friendly, دوستانه *dústánah*; یارانه *yáránah*.
 Friendship, دوستی *yári*; وداد *dústi*; تودد *tavaddud*; مصادقت *vidád*. Sincere —, صادق *musádakat*.
 Fright, هول *haul*; هولناك *haul-nák*; ترس *tars*.
 Frighten, ترسانیدن *tarsánidan*.
 Frigidity, سردی *sardi*.
 Fringe, ریشه *ríshah*.
 Frivolous, بی‌معنی *púch*; پوچ *bíma'aní*.
 Frog, غوك *ghúk*; وزق *vazak*.
 From, از *az*.
 Front, روی *rúy*; پیش *písh*; — tooth, ثنية *saníyet*.
 Frontiers, سرحد *sar hadd*.
 Frost, اریز *aríz*; سرما *sarmá*.
 Froth, رغوت *raghwat*; كف *kaf* (*k.*); زبد *zabad*.
 Frown, *n.* اخرو *akhrú* (*k.*); روی درهم کشیدن *v.*, *rúy dar-ham ksh*.
 Frozen, یخ‌ور *yákhvar*; بسته *basteh*.

Frugal, خانه دار *kháneh dár*.
 Fruit, میوه *mívah*; (berry), فاكهه *fákihah*; ثمر *samar*; بار *bar*. Early —, نوباره *nau-bárah*.
 Fruitful, بار دار *bár dár*; بارور *bár-var*; میوه دار *mívah-dár*; مثمر *musmir*.
 Fruition, کامیابی *kám-yábi*.
 Fruitless, بی بار *bí bar*.
 Frumenty, شهنره *shahtarah*.
 Frustrate, محروم کردن *mah-rúm k.*
 Fry, بریان کردن *biriyán k.*
 Frying-pan, تابه *tábah*.
 Fuel, هیمه *heimeh*.
 Fugitive, گریخته *guríkhtah*; (slave), ابق *ábik*.
 Fulfilment, تکمیل *takmíl* (*k.*).
 Full, پر *pur*; مملو *mamlú*; مالامال *mál-á-mál*; (of food), سیر *sír*.
 Fuller, گازر *gázur*.
 Fulness, پری *purí*.
 Fumigation, دخنه *dukhneh*; تبخیر *tabkhír* (*k.*).
 Function, کار *kár*.
 Functionary, مامور *maamúr*.
 Fundamental, اصلی *aslí*.
 Funeral, جنازه *jenázah*.

- Funny, شوخ *shúkh*.
 Fur, پوست *púst*; كورك *kúrk*.
 — coat, پوستین *pústín*.
 Furious, ژيان *zhiyán*; متهمور *mutahavvir*; متاعسد *muta'as-sad*.
 Furlough, رخصت *rukhsat* (d.gr.).
 Furnace, اتون *atún*; تنور *tan-núr*. Bath —, كلخان *kalkhán*.
 Furnishing, تجهيز *tajhíz* (k.).
 Furniture, رخت *rakht*; اسباب *asbáb*.
 Furrier, پوستپيرا *púst-pírá*.
 Fury, غيظ *ghaiz*.
 Fusilier, تفنگچی *tufangchí*.
 Fusion, ذوب *zaub* (k.).
 Fuss, های های *hái hái*.
 Fustian, کماش *kumásh*.
 Futile, جفنگ *jafnak*.
 Future, آینده *áyandah*; مستقبل *mustakbil*. — state, آخرت *ákhirat*. In —, بعد از این *ba'ad az ín*.
 Futurity, عقی *'ukbá*.
 Fye! وای *waih*; وای *wái*.

G

- Gabble, قيل وقال *kíl o kál*.
 Gabriel, جبرائیل *Jabrá'il*.

- Gadfly, خر پشه *khar-pashah*;
 خر مگس *khar magas*.
 Gaiety, بهجت *bih-bakht*.
 Gain, اکتساب *ghanímat*; اکتساب *iktisáb*; مکسب *maksab*; کسب *kasb*; نفع *naf'*.
 Gaining, تکسب *taksíb* (k.).
 Gait, راه *ráh*.
 Gaiters, لپچین *labchín*; زنکال *zangál*.
 Galaxy, کهکشان *kah-kashán*.
 Gale, باد *bád*.
 Gall, زرد آب *zard-áb*.
 Gall-apple, مازو *mázú*.
 Gall-bladder, مراره *marárah*.
 Gall-nut, ماجو *májú*.
 Galled, فکار *figár*.
 Gallery, رواق *rivák*.
 Gallingale, خولنجان *khúlinján*.
 Gallop, n., دو *dú*; v., دویدن *davídan*.
 Gallows, چوب دار *chúb dár*.
 Gamble, قمار باختن *kamár bákhtan*; بازی کردن *bází k*.
 Gambler, مقامر *mukámir*.
 Gambling, مقامرت *mukámarat*.
 Game (wild), شکار *shikár*;
 بازیچه *said*; (play), بازیچه *bázícheh*. — cock, حروس *khurús i jang*.

Gander, قاز *káz*.
 Gang, طایفه *táifeh*.
 Gangrene, ناسور *násúr*.
 Gaol, زندان *zindán*.
 Gaoler, زندانبان *zindánbân*.
 Gaping, خمیازه *khamyázah* (*k. sh.*).
 Garbled, تحریف *tahríf* (*k.*).
 Garden, باغ *bágh*; بستان *bustán*; چمن زار *chaman-zár*.
 Gardener, باغبان *bághbân*.
 Gargle, غرغره *ghar-gharah* (*k.*).
 Garland, اکیل *iklíl*; یسال *yasál*.
 Garlic, سیر *sír*.
 Garment, جامه *jámah*; لباس *libás*; *pl.*, ملبوسات *malbúsát*.
 Under —, زیر پوش *zír-púsh*.
 Garrison, ساخلو *sákhlu*. In —, متحصن *mutahassin*.
 Garrulous, زیاده گو *ziyádeh gú*.
 Garter, زانو بند *zánú band*.
 Gasp, نفس زدن *nafas z.*
 Gate, در *dar*; (large), دروازه *darvázeh*. — keeper, دربان *darbân*.
 Gather (pluck), چیدن *chidan*. — round, گرد آمدن *gird ámadan*.

Gathering, ملتقط *multákit* (*n.*); اجتناء *ijtiná'*.
 Gauntlet, دستوانه *dast-vánah*.
 Gauze, برنجك *birinjak*.
 Gaze at, نگاه کردن *nigáh k.*
 Gazelle, آهو *áhú*.
 Gazette, روز نامه *rúz náme*.
 Gelding, آخته *ákhteh*.
 Gem, جوهر *jauhar*; (red), یاقوت احمر *yákút i ahmar*; (blue), یاقوت کبود *yákút i kabúd*.
 Gemini, جوزاء *jauzá'*.
 Gender, جنس *jins*.
 Genealogy, حسب و نسب *hasab o nasab*; *pl.*, انساب *ansáb*.
 General (of division), سرتیپ *sartíp* *i avval*; (of brigade), سرتیپ دوم *sartíp i dúvum*.
 Generally, عموماً *'umúman*.
 Generated, مولود *maulúd* (*sh.*).
 Generation, توالد *taválud*. A single —, نسل *nasl*. From — to —, ابا عن جد *aban 'an jadd*.
 Generosity, جوان مردی *javán-mardí*; فتوت *futúvat*.
 Generous, جوان مرد *javán-mard*.

Genitale Sperma, نطفه *nutfaḥ* ;
نزالت *nuzálat*.

Genius, ذهن *zihn* ; ذكاوت *zaká-
vat* ; (demon), جن *jinn*.

Gentian, جنطیانه *jintiyánah*.

Gentle, ملایم *muláyim* ; حلیم
halím.

Gently, آهسته *áhisteh*.

Genuine, صحیح *sahíh* ; اصیل
asíl.

Genuineness, صحت *sihhat*.

Geography, جغرافیا *jughráfiyá*.

Geomancy, رمل *ramal*.

Geometrical, هندسی *handasí*.

Geometrician, مهندس *muhan-
dis*.

Geometry, هندسه *handasah*.

Germany, نمسه *namsah*.

Gesture, وضع *vaz'*.

Get, to, پیدا کردن *paidá k* ;
گرفتن *giriftan*. — in one's
grasp, فرا چنگ آوردن *fará
chang á* ; — up, برخاستن
bar khástan.

Ghost, عفریت *'afrít*. Holy — ,
روح القدس *rúh ul kuds*.

Gibbet, دار *dár*.

Giddiness, دوار *duvár*.

Giddy, گردان *sar qardán* ;
گیج *gíj*.

Gift, عطیه *'atá* (*d.*) ;
'atíyeh (*k.*) ; بخشش *bakhshesh* ;
سوغات *saughát* ; (to inferior),
انعام *in'am* ; (to superior)
پیشکش *pishkesh*.

Gild, زراندودن *zar andúdan*.

Gilded, مطلی *mutallá* ; کار
zar-kár.

Gilding, طلا کاری *tilá-karí*.

Gimlet, برماه *barmáh*.

Ginger, زنجبیل *zanjabíl*.

Giraffe, شتر کاو پلنگ *shutur-gar
palang*.

Gird, بستن *bastan*.

Girder, تیر *tír*.

Girdle, مرکبند *mantikah* ;
kamar band.

Girl, دختر *dukhtar* Slave — ,
کنیز *kaníz*.

Girth, تنگ *tang*.

Give, دادن *dádan* ; هبه کردن
hibah k. ; بخشیدن *bakh-
shídan*. — and take, داد ستد
dád-sitad.

Giver, دهنده *dihendah* ;
بخشنده *bakhshandah*.

Glad, مسرور *masrúr* ; شاد *shád* ;
حظ *hezz* (*h.*). — tidings,
بشارت *bishárat*.

Gladiator, سلاح شور *siláh-shúr*.

Gladness, شادمانی *shád-mání* ;
 خرمی *khurramí* ; فرح *farah* ;
 خوشی *khushí*.
 Glance, نظر *názar* (k.) ; نگاه
nigáh (k.).
 Gland, غدة *ghuddat*.
 Glanders, سكاو *sakkáu* ;
 مشمشه *mishmisheh*.
 Glass, شیشه *shíshah* ; زجاج
zujáj ; (for drinking), استکان
istakán. Mirror, آینه *áineh* ;
 — blower, زجاج *zajjáj* ;
 شیشه کر *shíshah-gar*. —
 beads, خرز *kharaz*. — shade
 for candle, لاله *láleh*.
 Glazier, بر شیشه *shíshah bar*.
 Glean, خوشه چیدن *khúsheh chí-*
dan.
 Gleaner, ریزه خور *rízah-khur*.
 Glen, دره *darreh*.
 Glib-tongued, چرب زبان *charb-*
zabán.
 Glibness (of tongue), طلاق
tálákat.
 Glimmer, روشنائی *rúshnáí*.
 Glitter, v., درخشیدن *darakh-*
shídan ; n., تاب *táb*.
 Glittering, زرق برق *zark-bark*.
 Globe, کره *kurrah* ; گوی *gúy*.
 Gloomy, تیره *tírah*.

Glorifying God, تمجید *tamjíd*
 (k.).
 Glorious, مفخر *mufakhkhar* ;
 جلیل *jalíl* ; مباهی *mubáhí*.
 Glory, فخر *fakhr* ; عزت *'izzat* ;
 مجد *majd* ; مباهات *mubáhát*.
 Glorying, افتخار *iftikhár* (n.).
 Glossary, لغت *lughat*.
 Glossed over, مزخرف *muzkha-*
rif.
 Glove, دست کش *dast-kesh*.
 Glowing, سوزان *súzán*.
 Glue, سریش *sirísh*.
 Glutton, بسیار خور *bisýár-khur* ;
 شکم بنده *shikam-bandah*.
 Gluttony, شکم پرستی *shikam*
parastí.
 Gnat, پشه *pashshah*.
 Go, رفتن *raftan* ; (polite
 form), تشریف بردن *tashríf*
burdan. — down, فرو رفتن
farú r. — out, بدر رفتن
badar r.
 Goal, مقصد *maksud* ; مدار
madár.
 Goat, بز *buz* ; — herd, بزبان
buz bán.
 Goblet, جام *jám*.
 God, الله *Allah* ; خدا *khudá*.
 — the Creator, خدا آفرین

khudá-áfrín. — Most High, *hakḱ-ta'álá*. By —, *walláh*; *billáh*; بخدا *ba Khudá*. For God's sake, *khudáera*. — forbid, *mabádá*; عياداً بالله *'iyá-zán billah*; استغفر الله *astagh-firu 'llah*. — knows best, *walláhu a'alam*. — be praised, الحمد لله *lilláhi 'l hamd*. — preserve you; adieu, *khudá háfiz*. O —! يا الله *yá 'lláh*; خدایا *khudáyá*. Please —, انشاء الله *inshállah*.

Godliness, زهد *zuhd*.

Gog and Magog, ياجوج وماجوج *yájúj u májúj*.

Gold, طلا *tilá*. Red —, زر سرخ *zar i surkh*. Cloth of —, زر بفت *zar-baft*. — dust, زرك *zarak*. — embroidery, زر دوزی *zar-dúzí*. Inlaid with —, زر نكار *zar-nigár*. — leaf, زر كاغذ *kághaz i zar*. Plated with —, زر كوفت *zar-kúft*. — wire-drawer, زر كش *zar-kash*.

Golden, طلائی *zarín*; زرین *tilái*.

Goldfinch, سقاچی *sakḱáchi*.

Goldsmith, زر گر *zar-gar*.

Goloshes, چکمه پوش *chekmeh púsh*.

Gong, ناقوس *nákús*.

Gonorrhœa, آتشك *átishak*; سوزاك *súzak*.

Good, خوب *khúb*; نيك *ník*; خير *khair*; نيكو *níkú*. — bye, خدا حافظ *khudá háfiz (gf.)*. — nature, حسن خلق *hasn i khulk*; خيرة *khairat*. — works, حسنات *hasanát*. —ness, نيكوى *khúbí*; نيكوى *níkúí*; نيكى *níkí*.

Goods, مال اسباب *asbáb*; مال اجناس *mál*; املاك *amlák*; *ajnás*.

Goose, قاز *káz*.

Gorgeous, مجيد *majíd*.

Goshawk, باز *báz*.

Gospel, انجيل *Injíl*.

Gossamer, كنتره *kantareh*.

Gourd, كدو *kaddú*.

Gout, نقرس *nikris*.

Governed (the noun), مضاف الىه *muzáf ilaih*.

Government, حكومت *hukúmat*. دولت *iyálat*; (k.); رياست *riyásat*.

Governor, والى *wálí*; قایم مقام *káim makám*; فرمان فرمای *far-mán farmai*; حاکم *hákim*.
 Grace, حسن *husn*; زیب و زینت *zíb u zínat*. — (of God), توفیق *taufík*.
 Graceful, چالش *chálish*; جمیل *jamíl*.
 Gracious God! سبحان الله *sub-hán Alláh*.
 Gradation, تدریج *tadríj*.
 Grade, مرتبه *martabeh*.
 Gradually, درجه بدرجه *darajeh bedarajeh*; موبمو *mú be mú*.
 Graft, قلمه *kalaméh* (k.).
 Grain (corn), غله *ghallah*. A single —, دانه *dáneh*; حب *habb*; حبه *habbah*.
 Grammar, نحو *nahv*.
 Grammarian, نحوی *nohaví*.
 Granary, مخزن *makhzan*; انبار *ambár*.
 Grand, عظیم *'azím*. — child, پسر زاده *pesar zádeh*.
 Grandees, عظماء *'uzamá'*.
 Grandeur, کبر *kibrat*; کبر *kibr*.
 Grand-daughter, نواسی *navásí*.
 Grand-father, جد *jadd*. Maternal —, نانا *náná* Paternal —, جد صحیح *jadd i sahíh*.

Grandmother, جدہ *jaddeh*;
 Paternal —, جدہ صحیحہ *jaddah i sahíhah*. Maternal —, مادر مادر *mádar i mádar*.
 Grand-son, نوه *navah*.
 Granite, سماق *sammák*.
 Grant, سند *sanad*; عطا *'atá* (k.); اجازه *ijázeh* (k.).
 Grape, انگور *angúr*.
 Grasp, قبض *kabz* (k.).
 Grass, گیاه *giyáh*; علف *'alaf*. —hopper, ملخ *malakh*.
 Grate, بخاری *bukhári*.
 Grateful, نامک حلال *namak-halál*; شکر کذار *shukr-guzár*; شکور *shakúr*; حق شناس *hakik shinás*; احسانمند *ihsánmand*.
 Gratified, مستسعد *mustas'ad*.
 Grating, شبکه *shabakeh*.
 Gratis, مفت *muft*.
 Gratitude, تشکر *tashakkur*; شکر نعمت *shukr i nīmat*.
 Grave, a., (majestic), وفور *vukúr*; (tomb), n., تربت *turbat*; قبر *kabr*; گور *gúr*.
 Gravel, سنک ریزه *hesá*; حصی *sang-rízah*.
 Gravitation, ثقلت *sakálat*.
 Gravity, سنجیدگی *sanjídagí*.

Gravy, آب گوشت *ab i gúsh-t*.
 Gray, خاکستری *khákisteri*; قیود *kabud*; سنجابی *sinjábí*; (horse), نیله *nílah*; قزل *kizil*.
 Graze, چریدن *charídan*.
 Grease, چربی *charbí*.
 Greasy, چرب *dasim*; دسم *charb*.
 Great, بزرگ *buzurg*; کبیر *kabír*; عظیم *'azím*; جلیل *jalíl*. — ness, بزرگی *buzurgí*; عظمت *'azamat*; مهتری *mihtarí*.
 Greece, یونان *yúnán*.
 Greedy, آزمند *ázmand*; حارص *háris*.
 Greek, یونانی *yúnání*.
 Green, سبز *sabz*. — grocer, بقال *bakkál*. — ness, سبزی *sabzí*.
 Greeting, سلام *salám* (k.).
 Greyhound, سگ تازی *sag i tází*.
 Grief, غم *gham*; رنج *ranj*; اندوه *andúh*; تأسف *ta'assuf* (kh.); غمزدگی *huzn*; *gham-zadagí*.
 Grievance, شکایت *skikáyat*.
 Grieve, غم خوردن *gham kh*.

Grieved, غمزده *mahzún*; *gham-zadah*.
 Grill, بریان *biriyán* (k.).
 Grim, ترسناك *tars nák*.
 Grimace, روتش *rú tursh* (k.).
 Grind, سائیدن *sáídan*; (corn), آسیاب کردن *ásiyáb k.*; (knives), تیز کردن *tíz k.* — stone (mill), سنگ آسیا *sang i ásiyá*; (for knives), سنگ *sang i fisán*.
 Gristle, غزروف *ghuzrúf*.
 Groan, ناله *náleh* (k.); آه *áh* (k.).
 Grocer, بقال *bakkál*.
 Groin, کش ران *kash i rán*.
 Groom, n., مهتر *mehtar*. Head—, میر جلو دار *jalo dár*; میر اخور *mír ákhor*.
 Groove, ناب *náb*.
 Gross, درشت *durusht*; غلیظ *ghalíz*.
 Grotto, سرداب *sardáb*; غار *ghár*.
 Ground, زمین *zamín*; خاک *khák*; تراب *turáb*. — less, باطل *bátíl*. — rent, کرایه *kiráyah*.
 Grove, درختستان *dirakhtistán*.
 Grow, روئیدن *rustan*; ستمن

rú'idan. — pale, رنگ پریدن *rang-parídan*. — up, بالیدن *bálídan*; دمیدن *damídan*. —ing, روینده *rúyandah*; روئیده *rú'idah*; نشاء *nashá'*; نشو نما *namú*. —ing up, *nashv-namá*.
 Growth, نامیه *bálídagí*; بالیدگی *námiyeh*.
 Growling, دریغ *darígh* (kh.).
 Gruel, شوبا *shaubá*.
 Grumble, لند لند کردن *lund lund k*.
 Grunt, من من کردن *mikh mikh k*.
 Guarantee, کفالت *kafálat* (k.); ضامن *zámin*.
 Guard, قراول *badrakah*; بدرقه *keráúl*; پاس *pás* (dsh.).
 Imperial —, نسقچی *nasakchí*.
 Imperial —, نگاهبان *nigáh-bán*. —ed, محفوظ *mahfúz* (s.). — house, قراول خانه *keráúl kháneh*.
 Guardian, مربی *murabbí*.
 Guardianship, محافظت *muháfazat*.
 Guarding, احتیاس *ihtirás* (n.).
 Guess, قیاس *kiyás* (n.).
 Guest, مهمان *mihmán*.
 Guidance, راه نمونی *ráh namúní*; هدایت *hidáyat*.

Guide, بلد *belad* (h.); راه نما *ráh-numá* (k.); رهبر *rah-bar*; (spiritual), مرشد *murshid*.
 Guilt, گناه *gunáh*. —less, بیگناه *bígunáh*.
 Guilty, ماثوم *ma'súm*; مازم *mal-zam*.
 Guinea-worm, ریشته *ríshteh*.
 Guitar, سه تار *'úd*; سیه تار *sih-tár* or سیه تار *sih-tárah*; زنبوره *zambúrah*.
 Gulf, خلیج *khalíj*.
 Gull, شالو *shálú*.
 Gullet, حلقوم *hulkúm*.
 Gulley, تنك *tang*.
 Gulp, جرعه *jur'ah* (k.).
 Gum, صمغ *samagh*. — ammoniac, وشه *washah*. —lac, لاک *lák*; (of tooth), گوشت دندان *gúshtí dandán*.
 Gun, تفنگ *tufang*; (double barrelled), تفنگ دولوله *tufang i do lúleh*. Long rifled —, شمشال *shamkhál*. Swivel —, زنبورك *shutur-nál*; زنبورك *zamburek*.
 Gunner, توپچی *túp chí*.
 Gunpowder, باروت *bárút*.
 Gunsmith, تفنگساز *tufang sáz*.
 Gust, نفحه *nafheh*.

Gut, معاً *mī'á* ; روده *rúdah*.
 Gutter, آبریز *ábríz* ; نآودان *náv-dán*.
 Guttural, حلقی *halkíy*.
 Gymnasium, زور خانه *zúr-khánah*.
 Gypsum, آهك *áhek*.
 Gypsy, قره چى *karrehchí* , زنكنه *zanganeh* ; سسمانى *susmání*.

H.

Habit, خو *khú* (gr.) ; عادت *'ádat* (k.). Religious —, خرقة *khirkah*.
 Habitant, ساكن *sákin*.
 Habitation, مسكن *maskan* ; مكان *makán*.
 Habitual, مستعمل *musta'mel*.
 Hag, پيرزن *pír-i-zan*.
 Haggard, لاغر *lághir*.
 Hail, v., تترك باریدن *tagarg báriđan* ; n., ژاله *zhálah*. — stone, يخچه *yakhcheh*. Hail ! مرحبا *marhabá*.
 Hair, مو *mú* ; or موى *múy*. — by —, مو بمو *mú-ba-mú*. — cutter, مو تراش *mú-tarásh*. — dye, حصاب *khizáb*. — pencil, قلم موى *kalam i múí*.

Half, نیم *ním* ; نصف *nisf*. — caste, دورك *do rag*. — way, راه *ním ráh*.
 Hall, ايوان *aiván* ; دالان *dálán* ; تالار *tálár*.
 Halo, هاله *hálah*.
 Halt, (stay), توقع کردن *tavakku' k*. — (limp), لنگیدن *langídan*.
 Halter, (horse), پالهنك *pal-hang* ; افسار *ábkhurí* ; ريسمان *afsár* ; — (gallows), ريسمان *rísmán*.
 Halting-place, فرود كاه *farúd gáh* ; منزل *manzil*.
 Halving, تنصيف *tansíf* (k.).
 Hammer, چكش *chukush*. — (smith's), خايسك *kháyisk* ; پتك *putk*.
 Hamstring, پى کردن *pay k*.
 Hand, دست *dast*. — (of watch), عقرب *'akrab*. From — to —, دست بدست *dast ba dast*. —ful, قبضه *kabzah* ; مشت *musht*.
 Handicraft, دستكارى *dast-kári*.
 Handkerchief, دست *dast-mé*.
 Handle, دسته *dastah*.
 Handmaid, كنيز *kaníz*.
 Handsel, دست فال *dast-fál*.

Handsome, قشنگ *kashang*.
 Handwriting, دستخط *dast khatt*.
 Hang, آویختن *ávíkhthan*; بردار
bar dár ksh. —
 (down), فرو هشتن *farú hish-*
tan.
 Hangings, پرده *pardeh*.
 Hankering, رغبت *righbat* (n.).
 Happen, واقع شدن *vákí' sh*. ;
 ittífák *uftádan*; اتفاق افتادن
 وارد شدن *várid sh*. ; رو دادن
rú-d. ; سرزدن *sar-z*.
 Happiness, فرخندگی *farkhun-*
dagí.
 Happy, مسعود *mas'úd*; خوشنود
khushnúd; کامران *kám-rán*;
 خوش حال *khush-hál*.
 Harangue, خطاب *khitáb* (n.).
 Harass, آزار کردن *ázár k*. ; اذیت
 کردن *azíyat k*.
 Harbour, بندر *bandar*.
 Hard, صلد *sald*; سفت *sift*;
 سخت *sakht* (k). —hearted,
 سنکدل *sang-dil*. —ness,
 قساوت *kasávat*. —ship,
 سختی *sakhtí*; مصیبت *musí-*
bat.
 Hare, خرکوش *khar gúsh*.
 Harem, اندرون *andarún*; زنانه
zenáneh.

Harlequin, بمبلی *bambulí*.
 Harlot, جنده *jindeh*; فحشه
kahbeh.
 Harm, ضرر *zarar* (k). ; غیب
 'aib (h).
 Harming, ایذا *ízá* (d).
 Harmony, وفاق *vifák*.
 Harness, یراق *yarák*; ساز *sáz*.
 Harp, بربط *barbat*.
 Harper, بربط سرای *barbat saráy*.
 Harrier, تازی *tázi*.
 Harrow, خاک کش *khák-kesh*;
 مازو *mázú*. To — the soul,
 جان کندن *ján-kandan*.
 Harsh, درشت *durusht*; سخت
sakht.
 Harvest, درو *dirau*; حاصل
hásil; حصاد *hesád*.
 Hasp, چفت *chift*.
 Haste, تعجیل *ta'jíl* (k). ; زودی
 'ajlat. To — عجالت
 شتافتن *shitáftan*.
 Hastening, استعجال *isti'jál*.
 Hastily, عاجلانه *'ajilánah*;
 شتابان *shitábán*.
 Hasty, تندخو *tund-khú*; دستپاچه
dast pá-cheh (sh).
 Hat, کلاه *kuláh*.
 Hatchet, تبر *tabar*.
 Hate, رگم داشتن *raghm dsh*.

—ful, مکروه *natíh* ; نطیح *makrúh* (*dsh.*). —ed, بغض *bughz* ; کین *kín* (*dsh.*) ; سخناء *shahná'*.
 Haughtiness, کبر *kibr*.
 Haughty, متکبر *mutakabher*.
 Haul, کشیدن *keshídan*.
 Haunch, کرده *gurdah*.
 Have, داشتن *dáshtan*.
 Haven, بندر *bandar*.
 Hawk, باز *báz* ; قوش *kúsh*.
 Hay, علف *'alaf*.
 Hazard, خطرہ *khatreh* ; بخت *bakht*.
 He, او *ú*.
 Head, سر *sar* ; کله *kallah*.
 From — to foot, سرا پا *sar-á-pá*. —ache, درد سر *dard i sar*. —land, راس *rás*.
 —ing, عنوان *anván*. —long, سرکش *khud sar* ; خودسر *kesk*. —stall, افسار *afsár*.
 Healing, علاج *'iláj* (*k.*).
 Health, خیر و صحت *sihhat* ; عافیت *khair u 'áfiyat*. Good —, تندرستی *tan-durustí*.
 Healthy, تندرست *tan-durust*.
 Heap, توده *túdah* (*k.*).
 Hear, شنیدن *shanídan*.
 Heard, مسموع *masmú'*.

Hearer, شنونده *shinavendah*.
 Hearing, سماعت *samá'at* ; سمع *sam'* (*k.*). Sense of — مسمع *misma'*.
 Hearken, گوش دادن *gúsh d.*
 Heart, دل *dil* ; خاطر *khátir*.
 To get by —, یاد کردن *yád-kerdan*. To cut to the —, یجان رنجیدن *baján ranjídán*.
 —broken, دل شکسته *dil-shikestah*. —less, بی دل *bí-dil*.
 Hearth, بخاری *bukhárí*.
 Heartily, یجان *baján*.
 Hearty, قلبی *kalbi*.
 Heat, گرمی *garmí* ; تاب *táb* ; حرارت *harárat*.
 Heathen, کافر *káfir* ; بت پرست *but parast*.
 Heaven, بهشت *bihisht*. —ly, آسمانی *ásmání* ; جنتی *jannatí*.
 Heavens, سماوات *samáwát* ; افلاك *aflák* ; آسمان *ásmán*.
 Heaviness, ثقلت *sakálat* ; کرانی *girání*.
 Heavy, ثقیل *sakíl* ; کران *girán*.
 Hebrew, عبری *'ibríy* ; یهود *ya-húd*.
 Hedge, خار بند *khár band*. — hog, خار پشت *khár pusht*.

Heel, پاشنه *páshneh*. At the
—s of, در پی *dar-pai*.
Heifer, كوساله ماده *gosáleh*
mádeh; كهره *kahreh*.
Height, بلندی *balandí*; ارتفاع
irtifá; علاء *'alá*.
Heir, وارث *wáris*. —apparent,
ولی عهد *vali 'ahd*.
Heliotrope, افتاب پرست *aftáb*
parast.
Hell, دوزخ *dúzakh*; جهنم *je-*
hannum.
Hellebore, خریق *kharbuk*.
Hellish, دوزخی *dúzakhí*.
Helm, (ship), سکان *sukkán*.
Helmet, مغفر *mighfar*. —
crest, کلاه خود *kuláh khúá*.
Help, کمک *kumek* (d.); مدد
madad (k.); یارای *yaráí*.
Helpless, ناچار *ná-chár*; بینوا
bínawá; بیچاره *bí-cháreh*. —
ness, فرو مانده کی *farú-*
mándagí.
Hem, حاشیه *hásñiyeh* (bs.).
Hemistich, مصراع *misrá*.
Hemlock, شوکران *shavkerán*.
Hemorrhage, رعاف *ru'áf*.
Hemorrhoids, بواسیر *bavásír*.
Hemp, n, قنب *kinab*.
Hen, مرغ *murgh*.

Henbane, بنج *banj*.
Hence, (from), ازینجا *azinjá*;
(reason), از این سبب *az ín*
sabab. —forth, این با *ba'ad az ín*.
Henna, حنا *hinná*.
Heptagon, مسبع *musabba'*.
Her, او *ú*; (possessive), ش
-esh; مال او *mál i ú*.
Herald, منادی *munádi*.
Herb, نبات *nabát*. pot —, بقله
baklah. Dry —, خشیش
hashísh. —age, گیاه *giyáh*;
سبزه *sabzeh*.
Herd, گله *galah*; رمه *ramah*.
Herdsman, گله بان *galah bán*.
Here, اینجا *ínjá*. — and there,
جا با *ja bá ja*.
Hereafter, آیند *áyandeh*.
Hereditary, موروثی *maurúsí*.
Heresy, رفض *rafz*.
Heretic, رافضی *ráfizi*; خارجی
khárejí.
Heritage, میراث *mírás*; ارث
irs.
Hermaphrodite, خنثی *khunsá*.
Hermit, زاهد *záhid*; گوشه نشین
gúsheh nishín.
Hermitage, تکیه *takiyeh*.
Hernia, فتق *fatk*.

Hero, کرد *gurd*; غازی *ghází*;
 پهلوان *pahlaván*.
 Heroism, شجاعت *shujá'at*.
 Heron, ماهی خوار *máhi-khár*.
 Herring, شاه ماهی *sháh máhi*.
 Hesitate, پائیدن *pá-ídan*.
 Hesitating, مذبذب *muzabzab*.
 Hesitation, تردد *taraddud* (*k.*).
 Hexagon, شش گوشه *shash-gúshah*; مسدس *musaddas*.
 Hexagonal, شش جهتی *shash-jihati*.
 Hiccough, سکسکه *saksakeh* (*k.*).
 Hidden, نهان *nihán*; مخفی *makhfí* (*s.*); مخفی *mukhtafí*; خفیه *khafiyah*; مستتر *mustatar*; پوشیده *púshídah* (*k.*); پنهان *panhán* (*k.*).
 Hide, پوشیدن *púshídan*; (one self), قایم شدن *káim sh.*
 Hide, *n.*, چرم *charm*.
 Hiding-place, مکن *makman*.
 Hideous, مکره *mukrih*; زشت *zisht*.
 High, بلند *buland*; رفیع *rafí*; عالی *álíy*; بالا *bálá*. In — estimation, بعزه *ba'izzat*. — station, عالی مقام *álí mukám*. — and low, شریف و وضع *sharíf u vazí*.

sharíf u vazí. The Most —, تعالی *Ta'ála*.
 Highness (your), اعلا حضرت *a'lá hazrat*.
 High-road, جاده *jádah*.
 High treason, یاغی *yághí*.
 Highwayman, راه زن *ráh-zan*.
 Hill, کوه *kúh*; تپه *tappeh*.
 Hilly, کوهی *kúhi*. — country, کوهستان *kuhistán*.
 Hilt, قبضه *kabzeh*.
 Hinderance, منع *man'* (*k.*).
 Hindering, مزاحم *muzáhim* (*n.*); مانع *máni* (*k.*).
 Hindoo, هندی *hindí*.
 Hinge, لوله *luleh*.
 Hint, اشاره *ishárah* (*k. d.*).
 Hippodrome, میدان *maidan*.
 Hippopotamus, اسب دریا *aspi-daryá*.
 Hips, سرین *surín*; کفل *kafal*.
 Hire, کرایه *keráyeh* (*k. d.*); اجاره *ijáreh* (*d.*).
 Hired labourer, اجیر *ajír*.
 His, مال او *ú*; او *-ash*; مال او *mál i ú*.
 Hiss, سوتك *sútak* (*z.*).
 Historian, مؤرخ *muvarrikh*; راوی *ráví*.

History, تاریخ *táríkh*; pl.,
تواریخ *tawárikh*; ماثور *ma'sur*.
Hit, n., ضرب *zarb* (k.); v., زن
zadan.
Hitherto, تا هنوز *tá hál*; تا حال
tá hanúz.
Hive, مش *marsh*.
Hoard, گنج *ganj*.
Hoar frost, اریز *aríz*; پژه *pu-*
zheh.
Hoariness, شیب *shaib*.
Hoarse, صدا گرفته *sedá girifteh*.
Hock, (horse's), پای *pai*.
Hoe, بیل *bíl* (k.).
Hog, خوک *khúk*; گراز *guráz*.
Hold, (contain), v. گنجیدن *gan-*
jídan; (keep), گرفتن *girif-*
tan; نگاه داشتن *nigáh dsh*.
Hole, روزنه *súrákh*; سوراخ
rauzenah.
Holiday, عید *'íd*; تعطیل *ta'tíl*.
Holiness, پارسای *pársái*; قدس
kuds.
Hollow, a., اجوف *ajvaf*; خالی
khálí; n., کود *gaud*; کاواک
kávák.
Holsters, قبل *kobol*.
Holy, مقدس *makaddas*; قدوس
kadús. — Ghost, القدس *rooh*

rúh ul kuds. — place, قدمگاه
kadam gah.
Homage, بیعت *bai'at* (k.).
Home, وطن *vatan*; خانه *khá-*
neh. To make a —, وطن
کردن *vatan k*. Is so and so
at —? فلان خانه است? or
تشریف دارد *fulán kháneh*
ast? or *tashrif dárad?*
Homicide (man), خونی *khúní*;
(action), قتل *katl*.
Homogeneous, مجانس *mujánis*.
Hone, مشحذ *mishhaz*.
Honest, ایماندار *imándár*.
Honesty, راستی و درستی *rástí u*
durustí; دیانت *diyánat*.
Honey, عسل *'asal*. — bee,
مکس عسل *magas i 'asal*.
— comb, شان *shán*.
Honour, آبرو *ábrú*; حرمة *hur-*
mat; مکرمات *makrumat*;
ناموس *námús*; عزت *'izzat*;
Dress of —, خلعت *khil'at*;
v., تکریم و تعظیم *ta'zím*
o takrím k.
Honourable, مجید *majíd*; معظم
mu'azzam; محترم *muhtaram*
(*dsh*).
Honouring, اکرام *ikrám* (n.);
تبجیل *tabjíl*.

- Hood, باشلق *báshlik*.
 Hoof, سم *sum*.
 Hook, قلاب *kulláb*.
 Hoop, حلقه *halkeh*.
 Hooping-cough, سرفه سالی *sur-fahi sálí*.
 Hoopoe, هدهد *hudhud*.
 Hope, امید *ummíd* (*dsh.*); امل *amal*; بویه *búyah*; ترصد *tarassud* (*n.*); توقع *tavakku'* (*dsh.*).
 Hopeful, امیدوار *ummídvár*.
 Hopeless, نا امید *ná-ummíd*; نومید *naumíd*.
 Horizon, افق *afak*.
 Horizontal, مسطح *musattah*.
 Horn, شاخ *shákh* (*z.*).
 Horned, شاخدار *shákhdár*.
 Hornet, زنبور سرخ *zambúr i surkh*.
 Horoscope, زایچه *záicheh*.
 Horrible, سهمگین *sahm-gín*; هولناک *haulnák*.
 Horror, هیبت *haibat*; هول *haul*.
 Horse, اسب *asp*; مرکب *markab*; (thorough bred), اصیل *asíl*; (pony or half bred), یابو *yábú*. Ambling —, یرغه *yurgheh*. Led —,

- یدک *yedek*. — cloth, جل *jull*. — doctor, بیطار *bai tár*. — man, سواره *suvárah*. — manship, سواری *suvári*; — shoe, نعل *na'l*. — radish, ترب *turb*.
 Hospitable, مهمان دوست *mih-mán dúst*.
 Hospital, دار الشفا *dár us shefa*.
 Hospitality, مهمانی *mihmání*; مهمانداری *mihmán dári*.
 Host (landlord), میزبان *míz-bán*; (of men), جماعت *jamá'at*.
 Hostage, کفیل *garú*; کفیل *kafil*.
 Hostile, عداوت کزین *'adávat guzín*; مخالف *mukhálif*.
 Hostility, عداوت *'adávat*.
 Hot, گرم *garm*.
 Hound, طولہ سک *túleh sag*.
 Hour, ساعت *sá'at*.
 Houris, حور *húr*.
 Hourly, ساعت بساعت *sá'at ba sá'at*.
 House, خانه *khánah*; دار *dár*; مکان *makán*.
 Household, خانواده *khánevádeh*.
 Householder, خانه دار *khánah-dár*.

Housekeeping, خانه داری *khá-nahdári*.

How? چگونہ *chih taur*; *chigúnah*. — are you? احوال *ahvál i shumá chih taur ast*; مزاج شریف *mizáj i sharíf cheh taur ast*. — far? چه قدر راه *chek kadr ráh*. — ever much, هر چند *har-chand*. — many? چند *chand*. — much, چه قدر *chek kadr*.

Howl, غریو *gharív (k)*.

Human, آدمی *ádmí*. — being, *ádmi-zádah*. — nature, انسانیت *insáníyet*; بشریت *basharíyet*. — race, نوع البشر *beni ádam*; *nau 'ul bashar*.

Humane, كريم *karím*; صاحب مروت *sáhib muruvvat*.

Humanity, آدمیت *ádamíyet*; انسانیت *basharíyet*; مردمی *mardumí*; مروت *muruvvat*.

Humble, فرو تن *farú-tan*; متواضع *khák-sár*; *mutavází*.

Humid, راطب *rátib*.

Humidity, نمی *namí*.

Humiliation, تحقیر *tahkír (k)*.

Humility, افتادگی *uftádagi*; انکسار *inkisár*; تواضع *tavázu'*; وضاعت *vazá'at*; خشوع *khushú'*.

Humour (of body), خاٹ *khilt*.

Hump, کوهان *kúhán*. — backed, کوز پشت *kúz-pusht*.

Hundred, صد *sad*. Two — , دویست *duvíst*. Three — , سصد *sisad*.

Hunger, گرسنگی *gursnagí*; جوع *jau'*.

Hungry, گرسنه *gursnah*.

Hunt, شکار کردن *shikár k*.

Hunter, شکاری *shikarí*.

Hunting, شکار *shikár*. — ground, صید گاه *said-gah*.

Huntsman, میر شکار *mír shikár*.

Hurl, در انداختن *dar andákh-tan*.

Hurricane, طوفان *túfán*.

Hurry, زودی *zúdí*.

Hurt, v., آزاردن *ázárdan*; n., درد *dard*.

Hurtful, مضر *muzirr*.

Husband, شوهر *shauhar*.

Husbandman, حارث *hâris* ;
 کشت کار *muzârî* ;
kisht-kâr
 Husbandry, ده-قانی *dihkânî*.
 Hush ! خاموش *khâmúsh*.
 Husk, پوست *púst*.
 Hut, کمه *kumah*.
 Hyacinth, سنبل *sumbul*.
 Hyæna, کفتار *kaftâr*.
 Hydrophobia, کلاب *kaláb*.
 Hymn, تسبیح *tasbíh*.
 Hyocyamus, سی-کران *saikerán*.
 Hyperbole, مبالغه *mubálaghah*.
 Hypochondria, تهمی کاه *tihí-gáh*.
 Hypocrisy, تزویر *tazvîr* ;
 نفاق *nifák* ;
 دورنگی *dú-rangî*.
 Hypocrite, منافق *munáfik* ;
 ریا کار *riyá-kár*.
 Hypocritical, سالوس *sálús* ;
 دورنگ *dú-rang*.
 Hypothesis, فرض *farz*.
 Hypothetical, مجازی *mujázî*.
 —ly, فرضاً *farzan*.
 Hyssop, زوفا *zúfá*.

I.

I, من *man*. I am, منم *manam*.
 I who am, منکه *man kih*.
 Ibex, مرال *marál* ; بز *buz*.

Ice, یخ *yakh*. — chest, یخدان
yakhdán. Iced-water, برف
 آب *barf-áb*.
 Idea, خیال *khiyál* ; تصور *tasav-*
vur ; فکر *fikr*.
 Ideal, معنویه *mā'navíyeh*.
 Identical, همین *hamín* ; عینی
 'ainí.
 Idiom, اصطلاح *istiláh*.
 Idiot, گول *gúl* ; ابله *ablah*.
 Idiocy, دیوانگی *divánagî*.
 Idiotic, دیوانه *díváneh*.
 Idle, هوشا *húshá* ; سست *sust* ;
 معطل *mu'attal*. — talk,
 یافه داری *yáfah-dárí*. —ness,
 بیکاری *bí-kárí* ; تنبلی *tumbulí*.
 Idol, بت *but*.
 Idolator, بت پرست *but-parast*.
 Idolatry, بت پرستی *but-parastí*
 (k).
 Idol-temple, بت کده *but-kedah* ;
 بت خانه *but-khánah*.
 If, اگر *agar*. — not, اگر نه
agarnah.
 Ignite, v. t., سوزانیدن *súzáni-*
dan ; v. t., شعله کشیدن
sho'leh ksh.
 Ignoble, بد رتبه *ná-jins* ; بد رتبه
bad rag.
 Ignominy, فزاحت *fazíhat*.

Ignorance, نا دانی *ná-dání*;

jahl; جهالت *jahálat*.

Feigning —, متجاهل *muta-jáhil*. The times of — (before Mohammed), جاهليت *jáhiliyyet*.

Ignorant, نا شناس *ná-shinás*;

jáhil; نکر *nakir*. Very

—, جهول *jahúl*. —ly, نا دان *ná-dan*.

Ill, to be, نا خوش هستن *ná*

khúsh h. —disposed, بد

نهاد *bad-nihád*. —doing,

کار *bad-kár*. —fated,

بد بخت *bad bakht*. —ness,

ناخوشی *ná khúshí*. —

tempered, بد خوی *bad-khúy*;

زشت خوی *zisht-khúy*. —

timed, بی هنگام *bí-hangám*.

—treatment, بد رفتاری *bad*

raftári (k.); ظلم *zulm (k.)*.

—favoured, زشت *zisht*. —

starred, بد اختر *bad-akhtar*.

Illegal, ناحق *ná hakḵ*; حرام *harám*.

Illegitimate-child, حرام زاده *harám zádeh*.

Illiberal, بخیل *bakhíl*.

Illuminate, افروختن *afrúkhtan*;

pa. p., منور *munavvar (k.)*.

Illumination, چراغان *cherághán (k.)*.

Illusion, خواب و خیال *kh'áb u khayál*.

Illustration, (drawing), تصویر *tasvír*; (in argument, بیان *bayán*.

Illustrious, بزرگ وار *buzurg-*

vár; نام آور *nám-ávar*. Most

—, اشرف *ashraf*. — race,

دودمان *dúdmán*.

Image, صنم *sanam*; صورت *súrat*.

Imagination, توهم *tavahhum*;

تصور *tasavvur*; واهمه *váhi-*

mah; خیال *khayál (k.)*.

Vain —, خیال خام *khayál i*

khám.

Imaginations, خیالات *khayálát*.

Imagined, متصور *mutasavvar*;

موهوم *mauhúm*.

Imagining, مخیل *mukhaiyil*;

متخیل *mutakhaiyil*.

Imam, امام *imám*; pl., ائمه

a-immah.

Imbecile, ضعیف العقل *za'íf ul 'akl*.

Imitated, مقلد *mukallad*.

Imitation, (در آوردن) تقلید

taklíd (dar a. or k.), تتبع

tattabú; متابعت *mutába'at*.

Imitator, مقتدی *mukṭadí*.

Immature, نا بالغ *ná-báligh*;

خام *khám*.

Immeasurable, نه شمار *nahshu-már*; بحد *bíhadd*.
 Immediately, فی الحال *fi 'l hál*; فوراً *fauran*.
 Immemorial, مستدام *mustadám*.
 Immense, بیکران *bí-girán*.
 Immersed, مغروق *maghrúk*; مستغرق *mustaghrak (sh.)*.
 Immersion, تغریق *taghrík (k.)*; استغراق *istighrák*.
 Imminent, نزدیک *nazdík*.
 Immobile, قائم *káim*.
 Immodest, بی شرم *bí sharm*; بی حیا *bí hayá*.
 Immolate, قربان کردن *kur-bán k.*
 Immoral, فاسد *fásid*. —ity, فسوق *fusúk*.
 Immortal, لا یموت *lá yamút*.
 Immortality, ابدی *abadí*.
 Immovable, بی حرکت *bí harra-kat*.
 Immunity, آزادی *ázadí*,
 Immutable, بی تغییر *bí taghay-yur*.
 Impale, *v.* خازوق زدن *kházúk z.*
 Impartial, راست بین *rást-bín*.
 Impartiality, عدل *'adl*.
 Impatience, نا شکیمایی *ná shakíbái*.

Impatient, بیصبر *bí-sabr*.
 Impediment, مزاحمت *muzáha-mat*; سنک راه *sang i ráh*; خار راه *khár i ráh*.
 Imperative, امر *amr*.
 Imperfect, ناقص *nákis*. —ion, قصور *kusúr*.
 Imperial, شهنشاهی *shahan-sháhi*; خاقانی *khákání*.
 Impersonation, تشبه *tashab-buh (k.)*.
 Impertinence, گستاخی *gustákhí*; بیهودگی *bí-húdagí*.
 Impetuous, تند رو *tund ro*.
 Impetus, هجوم *hujúm*.
 Impiety, کفر *kufir*.
 Impious, کافر *káfir*; بیدین *bídín*.
 Implement, آلت *álat*.
 Implicate, تهمت بستن *tuhmat bs.*
 Implied, مضمّر *muzmar*.
 Imploring, مستدعی *mustad'i (n.)*.
 Import, آمدنی *ámadaní*; مدخل *madkhal*.
 Important, مهم *muhimm*. — affairs, مآرب *ma'árib*.
 Importune, پله کردن *pillah k.*
 Importuning, متقاضی *muta-kází*.

Importunity, ابرام *ilháh* ; الحاح *ibrám*.

Impose on, كول دادن *gúl d.*

Imposition, حيله *hílah*.

Impossibilities, محالات *mahá-lát*.

Impossible, محال *mahál* ; غير ممكن *ghair mumkin* ; نا شدي *ná-shudaní*.

Impostor, غابن *shaiyád* ; شياذ *ghábin*.

Imposture, دغا *daghá*. Accusing of —, تكذيب *takzíb* (*k.*)

Impotence, تعجز *ta'jíz*.

Impotent, عاجز *'ájiz* ; عنين *'anín*.

Impoverished, مفقر *mufkar* (*sh.*) ; محتاج *muhtáj* (*s.*).

Impregnable, منيع *maní*.

Impregnation, ابستن *abistan* (*s.*).

Impressed, متأثر *muta'assar* ; مطبوع *matbú* (*k.*).

Impression, تأثير *asar* ; اثر *ta'sír*. Making an — on, موثر *músir*.

Imprison, حبس کردن *habs k.*

Imprisonment, قيد *kaid* (*k.*).

Improbable, غير معقول *dúr* ; دور *ghair ma'kúl*.

Impromptu, بديهت *badihat* ; بداهت *badáhat*.

Improper, نا بایسته *bí-já* ; بیجا *ná-báyistah* ; نا مناست *ná-munásib* ; نا لایق *ná-láik*.

Improvement, ترقی دادن *tarak-kí d.*

Improvvidence, غافلی *gháfili*.

Improvisator, مبداه *mibdah*.

Imprudence, غفلت *ghiflat*.

Imprudent, بی تدبیر *bí tadbír*.

Imprudently, غفلتاً *ghiflatan*.

Impudence, شوخی *shúkhí* ; شوخ چشمی *shúkh-chashmí* ; وقاحت *vakáhat*.

Impudent, نا داری *ná-dárí* ; وقیم *shúkh-dídah* ; دیده *vakih* ; فضول *fuzúl*.

Impulse, تحريك *tahrík* (*d.*).

Impunity, with, بیسزا *bísezá*.

Impure, پلید *ná-pák* ; نا پاک *palíd* ; نجس *najis*.

Impurity, نجاست *najásat*.

Imputation, تهمت *tuhmat* (*bs.*).

Impute, نسبت دادن *nisbat d.*

In, اندر *dar* ; در *ba* ; ب *andar* ; توی *miyán* ; میان *tuy*

Inability, در ماندگی *dar mán-dagí*.
 Inaccessibility, مناعت *mandát*.
 Inaccessible, منیع *muní*.
 Inaccurate, نا راست *ná rást*.
 Inactive, سست عنان *sust-inán*.
 Inadmissible, نا روا *ná-ravá*.
 Inadvertence, غفلت *ghiflat*.
 Inadvertent, غافل *gháfil*.
 Inasmuch as, از بسکه *az baskih*.
 Inattention, تغافل *tagháful*.
 Inattentive, غافل *gháfil*.
 Inauspicious, نا مسعود *ná-mas'úd*; نحس *nahs*.
 Incalculable, بیقیاس *bí-kiyás*.
 Incantation, رقیه *afsún*; افسون *ruk'ah*.
 Incapable, ناقابل *ná kábil*.
 Incapacity, نا رسائی *ná-rasái*.
 Incarnation, تجسم *tajassum*.
 Incautions, بیخبر *bí khabar*.
 Incendiary, شر انکیز *sharr-angíz*.
 Incense, بخور *bakhúr*.
 Incessant, دایم *dáim*.
 Incessantly, دمبدم *dam ba dam*; پیوسته *paivasteh*.
 Incest, فجور القرباء *fujúr al karábah*.
 Inch, کره *garah*.

Incident, اتفاق *váki'ah*; ittifák.
 Incidental, اتفاقی *ittifáki*.
 Incipient beard, خط سبز *khatt i sabz*.
 Incision, قطع *kat'*.
 Incitement, ترغیب *targhíb* (k.); اطماع *itmá'* (n.).
 Incivility, بی ادبی *bí adabí*.
 Inclement, سخت *sakht*.
 Inclination, ارادت *irádat*; (mental), هیل *meyl*; (leaning), تکیه *takiyeh*; (in prayer) رکعه *ruk'ah*.
 Inclined, مایل *máil*; میلان *mílán*; چسپیده *chaspídah*.
 Inclining, متمایل *mutamáyil*.
 Including, متضمن *mutazammin*; مندرج *shámil i hál*; شامل حال *mundarij*.
 Incoherent, بی موافق *bí mu-váfik*.
 Income, حاصل *hásil*; مداخل *mudákhil*.
 Incomparable, بیچون *bí-chún*; بی نظیر *bí-nazír*; بی همتا *bí hamtá*; بیمانند *bí mánand*.
 Incompetent, غیر کافی *ghair káfi*.

Incomplete, نا تمام *ná-tamám* ;
 نا فرجام *ná-farjám*.
 Incomprehensible, بی قیاس *bí*
kiyás.
 Inconceiveable, نا منصور *ná-*
mutasavvar.
 Incongruous, نا ساز *ná sáz*.
 Inconsiderate, سر سری *sar-*
sarí ; نا سکالیده *ná-sakálidah*.
 Inconsistent, مناقض *munákiz* ;
 منافی *munáfí*.
 Inconstant, طیش *taiyásh* ;
 نا استوار *ná táish* ;
 نا پایدار *ná páidár*.
 Incontinence, بد پرهیزی *bad*
parhízí.
 Incontinent, بد کار *bad kár*.
 Inconvenience, مضرت *mazar-*
rat ; Putting to — مکلف
mukallif.
 Inconvenient, دشوار *dushvár* ;
 زحمت *zahmat*.
 Incorporate, مجسم *mujassam*.
 Incorporation, ضمیمه *zamímah*
(sh).
 Incorrect, نا درست *ná durust* ;
 نا صواب *ná saváb*.
 Incorrectness, غلط *ghalat*.
 Incorruptible (man), پاک دمانی
pák damáni ; بیغرض *bí*

غیر فنا *gharaz* ; (matter)
ghair faná.
 Increase, توفیر *taufír* ; فزون
fuzún ; افزایش *afzáyish* ;
 افزونی *afzúní* ; اضافه *izáfek* ;
 ترقی *tarakki* ; v. افزودن *afzú-*
dan.
 Increasing, متزاید *mutazáyid* ;
 افزون *afzún*.
 Incredible, نا واجب اعتبار *ná*
vájibi ĩtibár.
 Incrustate, اندودن *andúdan*.
 Incumbent, لازم *lázim* ; واجب
vájib.
 Incurable, لا دوا *lá davá* ; لا
 علاج *lá 'iláj*.
 Incursion, حمله *hamleh* ; چپو
chapau (k).
 Indebted, مدیون *madyún* ;
 مقروض *makrúz*.
 Indecency, هرزگی *harzagí*.
 Indecent, لا ینبغی *lá yam-*
baghí ; ناسزا *ná-sazá*. Speak-
 ing —ly, هراء *hurá*.
 Indeed, بدرستی *ba-durustí* ;
 یقیناً *yakínan*.
 Indefinite, غیر معین *ghair*
mu'ayyan.
 Indelible, ثابت *sábit*.

Indemnification, تـمـنـن *tazmín*;
 مجازات *mujázát*.
 Independence, استقلال *istiklál*;
 استغناء *istighná*.
 Independent, مستغنی *mus-*
taghní; مختار *mukhtár*; (well
 off), خوش باش *khúsh-básh*.
 Index, فهرست *fihrist*.
 India, هندوستان *Hindústán*; هند
Hind.
 Indian, هندی *hindú*; هندو
hindí.
 Indicate, اشاره کردن *ishárah k.*;
 اشاره به *mushár ilaih*.
 Indication, دلالت *dalálat*.
 Indictment, حکم نما *hukm*
namá.
 Indifference, غفلت *ghiflat*.
 Indifferent, بیزار *bí-zár*.
 Indigence, تنگ دستی *tang-*
dastí; بیمایگی *bí-máyagí*.
 Indigent, محتاج *muhtáj*; تنگ
 دست *tang dast*, or دست
 نیازمند *dast-tang*; حاجت مند
niyáz-mand; حاجت مند
hájat-mand.
 Indigestible, ناکوار *nágavár*.
 Indigestion, خامت *vakhámat*;
 تخمه *tukhmah*.
 Indignant, خشمناک *khishmnák*.

Indignation, تنفر *tanaffar*.
 Indignity, خفت *khiffat*.
 Indigo, نیل *níl* · وسمه *vasmeh*.
 Indirect, پیچیده *píchídah*.
 Indiscernable, ناپیدا *ná paidá*.
 Indiscreet, بی امتیاز *bí imtiyáz*.
 Indisputable, شک و شبهه *bí*
shakk o shubheh.
 Indistinct, نا صاف *ná sáf*.
 Individual, نفر *nafar*; کس *kas*;
 شخص *shakhs*.
 Indolence, تکاسل *takásul (n.)*;
 سستی *sustí (k.)*.
 Indolent, سست *sust*.
 Inducement, ترغیب *targhíb*
(k.); تحریک *tahrík (k.)*.
 Indulgence, التفات *iltifát*.
 Indulgent, مهربان *mihribán*.
 Indulging one's passions, هوس
 باز *havvas-báz*.
 Industrious, جاهد *jáhíd*; ساعی
sá'í.
 Industry, کسب *kasb*; اجتهاد
ijtihád; جد و جهد *jidd o jahd*.
 Inebriated, مست *mast*.
 Ineffable, ما لا کلام *má lá*
kalám, or لا کلام *lá ka-*
lám.
 Inefficacious, بیثمر *bí samar*.
 Inelegance, بد صورت *bad súrat*.

Inept, بی لیاقت *bí liyákat*.
 Inequality, فرق *fark*.
 Inestimable, بی بها *bí bahá*.
 Inevitable, نا کریز *ná-guríz*;
     چار نا چار *chár ná chár*.
 Inexpedient, نا مناسب *ná*
     munásib.
 Inexperienced, خام *khám*.
 Inexpert, بی سلیقه *bí-salíkah*.
 In extenso, بالتمام *bittamám*.
 Infallibility, بی خطای *bí*
     khatá-i.
 Infallible, بلا خطا *bilá khatá*.
 Infamous, بد نام *bad-nám* ; رسوا
     rusvá ; مابون *mábún*.
 Infamy, رسوائی *rusvá'í*.
 Infancy, طفولیت *tufúliyat*.
 Infant, بچه *bachah* ; (suckling),
     رضیع *razí*.
 Infantry, پیاده سر باز *sarbáz* ;
     پیاده *piyádeh*.
 Infatuate, آشفتن *áshuftan* ;
     pa. p., فریفته *firífteh*.
 Infection, سرایت *saráyat (k.)*.
 Infectious, معدی *mu'dí*.
 Inferior, اسفل *asfal* ; زیرین
     zírín ; فرودست *farú-dast* ;
     کهنتر *kihtar*.
 Inferiority, پستی *pastí* ; دونی
     dúní.

Infernal, دوزخی *dúzakhí*.
 Infidel, کافر *káfir* ; *pl.* کفار *kuffár*.
 Infidelity, کفر *kufr*.
 Infinite, بی-کمران *bígirán* ; نا
     متناهی *ná-mutanáhi*.
 Infinitive (verb), مصدر *masdar*.
 Infirm, ضعیف *za'íf* ; نا توان *ná-*
     taván. — *ity*, نا توانی *ná-*
     tavání ; (*pl.*), اسقام *askám*.
 Inflamed (with love), مشغوف
     mashghúf ; (wound), ملهیب
     multahib.
 Inflaming, جانسوز *ján-súz*.
 Inflammation, سوزش *súzish* ;
     (wound), التهاب *iltiháb*.
 Inflated, دمی *damí (s.)*.
 Inflexible, سخت *sakht*.
 Inflexion, (grammar), تصریف
     tasrif (k.) ; صرف *sarf (k.)*.
 Influencing, تاثیر *taasír (k.)*.
 Influenza, زکام *zukám*.
 Inform, اطلاع کردن *ittilá' k* ;
     خبر دادن *fahmánídan* ;
     khavar d.
 Information, تخبیر *takhbír* ;
     وقوف *vukúf*. To obtain —,
     وا رسیدن *wá-rasídan*.
 Informed, مطلع *vákif* ; اطلاع
     muttali'. To be —,
     داشتن *ittilá' dáshtan*.

Informer, *نام* *nammám* ;
جاسوس *jásús*.
 Infringement, *فسخ* *faskh* (k.).
 Infuse, *خیسیدن* *khísídan*.
 Infusion, *خسانده* *khasándah*,
 or *خیسانده* *khísándah*.
 Ingenious, *زکی* *zakíy*, or *ذکی*
zakíy ; *ظریف* *zahín* ; *ذهین*
zaríf.
 Ingenuity, *جودت* *júdat* ; *حذاقت*
hizákát and *حداقت* *hadákát* ;
کیاست *kiyásat* ; *شهامت* *sha-*
hámat ; (purity), *زکات* *zaká-*
wat.
 Ingenuous, *ازکیاء* *azkiyá* ; *صادق*
sádík.
 Ingot, *شوشه* *shúshah* ; *خفچه*
khafchah ; (of gold), *زخشت*
khisht i zar.
 Ingratitude, *بیوفای* *bí-vafá-í* ;
کفران *kufrán*.
 Ingredient, *جز* *juz*.
 Ingress and egress, *درآمد برآمد*
dar ámad bar ámad.
 Inhabitant, *ساکن* *sákin* (b.) ;
 (pl.), *سکناء* *sukaná*, or
سکان *sukkán* ; *باشنده* *báshan-*
dah ; (pl.), *اهالی* *ahálí*.
 Inhabited, *آباد* *ábád*.
 Inhabiting, *متوطن* *mutavattin*.

Inhale, *دم زدن* *dam z*.
 Inherent, *اصلی* *aslí*.
 Inheritance, *ارث* *irs* (gr.) ;
میراث *mírás* (y.).
 Inherited, *موروث* *maurús*.
 Inheriting, *وراثت* *varásat*.
 Inheritor, *وارث* *váris*.
 Inhibition, *نهی* *nahí* (k.).
 Inhospitable, *لئیم* *laím*.
 Inhuman, *فظ* *fazz* ; *بیمرور* *bi-*
muruvvat.
 Inimical, *معاند* *mu'ánid*. —ly,
خصمانه *khasmánah*.
 Iniquitous, *حرام خور* *harám-*
khur. — things, *مناکیر*
manákír.
 Iniquity, *فساد* *fasád* ; *فسق* *fisk*.
 Initial, *حرف ابتدا* *harf i ibtidá*.
 Initiation, *دخل* *dakhl* (d.) ;
مداخله *mudákhalah* (n.).
 Injection, *تنقیه* *tankiyeh*.
 Injudicious, *پوچ* *púch* ; *بیتدبیر*
bítadbír.
 Injunction, *تاکید* *ta'kíd*.
 Injure, *آزردن* *ázardan* ; *ضرر*
zarar *rsa*.
 Injured, *متأذی* *muta'azzí*.
 Injurious, *مضر* *muzirr*.
 Injury, *اذیت* *azíyet* ; *ایذا* *ízá* ;
گزند *gazand*.

Injustice, ظلم *zulm* ; بیداد *bí-dád*.

Ink, مرکب *murakkab*. Indian —, مرکب چین *m-i chín*.

Inkstand, دوات *davát* ; (pen and ink case), قلمدان *kalam-dán*.

Inlaid, مرصع *murassa'* ; (with gold), طلا کوب *telá kúb* ; (with mosaic work), خاظمی *khátimí* ; (with tiles), کاشی کاری *káshí kári*.

Inn, کاروان سـرای *káraván sarái* ; مهمان سرا *mihmán sará*.

Innate, مادر زاد *mádar-zád* ; طبیعی *tabī'i* ; غریزی *gharíziy*.

Innocence, بی گاهی *bí-gunáhi*.

Innocent, بی گناه *bí-gunáh* ; معصوم *ma'súm* ; عاصم *'ásim* ; باریء الذمه *bari' uz zimmah*.

Innovating, ابداع *ibdá'* (k.).

Innumerable, نامحـصور *ná-mahsúr* ; نامعدود *ná-ma'dúd* ; بیشمار *bí-shumár*.

Inoculation, آبله کوبی *ábilah kúbí*.

Inodorus, بی بو *bí-bú*.

Inorganic, جمادی *jamádiy*.

Inopportune, بر وقت *bí vakt*.

Inquest, تفحص *tafahhus* (k.).

Inquietude, اضطراب *izteráb*.

Inquire, پرسیدن *pursídan* ; وا جستن *wá-justan*.

Inquiring, متفـتـش *mutafattish*.

Inquiry, پرسش *pursish* (k.).

پـژوهش *istifsár* ;

پـیـزھـیـش *pizhúhish* ; تفقد *tafakku'd*

(n.) ; تفتیش *taftísh* ; سراغ

سـراغ *surágh* (thus کردند *duzd-rá surágh kerdand*,

They found the thief)

Strict —, تفحص *tafahhus*.

Subject of —, پرسیدنی *pursídaní*.

پرسیدن *pursídaní*.

Inquisitor, مفتش *mufattish*.

Insane, دیوانه *dívánah* ; جنونی

junúní ; مجنون *majnún* ; (with

love), مدله *mudallah*.

Insanity, جنون *junún* ; دیوانگی

dívánagí.

Inscribe, مرقوم کردن *markúm k.*

Inscription, کتابت *kitábat* ; pl.

خط *navishtaját* ; نوشتجات

khatt.

Inscrutable, بی نشان *bí-nishán*.

Insect, حشرت *hashrat* ; جانورک

jánvarak.

Insecurity, خطر *khatar*.

Insensibility, بیهوشی *bí húshí*.

Insensibly, بتدریج *be-tadrīj*.
 Insert, داخل کردن *dákhil k*.
 Insertion, تعبیه *ta'biyeh*.
 Inside, اندرون *andarún* ; توی *túy*.
 Insignia, التمغا *at-tamghá*.
 Insignificance, حقیر *hakr*.
 Insignificant, نا چیز *ná chíz*.
 Insincere, بیوفا *bí-vafá*.
 Insincerity, منافقت *munáfikat*.
 Insinuation, ایهام *ihám* (n.); اشاره *ishárah* (k.).
 Insipid, بی نمک *bí-namak* ; بیمزه *bí-mazah*.
 Insistence, اصرار *isrár* (k.);
 Insolence, شاهی *sháhidi* ; شوخی *shúkhi*.
 Insolent, شوخ *shúkh*.
 Insoluble, لاجل *lá hall*.
 Insolvent, نا دار *ná-dár*.
 Insomuch as, چندانکه *chan-dánkih*.
 Inspection, نگاه *nigáh* (k.); نظارت *mu'áyanah* (k.); ملاحظه *nazárat* (n.); ملاحظه *mulá-hezeh* (k.).
 Inspector, ناظر *názir*. — general of tents, خیام باشی *khiyám bášhi*.
 Inspiration, الهام *ilhám* (n.).

Inspired, ملهم *mulham*.
 Inspiring, تحویف *takhvíf* (k.).
 Inspissated juice, رب *rubb*.
 Instability, بی قراری *bí-karári*.
 Installation, نصب *nasb* (k.).
 Instalment, قسط *kast*.
 Instance, n., مثال *misál*. For — مثلاً *masalan* ; فرضاً *far-zan*.
 Instant, نفسی *nafasí* ; لمحہ *lamheh*. —ly, در ساعت *dar sá'at* ; بمجرد *bamujarrad* ; در دم *dar dam* ; در حال *dar hál*.
 Instead of, بجای *ba jái* ; عوض *ivaz*.
 Instigating, تحریص *tahrís* (k.).
 Instigation, اغوا *ighvá*.
 Instigator, محرك *muharrik*.
 Instinct, عقل *'akl* ; فراست *firásat*.
 Institutes, one who, مقنن *mu-kannin*.
 Institution, اختراع *ikhtirá'* (k.). —s, آئین *á'in* ; قانون *kánún*.
 Instruct, یاد دادن *yád d*. —ion, تعلیم *ta'lím* (k.); تربیت *tarbiyat* (n.); تلقین *talkín* (n.).
 Instructor, معلم *mu'allim*.

Instrument, آلات *álat*; ادات *adát*, pl. ادوات *adawát*. — for boring, مثقب *musakḳib*. Musical —, نا انبان *ná-ambán*; ساز *sáz*. Wind —, نفیر *nafír*. Insubordination, تمرّد *tamarrud*. Insufferable, لا تحمل *tahammul*. Insufficient, قاصر *kam*; کم *kásir*. Insulation (of a wire), خارج *khárij* (k.). Insulator, کرکری *gargarí*. Insult, دشنام *shatm* (d.); شتم *dushnám* (d.); خفت *khiffat*. Insurance, بیمه *bimah* (k.). Insurrection, خاستگی *khástagi*; شورش *shurish*; فتنه *fitnah*. Integrity, دیانیت *diyánat*; راستی *rástí*; صلاح *saláh*. Intellect, ذهن *zihn*; عقل *‘akl*. Acuteness of —, ذكاء *zaká*. Intellectual, معقول *ma’kúl*. Intelligence, (news), خبر *kha-bar*; (wit), زکاوّت *zakávat*. Intelligent, شاس *fahím*; فهمیم *shinás*; عاقل *ramíz*; رمیز *‘ákil*; زيرك *zírak*; هشیار *hushyár*; دریابنده *dar-yábandah*; با خبر *ba-khabr*;

روشن کهر *ba khird*; بخرد *raushan-guhar*. Very —, فهم *fahhám*. Intelligible, مدرک *mudrak*. Intemperance, مستی *mastí*. Intemperate, نا معتدل *ná mu’tadil*. Intend, آهیکتن *áhikhtan*; قصد *ḳasd k*; pa. p., منوی *manvíy*; pr. p., عازم *‘ázim*. Intensity, شدت *shiddat*. Intention, قصد *ḳasd* (k. n.); طویت *tavíyet*; زم *zamam*; پیش *‘amd*; عزم *‘arzah*; عرضه *pish-nihád*; نهاد *him-mat*; pl., هم *himam*; نیت *niyat*; آهنگ *áhang*. Intentional, بالقصد *bilḳasd*. —ly, عمدأ *‘amdan*. Inter, دفن کردن *dafn k*. Intercalary, کبیسه *kabisah*. Intercept, گرفتن *giriftan*. Intercession, شفاعت *shifá’at* (k.); وساطت *vasátat* (k). Intercessor, شفیع *shafí’*; شافع *sháfí’*. Intercourse, معاشرت *mu’ásharat*; آمد و رفت *ámad o raft*; اختلاط *ikhtilát*; (carnal), مضاجعت *muzájá’at*.

Interdicting, تحریم *tahrím* (k.); منع *man'* (k.).
 Interest (money), سود *súd*; (concern), *murábahah*; علاقه *aláqah*.
 Interested, غرض *gharaz*. Self—, غرضمند *gharz-mand*.
 Interference in, مداخلت *mudá-khalat* (n.). — with, معارض *mu'áriz* (b.); مزاحم *muzá-him* (sh.).
 Interim, اثنا *asná*.
 Interior, درون *darún*; بواطن *bavátin*.
 Interjection, صوت *saut*.
 Interlaced, مشبك *mushabbak*.
 Interlocutor, كلیم *kalím*; متكلم *mutakallim*.
 Intermarriage, وصلت *vaslat* (k.).
 Intermediary, متوسط *muta-vassit*.
 Interment, دفن *dafn*.
 Intermingled, مخلوط *makhlút* (k.).
 Intermision, تقطع *takattu'*.
 Intermittent fever, تب نوبت *tab-i-naubat*.
 Internal, باطنی *bátini*; درونی *darúni*.

Interpolation, مخالطه *mukhá-leteh* (s.).
 Interpose, درمیان آمدن *dar-miyán ámadan*.
 Interposition, دخل *dakhl* (k.).
 Interpretation, تأویل *ta'víl* (n.); ترجمه *tarjumah* (k.); (of dreams), تعبیر *ta'bír* (k.).
 Interpreter, ترجمان *tarjumán*; مترجم *mutarjim*; (of dreams and omens), فالگیر *fálgír*.
 Interregnum, فتره *fitrat*.
 Interrogation, استفهام *istif-hám*.
 Interrogate, پرسیدن *pursídan*.
 Interrogatively, باستفسار *be-istifsár*.
 Interrogator, پرسنده *pursen-dah*.
 Interruption, intersection, قطع *kat'* (n.).
 Interval, بین *bain*; تفریق *tafrík*; اثنا *asná*. At —, غیباً *ghibban*.
 Intervening, طاری *tári*; حایل *háyl*; دخل *dakhl*.
 Interview, دیدار *dídár*; مواصلت *muvásalat*; ملاقات *mulakát*.
 Intestate, بی وصیت *bí vasíyat*

Intestine, روده *rúdah* (n.); in pl., جگر بند *jigar-band*.

Intimacy, موانست *muvánasat*; سر آشنائی *sar-áshnáí*; دم سازی *dam-sází*.

Intimate friend, همدم *ham-dam*; هم‌نشین *ham-nishín*; محرم *muhrim*.

Intimation, اشاره *isháreh* (k.).

Intimidation, تخويف *takhvíf* (k.).

Into, در *dar*; اندر *andar*; توی *tuy*.

Intolerable, غیر متحمل *ghair mutahammel*.

Intoning, ترنم *tarannum*; ترتیل *tartíl*.

Intoxicated, مست *mast*; سر مست *sar-mast*; سکران *suk-rán*; سرشار *nashván*; سرشار *sar-shár*. Like one —, مستانه *mastánah*.

Intoxicating, مسکر *muskir*.

Intoxication, سکر *sukr*; نشه *nash-h*; نشوت *nashvat*; مستی *mastí*.

Intractable, سرکش *sar kesh*.

Intreaty, التماس *iltimás* (k.); إلجا *iljá* (k.).

Intrenchment, سنکر *sangur*; النك *alang*.

Intrepid, فاتك *fátik*; بیباک *bí bák*.

Intrepidity, شجاعة *shajā'at*; شیر *shíri*; دلوری *dilávarí*; دلیری *dilíri*; جانبازی *ján-bází*.

Intricate, ژولیده *zhúlidah*; درهم *dar-ham*; معقد *mu'akkad*. An — business, آشفته کار *áshuftah kár*.

Intrigue, سازش *sázish*; عشق‌بازی *'ishk-bází*.

Intrinsic, حقیقی *hakíkí*; معنوی *ma'naví*; ذاتی *zátí*.

Introducing, ادخال *idkhál*; معرفی *mu'arrafi* (k.).

Introduction (of book), دیباجه *díbácheh*.

Intrust, سپردن *sipur dan*; تسلیم کردن *taslím k*.

Intrusted, مسلم *musallam*.

Intwine, v. i., پیچیدن *píchídan*; v. t., پیچانیدن *píchánídan*.

Inundation, سیلاب *sailáb*; سیل *sail*.

Invalid, ناخوش *nákhush*.

Invalidate, باطل کردن *bátíl k*.

Invaluable, عزیز *azíz*.

Invariable, دایم *dáim*.

Invasion, یورش *ta'addí* ; *yúrish* (k.) ; هجوم *hujúm* (k.).

Invective, زبان درازی *zabán dirázi* ; لعنت *la'nat*.

Inveigle, فریفتن *firíftan*.

Invention, ابتداع *ibtidá'* (k.) ; ایجاد *ikhtirá'* (k.) ; *ijád* (k.) ; احداث *ihdás* ; نو آورد *nau-ávard*.

Inventor, محدث *muhdis* ; واجد *wájid* ; موجد *mújid*.

Inventory, فهرست *fihrist*.

Inversely, بر عكس *bar 'aks*.

Inversion, تقلیب *taqlíb* (k.) ; عكس *'aks* ; (of letters), تحریف *tahríf*.

Invert, بر گشتن *bar gashtan* ; بر گردیدن *bar gardidan* ; *pa. p.*, معكوس *ma'kús* ; منعكس *mun-'akis* ; مقلب *mukallab* ; مقلوب *maklúb* ; نگون *nigún* ; *pr. p.*, متبدل *mutabaddal*.

Investigation, تنقیح *tankíh* (k.) ; تجویز *tajvíz* (k.) ; بازخواست *báz-kh'ást* (k.) ; تحقیق *tahkík* (k.).

Investigator, a minute — , خورده دان *khurdah-dán*.

Investment (of a town), محاصره

mahasereh (k.) ; (with honours), متقلد *mutakallid* (k.).

Invidious, حاسد *hásid*.

Invigoration, تقویت *takvíyat* (k.).

Inviolable, بی فتور *bí futúr* ; بست *bust*.

Invisibility, غیب *ghaib*.

Invisible, نا پدید *ná-padid* ; نا دیدنی *ná dídaní*. — things, غیبوب *ghuyúb* ; غائبانا *gháibáná*.

Invitation, دعوت *da'vat* (k.).

Invited, مدعو *mad'ú* (h.).

Invocation, دعاء *du'á* (k.).

Invoice, فهرست *fihrist*.

Involuntary, بی اختیار *bi ikhtiyár*.

Involved, مشتمل *mushtamel* (b.).

Invulnerable, معصوم *ma'súm*.

Inward, باطن *bátin* ; درونی *darúní*.

Irascibility, تغیظ *taghayyuz*.

Irascible, سر تیز *sar-tíz*.

Iris (flower), زنبق *zambak*.

Iron, آهن *áhan* ; حدید *hadíd* ; (cast), چدن *chadan* ; (for ironing), انو *utú* (ksh.).

Made of —, آهني *áhaní*;
 آهنين *áhanín*. — mace,
 گوپال *gúpál*.
 Ironclad (ship), زره پوش *zireh*
púsh.
 Irony, هجو *hajv*.
 Irrefutable, بي جواب *bí javáb*.
 Irregular, بي توزكانه *bí-túza-*
gánah; بيقاعده *bí ká'ideh*.
 Irregularity, بي رسمى *bí-rasmí*.
 Irreligious, بد كيش *bad-kísh*;
 بي دين *bí-dín*.
 Irremediable, بي چاره *bí*
cháreh.
 Irresolute, دو دل *do dil*.
 Irresolution, تردد *taraddud*.
 Irresponsible authority, استقلال
istiklál.
 Irreverence, بي احترامى *bi*
ihtirámí.
 Irreverent, بي احترام *bí ihtirám*.
 Irrigate, آب دادن *áb d*.
 Irrigation, آبيارى *ábyári*.
 Irritable, كج خلق *kaj khulk*.
 Irritate, رنجيده ساختن
ranjídah s.
 Irritation, آشفتكى *ashuftagí*.
 Isinglass, سریش ماهی *sirísh i*
máhi.
 Islam, اسلام *islám*.

Island, جزيره *jazírah*.
 Isolated, تكتك *tektek*; محرد
mujarrad.
 Isolation, تفريد *tafríd*.
 Issue, n., اولاد *aulád*.
 Issuing, صادر *sádir* (*sh. k.*);
 اصدار *isdár*.
 Isthmus, تنكه *tangah*.
 It, او *ú*; آن *án*; اين *ín*.
 Itch, خارش *khárisht*; خارش
khárish; حكة *hikkat*; جرب
jarab.
 Itching, خارش *kharásh*.
 Item, فرد *furd*.
 Itinerary, راه *ráh*.
 Itself, of —, بنفسه *be-nafsah*.
 Ivory, عاج *áj*; دندان فيل
dan-dán-i-fíl.
 Ivy, لبلاب *labláb*; ویشه *wishah*.

J

Jabber, مغالطه کردن *maghlitah*
k.; قيل و قال کردن *kíl o*
kál k.
 Jackal, شغال *shaghál*.
 Jackdaw, زاغ *zágh*.
 Jacket, نیمتنه *nímtaneh*
 Quilted silk —, كج اكد

kaj-ágand. Sheepskin —,
پوستین *pústín.*
Jacob, James, یعقوب *Ya'kúb.*
Jade (stone), یشم *yashm.*
Jail, زندان *zindán.*
Jailor, زندانبان *zindánbán.*
Jam, مربا *murabbá.*
Jar (large), خم *khum*; خمره
khumrah; (small), سبو *sabú*;
کوزه *kúzah.*
Jargon, کج زبان *kej zabán.*
Jasmine, یاسمین *yásmín.*
Jasper, یشب *yashb*; (another
kind), یاش *yásh.*
Jaundice, مرض زهره *marzi zah-
rah.*
Javelin, نیزک *nízak.*
Jaw (bone), چانه *chánah* (z.).
Upper —, فك اعلى *fakk i a'lá.*
Lower —, فك اسفل *fakk i
asfal.*
Jealous, غيور *ghaiyúr*; حسود
hasúd.
Jealousy, رشك *rashk*; حسد
hasd.
Jeering, طعنه زنان *ta'nah-zanán*
(k.); ریش خند *rish khand* (k.).
Jehovah, هو *hú*; ياهواه *Yáhváh.*
Jerboa, يربوع *yarbú.*
Jerk, تكان *takán* (d. kh.).

Jerusalem, بیت المقدس *Bait
al Mukaddas.*
Jest, لاغ *lágħ*; بزله *bazlah*;
وشيه *vashyah*; لطيفه *latífah.*
— ing, هزل *hazl* (k.).
Jester, مسخره *maskharah.*
Jesus, حضرت عيسى *Hazrat-i-
'Isá.*
Jet (stone), شوه *shavah*; (of
water), فواره *favvâreh.*
Jew, Jewish, يهودى *yahúdí*;
عبرانى *'ibrání.*
Jewel, جوهر *johar*; زيور *zívar*;
(worn in the turban), سرپيس *sar-pích.*
Jeweller, جوهرى *jauharí.*
Jockey, چابكسوار *chábuk
sovvár.*
Jocose, شوخى *shúkhí.*
Join, بيوند *paivastan*; پيوند
کردن *paivand k.*
Joined, منضم *munzamm* (k.);
واصل *vásil* (sh.); مقرون *mak-
rún.*
Joining in a drinking bout,
منادمت *munádamat.*
Joint, بند *band*; شلو *shalv*;
مفصل *mufsal.* — ly, شراكاتاً
sharákatan.
Jointure (woman's), مهر *mahr.*

Joists, همون *hamún*; شه تير *shahtír*.
 Jokes, هزليات *hazalíyát*.
 Joking, مزاح *mazáh* (k.); مزاحات *mazáhat* (n.).
 Jollity, شوخی *shúkhí*.
 Jolt, تكان *takán* (kh. d.).
 Jonas, يونس *Yúnas*.
 Joseph, يوسف *Yúsuf*.
 Jot, ذره *zarreh*; نکته *nukteh*.
 Journal, روز نامه *rúz náneh*.
 Journey, سفر *safar*. A day's —, منزل *manzil*.
 Jovial, خوشگذران *khúsh guzarán*. — ity, بشاشت *basháshat*.
 Joy, سرور *surúr*. فرح *farah*; نشاط *nashát*; مسرة *masarrat*. — ful, فرحناك *farah-nák*; خرم *khurram*.
 Judaism, يهوديه *yahúdiyeh*.
 Judge, n., قاضى *kázi*; pl., قضاة *kuzát*; حاكم *hákim*; v., ديوان کردن *diván k.*
 Judgment, فتوى *fetvá*. — hall, محكمه *mahkamah*. The last —, محشر *mahshar*; روز قيامت *ruz-i-kiyámat*.
 Judicature, شريعت *sharí'at*.

Judicious, با درايت *bá diráyet*; عقى *'aklíy*.
 Jug, كوزه *kúzah*.
 Juggler, حقه باز *hukkah-báz*; بازیگر شعبده باز *shu'bdah-báz*; بازیگر *bázigar*.
 Juggling, art of, شعبده بازی *shu'bdah-bázi* (k.).
 Jugular vein, ورید *varíd*.
 Juice, شیره *shírah*; عرق *'arak*. Expressed —, عصاره *'usárah*, (of dates, &c.), دوشاب *dúsháb*.
 Juicy, آبدار *ábdár*.
 Jujube fruit, عناب *'unnáb*. — tree, كنار *kunár*.
 Jump, n., خیز *khíz* (k.); جست *jast* (k.); v., جستن *jastan*.
 Junction, اتصال *ittisál*.
 Jungle, جنگل *jangal*.
 Junior, اصغر *asghar*.
 Juniper, اردج *ardaj*.
 Jupiter, مشتری *Mushtarí*.
 Jurisdiction, قلمرو *kalam-rav*.
 Jurisprudence, فقه *fikh*.
 Jurisprudist, فقيه *fakíh*; pl., فقهاء *fukahá*.
 Just, عادل *'ádil*; منصف *munsif*; ابرار *abrár*. Most —, عدل *'adal*.

Justice, عدالت *'adálat* ; عدل *'adl* ; داد *dád*.
 Justification, ابرار *ibrár* (n.) ;
 تزكيت *tazkiyat* (k.).
 Justly, انصافاً *insáfan*.
 Juvenile, جوان *javán*.
 Juvenility, جوانی *javání*.

K

Kaliyan (Persian water pipe),
 قلیان *kaliyán*.
 Keen, تیز *tíz*.
 Keep, نگاهداشتن *dáshtan* ; نگاهداشتن
nigáh-dsh.
 Keeper, نگهبان *nigah-bán*.
 — of the records, سر دفتر
sar-dafter. — of the seal,
 مهر دار *muhr-dár*. — of a
 vineyard, رز بان *raz-bán*.
 Keepsake, یاد کار *yád-gár*.
 Kennel, سلخانه *sagkháneh*.
 Kernel, مغز *maghz*.
 Kestrel, یوه *yúh*.
 Kettle, کتری *ketrí* ; قدر *kidr* ;
 دیکچه *díg* ; (small), دیکچه
dígcheh. — drum, کوس
kús ; نقاره *nakkárah*. — —
 player, نقارچی *nakkárachí*.

Key, کلید *kilíd* ; اکلید *iklíd*.
 Khosroes, کسری *kasrá*.
 Kick, لکد *lakd* (z.).
 Kid, بزغاله *buz-ghálah* ; هیرک
hírak ; بره *barah*. White
 kid or cotton shoes, کیوه
gívah.
 Kidney, کرده *gurdah* ; کلیه
kulyah.
 Kill, کشتن *kushtan*.
 Killed, قتیل *katíl*.
 Killing (in comp.), کشان *kushán*.
 Kiln, کوره *kúrah*.
 Kind (genus), جنس *jins* ; گونه
gúnah ; نوع *nau* ; pl., انواع
anvá ; قسم *kism* ; (friendly),
 مهربان *mihribán* ; شفیق *sha-*
fík ; لطیف *latíf*.
 Kindle, بر فروختن *bar fa-*
rúkhtan ; سوزانیدن *súzání-*
dan.
 Kindling, سوزنده *súzendah*.
 Kindness, مهربانی *mihribání* ;
 نوازش *navá-*
zish ; احسان *ihsán*.
 Kindred, آقرباء *akribá* ; خویش
khísh ; پیوند *paivand*.
 King, شاه *sháh* ; پادشاه *pád-*
sháh ; سلطان *sultán* ; ملك
malik. O — ! شها *shahá*.

- of kings, شاهنشاه *shahan-sháh*. — of the bees, يعشوب *ya'skúb*.
- Kingdom, ممالك *mamlakat*; ولایت *viláyet*. — of heaven, ملکوت *malkút*.
- Kingfisher, چاق *chillik*.
- Kinsman, ذوالقربی *zu'l kurbá*; خویشاوند *khíshávand*; pl., اقارب *akárib*.
- Kiss, *n.*, بوس *bús* (*d.*); بوسه *búsah* (*d.*); *v.*, بوسیدن *búsí-dan*. — ing and hugging, بوس و کنار *bús o kenár*. — ing and licking (as a cat her kittens), ماچ و موج *mách u múch*.
- Kitchen, آشپزخانه *ásh-paz khánah*; مطبخ *matbakh*. — garden, پالیز *páliz*.
- Kite (bird), غلیواج *ghaliwáj*; or زغن غلیواز *ghaliwáz*; زغن *zaghan*; موش خور *músh-khúr*; (paper), کاغذک *ká-ghazak*.
- Knapsack, جامه دان *jámah-dán*; بقیچه *bukchah*.
- Knave, چاره کر *chárah-gar*.
- Knead, سرشتن *sirishtan*; خمیر

- کردن *khamír k.*; *pa. p.*, معجون *ma'jun*.
- Knee, زانو *zánú* (*z.*). — to —, همزانو *ham-zánú*.
- Knife, کارد *kárd*. Butcher's —, ساطور *sátúr*. Pen —, فلما تراش *kalamtarásh*. Pocket or clasp —, چاقو *chákú*. Shoemaker's —, نشکرده *nishgirdah*.
- Knit, بافتن *báftan*.
- Knob, قبه *kubbah*.
- Knock, *n.*, ضرب *zarb*; (at the door), دستک *dastak*; *v.*, کوبیدن *kúbídan*. — down, فرو کوفتن *farú-kúftan*.
- Knot, گره *girah* (*z.*); عقد *'akd*; عقده *'ukdah*.
- Knotted, معقود *ma'kud*.
- Know, شناختن *shinákhtan*; فهمیدن *dánistan*; دانستن *fahmídan*.
- Knowing, داننده *dánendah*; عرفان *'irfán*. — for certain, متیقن *mutayakkín*.
- Knowledge, معرفت *ma'rifat*; دانستگی *dánistagi*; علم *'ilm*; اگاهی *juz-rasí*; جزرسی *agáhi*. — of God, تعرف *ta'arruf*.

Known, معلوم *ma'lúm* (h.); معروف *ma'rúf*.
 Knuckle, بند انگشت *band i angusht*.
 Koran, قرآن *kur'án*; فرقان *furkán*.
 Krán (one franc), قران *krán*.

L

Label, سر نامه *sar námeh*.
 Laborious, محنتی *mihnati'*; کار کن *kár kun*.
 Labour, کار *kár* (k.); عمل *'amal* (k.); محنت *mihnati*; مزدوری *mazdúri*.
 Labourer, عامل *'ámil*; pl., عمله *'amaleh*; (hired), مزدور *mazdúr*. Agricultural —, برزگر, *barz-gar*.
 Labouring hard, تجاهد *tajáhud*.
 Lac (gum), لك *lak*.
 Lace, توره *túrah*; (cord), قیطان *kaitán*; زنجیره *zanjírak*.
 Ladder, نردبان *nardubán*; سلم *sullam*; زینہ *zínah*.
 Ladies' man, عشق باز *'ishk-báz*.
 Ladle, کفچه *kafcheh*; چلاک *chilk*.
 Lady, خانم *khánum*; خاتون

khátún; بیگم *baigam*; كد *kad-bánú*.
 Lag behind, باز ماندن *báz ماندان*.
 Lake, دریاچه *daryácheh*.
 Lamb, بره *barah*. Fattened —, شیر مست *shír-mast*.
 Lame, لنگ *lang* (k.).
 Lament, زاریدن *zárídan*; نویدن *navídan*; نالیدن *nálídan*; *pa. p.*, مندوب *mandúb*; *pr. p.*, نالان *nálán*.
 Lamentation, زاری *zárí* (k.); شیون *shívan* (k.); نوحه *nau-hah* (k.); ندبیت *nudbat*; فغان *fighán*; ناله *nálak* (k.); فریاد *faryád* (k.). Great —, زار زار *zár-zár*.
 Lamp, چراغ *chirágh*; سراج *siráj*; مصباح *misbáh*; (Chinese), فانوس *fánús*.
 Lampblack, دوده, چراغ *dúdah*; *chirágh*; خوال *khuvál*.
 Lampoon, جرشتفت *jarshaft*; هجو *hajv*.
 Lance, جرید *jaríd*; نیره *naizeh*.
 Lancet, نیشتر *níshtar*; نیشتر *nishtar*.
 Land, زمین *zamín*. Cultivated —, کشت زار *kisht-zár*.

— and money, ملك و مال *mulk u mál*. — not needing artificial irrigation, دیمی *dímí*.
 Landed property, تعلقه *ta'allu-kah*
 Landholder, زمین دار *zamín-dár*.
 Landscape, چشم انداز *cheshm andáz*.
 Land-tax, مال دیوان *mál i díván*.
 Lane, کوچه *kúchah*; کوی *kúy*.
 Language, لغة *lughat*; زبان *zabán*. Belonging to —, لغوی *laghaví*.
 Languid, مانده *mándah*.
 Languor, فتر *fatar*; سستی *sustí*; فتور *futúr*.
 Lantern, فانوس *fánús*; (of a building), مشکوت *mishkút*; منار *minár*.
 Lap, *n.*, کنار *kinár*; *v.*, لیسیدن *lísídan*.
 Lapidary, حجار *hajjár*.
 Lapis lazuli, لاجورد *lájvard*.
 Lapse of time, مرور دهور *murúr i duhúr*.
 Lapwing, هدهد *hudhud*.
 Lard, چربی خوک *charbí-yi-khúk*.

Large, بزرگ *buzurg*; کلان *kalán*; متسع *muttasí*
 Largesse, انعام *in'ám*.
 Lark, عزلاغ *ghazlágh*; چکاوک *chakávak*.
 Lascivious, شهونی *shahvatí*; بد نفس *bad-nafas*. — ness, مستی *masti*.
 Lash, قمچی *kamchí*.
 Lasso, کمند *kamand*.
 Last, *a.*, آخر *ákhar* پسین *pasín*; *v.*, ماندن *mandan*.
 Lasting, دیر پا *dír-pá*; دایم *dáim* (b); بقا *baká* (dsh.); دوام *davám* (k.).
 Lastly, عاقبة الامر *'ákibat ul amr*.
 Latch, چفت *chift*.
 Late, دیر *dir* (ámadan); (deceased), مرحوم *marhum*.
 Lateness, دیری *dírí*.
 Lath, چوب *chúb*.
 Lathe, خراد *kharád*.
 Lather, کف *kaf* (k.).
 Latitude, عرض *'arz*.
 Latter, وا پسین *vá-pasín*; آخر *ákhir*.
 Lattice window, بالکانه *báلكá-nah*; پنجره *panjareh*.
 Latticed, مشك *mushabbak*.

Laudable, راضیه *raziyeh*; مستحسن *mustahsin*; حمید *hamíd*.
— actions, حمائد *hamáid*.

Laugh, *v.*, خندیدن *khandídan*;
pr. p., خندان *khandán*.

Laughter, خندگی *khandagí*;
خنده *khandah* (*k.*). Loud —,
قهقهه *kahkahah* (*k.*).

Laundress, رخت شو *rakht shú*.

Laundry, رختشو خانه *rakhtshú kháneh*.

Laurel, سرخس *sar khas*.

Lavishing, اسراف *isráf k.*).

Lavishly, مسروفاً *masrúfan*.

Law (of the Koran), شریعت *sharí'at*; شرع *shar'*. Com-
mon —, عرف *'urf*. — of re-
taliation for homicide, قصاص *kisas*.

Lawful, حلال *halál*; مباح *mu-
báh*; جواز *jawáz*. Making
—, تحلیل *tahlíl* (*k.*). —
ness, حلیت *hillíyet*.

Lawless, بیداد *bí-dád*; فاسد *fásid*.

Lawsuit, دعوا *da'vá*.

Lawn, چمن *chaman*.

Laxative, مسهل *mus-hil*.

Laxity, رخوت *rikhwat*.

Lay, *v.*, گذاشتن *guzáshtan*;

نهادن *nihádan*. — eggs,
تخم کردن *tukhm k.*

Laziness, سستی *sustí*.

Lazy, تنبل *tambal*; کور دل *kúr-dil*;
نافه *náfih*; نا رای *ná-rái*;

Lead (metal), سرب *surb*; رصاص *rasás*. Red —, سرنج *sirinj*.
White —, سفیدا *safídá*;
(plummet), بلت *bult*.

Lead, *v.*, بردن *burdan*; دلالت *dalálat k.*

Leader, سر دار *sar-dár*; قاید *káid*;
پیشوا *píshwá*. — of
an army, سر جنگ *sar-jang*.
of the Hajj, میر حج *mír i hajj*. — at prayer, امام *Imám*.

Leading into error, مغالطت *mughálatat*.

Leaf (tree), برگ *barg*; (paper),
ورق *varak*. The fall of the
—, برگ ریزی *barg rízí*.

League, معاقدت *mu'ákadat*;
عهد *'ahd*.

Leak, *n.*, رخنه *rikhnah*; چکه *chikkeh*;
v., تراویدن *tará-
vidan*.

Lean, *a.*, لاغر *lághar*; نزار *nizár*;
نحیف *nahíf*. — ness,

- تایه زدن *lāghirí*; *v.*, *takyeḥ z.*
- Leap, *n.*, خیز *khíz* (*k.*); *v.*,
 بر جستن *jastan*; جستن *bar jastan*;
 یوزیدن *yúzidan*; *pr. p.*, جهان *jihán*. — year,
 سال کبیسه *sál-i kabisah*.
- Learn, یاد گرفتن *yád-gr.*;
 درس آموختن *ámúkhtan*; درس گرفتن *dars gr.*
- Learned, دانا *dáná*; عالم *‘álim*.
 Profoundly —, متبحر *muta-
bahhir*. — man, ملا *mullá*.
 — men, علماء *‘ulamá*; فواضل *fawázil*.
- Learner, نوآموز *nau-ámúz*.
- Learning, آموزش *ámúزش*; علم *‘ilm*;
 حکمت *hikmat*.
- Lease, اجاره *ijaráh* (*k. gr.*);
 کرایه *keráyeh* (*k.*).
- Least, ادنی *adná*. At —, اقل *akall i kalíl*.
- Leather, چرم *charm*; جلد *jild*.
 Raw white —, یشمه *yashmah*.
 Soft —, انبان *ambán*. — of
 horse's or ass's hide, کیمنخت *kímukht*.
- Leathern, چرمینه *charmínah*.
- Leave, *n.*, اجازت *ijázat*; اذن *izn* (*d. gr.*);
 رخصت *rukhsat*

- (*gr.*), دستوری *dastúri*; *v.*,
 (to quit) پرداختن *pardákhtan*;
 ترك کردن *tark k.* To take
 — of, مرخص شدن *murakh-
khas sh.* — off, ایستادن *vá ístádan*.
- Leaven, *n.*, مایه *máyeh*; *v.*,
 ور آوردن *var a.*; *pa. p.*, مخمر *mukhammar*.
- Leavings, باقیه *bákiyeh*. — of
 a meal, پس خور *pas-khur*.
- Lebanon, Mount, لبنان *libnán*.
- Lecherous, شهوت *shahvat*.
- Lecture, درس *dars* (*d.*).
- Lecturer, مدرس *mudarris*.
- Led horse, یدک *yadak*.
- Ledger, دفتر *daftar*.
- Leech, زالو *zálú* (*an.*); زلو *zalú*.
- Leek, کندنه *gandaná*; کرات *karrás*.
- Left (side), چپ *chap*; یسار *yasár*.
 — handed, چپدست *chap-dast*.
- Leg, پا *pá*; ساق *sák*; اشقالنك *ishkálang*.
- Legacy, میراث *mírás*; ترکه *tarikah*;
pl., متروکات *matrú-
kát*

Legal, شرعی *shar'íy*; مشروع *mashrú'*.
 Legate, ایلچی *ilchí*.
 Legatee, موصی الیه *muvasá ilaíh*.
 Legation, سفارت *sefárat*.
 Legend, افسانه *afsánah*; حکایت *hikáyat*.
 Legerdemain, حقه بازی *hukkeh bázi*.
 Legible, ما یقرا *ma yukrá*.
 Legislature, حکمرانی *hukm-rání*; حکومت *hukúmat*.
 Legitimacy, حلالزادگی *halál-zádagí*.
 Legitimate, حلال زاده *halál zádeh*.
 Leisure, فراغت *farághat*. —ly, آهسته *áhisteh*.
 Lemon, لیمو *límú*. —ade, آب لیمو *áb límú*.
 Lend (money), قرض دادن *karz d.*
 Length, طول *túl*; درازی *dirázi*.
 At —, آخر الامر *ákhar ul amr*.
 Lengthen, دراز کردن *diráz k.*
 Lenient, ملایم *muláyim*.
 Lenity, ملایمت *muláyimat*.
 Lentil, بلسن *bulsun*; مچك *ma-*

chak; منجو *manjú*; عدس *'adas*.
 Leopard, پلنگ *palang*; نمر *nimr*.
 Leper, مبروص *mabrús*.
 Leprosy, برص *baras*.
 Leprous, ابرص *abras*.
 Less, (fewer) کم *kam (k.)*; کمتر *kamtar*; (smaller), کوچکتر *kih-tar*; کوچکتر *ku-chiktar (k.)*.
 Lesson, درس *dars (d.)*; سبق *sabk*. Giving —s, مدارست *mudárasat (n.)*.
 Lest, مبادا *mabádá*.
 Let (permit), اذن دادن *izn d.*; (on hire), اجاره دادن *ijarah d.* — go, ویل کردن *veil k.* — alone, گذاشتن *guzáshtan*.
 Lethargy, پینکی *pínakí*.
 Letter (of the alphabet), حرف *harf*; pl., حروف *hurúf*. — by —, حرفاً عن حرف *harfan 'an harf*. — with diacritical point, معجمه *mu'jamah*; (epistle), کاغذ *kághaz*; مکتوب *maktúb*. Short — (between equals, or from superior to inferior—a note), رقعہ *ruk'ah*. — from a prince,

رقم *raḡm*; فرمان *farmán*; (a royal order), شقه *shikḡah*. — from a servant, عرض *‘arz*; عريضه *‘arízeh*. — of recommendation سفارش نامه *sefárish náneh*. — of apology, اعذار نامه *i‘tizár náneh*, etc., etc.

Lettuce, کاهو *káhu*; خس *khus*.

Levee, مجلس عام *majlis i ‘ám*.

Level, مسطح *musattah* (s.); هموار *hamvár* (s.); *pa. p.*, موطاء *muvattá*.

Lever, دیلم *dílum*.

Levite, Levitical, لای *lávíy*.

Levity, طیش *sabukí*; سبکی *taish*; (of speech), خطل *khatal*; (of conduct), خفت *khiffat*.

Levy (of taxes), خراج *báj*; باج *khiráj*.

Lewd, شهوتی *shahvatí*. —ness, شهوت *shahvat*.

Lexicography, علم لغت *‘ilm-i-loghat*.

Lexicon, کتاب لغت *kitáb-i-loghat*.

Liar, دروغ کو *kázib*; کاذب *durúgh-gú*. A great —, کذاب *kazzáb*.

Libel, مذمت *muzammat*; هجو *hajv*.

Liberal, فیاض *sakhúy*; سخی *faiyáz*; جواد *sámih*; سامی *jawwád*. —ity, جود *júd*, سخا *sakhá’*; سخاوت *sa-khávát*; ندی *nadá*; کرامت *karámat*.

Liberated, خلاص *khilás* (k.); رها *rastakár* (k.); رها *rahá* (k.).

Liberating, منقذ *munkiz* (n.).

Liberation, نجات *rahái*; رهای *najat*.

Libertine, رند *rind*; قلاش *kallásh*.

Liberty, آزادی *‘itk*; عتق *ázádagí*. Setting —, اطلاق *itlák* (k.).

Libidinous, هواس *havvás*; نیاك *naiyák*.

Libra, میزان *mízán*.

Library, کتب خانه *kutub-khánah*.

License, اجازه *ijázah* (d.).

Lick, لیسیدن *lisídan*.

Lid, سر پوش *púsh*; سر *sar*.

Lie, n., کذب *kizb*; دروغ *durúgh* (gf.); v., — down دراز شد *diráz sh*.

Lieutenant, نایب اول *náib i avval*.

Life, زیست *zíst*; زندگی *zin-dagí*; زندگانی *zindagání*; (حیات or حیوات) *ján*; دار البقا *haiyát*. Eternal —, *dár ul baká*. The next —, *zindagání i duvam*. The present and future —, *dú-jehán*. Solitary —, *inzivál*. —less, بی جان *bí-ján* — time, عمر *'umr*.

Lift, بالا کردن *bálá k.* — up, برداشتن *bar dsh*.

Ligature, وثاق *bastagí*; بستگی *visák*.

Light (up), بر فروختن *bar fa-rúkhtan*. —, *n.*, روشن *raushan (k.)*; نور *núr*; روشنائی *rúsh-nái*; شعاع *raushaní*; روشنی *shu'á*. —, *a.*, (not heavy), سبک *sabuk*; خفیف *khafíf*; (digestible), هنیء *haní*. — headed, سبک سار *sabuk-sár*. — of conduct, خف *khiff*; خفیف *khafíf*. — souled, سبک روح *sabuk-rúh*.

Lightning, صاعقه *bark*; برق *sá'ikah*.

Like, چو *chu*; چون *chún*; همچو *hamchú*; مشابه *misl*; متشکل *mushábih*; متشکل *mutashak-kil*; بسان *basán*; (in composition), آسا *ásá*; سا *sá*; تای *táy*; *v.*, میل داشتن *meyl dsh*; پسندیدن *pasandídan*.

Likelihood, احتمال *ihtimál*.

Likely, گویا *guyá*; محتمل *moh-tamil*.

Likeness, تشبیه *tashbíh (k.)*; تصویر *tasvír*; شکل *shekl*.

Likewise, ایضاً *aizan*.

Lilac, یاس *yas*,

Lily, سوسن *súsan*. Water —, نیلوفر *nailúfar*.

Limb, عضو *'uzv*; *pl.*, اعضا *á'zá*.

Lime, آهک *áhak*; گچ *gach*; (fruit), لیمو *limú*.

Limit, حد *hadd*; *pl.*, حدود *hudúd*; سنیر *sinúr*; سنور *sinír*; *pa. p.*, محدود *mahdúd*.

Limp, کیدن *langídan*; *pr. p.*, افتان خیزان *uftán khízán*.

Limpid, صاف *sáf*.

Line, *n.*, سطر *satr*; *pl.*, سطور *sutúr*; خط *khatt*; *pl.*, خطوط *khutút*. Circular —, خط *khatt i mustadír*. Curved —, منحنی *kh*.

- munhaní.* — of demarcation, خط فاصل *kh. i fásil.* Ecliptic —, خط محور *kh. i mihwar.* Meridional —, خط نصف نهار *kh. i nisf i nahár.* Parallel —, خط متوازی *kh. i mutawází.* Perpendicular —, خط عمود *kh. i 'amúd.* Right —, خط مستقیم *kh. i mustakím.*
- Lineage, نسل *nasl*; نسب *nasab.*
- Linen, بز *bazz*; کتان *kattán.*
- Linendraper, بزاز *bazzáz.*
- Linguist, زبان دان *zabán-dán.*
- Lining (of a garment), آستر *ástar (k.);* بطانت *bitánat.*
- Link, حلقه *halkeh.*
- Linseed, بزر الکتان *bizr ul kettán*; کتان *kettán.*
- Lintel, آستانه *ástánah.*
- Lion, شیر *shír*; (obsolete or poetic), لیت *lais*; هزبر *hizabr*; غضنفر *ghazanfar*; ارسلان *zaigham*; اسد *arslán*; ببر *asad*; حیدر *babr*; حیدر *haidár.*
- Lip, لب *lab*; شفة *shifat.* cracked or ulcerated —, سلیج *silunj.*

- Liquefaction, گدازش *gudázish.*
- Liquid, مایع *mái*; آب *áb*; *a.,* مذب *muzáb*; ذائب *záib.*
- Liquor (spirituous), شراب *sharáb*; عرق *'arak.*
- Liquorice, ملهقی *malhatí*; سوس *sús.*
- Lisp, لکنت *luknat (k.).*
- List, فهرست *'fihrist*; سیاهه *siyáhah.*
- Listen, گوش دادن *gúsh d. ; pr.* اصغاء *istimā' (k.);* isghá'.
- Listener, مستمع *mustamí.*
- Listless, غافل *gháfil.*
- Literal, لفظی *lafazí.* —ly, لفظاً *lafzan.*
- Literary composition, تصنیف *tasníf (k.).*
- Literature, ادب *adab.*
- Litigation, تنازع *tanázu' (k.);* خصومت *khusúmat (n.).*
- Litter (carried by two mules), تخت روان *takht-raván*; (two on one mule), کجاوه *kajáveh.* Camel or elephant —, هودج *haudaj*; محافه *maháfah.*
- Little (few), قليل *kalíl*; اندک *andak*; (small), كوچك *kú-*

- chak.* A —, قدری *kadrí* ;
 برخی *barkhí*.
 Live, زیستن *zistan*, or زیستن
zístan ; روزگار *rúz-gar*
burdan ; (dwell), ساکن بودن
sákin b. ; منزل داشتن *manzil*
dsh.
 Livelihood, آبخورد *ábkhurd* ;
 آب و دانه معیشت *ma'íshat* ;
áb u dánah.
 Liver, جگر *jigar* ; کبد *kibd*.
 Living, زنده *zindah*. A —
 creature, جاندار *ján-dár*.
 Lizard, سوسمار *buzmajah* ;
súsmár ; چالپاسا *chalpásá* ;
 نرک *nizk* ; سقنقور *sakunkúr*.
 Load, بار *bár (k.)* ; حمل *haml*
(k.) ; (carried on the head),
 سر بار *sar-bár*. Ass —,
 خروار *karvár* ; *v.*, (a gun),
 پر کردن *pur k.*.
 Loadstone, آهنربا *áhan-rubá*.
 Loaf, قرص نان *kurs-i-nán*.
 Loan (money), قرض *karz*
(d. gr.) ; (article), عاریت *'ári-*
yet (k.) ; استعاره *isti'arah (k.)*.
 Loathing, نفرت *nifrat (k.)* ;
 کراهیت *keráhiyat (n.)*.
 Lobby, دالان *dálán* ; کش کن
kafsh kun.

- Lobster, خرچنگ *khar chang*.
 Lock (of door), قفل *kufi (k.)* ;
 (of hair), حلقه *halkeh* ; زلف
zulf ; (of gun), چقماق *chak-*
mák.
 Lockjaw, لقوه *lakvah*.
 Locksmith, ساز قفل *kufi sáz*.
 Locum-tenens, جا نشین *já-*
nishín.
 Locust, ملخ *malakh*.
 Lodging, منزل *manzil*.
 Logic, منطق *mantik*.
 Logwood, بقم *bakm*.
 Loins, کمر *kamar*.
 Loiter, عقب رفتن *'akab r.*
 Lonely, تنها *tanhá*.
 Long, دراز *diráz* ; طویل *tavíl* ;
 دیر باز *madíd*. — ago, باز
dír-báz. How — ? تاکی
tá key.
 Longing, اشتیاق *ishtiyák* ;
 میل *kháhish (n.)* ;
meyl (k.). — of a pregnant
 woman, وحم *wahm*.
 Longitude, طول *túl*.
 Long-suffering, دیر رنج *dír-*
ranj.
 Look, نگاه *nigah*, or نگاه
nigáh (k.) ; نظر *nazar (k.)* ;

nigar (k.); *pr. p.*, نگران *nigran*.
 Loom, منسج *minsaj*; کارگاه *kár gáh*.
 Loose, نا بسته *ná basteh*; باز *báz*; (flaccid), هست *hiz*; *sust.* To let —, سر دادن *sar dádan*; سر کردن *sar-k*.
 Looseness, رخاوت *rakhávat*.
 Loquacious, پرگو *pur gú*.
 Lord, خداوند *khudávand*; خان *khán*; *pl.* خوانین *khavánín*; مولی *beg*, or بیگ *beig*; امیر *amír*, *pl.* (noblemen), امرا *umará*; ارباب *arbáb*; مولانا *mauláná*. The —, رب *rabb*. O our —! ربنا *rebbaná*.
 Lordship, خداوندی *khudá-vandí*.
 Lose, کم کردن *gum k.*; (at play), باختن *bákhtan*.
 Loss, زیان *ziyán* (*burdan*); خسارت *khasárat* (*ksh.*). To be at a —, تنگ شدن *káfiyeh i tang shudan*.
 Lost, کم *gum* (*k. sh.*); همراه *gum-ráh*; ضائع *zá'i* (*k.*); مفقود *maf'kúd*.
 Lots, قرعه *kar'ah* (*an.*).

Lotus, نیلپر *nilupar*.
 Loud, بلند *buland*. — sounding, بلند بانك *buland báng*. — toned, بلند آواز *buland-áváz*.
 Louse, قمل *kamal*; شپش *shipish*.
 Love, عشق *'ishk* (*dsh.*); محبت *mahabbat* (*dsh*); صبابت *sabábat*; (for a mistress, &c.), عشق حقیقی *'ishk i hakíkíy*. Falling in —, تعشق *ta'ashshuk* (*k.*).
 Love-sick, شوریده *shúrídeh*.
 Lover, عاشق *'ashik*; *pl.* عشاق *'ushshák*; دل داده *dildá-dah*; دلدار *dil-dár*; محب *muhibb*.
 Low, پست *past*; فرو *farú* (*k.*); ادنی *adná*. — person, نذل *nazl*.
 Lowest, اسفل *asfal*.
 Lowing (of cattle), خوار *khuvár*; بانك *báng* (*z.*).
 Lowliness, خشوع *khushú'*.
 Lowly, مسکین *miskín*.
 Lowspirited, دل تنك *diltang*.
 Loyal, مطیع *mutí'*.
 Lucerne, یونجه *yúnjeh*.
 Lucid, صاف *sáf*.

Lucifer-match, کبریت *kebrít*.
 Luck (good), نیک بختی *ník bakhtí*; (bad), بد بختی *bad bakhtí*.
 Lucrative, نافع *mufíd*; مفید *náfi*.
 Ludicrous, مضحك *muz-hik*.
 Luggage, اسباب *asbáb*; بنده *bonah*.
 Lukewarm, نیم گرم *ním-garm*; ملول *malúl*.
 Lumbar, صلبی *sulbíy*.
 Luminous, درخشنده *dirakh-shandeh*.
 Lump, کنده *kundah*.
 Lunacy, دیوانگی *divánagí*.
 Lunar, قمری *kamaríy*.
 Lunatic, دیوانه *divánah*.
 Lungs, شش *sull*; سل *shush*.
 Lurk, کمین کردن *kamín k*.
 Luscious, لذیذ *lazíz*.
 Lust, هوا و هوس *shabak*; هواى نفسانى *havá u havvas*; شهوت *havá i nafsání*; شهوات *shahvat*.
 Lustful, شهوت پرست *shahvat parast*.
 Lustre, روشنائى *raushnáí*.
 Lute, یشکرده *barbat*; یاشکارداه *yashkardah*; چنگ *chang*.

A small Turkish lute with three strings, یونغار *yún-ghár*.
 Luxuriance, کثرت *kesrat*.
 Luxuriant, فراوان *faráván*.
 Luxurious, عیاش *'ayyásh*.
 Luxury, عیاشی *ishrat*; عیاشی *'ayyáshí*.
 Lying, دروغ گو *durúgh gú*.
 Lying-in (woman), زاحمه *zá-cheh*.
 Lying in ambush, کامن *kámin*.
 Lynx, سیاه گوش *siyáh-gúsh*.

M.

Mace (spice), برباز *bazbáz*; برباز *basbásah*; (club), گرز *gurz*; چماق *chumák*.
 Mace-bearer, چوبدار *chúb-dár*.
 Macerate, آغاریدن *agháridan*.
 Machination, مکر *makr*.
 Machine, منجنیق *manjaník*, آلات *álát*.
 Mad, شیدا *shaidá*; مجنون *maj-nún* (s.); دیوانه *diváneh* (s.); شیفته *sheiftah*.
 Madam, خانم *khánum*.
 Made (artificial), ساخته *sákhtah*; مصنوع *masnú*.

Madness, شیدای *khabt* ; خبط *shaidái* ; شورید کی *shúridagí*.
 Magazine, مخزن *makhzan* ; خزانه *khezánah* ; in comp., باروت خانه, as, powder —, *bárút kháneh*.
 Magian, مجوسی *majús* ; مجوس *majúsí* ; گبر *gabr*. — (religion), مجوسیه *majúsíyet*.
 Magic, سحر *sihr* ; نفاثت *na-fásat* ; جادو *jádú* ; (natural), سیمیا *símiyá*.
 Magician, جادو گر *jádú-gar* ; سحر *sahhár*.
 Magistrate, حاکم *hákim* ; (one who gives a فتوی *fatvá*), مفتی *muftí*.
 Magnanimous, بزرگ همت *buzurg-himmat*.
 Magnet, آهن ربا *áhan-rubá* ; مقناطیس آهنکش *áhan-kesh* ; *maknátis*.
 Magnificence, بزرگواری *buzurg-wári* ; زرنک *ijlál* ; اجلال *zarank*.
 Magnificent, معظم *mu'azzam*.
 Magnified, مفتخیم *mufakhhkam* (s.) ; مشرف *musharraaf* (s.).
 Magnitude, بزرگی *buzurgí*.

Magpie, کلاغ جیکو *kilágh i jíkú*.
 Maidservant, کنیز *kaníz*.
 Mail (coat of —), جرشن *jaushan*.
 Maimed چولاق *chúlák* (k.) ; افلیج *iflíj*.
 Maintenance, معیشت *ma'ishat*.
 Maize, ذرت *zurrat*.
 Majesty, حضرة *hazrat*, pl. *hazarát* ; جلال *jalál* ; حضرات *jalálat*. Your — ! قبله *'álá hazrat* ; عالی حضرت *kiblah i 'alam*.
 Major, یاور *yáver*.
 Make, ساختن *sákhtan* ; کردن *kerdan* ; سازیدن *sází lan*.
 Maker, سازنده *sázendah*.
 Malady, علت مرض *maraz* ; علت *'illat*.
 Male, نر *nar* (as شیر نر *shír i nar*, — lion) ; ذکر *zakar* ; زکورت *zúkúrat*. — and female, نرماده *nar-mádah*.
 Malediction, لعنت *la'anat*.
 Malefactor, مجرم *mujrim*.
 Malevolence, بد خواهی *bad khúhí*.
 Malice, کینه *kínah* ; شر *sharr*

Malicious, بد اندیش *bad-andîsh* ; شتر کینه *shuturgínah*.

Malignancy, خیر کی *khíragí*.

Malignant, خیره *khírah*.

Malleable, نرم *narm*.

Mallet, میخ کوب *míkh-kúb* ;
(for clods), کلوخ کوب *kulúkh-kúb*.

Man, مرد *mard*, pl. مردان *mardán* ; نفر *ádam* ; نفر *nafar* ; مردمان *mardumán* ;
in pl. (people), مردم *mardum*.
Village head —, ده خدا *dih-khudá*. Wealthy —, دنیا دار *dunyá-dár*. Worthless —,
دنی *daníy*.

Manacles, دست بند *dast band*.

Management, تدبیر *tadbír* ;
نظارت *nazárat*.

Manager, پیش کار *písh-kár* ;
کار پرداز *kár-pardáz*.

Mandate, فرمان *farmán*.

Mandragora, یبروج *yabrúj*, or
یبروح *yabrúh*.

Mane (horse's), یال *yál*.

Manful, دلیر *dalír*.

Mange, کر *gar*.

Manger, آخر *ákhor* ; معلف *ma'laf*.

Mango, انبه *ambah*.

Manhood مردی *mardí* ; بلوغت *bulúghat*.

Manifest, *a.*, مبین *mubín* ; ظاهر *záhir* ; باهر *báhir* ; *pa. p.*,
منصوص *mansús* ; *pr. p.*,
اظهار *musarrih* ; *izhár* (*k.*).

Manifestation, ابراز *ibráz*.

Manikin, مردمک *mardumak*.

Mankind, بشر *bashar* ; انسان *insán* ; انس *ins* ; (men and
devils), انس و جان *ins va jánn* ; ناس *nás*. All —,
کافهء انام *káfah i anám*.

Manly, مردانه *mardánah*.

Manliness, مردی *mardí*.

Manna, شیر خشت *shír-khisht* ;
ترنجبین *taranjubín* ; (sweet-
meat), کز *gaz*.

Manner, طور *taur* or *túr* ; اسلوب *uslúb* ;
چگونگی *chigúnagí* ;
طریقه *taríkah* ; نمط *nimt*.
In such a —, بنوعی *ba-nau'í* ;
بر وجهی *bar vajhí*. Every
—, هر صورت *har-súrat*. In
this —, همچنین *ham-chunín*,
or همچنین *ham-chín*. In that
—, همچنان *ham-chunán*. In
no —, هیچگونه *hích-gúnah*.

In the same —, همیجان *hamíján*.
 Manners, آداب *ádáb*.
 Mansion, سرای *saráy*; دار *dar*.
 Thus: the — of peace, (Bagdad,) دار السلام *dár us salám*; the — of perdition, (hell), دار البوار *dár ul bavár*; the — of safety (the towns of Kum or Kirman, etc.), دار الامان *dár ul amán*.
 Mantle, ردا *ridá*.
 Manual, دستی *dustí*; (book), رساله *risáleh*.
 Manufactory, کارخانه *kár kháneh*.
 Manumission, اعتاق *iták* (k.).
 Manure, زبل *zibl*.
 Manuscript, دستخط *dast khatt*; نسخه *nuskheh*.
 Many, بسیار *bisyár*; خیلی *khailí*; بسی *kasír*; بسی *basí*; متعدد *muta-addid*. How —? چند *chánd*; چه قدر *ch eh kadr*?
 Map, نقشه *nakshah*.
 Maple-wood, سارمه *sármah*.
 Marble, مرمر *marmar*; رخام *rukham*.

March (of an army), ک-وچ *kúch* (k.); رحلت *rihlat* (k.); رحیل *rahíl*; پسیچ *pasích*.
 Marches, سرحد *sar hadd*.
 Mare, مادیان *mádiyán*; (one having a yearling colt), مفلی *mufli*.
 Margin, حاشیه *háshiyeh*; کران *karán*; کرانه *karánah*.
 Marginal lines, جدول *jadval*.
 Marine, بحری *bahrí*; دریای *daryái*.
 Mariner, ملاح *malláh*.
 Marjoram, سعتار *sa'tar*.
 Mark, نشان *nishán* (k. d.), or داغ *nishánah*; (stain), داغ *dágh*; عیار *'iyár*; وسم *vasm*; اثر *asar*; in pl., مآثر *ma'ásir*; آثار *ásár*.
 Marked, مرسوم *marsúm*; موسوم *mausúm*; معلم *mu'lam*.
 Market, بازار *bázár* (k.); سوق *suk*; ینپلو *yampalú*. Belonging to a —, بازاری *bázárí*.
 Marriage, عروسی *'arúsi* (k.); نکاح *kat-khudái*; ازدواج *izdiváj* (n.); مناکحه *munákahat*. — feast, عرس *'urs*; ولیمه *válímuh*. — portion, مهر *muhr*. —

settlement, کابین *kábín* ;
 صدق *sadák*.
 Married (man), منکوح *man-*
kúh ; زوج *zauj* ; (woman),
 زوجه *mankúhah* ; زوجه
zaujah.
 Marrow, لب *lubb* ; مغز *maghz*.
 Spinal —, نخاع *nukhá* ; حرام
 مغز *harám-maghz*.
 Marrowless, بی مغز *bí-maghz*.
 Marry, زن کردن *zan k.* ; زن
 خواستن *zan gr.* ; گرفتن
zan kh. ; *pr. p.* تاهل *ta'ahhul*
(s.) ; (betrothing), خطب
khatb (n.).
 Mars (planet), مریخ *Mirríkh* ;
 بهرام *Bahrám*.
 Marsh, مشیلہ *murd áb* ; مرد آب
mashílah.
 Marshmallows, خطمی *khatmíy*.
 Marshal, امیر نظام *amir i nizám*.
 Marten, سوسر *súsar*.
 Martin, پرستک *parastuk*.
 Martingale, زیر بند *zír-band* ;
 تعلیمی *ta'límí*.
 Martyr, شهید *shahíd*, *pl.*,
 شهداء *shuhadá*.
 Martyrdom, شهادت *shahádat*
(y.). Place of —, مشهد
mashhad.

Marvel, عجب *'ajab*.
 Marvellous, عجیب *'ajíb*.
 Masculine, مذکر *muzakkar* ;
 تذکیر *tazkír*.
 Mason, بنا *banná* ; معمار
mi'már.
 Masonry, معماری *mi'mári*.
 Mass, جملاکی *jumlagí* ;
 جماعت *jamá'at*.
 Massacre, *n.*, قتل *katl (k.)* ;
 مقاتله *mukáteleh (k.)* ; *v.*,
 کشتن *kushtan*.
 Massive, ضخیم *zakhím*. —ness,
 ضخامت *zakhámat*.
 Mast (of a ship), تیرکشتی *tír i*
kishtí.
 Master, اقا *sáhib* ; اقا *áká* ;
 مولی *maulá* ; تاش *tásh* ; (of
 a family), کتخدا *kat-khudá*.
 Generous —, خداوند نعمت
khudávand i nī'mat.
 Masticate, جایدن *jáídan* ;
 خایدن *kháídan*.
 Mat, حصیر *hasír* ; بویا *búryá*.
 Match (lucifer), کبریت *kebrít* ;
 پتیل (for a lamp, a linstock),
patíl ; (equal), برابر *barábar*
(sh.).
 Matchlock, شمشال *shamkhá?*
 —man, تفنگچی *tufangchí*.

Material, (essential), مادی *máddiy* ; هیولانی *haiyulání* ; (stuff, etc.), قماش *kumásh*.

Materiality, جسمانیت *jismání-yet*.

Materials, اسباب *asbáb*.

Maternal, مادری *mádarí*. — aunt, خاله *khálah*. — uncle, خالو *khálú*.

Mathematician, مهندس *mu-handis*.

Mathematics, ریاضی *riyází*.

Matrimony, نکاح *nikáh*.

Matrix, یوگان *yúgán* ; رحم *rihm*.

Matron, مخدره *mukhaddarah*.

Matter, what is the —, چه چیز, *ch eh chíz ast*. No —, *cheh chíz ast*. No —, عیب نیست *'aib níst* ; (pus), کای *kaih* ; (adhering to the corners of the eyes), کیغ *kígh*. —, (the first principle of everything), هیولا *haiyúlá* (*ἡ ὕλη*).

Mattock, کلند *kuland*.

Mattress, دوشک *dúshek* ; بستر *bistar*.

Mature, بالغ *báligh* ; منش *manish*.

Maturity, رسیدگی *rasídagí*.

Matutinal, سحری *saharí*.

Maxim, پند *pand*.

May be that, شاید که *sháyad-keh*. — it not be, مباش *ma - bášh*. — it do you good, (said when anyone eats, etc.), عافیت شما باشد, *'áfiyat-i-shumá bášhad*.

Me, to me, مرا *mará* ; (affixed), م *-am*.

Meadow, چمن *chaman* ; مرغزار *murgh-zár* ; راغ *rágh*.

Meal (flour), آرد *árd* ; (repast), خوراک *khúrák* : طعام *taám* ; *khúrákí*.

Mean, *a.*, ذلیل *zalíl* ; کمین *kamín* ; سفله *kamínah* ; *siflah* ; رذیل *razíl* ; ناستوده *ná-sitúdah* ; فرومایه *farú-máyah* ; خسیس *dún* ; *khásís* ; حقیر *hakír*. Most —, احقر *ahkar*. Of — intelligence, خیره رای *khírah-rái*. — persons, خسان *khásán*.

Meaning, معنی *ma'ní*. — less, ما لا یعنی *má lá ya'ní*.

Meanness, صغر *sughr* ; ناکسی *ná-kasí* ; سفل *safl* : حسرت *khissat*.

Means, واسطه *vásitah* ; رسایط

vasáit ; وسیله *vasílah* ; توسل *tavassul*. — of living, معاش *ma'ásh*. By all —, بهر حال *ba har hál*. By no —, به هیچ وجه *be hích vajh*.
 Meanwhile, در این اثنا *dar ín asná*.
 Measles, سرخچه *surkhak* ; سرخچه *surkhichah* ; حصبة *hasbat*.
 Measure, *n.*, وزن *vazn (k.)* ; *pl.*, اوزان *auzán* ; پیمایش *paimáyish (k.)* ; پیمانہ *paimánah* ; کیل *kafíz* ; (of grain), کیل *kail* ; *v.*, پیمودن *paimúdan* ; *pa. p.*, مکیول *makyúl* ; *pr. p.*, مکایل *mukáil*.
 Measurement, مساحت *masáhat*.
 Measurer, پیمای *paimá*. Land —, مساح *masáh*.
 Meat, گوشت *gúsht* ; (roasted), کباب *kebáb*.
 Mechanics, منجنيق *manjaník*.
 Medal, تگمه *tughmeh*.
 Meddle, *v.*, پیش کردن *pas o pish k*.
 Meddler, فضول *fuzúl*.
 Mediation, توسط *tavassut (k.)* ; وساطت *vasátat (n.)*.

میانچی *vasít* ; وسيط *miyánchí*.
 Medical, طبى *tabbíy*. The — art, طب *tibb*.
 Medicine, دوا *davá, pl.*, ادویه *advíyah* ; دارو *dárú*. — snuffed up, نفوخ *nufúkh* ; نشوع *nashú'*.
 Mediocrity, اوسط *ausat*.
 Meditation, فکر *fíkr (k.)* ; تفكر *tafakkur (k.)* ; اندیشه *andísheh (k.)* ; تامل *taammul (k.)*.
 Medlar, ازگل *azgal* ; زعرور *za'rúr*.
 Meek, حلیم *halím* ; ملایم *mulá-yim*. —ness, حلم *hilm*.
 Meeting (with), ملاقات *mulákát (k.)* ; وصال *visál (n.)* ; (interview), چار چشم *chár-chashm (sh.)* ; دو چار *du-chár (sh.)* ; ملتقى *talákí* ; multakí ; جلسه *jalsah (séance)* ; مجلس *majlis*.
 Melancholic, سوداى *saudái*.
 Melancholy, شوریده خاطر *shúrí-dah-khátir* ; سودا *saudá* ; كابت *kábit* ; مالخولیا *málikhú-liya*.
 Mellifluous, شیرین *shírím*.
 Mellow, رسیده *rasídah*.

Melodious, خوش ادا *khush-adá*.

Melody, ترانه *taránah*; نغمة *naghmat*; سن سرود *surúd*; لحن *lahn*.

Melon, خربوزه *kharbúzah*; خربزه *kharbuzah*. Water —, هندوانه *hinduváneh*.

Melt, گداختن *gudákhtan*; *pr. p.*, تسبیک *tasbík* (*n.*).

Melter, سبک *sabbák*.

Member (partner), شریک *sharík*; رفیق *rafík*; (limb), عضو *‘uzv*, *pl.*, أعضاء *a‘zá*.

Membrum virile, کیر *kír*; آلت *álat* *i* مباشرة *mubásharat*; نره *narah*.

Memoir, تذكرة *tazkerah*.

Memorandum, یاد داشت *yád-dásht*.

Memory, یاد *yád* (*dsh.*); حفظ *hifz* (*k.*). Retentive — (the word قوت *kúvvat* being understood), حافظه *háfizah*.

Mend, تعمیر کردن *ta‘mír k.*; (clothes), رفو کردن *rafv k.*

Mendicant, گدا *gedá*; فقیر *fakír*.

Menial, نوکر *naukar*.

Menses, حمض *haiz*.

Menstruous woman, حیضه *háizeh*.

Mensuration, مساحت *musá-hat*.

Mention, ذکر *zikh* (*k.*); *pa. p.* مذکور *mazkúr*; مزبور *mazbúr*. — above, موعی الیه *mú‘má ilaih*.

Mentor, الله *lalah*.

Mercenary, مؤتجر *mu‘tajar*; (hired-labourer), اجیر *ajír*.

Merchandise, سوداگری *saudá-garí*; تجارت *tijárat*.

Merchant, تاجر *tájir*, *pl.*, تجار *tujjár*; سوداگر *saudágar*; بازارگر *bázargar*.

Merciful, رحیم *rahím*; رحمان *rahmán*; بخشایشگر *bakhsháyishgar*. Most —, ارحم *arham*; بیرحم *bírahm*.

Merciless, بیدریغ *bí-dirígh*.

Mercury (metal), سیماب *símáb*; زببق *zíbek*; (planet), عطارد *‘utárid*.

Mercy, رحمت *rahmat*; رحم *rahm*.

Merely, محض *mahz*.

Meridian, هجیر *hajír*; ظهر *zühr*.

Merit, سزاواری *liyákat* ; لیاقت *sezávárí*.
 Meriting, استحقاق *istihkák* (k.).
 Meritorious, سزاوار *sezávár* (b.) ; لایق *láyik* (sh. h.).
 Merry, دلشاد *dilkhúsh* ; دلشاد *dilshád* ; خرم *khurram*.
 Mesh, شبکه *shabakeh*.
 Mesopotamia, الجزيرة *Aljazíreh* ; دیار بکر *Diyár Bekr*.
 Message, پیغام *paighám* ; پیغم *paigham* ; پیام *paiyám* ; پییم *paiyam*.
 Messenger, فرستاده *feristádeh*.
 Foot —, قاصد *kásid*.
 Mounted —, چاپار *chápár*.
 — from heaven, رسول *rasúl* ; پیامبر *paiyámbar*, etc.
 Messiah, مسیح *masíh*.
 Messmate, رفیق *rafík*.
 Metal, فلز *filizz*.
 Metallic, فلزی *filizzíy*.
 Metamorphosis, مسخ *maskh*.
 Metaphor, مجاز *mujáz* ; استعاره *isti'áreh*. — ical مجازی *ma-jázi*.
 Metaphysics, الهیت *iláhiyat*.
 Metempsychosis, تناسخ *taná-sukh*.
 Meteor, شهاب *shiháb*.
 Metheglin, شهد آب *shahd-áb*.

Methinks, گویا *guyá*.
 Method, سلیقه *salíkah*, in pl. اسالیب *asálíb*. Without —, بی سروپا *bí-sar u pá*,
 Metre (measure), مقیاس *mik-yás* ; وزن *vazn* ; (verse), بحر *bahr*.
 Metropolis, پای تخت *páitakht* ; دار الخلافت *dár ul khiláfat*.
 Mew (cat's), مو مو *mau mau* (k.).
 Midday, ظهر *zuhr* ; نیمروز *ním-rúz*.
 Middle, میانه *miyánah* ; میان *miyán* ; وسط *ausat* ; vast.
 Middling, مقارب *mukárib*.
 Mid-night, نیم شب *ním-shab* ; دل شب *dil i shab*.
 Midst, اثناء *asná* ; قلب *kalb*.
 Midsummer, قیظ *kaiz* ; تابستان *tábistán*.
 Midway, نیمه راه *nímah-ráh*.
 Midwife, قابله *kábilah*.
 Mien, صورت *súrat*.
 Might, باء *bá's*. —y, قادر *kádir* ; عظیم *'azím*.
 Migration, نقل *nakl* (k.) ; انتقال *intikál* (k.).

Mild, حلیم *halím*; ملایم *mulá-yim*. —ness, لینة *línat*; حلم *hilm*.

Mildew, پرمك *purmik* (z.).

Military, عسكری *'askarí*.

Milk, n., شیر *shír*; (sour), شیردوغ *dúgh*; شیردوغ *shír-dúgh*. Sour skimmed —, ماست *mást*. — and water, یلدك *yaldak*; v., دوشیدن *dú-shídan*.

Milker, دوشنده *dushendah*.

Milk-pail, دوشنه *dúshanah*.

Milky way, كهكشان *kahkashán*.

Mill, آسیا *ásyá*. Hand —, رحی *rahá*.

Miller, آسیا بان *ásyá-bán*.

Millet, ارزن *arzan*.

Millstone, آسیا سنك *ásyá-sang*.

Mimicing, تقلید *taklíd*. To be — some one, در آوردن *taklíd dar a*.

Mimosa, سنط *sant*.

Minaret, مناره *minárah*.

Minced meat, قیمه *kímah* (k.).

Mind, n., خاطر *khátir*; عقل *akl*; ضمیر *zamír*; دل *dil*. Of two —s, دو دل *dú-dil*. Soothing the —, دل نواز *dil-naváz*. Worldly —ed, دنیا

پرست *dunyá-parast*. Afflicted in —, دل خسته *dil-khastah*. Ease of —, خاطر جمعی *khá-tir-jam'i*; v., ملتفت هستن *multafet h. (sh.)*.

Mindful, خبردار *khavar dár*.

Mine, n., معدن *ma'dan*; کان *kán*; (military), نقب *nakb* (z.); v., کندن *kandan*.

Miner, معدنچی *ma'danchí*.

Mineral, کانی *kání*; معدنی *ma'daní*, pl., معادن *ma'ádin*; جمادات *jamádát*.

Minister (of State), وزیر *vazír*, pl. وزرا *vuzará*; کار فرما *kár-farmá*, ارکان دولت *arkán i daulat*; اولیاء الدولة *auliyá ed daulat*. Prime —, صدراعظم *sadr i ázam*. — resident, وزیر مختار *vazír mukhtár*; ایلچی *ilchí*.

Ministry, وزارت *vizárat*.

Minor, n., صغیر السن *saghír ussinn*; نا بالغ *ná báligh*.

Minstrel, خنیا کر *khunyá-gar*.

Mint (house), دار الضرب *dár uz zarb*; ضراب خانه *zarráb-khánah*; (herb), نعنع *na'na'*; پودینه *pú dinah*; پودنه *pu-dunah*.

Minute, *n.*, دقیقه *dakíkah*

A few —s, دمی چند *damí chand*; *a.*, (small), خرد *khurd*. —ly, بدقه *bedikkat*.

Miracle (performed by a prophet), معجزه *mu'jizah*, *pl.*, معجزات *mu'jizat*; (which happens), کرامت *kerámat*; خارق عادت *khárik i 'adat*; خرق عادت *khirk i 'adat*. A — of beauty, نكار عالم *nigár i 'alam*.

Mirage, سراب *saráb*.

Mire, خلاب *khaláb*.

Mirror, آئینه *á-inah*; آئینه *ábgínah*; مرآت *mirát*; — holder, (a court officer), آئینه دار *á-inah-dár*.

Mirth, شادمانی *shádmání*; انبساط *imbisát*. —ful, شاد *shád*; خوش *khúsh*.

Misadventure, بلا *balá*.

Misanthropy, حوشیه *húshíyet*.

Misapprehension, غلط *ghalat*.

Misbehaviour, بدرفتاری *bad raftári*.

Miscarriage, اسقاط *iskát* (*k.*).

Mischief, شرارة *shararat*.

Mischievous, شریر *sharír*.

Misdeeds, ذمیمه *zamímeh*, *pl.*, ذمائم *zamáim*.

Miser, بخیل *bakhíl*; زکور *zakúr*; جوگی *júki*.

Miserable, نكد *nakid*; منكوب *mankúb*; بیچاره *bícháreh*.

Misery, اضطرار *iztirár*; شقاوت *shakávat*.

Misfortune, نكب *nakb*; مصائب *musíbat*, *pl.*, مصائب *masáib*; بلیه *balíyet*, *pl.*, بلیات *balíyát*; آفت *áfát*, *pl.*, آفات *áfát*; وبال *vabál*; شومی *shúmi*.

Miss, *v.*, خطا کردن *khatá k.*; *pr. p.*, كم *gum* (*sh.*).

Mission (embassy), سفارة *se-fárat*.

Missionary, کشیش *keshísh*.

Missive, مراسله *murásaleh*.

Mist, دود *dúd*; بخار *bukhár*.

Mistake, غلط *ghalat* (*k.*); خطا *khatá* (*k.*).

Mistletoe, کاولی *kávalí*.

Mistress (sweetheart), دل آرام *dil-árám*; شاهد *sháhid*; مه پاره *mah-párah*; (of house), خانم *khánum*.

Mistrustful, بد گمان *bad gumán* (*k.*).

Misty, پرمه *pur mih*.

Misunderstanding, سهو *sahv*

(*k.*); (quarrel), مجادله *mujá-deleh* (*k.*).

Mix, در گذاشتن *dar-guzáshtan*; آمیختن *sirishtan*; سرشتن *ámikhtan*; آشوردن *áshúrdan*. — up, بر آمیختن *bar ámikhtan*; *pa. p.*, ممتاز *mumtazaj*; مزوج *mamzúj*; (blended), مخلوط *makhlút*; *pr. p.*, آمیز *mazaj*; آمیز *ámiz*. — together in society, مخالطة *mukhálatat*.

Mixture, خلط *khalt*; میزك *mízak*; آمیزش *ámizish*.

Moan, ناله *náleh* (*k.*).

Moat, کودال *gaudál*.

Mob, ازدحام *hangámeh*; ازديحام *izdihám*.

Mocker, ساخر *sákhir*.

Mockery, ریشخند *rish khand*.

Mocking, تضحك *tazahhuk* (*n.*).

Mode, روش *ravish*; نمط *namat*; سیاق *siyákat*; اسلوب *uslúb*, *pl.* اسالیب *asalíb*; وضع *vaz'*, *in pl.* (fashions), اطوار *atvár*.

Model, نمونه *namúnah* (*k.*).

Moderate, معتدل *varrá'*; وراع *varrá'*; معتدل *mutadíl*.

Moderation, میانه روی *miyánah-raví*; اعتدال *ítidál*.

Modern, حالی *hálí*; جدید *jadíd*, *pl.* (people), متاخرین *muta'ákhkharín*.

Modest, شرمسار *sharm-sár*; پردہ نشین *pardah-nishín*. —ly, آهیز *áhíz*.

Modesty, شرمساری *sharm*; شرمساری *sharm-sári*; حياء *hayá*; حجاب *hijáb*; آزرم *ázarm*; انفعال *infíál*.

Modification, تعدیل *ta'díl* (*k.*).

Modulation, نوا *navá*.

Mogul, or Mongolian, مغل *mughal*.

Mohammedan, محمدی *muham-madí*; مسلمان *musalmán*. — religion, مسلمانى *mussalmání*; اسلام *islám*.

Moist, نم *nam* (*k.*); نمناك *nam-nák*; نمکین *nam-gín*; نملو *namlú*; سیر آب *sír-áb*; رطب *ratb*; تر *tar* (*k.*).

Moisten, آغاریدن *ágharídan*; آغشتن *khisídan*; آغشتان *ághashtan*.

Moisture, رطوبت *rutúbat*; آب *ab*; نداوت *nadávat*.

Mole (animal), موش کور *músh í kúr*; (on face), خال *khál*.

Molest, آزاردن *ázárdan*.

Molester, سرکوب *sar-kúb*.
 Moment, لحظه *lahzat*; لمحہ *lamhah*. At that —, هماندم *hamán-dam*. One —, یکدم *yak-dam*.
 Momentary, یکساعت *yak-sá'at*.
 Monarch, پادشاه *pádisháh*.
 Monarchy, پادشاهی *pádisháhí*.
 Monastery, خانقاه *khánkáh*; دیر *dair*; صومعه *súmī'ah*.
 Monasticism, رهبانیت *ruhbá-níyet*.
 Monday, دو شنبه *dú-shambah*.
 Money, پول *púl*; (cash), بول *púl-i-nakd*. — paid in advance, سام *silm*; رمون *ramún*; عربون *'arbún*. — and goods, نقد و جنس *nakd u jins*. Ready — purchase, خوش خرید *khush-kharíd*.
 Small —, change, خرده *khur-dah*. False —, قلب *kalb*.
 A sum of —, مبلغ *mablagh*. — changer, صراف *sarráf*.
 Mongrel, دورکھ *du-ragah*.
 Monitor, واعظ *násih*; ناصح *va'iz*. — of a school, خلیفہ *khalífah i kuttáb*.
 Monk, راهب *ráhib*, pl. رهبان *ruhbán*.

Monkey, بوزنه *búzinah*; قرد *kird*; میمون *maimun*.
 Monopolist, محتکر *muhtakir*.
 Monopoly, انحصار *inhisár*.
 Monotheist, موحد *muvahhid*.
 Monsoon, موسم *mausum*.
 Monster, عفریت *'afrit*.
 Monstrous (size), غظیم *'azím*.
 Month, ماه *máh*; شهر *shahr*, pl. شهر *shuhúr*. The Moslem (lunar) months are 1st, محرم *muharram*; 2nd, صفر *safar*; 3rd, ربیع الاول *rabí' ul avval*; 4th, ربیع الآخر *rabí' ul ákhir*; 5th, جمادی الاولى *jumádí ul avval*; 6th, جمادی الثاني *jumádí ussáni*; 7th, رجب *rejeb*; 8th, شعبان *sha'bán*; 9th, رمضان *ramazán*; 10th, شوال *shavvál*; 11th, ذو القعدة *zu'l ka'dah*; 12th, ذو الحجة *zu'l hijjah*. The ancient Persian (solar) year is used for the crops. It begins at *No rúz*, the Vernal Equinox (21st March). 1st, فروردین *farvardín* (April); 2nd, اردیبهشت *ardi bihisht* (May); 3rd, خرداد *khur-dád* (June); 4th, تیر *tír*

(July); 5th, مرداد *mardád* (August); 6th, شهربر *shahr-rír* (Sept.); 7th, مهرماه *mihr-máh* (Oct.); 8th, آبان *ábán* (Nov.); 9th, آذر *ázur* (Dec.); 10th, دی *dai* (Jan.); 11th, بهمان *bahmán* (Feb.); 12th, اسفندارمز *asfandármuz* (ending 21st of March).

Monthly, ماهیانه *máhiyánah*; ماهوار *máhwár*; ماه بماه *máh ba máh*. — allowance, مشاھره *musháharah*. — wages, ماهانه *máhánah*; ماه-واری *máh-vári*.

Monument, یاد کار *yád-gár*.

Mood (tense), صیغه *síghah*, pl. صیغ *siyagh*.

Moon, ماه *máh*; قمر *mah*; ماه نو, *máh i nau*. Crescent —, هلال *hilál*. Full —, بدر *badr*. Little —, ماهچه *mahcheh*. — faced, ماهرو *máh-rú*. Beautiful as the —, مهوش *mah-vash*. — light, مهتاب *mah-táb*; ماهتاب *máh-táb*.

Moral, a., صالح *sálih*.

Morality, صلاح *saláh*.

Morals, اخلاق *akhlák*.

More, بیش *bish*; بیشتر *bish-tar*; زیاده *ziyádeh*; اكثر *aksar*.

Moreover, علاوه برین *'aláveh bar-ín*.

Morning, صبح *súbh*; صباح *sabáh*; بامداد *bámdád*; بامگاه *bám-gáh*; فجر, (dawn) *fajr*. Next —, بامدادان *bámdádán*.

Morocco leather, ادیم *adím*.

Morose, سخت *sakht*. —ness, درشتی *durushtí*.

Morrow, to-, فردا *faradá*. The day after to-morrow, پس فردا *pas-fardá*; پسین فردا *pasín-fardá*.

Morsel, نواله *niválah*.

Mortal, n., فانی *fání*; a., مهلك *muhlik*. —ity, فناء *faná*.

Mortar (plaster), گچ *gach*; (for pounding), هوان *haván*; هاون *hávan*. Pestle and —, هوان دسته *haván dastah*.

Mortgage, رهن *rahn* (gz.).

Mortgaged, رهین *rahín*.

Mortgagee, مرتھن *murtahin*.

Mortgager, رامن *ráhin*.

Mortification (of passions), ریاضت *riyázat*; (of matter),

- عُفْرَت *ufúnat*; (of mind),
 زحمت *zahmat* (*ksh.*).
 Mortify (a wound), كَنْدِيدِه شَدَن *gandideh sh.*; (passions),
 ضبط کردن *zabt k.*; (a person),
 آزار دادن *ázár d.*
 Mortmain, وقف *vakf.*
 Mosaic (wood), خَاطِمِی *khátimí.*
 Moslem, مُسْلِمَان *musalmán*;
 مُسْلِم *muslim.*
 Mosque, مَسْجِد *masjid*, *pl.*,
 مَسَاجِد *masájid*. The great
 — of a city, جَامِع *jámí.*
 Mosquito, پَشِه *pashah.*
 Moss, پُوژِه *púzhah.*
 Most, بَیْشْتَرِین *bíshtarín.* —ly,
 اَغْلَب *aghlab.*
 Mote, ذَرِه *zarreh.*
 Moth, پَرَوَانِه *parvánah*; فَرَاش
farásh. — eaten, خُورْدِه
bíd khúrdah.
 Mother, مَادَر *mácar*; مَامَا
mámá; اُم *umm*; وَالِدِه *váli-*
dah. — in law, خُوشْدَاْمَن
khush-dáman; مَارَنْدَر *máran-*
dar; خَش *khushú*; خَشُو
khush, or *khush.* — of pearl,
 صَدَف *sadaf.*
 Motion, حَرَكَت *harakat*; جَنْبِش
jumbish; تَحْرُك *taharruk.*
 —less, سَا كِن *sákin.*

- Motive, دَسْت آوِز *dast áviz*;
 مَقْصُود *maksúd*; تَقْرِیب *tak-*
rib; غَرَض *gharaz.*
 Motto, عَلَامَت *alámat.*
 Mould (form), قَالِب *kálíb*;
 (soil), خَاك *khák.*
 Mouldy, زَنَك زَدِه *zang zadeh.*
 — ness, زَنَك *zang.*
 Moulting, نَسُول *nusúl* (*k.*).
 Mound, تَپِه *tappeh.*
 Mount (rise), بَر شَدَن *bar shu-*
dan; (a horse), سَوَار شَدَن
sovvár sh. — on, بَر نِشَسْتَن
bar nishastan.
 Mountain, كُوه *kúh*; جَبَل *jebel.*
 — ous, كُوهْسَار *kúh-sár*;
 كُوهِسْتَان *kuhistán.*
 Mourn, اَفْسُوس خُورْدَن *afsús kh.*;
 كَرِيَه كُردَن *geriyeh k.*
 Mourner (hired), نُوْحِه كَر *nau-*
hah-gar.
 Mournful, دِلْتَنَك *dil-tang*;
 غَمْنَاك *ghamnák.*
 Mourning, تَعْزِيَه *ta'zíyeh* (*k.*).
 Belonging to —, مَاتَمِی *má-*
tumí.
 Mouse, مَوْش *músh.* Field —,
 مَوْش دَشْتِی *músh i dashtí.*
 Mouth, دِهَن *dahan*; دِهَان
dahán; فَم *fam*; فُو *fú*, *pl.*,

افواه *afvah*. — of a firearm,
لوله *lúlah*. Inside of the —,
نج *naj* or *nuj*. Parts round
the —, پوز *púz*. —ful لقمه
lukmah.

Movables, اسباب *asbáb*.

Move, *v. i.*, جنبیدن *jumbídan*;
v. t., جنبانیدن *jumbánidan*;
تکانیدن *takánidan*; *pa. p.*,
متحرک *mutaharrik*; *pr. p.*,
راج *rajj*.

Movement, حرکت *harakat*
(*d. kh*); تکان *takán* (*d.*).

Mover, محرک *muharrik*.

Mow, درویدن *diravídan*.

Mower, درونده *diravandeh*.

Much, بسا *basá*; خیلی *khaili*;
بسیار *bisýár*; فراوان *farávan*;
از بس *az bas*. As —, so —,
چندین *chandán*; چندین
chandín. Too —, زیاد *zíyád*.

Mucus (of the nose), مخاط
mukhát.

Mud, گل *gil*; خلاب *khaláb*.

Muddy, گل و شل *shul o gil*;
تار *tár*.

Mulberry, توت *tút*.

Mulet, تاوان *táwán*; غرامت
gharámat. — for man-
slaughter, دیت *diyat*.

Mule, قاطر *kátir*; استر *astar*;
بغل *baghl*.

Muleteer, قاطرچی *katirchí*;
چاروا دار *charvá-dár*.

Multiplication (in arithmetic),
ضرب *zarb* (*k.*).

Multiply, افزائیدن *afzáídan*.

Multitude (crowd), انبوه *am-
búh*; (number), تعدد *ta'ad-
dud*.

Mummy, مومیای *múmiyái*.

Mundane, دنیاوی *dunyávi*.

Munificence, بخشندگی *bakh-
shandagí*; بذل *bazl*.

Munificent, سخی *sakhí*; جواد
javvád.

Murder, قتل *katl*. Charged
with —, خون گرفته *khún-
giriftah*. Fine for —, خون
بها *khún-bahá*.

Murderer, قاتل *khúní*; *khúni*;
قاتل *kátíl*.

Murmur, زمزمه *zemzemeh*.

Murmuring (complaint), كلة
gilah (*k.*); شکوا *shakvá* (*k.*).

Muscle, عضله *'azalat* (fish),
صدف *sadaf*.

Mushroom, چترمار *kárch*; چترمار
chatar i már; سماروغ *samá-
rúgh*.

Music, موسیقى *músíkí*. —
gallery, نوبت خانه *naubat-khánah*.

Musical scale or gamut, پرده *pardah* ;
pardah i ilhán. — instrument, ساز *sáz*.

Musician, مطرب *mutrib*.

Musk, مشک *mushk*. A pod of —, نافه *náfah*. — rat, کرموش *kar-músh*. — scented, مشک بو *mushk-bú* ; مشکین *mishkín*.

Musket, تفنگ *tufang* ; بندوق *bandúk* ;
توپک *topak*. — eer, بندوقچی *bandúkchí*.

Muslin, ململ *malmal* ; اقبانو *akábánú*.

Mustachios, بروت *burút*.

Mustard, خردل *khardil*. — seed, سرشف *sarshaf*.

Mutability, تغیر *taghayyur*.

Mutable, or Mutation, تبدیل *tabdíl* (k.) ;
تغییر *taghyír* (k.).

Mute, لال *lál*.

Mutilated, ابتر *abtar* ; چولاك *chúlák*.

Mutineer, یاغی *yághí* (sh.) ;
عامی *ásí* (sh.).

Mutiny, یاغی کری *yághí gerí* (k.) ;
فساد *fasád*.

Mutter, رکیدن *rakídan*. —
in a rage, زکیدن *zakídan*.

Mutton, گوشت کوسفند *gúsht-i-gúsfand*.

Mutual, جانبین *jánibain*. — ly
known, متعارف *muta'áریف*.

Muzzle (dog), دهن بند *dahan band* ;
(of gun), دهن *dahan*.

Myrobalan, هلیله *halílah*.

Myrrh, مر *murr*.

Myrtle, آس *ás* ; مورد *múrd*.

Mysterious, مخفی *makhfí*. — ly,
سراً *sirran*.

Mystery, راز *ráz*. Divine —,
حکمة الهی *hikmat i Iláhi*.

Skilled in —, رموز دان *rumúz-dán*.

Mystic, n., صوفی *súfí*. — al,
باطن *bátin*. — ism, تصوف *tasavvuf*.

Mythological, موهوم *mauhúm*.

Mythology, موهومات *mauhú-mát*.

N

Nail (finger), ناخن *nákhun* ;
(peg), مسمار *mismár* ; میخ *míkh*.

Naked, برهنه *barahnah*; لوخت *lúkht*; عاری *'uryán*; 'ári. —ness, برهنگی *barahnagi*.

Name, *n.*, نام *nám* (*d. gz.*); اسم *ism* (*nh.*), *pl.*, اسمی *asámí* and اسماء *asmá'*. The name showing descent is called کنیه *kunyah*; the title is لقب *lakab*; the "nom de plume" is تخلص *takhallus*. In the — of God, بسم الله *bismillah*; *v.*, نامیدن *námídan*; *pa. p.*, مسمی *musamá* (*n.*). —ی, یعنی *ya'ní*. —sake, سمی *samíy*.

Nap (sleep), چرت *churt* (*z.*); (of cloth), كلك *kuluk*.

Nape (of the neck), قفا *kifá*.

Naptha, نَفْط *nift*.

Napkin, دستمال *dast-mál*.

Narcissus, نرگس *nargis*; نسترن *nastaran*; عبهر *'abhar*.

Narcotic, مخدر *mukhaddir*; مسكر *muskir*.

Narration, وصف *vasf* (*k.*).

Narrative, تقرير *takrír* (*n.*).

Narrator, راوی *ráví*.

Narrow, تنگ *tang*. — place, مضيق *muzík*, *pl.*, مضایق *mu-*

záik. — minded, تنگ دل *tang-dil*. —ness, تنگی *tangí*.

Nasty, ناپاك *nápák*; كسيف *kasíf*. —ness, كسافت *kisáfat*.

Nation, قوم *kaum*; ملت *millat*. — al, ملتی *millatí*.

Native (of), متوطن *mutavattin*. — place, مولد *maulid*; وطن *vatan*.

Nativity, میلاد *mílád*; ولاد *vilád*; ولادت *viládat*.

Natural, ذاتی *zátí*; طبعی *tabíy*; شمایی *shamái*; طبیعی *tabíy*; شمایلی *shamáilí*; خلقی *khalkíy*.

Naturalized, محسوب *mahsub* (*s.*).

Nature, طبع *tab*; طبیعت *tabíyat*; فطرت *tínat*; طینت *fitrat*; نهد *nihád*; نجر *nujár*; جبالت *jibilat*; سجھة *sajhat*; سرشت *sirisht*. Dame —, مادر روزگار *mádar i rúzgár*. Good —, نیک خو *níkhú*.

Naughty, بد *bad*. —ness, سگیت *sagíyet*.

Nausea, تهوع *tahavvu'*.

Nautical, Naval, بحری *bahrí*.

Navel, ناف *náf*; ناخ *nákh*.
 Navigator, جاشو *jáshú*.
 Navy, بحريه *bahriyah*.
 Near, نزديك *nazdík*; نزد *nazd*; قريب *karíb*. —ly, تقريباً *takríban*; عن قريب *'an-karíb*.
 Neat, تميز *temíz*. —ness, نظافت *nizáfát*.
 Necessaries, لوازم *lavázim*; حوائج *zarúriyát*; ضروريات *haváij*.
 Necessarily, لا بد *lá budd*; لا جرم *bizzurúrat*; بالضرورة *lá jaram*.
 Necessary, *n.*, ضروري *zarúrí*; لازمي *lázimí*; نفقه *nafakat*; واجبي *vájibí*; در كار *dar kár*. That which is —, لازم *má lazam*. It is —, بايد *báyad*; لازم است *lázem ast*; واجب ضرور است *zurúr ast*; واجب است *vájib ast*. To be —, بایستن *báyistan*.
 Necessitous, حاجت مند *hájat-mand*; محتاج *muhtáj*.
 Necessity, ضرورت *zarúrat (n.)*; لزوم *luzúm*; التزام *iltizám*.
 Neck, گردن *gardan*; عنق *'ank*;

رقبه *rakbat*. —cloth, or tie.
 گردن بند *gardan band*.
 Necklace, گلو بند *gulú-bánd*.
 Nectarine, شلیل *shalíl*.
 Need, احتیاج *ihtiyáj (dsh.)*.
 Needle, سوزن *súzan*. — case, سوزندان *súzandán*. — work, چکن *chakin*; قلابدوزی *kulláb dúzí*.
 Needless, بیجهت *bíjihat*.
 Needy, محتاج *muhtáj*.
 Nefarious, فظیح *fazíh*.
 Negation (in logic), سلب *salb*.
 Negative, نفی *nafiy*. —ly, نفیاً *nafiyan*.
 Neglect, اهمال *ihmál (n.)*; غفلت *ghiflat (k.)*.
 Negligence, غفلت *ghaflat*; تکاهل *kh'ábidagí*; خوابیدگی *takáhu*. Wilful —, تغافل *tagháful*.
 Negligent, غافل *gháfil (sh.)*; مهمل *muhmil*; متهاون *muta hávin*.
 Negotiation, کار و بار *kár o bár*; معامله *mu'ámeleh (k.)*.
 Negro, حبشی *habashí*; زنگی *zangí*.
 Neighing, شیهه *shíhah (k.)*; صهيل *sahíl (k.)*.

Neighbour, همسایه *hamsáyeh* ;
 مجاور *mujávir* ; جار *jár*, *pl.*
 جيران *jirán* ; همجوار *ham-*
javár. —s and dependants,
 جار و بالجار *jár o biljár*. A
 next door —, همديوار *ham-*
dívár. —hood, همسایگی *ham-*
sáyagi ; نواحي *jivár* ; جوار *naváhi* ;
 مجاورت *mujávarat*.

Neither, nor, نه نه *nah nah*.

Nephew, برادر زاده *birádar*
zádeh ; پسر برادر *pesari birá-*
dar ; (sister's son), خواهر زاده
kháher zádeh, etc., *pl.* بنی عم
bení 'amm.

Nerve, عصبه *'asabeh* ; عضلت
'azlat.

Nervous, ترسان *tarsán*.

Nest, آشیانه *áshyán* ; آشیان
áshyánah ; کاشانه *káshánah*.

Net, شبکه *shabakeh* ; دام *dám* ;
 تور *túr*.

Nettle, کزنه *gaznah*.

Neutral, بیطرف *bítaraf*.

Never, هرگز *hargiz* ; قطعا
kat'an. —theless, اما *amma*.

New, نو *nau*, or *no* ; (fresh), تازه
tázah ; (modern), جدید *ja-*
díd ; نوپیدا *nau-paidá*. —
 comer, نو آینده *nau-áyendah*.

New year's day, نوروز (عيد *íd*
i) *nau-rúz*.

News, اخبار *akh* ; خبر *bár*. Good —,
 نوید *navíd* ; مزده *muzdah*. Announcing
 —, مستبشر *mustabshir*.
 —paper, روز نامه *rúznámeh*.

Next (to), متصل *muttasil* ;
 پیوسته *paivasteh* ; (after),
 بعد *ba'ad* ; پس *pas*. — day,
 روز دیگر *ruz-i-dígar*. — year,
 سال آینده *sal i áyandeh*.

Nib of a pen, نوک قلم *nauk i*
kalam.

Nice, کشنك *kashang* ; نيك *ník*.

Niche, طاقچه *tákcheh*.

Niece, دختر برادر *dukhtar i birá-*
dar ; برادر زاده *birádar zádeh* ;
 (sister's daughter), دختر
dukhtar i kháhar, etc.

Niggard, بخیل *bakhíl* ; لئیم
layím, —liness, بخل *bukhi*,
 —ly, خسینس *khasís*.

Nigh, قریب *karíb*.

Night, شب *shab* ; لیل *lail*.
 To —, امشب *imshab*. Last
 —, دیشب *dí-shab*. The —
 before last, پریشب *parí-*
shab. — and day (inces-
 santly), شبانروز *shabánrúz*.

—ly, هر شب *har shab*. —
 after —, شباشب *shabá-shab*. — time, or at —, شبانگاه *shabángah*; شبگاه *shab-gáh*; شب هنگام *shab-hangám*. Dark —, شب دیجور *shab i daijúr*. Travelling by —, شب رو *shab-ro*. — attack, شب خون *shab-khún*; شبگیر *shab-gír*. Vigilant during the —, شب زنده دار *shab - zindah - dár*. The — watch, شب کرد *shab-gard*. — gown, پراهن شب *piráhan i shab*.
 Nightingale, بلبل *bulbul*; عندلیب *'andalíb*; هزار *hazár*.
 Nightmare, کابوس *kábús*; نیدل *nídul*; برخفچ *barkhafch*.
 Nightshade, کاکنج *kákenj*.
 Nimble, چالاک *chábuk*; چالاک *chálák*.
 Nimrod, نمرود *nimrúd*.
 Nine, نه *nuh*. —teen, نوزده *núzdah*. —teenth, نوزدهم *núzdahum*. —ty, نود *navad*.
 Ninth, نهم *nuhum*.
 Nippers, انبر *ambur*.
 Nipple, پستان *pistán*; (gun), خروسک *khurúsak*.

Nitre, نظرون *natrún*.
 No, not, نه *na*; خیر *khair*, or *kheyr*; نه خیر *nah kheyr*. — (with the imperative), مه *mah*. It is —, نیست *níst*.
 No ! no ! not at all, نی نی *nai-nai*.
 Noah, نوح *Núh*.
 Nobility, نجابت *najábat*; شرفیت *sharfíyet*; شرف *sharaf*.
 Noble, نجیب *sharíf*; مکرم *najíb*; ماجد *májid*; بزرگ *mukarram*. Of — race, بزرگ زاده *buzurg-zádah*. — and plebian, خاص و عام *kháss u-'ámm*. —ness, نباهت *nabáhat*. —man, امیر *amír*; امیرزاده *amírzádah*.
 Nobles, اشراف *buzurgán*; اشرف *ashráf*; شرفاء *shurafá'*; اعیان *a'yán*; امراء *umará*; نجباء *nujabá'*; اکرم *akárim*. Great —, اماجد *amájid*.
 Nobly, بزرگانه *buzurgánah*.
 Nobody, هیچکس *híchkas*.
 Nod, اشاره *ishárah* (k.).
 Noise, صدا *aváz* (k.); صدا *seda* (k.); بانگ *báng*; (uproar), غوغا *ghaughá*; نژغار *nazh-ghár*; ولوله *valvalah*. To make a —, هنگامه کردن *han-*

- gámah k.* —less, خاموش *khámúsh*.
 Nolens volens, خواهنخواه *kh'áh na kh'áh*; طوعاً و كرهاً *tau'an o kārhan*.
 Nomad, ایل *íl*, *pl.* ایلیات *íliyát*.
 Nom-de-plume, تخلص *takh-allus*.
 Nominal, اسمی *ismí*. —ly, اسماً *isman*.
 Nomination, تسمیه *tasmíyet (k.)*.
 None, هیچ *hích*.
 Nonsense, بوج *púch (gf.)*; حرف مفت *harf i muft*.
 Noon, ظهر *zuhr*.
 Noose, خم کند *kham-kamand*; کند *kamand (an.)*.
 Nor, نه *nah*.
 North, شمال *shimál*.
 Nose, بینی *bíní*. —bag, توبره *túbrah*. —gay, کلدسته *gul-dastah*; دسته کل *dastah i gul*.
 Nostril, منخر *minkhar*; پرء بینی *parrah i bíní*.
 Not, نه *nah*; غیر *ghair*. — at all, اصلاً *aslan*; هیچ *hích*.
 Notch, ناب *náb*; (of an arrow),

- سوفار *súfár*; (in a blade), دمربزه *damrízah*.
 Note (letter), کاغذ *kághaz*; رقعہ *ruk'ah*; (in book), حاشیہ *háshiyeh*; (of music), مقام *makám*. Modulated —, لحن *alhán*. — book, کتابچه *kitábcheh*.
 Nothing, هیچ *hích*. This generally requires another negative, as هیچ نمی دارم *hích na mí dáram*, I have nothing.
 Notice (of), اطلاع *ittilá' (d.)*. خبر *khavar (d.)*. To take — of, نگاه کردن *nigáh k.*
 Notification, اعلان *í'lán (k.)*.
 Notion, خیال *khiyál*; ظن *zann*.
 Notoriety, شهرت *shuhrat*.
 Notorious, مشهور *mashhúr*; مشهوراً *ma'rúf*. —ly, مشهوراً *mashhúrán*.
 Notwithstanding, باوجود *bá-vujúd*; باوصف *bá-vasf*; با آنکه *bá-ánkih*.
 Noun, اسم *ism*.
 Nourish, پروردن *parvardan*. —er, پرور *parvar*. —ment,

- خوراك *ta'ám* ; قوت *kút* ; خوراك *khúrák*.
 Novel, *a.*, نو *nau*, or *no.* —*ty*,
 حدوث *hudús* ; حادثه *hádisah* ;
 نو آئين *nau-á'in*.
 Novice, نو آموز *nau ámuúz*.
 Now, حالا *hálá* ; الحال *al hál* ;
 الان *al-án* ; اکنون *aknún* ;
 کنون *kanún*.
 Nowhere, هيچ جا *hích já*.
 Noxious, موزى *mu'zí* ; ضار *zárr*.
 Nubile, بالغ *báligh*.
 Nude, عارى *'arí*, عريان *'uryán*.
 Nugatory, باطل *bátíl*.
 Nuisance, اذيت *azíyat* ; وبال *vabál*.
 Null and void, ابطال *ibtál* (*k.*).
 Nullity, نىستى *nístí*.
 Numb, بيخس *bí hiss* (*s.*) ; سست *sust* (*sh.*).
 Number, عدد *'adad* (*k.*), *pl.*,
 اعداد *a'dád*. —*ed*, معدود *ma'dád* ;
 شمرده *shumurdah* ; معتد *mu'tadd*.
 Numeral, هندسه *hindiseh*.
 Numeration, عد *'add*.
 Numerous, بسيار *bisyár* ; خيلى *khaili* ;
 متوافر *mutaváfir*.
 Nun, راحبه *ráhibeh*.

- Nurse, دايه *dáyah*. Wet —,
 شير ده *shír-dah*.
 Nurture, پرورش *parvarish* (*k.*).
 Nut, جوز *jauz* ; (filbert), فندق *fanduk*. Wall—, گردو *girdú*.
 —shell, پوست *púst*. —meg,
 جوز بوياء *jauz i búyá*.
 Nutricious, مغذی *mughazzí*.
 Nux vomica, جوز القى *jauz ul*
kai.

O

- O! يا *yá* ! اي *ai* !
 Oak, بلوط *ballút*. —apple, مازو *mázú*.
 Oakum, نجى *nabj*.
 Oar, خاده *khádah* ; پارو *páru*.
 Oath, سوگند *saugand* (*kh.*) ;
 اقسام *kasm* (*kh.*), *pl.*, قسم *aksám* ;
 یمین *yamín* (*k.*), *pl.*, ايمان *aimán* ; حلف *half*.
 Oats, زن *zann*.
 Obdurate, سنكدل *sangdil*.
 —ness, سختى *sakhtí*.
 Obedience, طاعت *tá'at* ; اطاعت *itá'at* (*k.*) ;
 استطاعت *taú* ; طوع *istitá'at* (*n.*) ;
 اذعان *iz'an* ; مطاوعة *tab'iyet* ;
 تبعیت *va'ah* ; انقياد *inkiyád* (*r.*).

Obedient, مطیع *mutí* (sh.);
حکم انداز *mumtasil*; *hukm-andáz*;
فرمان بردار *far-mán-bardár* (sh.).

Obeisance, کورنش *kúrnish*;
تَعْظِيم *kurnishát*; *ta'zím* (k.).

Obey, سر نهادن *sar nihádan*. I
—, بر آن ام *bar án am*;
pa. p., متبوع *matbú* (sh.);
مطاع *mutá*; مخدوم *makh-dúm*.

Object (seen), مظهر *muzhar*;
منظر *manzar*; (mental), مقصد
maksad; مقصود *maksúd*;
مراد *murád*; نیت *niyyat*.
— to, v., مخالف کردن *mu-khálif k.*

Objection, اعتراض *ĩtiráz* (k.).

Obligation, منت *minnat* (dsh.);
وجوب *vujúb*; امتنان *imti-nán*. Imposing an —, من
mann (k.). — in writing,
مچلکه *muchalkah*.

Obligatory, لازم *lázim*.

Obliged (to do so and so), ملزوم
malzúm; (to a person), ممنون
mamnún (h. s.).

Obliging, مشفق *mushfik*.

Oblique, کج *kaj*.

Obliterate, در کشیدن *kalam dar kashídan*;
pa. p., مندرس *mundaris*;
pr. p., ماحی *máhi* (k.); نسخ *naskh* (k.).

Oblivion, ذھول *zuhúl*; نسیان
nisyán.

Oblivious, ذاهل *záhil*.

Oblong, مستطیل *mustatíl*.

Obloquy, بهتان *buhtán*.

Obscene, فاحش *fáhish*; خبیث
khabís; شطاح *shattáh*.

Obscenity, فحش *fuhsh* (gf.);
خنو *khanv*; هرزگی *harzagí*.

Obscure (dark), تاریک *tárik*;
شست رنگ *shab-rang*; (in
language), غامض *ghámiz*.

Obscurity, تیرگی *tíragí*.

Obsequies, تدفین *tadfin*.

Obsequious, موع تمر *mu'tamar*;
دروب *darúb*. — ness, فرو ننی
farú taní.

Observance, مراقبت *murákab*.
bat. — of justice, حق بین
hak-bín.

Observation (of the stars), تنجیم
tanajjum (k.).

Observatory, رصد گاه *rasad-gáh*.

Observe (stars), رصد کردن
rasad k.; (look at), ملاحظه
کردن *muláhezeh k.*

Observer, راقب *rákib* ; راصد *rásid* ; رصد *rassád*. Superficial —, ظاهر پرست *záhir-parast*.

Obsolete, منسوخ *mansúkh*.

Obstacle, مانع *máni* ; سد *sadd*.

Obstinacy, معاندت *mu'ánadat* ; اصرار *isrár*.

Obstinate, خرمست *khar-mast* ; خود سر *khud-sar* ; عاند *'ánid*.

Obstructed, مسدود *masdúd* (s.).

Obstruction, سد *sadd* ; سده *saddah*.

Obtain, پیدا کردن *yáftán* ; پیدا *paidá k*.

Obtuse, کودن *kaudan*. —ness, حماقت *himákat*.

Obvious, پدید *paidá* ; آشکار *áshkár*. —ly, ظاهراً *záhiran*.

Occasion, محل *bá'is* ; باعث *mahall* ; (leisure), فرصت *fursat* ; (cause), سبب *sabab*.

Occasionally, اتفاق *ittifák*.

Occult, مبهم *mubham*.

Occupant, متصرف *mutesarrif*.

Occupation, کسب *kasb* ; کار *kár* (k.) ; شغل *hurfat* ; اشتغال *ashghál* (dsh.), pl., اشتغال *ashghál* ; اشتغال *ishtighál*.

Occur, سر *váki sh.* ; واقع شدن *rúy n.* ; روی نمودن *sar z.* ; زدن

Occurrence, سر گذشت *sar guzasht* ; واقع *váki'ah* ; in pl., مواقع *maváki*.

Occurring (to the mind), خطور *khutúr*.

Ocean, دریای مکیط *darya i muhít*.

Ochre, زرد گل *gil i zard*.

O'clock, ساعت *sá'at*.

Octagonal, مشمن *musamman*.

Ocular, چشمی *chashmí*.

Oculist, کحال *kuhhál*.

Odd (not even), طاق *ták* ; (queer), غریب *gharíb*.

Ode, قصیده *kasídah*, pl., قوائد *kasáid*.

Odious, مستقبح *mustakbih* ; مکروه *makrúh*.

Odium, تنفر *tanaffur*.

Odoriferous, معطر *mu'attar* ; مشوم *'amberbár* ; عنبر بار *mashmúm*. — herbs, ریاحین *riyáhín*.

Odour, بوی *búy* ; رایحه *ráihah*, pl., روائح *raváih* ; نشق *nashk* ; نشوت *nashvat*.

Of, از *az*.

Off, far, دور *dúr*.

- Offal, مردار *murdár*.
 Offence, جرم *taksír* ; تقصیر *jurm*. To take — خشم گرفتن *khishm gr*.
 Offend, شتم کردن *shatm k.* ; رنجانیدن *ranjánidan* ; *pa. p.*,
 (at) ; کجخلق *kajkhulk (b.)*.
 Offender, خاطی *khátí*.
 Offensive, کریه *karíh*.
 Offer, تقدیم *takdím (k.)* ;
 (a sacrifice), ذبح *zibh (n.)*.
 Offering, *n.*, قربان (sacrifice) *kurbán* ;
 (present), پیشکش *píshkesh (k.)*.
 Office, منصب *'uhdah* ; عهده *mansab*. — of Imam, امامت *imámat*. — of a Vizier,
 وزارت *vizárat* ; (room), دفتر *daftar khánah*.
 Office-holder, منصب دار *man-sabdár*.
 Office-keeper, دفتري *daftarí*.
 Officer, عهده دار *'uhdah-dár* ;
 صاحب منصب *sáhib mansab*. — of cavalry, دفعدار *daf-dár*. Superior —, وکیل اول *vakíl i avval*. First non-commissioned —, وکیل *vakíl* ;
 بیک زاده *beg-zadah* ; حوالدار *haváldár*. Second

- non-commissioned, وکیل دوم *vakíl i dúvum*. Police —
 who examines weights, etc., محتسب *muhtasib*. — of
 state, دیوان بیکی *díván begí* ;
 (controller), مستوفی *mustaufí*.
 Officially, رسماً *rasman*.
 Officious, گستاخ *gustákh*. —
 ness, چالاکي *chálakí*.
 Offspring, موالید *maválíd*. A
 beloved —, نودره *naudarah*.
 Often, بارها *bárhá* ; اکثر *aksar*.
 Ogling, غمزہ *ghamzah (k.)*.
 Ogre, غول *ghúl*.
 Oh, ا *a* ; ای *ai* ! یا *yá*. —
 God, اللهم *Allahumma* !
 Oil, روغن *raughan*.
 Oiled paper, چربہ *charbah*.
 Oilman, روغن فروش *raughan ferúsh*.
 Oilpresser, عصار *'assár*.
 Oily, روغنی *rauganí* ; چرب *churb*.
 Ointment, مرهم *marham*.
 Old (ancient), کهنه *kuhnah* ;
 بارینه *párinah* ; قدیم *kadím* ;
 دیرینه *dírínah* ; عتیق *'atík* ;
 زنده *kuhn* ; کهن (worn),
 زنده *zhandah* ; (aged), پیر *pír*.

Very — سال خورده *sál-khúrdah* ; سال بزرگ *buzurg-sál*. — age, پیری *pírí*. — man, پیر *pír*. Like an — man, پیرانه *píránah*. A decrepit — man, زرفان *zarfán* ; خرف *kharif*.
 Oleander, خر زهره *kar zahrah*.
 Olive, زيتون *zeitún*.
 Olive-oil, زيت *zeit* ; كوكو *kúkú*.
 Omelet, نیمرو *nímrú*.
 Omen, فاعل *fa'l* or *fál* (*gr.*).
 Of happy —, نيك فال *ník-fál*. Taking a good —, تيامن *tafávul* (*k.*) ; تيامن *tayammun* (*n.*).
 Omission, سهو *sahv* (*k.*).
 Omit, درگذشتن *dar guzashtan*.
 Omnipotence, جبروت *jubrút*.
 Omnipotent, قادر جبار *jabbár* ; قدیر *kadír*.
 Omniscience, همه بینی *hamah bíní*.
 Omniscient, غیب دان *ghaib-dán*.
 On, روی *bar* ; بالا *bálá* ; روی *rúyi*. — foot, پیاہ *píyádeh* (*sh.*). — horse back, سوارہ *sovváreh* (*sh.*).
 Onager, گور *gúr*.
 Once, یکبار *yak-bár* ; باری

bári. At —, یکبارگی *yak-báragí*. All at —, بیکیبار *ba yekbar*.
 One, يك *yek* ; (somebody), یکی *yakí* ; (sole), یگانه *yagánah* ; یکه *yakkah* ; (single), یگان *yagán* ; (an unit), واحد *ahad* ; واحد *váhid*. — by —, یکایک *yekáyek*.
 One another, یکدیگر *yek dígar*.
 Oneself, خود *khud*.
 Onion, پیاز *piyáz* ; بصل *basal*.
 Only, همان *hamín* ; همان *hamán* ; (merely), فقط *fakat*.
 Onset, هجوم *hujúm*.
 Onwards, پیشتر *píshtar*.
 Onyx, عقیق *'akík*.
 Ooze, گل *gil*.
 Opal, عین الہرہ *'ain ul hirreh*.
 Open, باز *váz* (*k. sh.*) ; باز *báz* (*k. sh.*) ; وا *vá* (*k. sh. n.*) ; *v.*, کشادن (*bar*) *kushádan* ; کشودن (*bar*) *kashúdan* ; رگ فرا زدن *fará z.* — a vein, رگ *rag z.* ; پا. پ., مفتوح *maftúh* (*sh. k.*) ; منفرج *mun-farij*.
 Opening, n., تفتیح *taftíh* ; کشاف *kashf* ; کشایش *kushá-yish*.

Openly, آشکارا *áshkárá*.
 Opera, تماشا *tamáshá*.
 Operation (surgical), جراحی *jarráhi* (*k.*).
 Operative, کاریگر *kárigar*.
 Operator, جراح *jarráh*.
 Ophthalmia, چشم‌درد *chashm-dard*; رمَد *ramad*.
 Opiate, معجون *ma'jún*.
 Opinion, مذهب *zann*; فکر *mazannah*; رای *rái*; فکر *fikr*; زعم *za'm*, or *zu'm*. In my —, نزد من *nazdiman*. To give an —, رای دادن *rái-d*.
 Opinionated, خود رایی *khud-rái*.
 Opium, افیون *afyún*; تریاک *tariyák*.
 Opponent, مخالف *mukhálif*; مُضاد *muzádd*; اُضداد *azdád*.
 Opportune, به جا *be-já*.
 Opportunity, فرصت *fursat*; قابو *kábú*.
 Oppose, مخالفت نمودن و کردن *mukhálifat n., k.*; معارض *mu'áriz k.*; معترض *mu'tariz*; متعرض نمودن *muta'arriz n.*
 Opposite, روبرو *mukábil*; بر خلاف *bar* *khiláf*; محاذی *muhází*.

Opposition, خلاف *khiláf*; معارضت *mazáddat*; مُعَارَضَت *mu'árazat*; تعارض *ta'áruz*; تعرض *takháluf*; اِعتِرَاض *ta'arruz*; اِعتِرَاض *i'tiráz*.
 Oppress, ظلم کردن *zulm k.*; pa. p., ستم دیده *sitam-dídah*; مظلوم *mazlúm*; pr. p., مَظالِم *tazálum*.
 Oppression, ستم *sitam*; دراز *diráz dasti*; ظلم *zulm*; مَظْلَمَت *mazlamat*; تَظْلَم *tazal-lum*; بدعت *bid'at*.
 Oppressor, جفاکار *jafá-kár*; جفاگر *jafá-gar*; ظالم *zálim*.
 Opprobrious, شـوخ *shúkh*; بد زبان *bad zabán*.
 Opprobrium, فصیحت *fasíhat*.
 Optical, بصری *basari*.
 Optics, علم بصر *'ilm i basar*.
 Option, اختیار *ikhtiyár*. —al, اختیاری *ikhtiyári*.
 Opulence, مالداري *máldári*; غنا *ghaná*; توانگری *tavángarí*; ثراء *sará*; تمول *tamavvul*.
 Or, یا *yá*.
 Oracle, وحی *vahí*.
 Oral, شفاهی *shifáhi*.
 Orange, نارنج *náranj*; نارنگ *nárang*; پرتغال *purtughál*.

- Mandarine —, نارنگی *nārangí*.
 Oration, خطاب *khitáb*; کلام *kalám*.
 Orator, سخن سرا *sukhun-sará*; سخن گو *sukhun-gú*.
 Oratory, نماز گاه *namáz gáh*.
 Orb, جرم *jirm*.
 Orbit, دوران *daurán*.
 Orchard, دوحه *dauhat*; باغ *bágh*.
 Order (arrangement), انتظام *intizám* (n.); ترتیب *tartíb* (k.); نظم و نسق *nasak*; نظم *nazm o nasak*. To be put in —, آراستن *arástan*; *pa. p.*, مأمور منتظم *muntazam*; مأمور *ma'múr*. —, (command), فرمایش *farmáyish* (d.), *pl.* قدغن *farmáyishát*; کادغان *kadaghan* (k.); حکم *hukm* (n.); امر *amr* (n.); *v.* فرمودن *farmúdan*.
 Ordinal, فرعی *far'í*.
 Ordinance (of God), فریضه *farízah*; شرع *shar'*.
 Ordinary (usual), رایج *ráij*; (common), عام *'amm*. —ly, عادتاً *'ádatan*.
 Ordination, نصب *nasb* (k.).

- Ordinance, توپخانه *túpkháneh*.
 Ordure, گوه *gúh*, or گه *guh*.
 Ore, فلز *filizz*.
 Organ, آلت *álat*.
 Organization, نظام *nizám* (d.).
 Organism, ترکیب *tarkib*.
 Oriental, شرقی *sharkí*.
 Orifice, سوراخ *súrákh*. — of the ear, سماخ *simákh*.
 Origin, اصل *asl*; بنیاد *bunyád*; نژاده *nizhád*; نژاد *nizhádah*; بیخ *bíkh*; ماروک *ma'rúk*.
 Of good —, نیک ذات *ník zát*.
 Original, *a.*, اصلی *aslí*. The — of anything, *n.*, ماخذ *ma'khaz*. —ly, اولاً *avvalan*.
 Orion, جبار *jabbár*.
 Ornament, *n.*, زینت *zínat* (d.); آرایش *áráyish*; طراز *taráz*; پیرایه *pairáyah*; تزیین *tazayyun n.* —al, زیوری *zívarí*; آراستیدن *aráídan*; آراستن *arástan*.
 Ornamented with a wreath, مكلل *mukallal*. — with jewels, مرصع *murassa'*. — with a scarf, موشع *muwash-shah*.
 Ornaments, زیور *zívar*.

Orphan, یتیم *yetím*, pl. ایتام *aitám*; یتامی *yatámá*.
 Orpiment, زرنیخ *zarníkh*.
 Orthodox, رشید *rashíd*; راشد *ráshid*; متدین *mutadaiyin*.
 — teaching, مسترشد *mustarshid*.
 Orthodoxy, صدق *sidk*.
 Orthography, املاء *imlâ*.
 Ortolan, پرگیری *pargírí*.
 Oscillation, تکان *takán* (n.).
 Osprey, نسر *nisr*.
 Ostensible, ظاهر *záhir*.
 Ostentation, کبریا *kibriyá*.
 Ostentatious, خود بین *khud-bín*.
 Ostrich, شتر مرغ *shutur-murgh*; نعام *na'ám*.
 Other, دیگر *dígar*; غیر *ghair*.
 Otherwise, ورنه *varnah*; واکر نه *va agar nah*; والا *va illá*.
 Otter, کربده *sag i ábí*; سگ آبی *gurbah i ábí*.
 Ottoman, عثمانی *'osmání*.
 Ought, باید *báyad*; شاید *sháyad*, بایست *báyist*. As it — to be, کما یبغی *kamá yambaghi*; (anything), چیزی *chízí*; (cypher), صفر *sifr*.

Ounce, وقیه *vukíyat*; اوقیه *úkíyah*; (animal), یوز *yúz*.
 Our, مان *i-mán*.
 Ours, مال ما *mál i má*.
 Out, بیرون *bírún*. — of doors, بدر *badar*.
 Outer side (of a garment), ابره *abrah*.
 Outcast, مردود *mardud*.
 Outlet, مفر *mafarr*.
 Outline, دایره *dáireh*.
 Outpost, قراول *karávul*.
 Outrage, v., تعدی کردن *ta'addi k*.
 Outside, خارج *khárij*. — the door, دم در *dam i dar*.
 Outwardly, ظاهراً *záhiran*.
 Oval, بیضوی *baizaví*; بادامی *bádámí*.
 Oven, تنور *tannúr*; اتون *atún*.
 Over, بر *bar*; زبر *zabar*; (across), عبور *'ubúr*; (more) زیاده *ziyádeh*; (remaining), باقی *bákí* (m.).
 Overcast, گرفته *girifteh*.
 Overcoat, بالا پوش *bálá púsh*; بارانی *barání*.
 Overcome, شکست دادن *shikast d*; غلبه کردن *ghalabah k*; : *pr. p.*, مستولی *mustaulí* (n.).

- Overflowing, سيلان *sailán* (sh.).
 Overhead, بر سر *bar sar*.
 Overhearing, تسمع *tasammu'* (n.).
 Overlooking (a fault, &c.), چشم قطع نظر *kat' i nazr* (n.); چشم پوشی *cheshm púshí* (k.).
 Overnight, شبانه *shabáneh*.
 Overplus, ما بقى *má baká*.
 Overreach, گول زدن *gúl z.*.
 Overseer, ناظر *názir*; داروغه *dáruǧhah*. — of the kitchens, بقاول *bakával*.
 Oversight, سهو *sahv*.
 Overtaking, فايز *fáiz* (n.).
 Overthrow, شكست *shikast* (y.); هزيمت *hazímat*; افكن *afgan*.
 Overturn, وارونه کردن *várúnah k.* (sh.).
 Overwhelm, غرق کردن *ghark k.*
 Owe, قرض داشتن *karz dsh*; بده داشتن *bidih dsh*.
 Owl, بوم *búm*; چغد *chughd*.
 Own, خویش *khish*; خود *khud*.
 Owner, مالك *málik* (b.); صاحب *sáhib* (k.). Rightful —, حق دار *hakḡ-dár*.

- Ox, گاو *gáv*.
 Ox-goad, گاوشك *gáu-shang*.
 Oxus (river), جيكون *jaihún*.
 Oxymel, سلنجبين *sikenjabín*.
 Oyster, صدف *sadaf*

P.

- Pace, گام *gám* (r.); قدم *kadam* (r. z.); (gait), رفتار *raftár*.
 Quick —, زلط *zalt*. Quick-paced, خوش گام *khush-gám*.
 Pacific, سليم *salím*.
 Pacification, مصالحت *masálahat*.
 Pacifying, تسكين *taskín* (k.); آرام *árám* (d.).
 Pack (mule), بار *bár*; v., — up, بر بستن *bar bs*.
 Packing-needle, جوال دوز *juvál-dúz*.
 Pack-saddle, بالان *pálán*.
 Packthread, بندور *bundúr*.
 Packet, بسته *bastah*.
 Pad, خوگیر *khú-gír*; v., حشو کردن *hashv k.*
 Paddock, چراگاه *charágáh*.
 Padlock, قفل *kufḡ*.
 Pæderast, کونی *kúní*.
 Pagan, بت پرست *but parast* —ism, کفر *kufḡ*.

Page (leaf), صفحه *safhah*, pl.,
صفحات *safahát*; (boy),
غلام *pish-khidmat*; پیشخدمت
gholám.

Pageant, تماشا *tamáshá*.

Pagoda, بت كده *but-kedeh*;
بت خانه *but-khánah*.

Pail, دلو *dalv*; دول *dúl*.

Pain, درد *dard*; ایذا *ízá*; جمع
vaj, pl., آلام *álám*; زحمت
zahmat (*ksh.*). In —, موجع
muja'.

Painful, درد آلود *dard álúd*;
الیم *alím*.

Paint, *n.*, رنگ *rang*; *v.*, نکاشتن
nigáshtan; (a picture),
تصویر کشیدن *kashídan*; کشیدن
tasvír ksh; (lay on
colour), رنگ کردن *rang k.*;
pa. p. منقش *munakhash*;
pr. p., رنگ آمیزی *rang-ámízi*.

Painting and ornaments, نقش
ونگار *naksh o nigár*.

Painter, قلم مصور *musavvir*; قلم
رنگساز *kalam-kár*; رنگساز
sáz; صورت کر *súrat-gar*.

Painting, نقش *naksh* (*k.*);
تصویر *tasvír* (*k.*).

Pair, زوج *zauj*, pl., ازواج
azváj; جفت *juft* (*k. gr.*).

Pairing (of birds), جفتی *juftí*.

Palace, قصر *kasr*; كـرشك
kúshk; ایوان *aiván*; دولت
خانه *daulat-khánah*.

Palanquin, تخت روان *takht
raván*.

Palatable, گوار *guvár*.

Palate, حنك *hanak*; مذاق
muzák.

Pale, کم رنگ *ním-rang*; نیمرنگ
kam-rang; اصفر *asfar*. —
faced, روی زرد رو *zard-rú*;
رُوی زرد *rúy zard*. To turn —,
رنگ رو بریدن *rang i rú
parídan*.

Palliation, معاف *mu'áf* (*k.*);
تخفیف *takhfíf* (*n.*).

Palm (hand), كف *kaff*; كف
دست *kaff i dast*; (tree),
نخل *nakhl*; خرما *khurmá*.

Palpably, ظاهراً *záhiran*.

Palpitate, تپیدن *tapídan*.

Palpitation (of the heart).
خفقان *khafakán*.

Palsied, اعشه *aflaj* (*h.*); افلم
ra'shah (*dsh.*).

Palsy, فالج *fálíj* (*dsh.*).

Paltry, دون *dún*.

Pampered, پرورده *parvardeh*.

Pamphlet, رساله *risáleh*.

Pan, حسین *hasín* ; دیزی *dízí* ;
 Frying —, طاجن *tájin*. The
 knee —, سر زانو *sar i zánú*.
 Pane (of glass), جام *jám*.
 Panegyric, مدح *madh*.
 Panegyrist, مداح *maddáh*.
 Panel, تخته *takhtah*.
 Pang, درد *dard*.
 Panic, هزیمت *hazímat*.
 Panniers (for fruit), لوده *lau-*
dah ; (for persons), کجاوه
kajāveh.
 Pant, نفس زدن *nafas z*.
 Panther, پلنگ *palang* ; یور
yúz. Young —, یوزک
yúzak.
 Paper, قرطاس *kághaz* ; کاغذ
kirtás. A — kite, باد
kághaz i bád.
 Papyrus, حفا *hafá*.
 Parable, مثال *misál*.
 Parade-ground, میدان *maidan*.
 Paradise, جنت *jannat* ; بهشت
bihisht. The sublime —,
 خلد برین *khuld i barín*.
 Paradisiacal, بهشتی *bihishti*.
 Paradox, لغز *laghz*.
 Paragraph, فصل *fasl*.
 Parallax, اختلاف منظر *ikhtiláf*
i manzar.

Parallel استواء *istivá* ; متوازی
mutavází ; مساوی *masáví*.
 Paralysed, مفلج *mufallaj* (*sh.*)
 Paralysis, فله *falj*.
 Paralytic, شل *shal* ; مشلول
mashlúl ; مفلوج *maflúj*.
 Paramour, عاشق *'áshik*.
 Parapet, کنکره *kangurah*.
 Paraphernalia, اسباب *asbáb* ,
 جهیز *jahíz*.
 Paraphrase, تفصیل *tafsíl* (*n.*).
 Parasang (a league), فرسخ *far-*
sakh ; فرسنگ *farsang*.
 Parasite (man), طفیلی *tufailí*.
 Parasol, چتر *chatr* ; آفتابگیر
áftáb-gír.
 Parboiled, نیم پخته *ním-pukhtah*.
 Parcel, بوغچه *búghchek*.
 Parch, برشتن *birishtan*. To be
 —ed, خوشیدن *khúshídan*.
 Parchment, پوست *púst*.
 Pardon, مغفرت *maghfirat* (*n.*) ;
 عفو *'afv* (*k.*) ; غفران *ghufrán* ;
 بخشیدن *bakhshídan*. To
 beg —, عذر خواستن —,
khástan. I beg your —,
 بفرمائید *mu'áf bifar-*
máyíd. I ask — of God
 استغفر الله *astaghfiru 'llah* ;

- pa. p.*, معاف *mu'áf* (k.)
مغفور *maghfúr*.
Pardoner, غفار *ghaffár*.
Pare (nails), ناخن گرفتن *ná-khun gr.*; (hoofs), سم تراشیدن *sum taráshídan* (gr.).
Parentage, اصل نسب *nasab*; اصل *asl*.
Parenthetical, معترض *mo'tariz*.
Parents (both), والدین *váli-dain*.
Paring, تراشه *tarásheh*.
Parley, مکالمه *mukálemeh* (n.).
Parliament, دار الشورا *dár ush shúrâ*.
Parody, تقلید *taklíd*.
Parole, قول *kaul*.
Paroxysm, طغیان *tughyán*.
Parrot, توتی or طوطی *tútí*.
Parry, دفع کردن *daf' k.*
Parse, ترکیب کردن *tarkíb k.*
Parsee, کبر *gabr*.
Parsimonious, مقتر *muktir*; لایم *layím*; خسیس *khasís*.
Parsimony, بخل *bukhl*; امساک *imsák*; بخیلی *bakhílí*.
Parsley, کرفس *karafs*.
Parsnip, گزر *gazar*.
Parson, کشیش *keshísh*.

- Part, قسم *kism*; پاره *páreh*; تکه *tikkah*; جزء *juz'*; بهره *bahrah*; بخش *bakhsh*; جزوی *juzví*. For the most — بیشتر *bíshtar*. On his — ز جانب *'an kibalih*; عن قبله *az jánib-i-ú*; جدا کردن *v.*, *jídá k.*
Partake, شراکت داشتن *shirákat dsh*.
Parterre, خیابان *khiyábán*.
Partial, طرفدار *taraf-dár*; متعصب *muta'assib*.
Partiality, جانبداری *jánib-dári*; پاسداری *pás-dári*.
Partially, قدری *kadrí*.
Participating, بهره مند *bahrah-mand*; مداخله *mudákheleh*.
Participle (active), اسم فاعل *ism-i-fá'il*; (passive), اسم مفعول *ism-i-maf'úl*.
Particle, شمه *khurdah*; شمه *shammah*; (in grammar), حرف *harf*.
Particular, مخصوص *kháss*; مخصوص *makhsús*. —ly, علی الخصوص *'alá-l-khusús*.
Particularity, خصوص *khusús*, pl., خصوصیات *khusúsíyát*.
Parting (leaving), ودع *vad* (n.); (of hair), فرق *fark*.

Partitioning (division), اقتسام *iktisám* (n.).

Partly, پاره *páreh*.

Partner, شريك *sharík*, pl., شركاء *shuraká'*; مساهم *musá-him*; انباز مشترك *mushtarik*; انباز *ambáz*.

Partnership, مشاركت *mushárat*; اشتراك *ambázi*; اشتراك *ishtirák*.

Partridge, كتك *kabk*. Francolin —, دراج *durráj*. Small — or quail, تيهو *tíhú*.

Parturition, نتاج *nitáj*.

Party, گروه *gurúh*; جمیعه *jamí'at*. Dinner —, مهمانی *mihmání*.

Pass (in mountains), n., تنك *tangk*; راه *tang i ráh*; كتل *kotul*; گذشتن *gardan*; v., گذشتن *guzashtan*.

Passage (of a river, etc.), عبور *'ubúr* (k.); گذر *guzar* (k.); راه گذار *guzár* (k.); (an escape), *ráh-guzár*; منفذ *manfaz*; (of time), مرور *murúr*; (in a book), عبارت *'ibárat*.

Passenger, عابر *'ábir*; مسافر *musáfir*.

Passion (to get in a), باهم آمدن *báham ámadan*.

Passionate, حشمتك *khashm-nák*; تند مزاج *tund mizáj* —ly, غضباً *ghazaban*.

Passive, متحمل *mutahammil*; (verb), مفعول *maf'úl*.

Passport, گذر نامه *guzar-námah* راه داری *ráh-dári*; تعلیقه *ta'líkah*.

Past, گذشته *guzashtah*; منقضی *munkazí*; سابقه *sábikah*. The —, ما سلف *má salaf*; ما تقدم *má takaddam*. — tense, ماضی *mázi*.

Paste, سریش *sirísh*; خمیر *khamír*.

Pasteboard, دفتین *daffatain*; کاغذ وصلی *kághaz i vaslí*.

Pastern, وظیف *vazíf*.

Pastimes, ملاهی *maláhi*.

Pastor, كه بان *galah-bán*.

Pastoral care, كه بانی *galah-bání*.

Pasturage, or Pasture, مرعی *mar'á*; چراگاه *chará-gáh*; چمن *chaman*; علف زار *'alaf-zár*; v., چریدن *charídan*.

Pasty, سنوسك *saml ... k*.

Patch (of cloth, etc.), پینه *pínah*; لدام *ladám*. — upon — رقع بر رقع *ruk'ah bar ruk'ah*.

Patcher, پاره دوز *párah dúz*.

Patched, مرقع *murakka'*.

Paternal, پدری *pidrí*. — love, عشق مجازی *'ishk i mujázíy*.

Path, معبر *mībar*, pl., معابر *ma'ábir*. A mountain —, شعب *sh'ib*.

Pathetic, دلسوس *dilsús*.

Patience, صبر *sabr*; صبوری *sabúrí*; شکیب *shakíb*; شکیبایی *shakibái*.

Patient, بردبار *burdbár*, صابر *sábir*; صبور *sabúr*. To be —, شکیبیدن *shakíbídan*; (sick man), مریض *maríz*. —ly, صبراً *sabran*.

Patriot (word not used in Persian), حبیب الوطن *habíb al vatan*. —ism, حب الوطن *hibb ul vatan*.

Patrol, راه دار *ráh-dár*; پاسبان *pásbán*.

Patron, پشت پناه *pusht-panáh*; ولی نعمه *valí nīmat*.

Patronage, دستگیری *dast-gírí*.

Patronymic, نسبت *nisbat*.

Pattern, نمونه *nimúnah*.

Paucity, کمی *kamí*.

Paunch, بطن *batn*.

Pauper, مسکین *miskín*.

Pause, وقف *vakf* (k.).

Pavement, سنکفرش *sangfarsh*.

Pavilion, سرا پرده *sará-pardah*.

Paw, پاچه *páchah*; پنجه *panjah*.

Pawn (at chess), بیدق *baidak*, or بیذق *baizak*; (pledge), رهن *rahn* (gz.); گرو *giro* (gz.).

Pay (wages), مواجب *mavájib*; مزد *muzd*; موظف *muvazzaf*.

Paymaster, بخشی *bakhshí*. — general, میر بخشی *mír-bakhshí*.

Payment, اداء *adá* (k.); کرایه *kiráyah* (d.); اجرت *ujrat* (n.).

Pea, ماش نخود *nukhúd*; ماش *másh*.

Peace, سلامت *salámat*; سلام *salám*; آشتی *áshtí*; صلح *sulh* (k. d.); هدنت *hudnat*.

Peaceable, سهل جو *sahl-jú*.

Peach, هلو *shaftálú*; شفتالو *hullú*.

Peacock, طاؤس *tá'ús*. Like a —, طاؤسی *tá'úsí*.

Peak, سر *sar* ; نوك *nauk*.
 Pear, كلاي *gullábí*.
 Pearl, مرواريد *marváríd* ; لؤلؤ *lú'lu'* ; در *durr* ; درر *durar*.
 Unique —, در يـتـيم *durr i yatím*.
 Peasant, رعيـب *ra'iyat* ; دهقان *dehkán*.
 Pebbles, ريزه سنگ *sang-rízah*.
 Peculation, تصرف *tasarruf*.
 Peculiar, مخصوص *makhsús*.
 Peculiarity, اختصاص *ikhtisás* ; خاصـگـي *khássagí*.
 Pedant, فضيلت فروش *fasílat ferúsh*. —ry, فصـيـلت فروشـي *fasílat ferúshí*.
 Pedestrian, راجل *rájil*.
 Pedigree, تنـسـل *tanassul* ; حسب و نسب *hasab o nasab*.
 Pedlar, پيلور *pílarar*.
 Peel, پوست *púst* ; pa. p., مقشور *makshúr* ; منقشر *munkashir*.
 Peep, نظر *nazar* (k.).
 Peevish, كـج خلق *kaj khulk*.
 Peg, ميـخ *míkk*.
 Pelican, سرـيـخه *saríkhah*.
 Pelisse, كرك *kurk*.
 Pellucid, شفاف *shifáf*.

Pen, قلم *kalam* ; كلك *kilk* ; خامه *khámah*. The piece of wood for nibbing pens on, خامه زن *khámah-zan*. —case, قلم دان *kalam-dán*. —knife, قلم تراش *kalam-tarash*.
 Penalty, جریمه *jarímah*.
 Pencil, مداد *midád*.
 Pendulous, آویزه *ávízah*.
 Pendulum, لنگر *langar*.
 Penetrate, سرايت کردن *siráyat k.* ; pr. p., نفـذ *nafz* (k.) ; نافـذ *náfiz* (b) ; نفوذ *nufúz* (n.).
 Penetration, بينش *bínish* ; ذهن *zihn*.
 Peninsular, جزيره *jazíreh*.
 Penis, كير *kír*. Penem magnum habens, خر نفـسـه *khar-nafsah*.
 Penitence, كفارت *kafárat* ; توبه *taubah*.
 Penitent, مستغفر *mustaghfir* ; نادم *ná-dim* ; پشيمان *pashímán*.
 Pension, راستاد *vazífeh* ; راستاد *rástád* ; (in lands), جاكـير *jágír*. —er, وظيفه خوار *va-zífeh khár*.

Pentagon, پنجم گوشه *panj-gúshah*. — al, مخمس *mukhammas*.

Pentateuch, توریت *taurít*.

Penurious, طمعكار *tama' kár*; حرص *layím*. —ness, حرص *hirs*; بحل *bukhl*; حسیست *khasísat*.

Penury, بینوائی *bí-navá-í*.

People, مردمان *mardumán*; امم *umam*; خلق *kḥalk*, in pl., طوائف *taváif*. Common —, عوام *'avvám*. Great —, اكابر *akábir*. Intelligent —, عقلاء *'ukalá*. — of the world, زمانیان *zamáníyán*; عالمیان *jaháníyán*; *'álamiyán*. — of former times, شدكان *shudagán*; v., آباد کردن *ábád k*.

Pepper, فلفل (z.). Long —, دار فلفل *dár-filfil*.

Peppermint, نعنع *na'na'*.

Per cent, فی صد *fí sad*.

Per pound, فی من *fí man*.

Perambulation, طواف *taváf* (n.).

Perceive, دریافتن *dar-yáftan*; *pa. p.*, محسوس *mahsús* (k.).

Perception, ادراك *idrák* (n.); دریافت *dar-yáft* (n.).

Perch (roost), چكس *chakas*; چوب *chúb*.

Perchance, شاید *sháyad*; كویا *gúyá*.

Percolation, وقوب *vukúb* (n.).

Percussion (gun, etc.), طرقه *taraqeh*.

Perdition, هلاك *halák*; هلاکت *halákat*; تهطر *tahattúr*.

Peremptory, فاطع *káti*; موكد *muakkad*.

Perfect, كامل *kámil*; تمام *ta-mám*; مكمل *mukammal*; (tense), ماضی *mázi*. More or most —, اكمل *akmal*; اتم *atamm*. —ly, هیچمدان *hích-madán*; بالكل *bil-kull*.

Perfecting, تكمیل *takmíl* (k.); اكمال *ikmál* (n.).

Perfection, كمال *kamál*; اتمام *itmám*.

Perfidious, غدار *ghaddár*.

Perfidy, غدر *ghadr*; خیانت *khiyánat*; غل *ghill*.

Perforate, سنبیدن *sumhídan*; سفتن *suftan*.

Perforation, ثقب *sakb* (k.);
سـوافت *suft* (k.); سـوراخ
súrákh (k.).

Perforce, جبراً *jabran*.

Perform, بجا آوردن *bajā a*;
کردن *guzárdan*; كذاردن
kardan. Bound to —,
مستمسك *mustamsik* (h.).

Performance (act), كار *kár*
(k.); عمل *'amal* (k.);
(finishing) اتمام *itmám*
(rsa.); (of a promise), استيفاء
istífá' (n.); اجرا *ijrá* (k.);
نجز *najz* (n.); (play), تماشا
tamáshá.

Performer, فاعل *'ámil*; عامل
fá'il. Musical —, رامش گر
rámish-gar.

Perfume, عطريات *'itr, pl.*,
'itríyát; خوشبو *bukhúr*;
khush bú; نكهت *nak-hat*;
دستنبويه *dastambúyah*.

Perfuming, تبخير *tabkhír* (k.).
— one's self, تبخّر *tabakh-*
khur (n.).

Perfumed, معطر *mu'attar*. —
pastille, شمامه *shamámah*,
pl., شماميم *shamáim*. — with
ambergris, مزنبر *ma'amber*.

Perfumer, عطار *'attár*.

Perfunctory, غافل *gháfil*; كاهل
káhil.

Perhaps, شاید *sháyad*; مگر
magar; باشد كه *báshad keh*.

Peril, خطر *khatar*; باك *bák*;
بیم *bím*.

Perilous, خطر ناك *khatar-*
nák; مهلك *muhlik*.

Period, مدت *muddat*; نوبه *nau-*
beh; دوره *daurah*.

Perish, نیست شدن *níst-sh.*;
هلاک شدن *halák sh.*; *pr. p.*,
تهلكه *tahlikah* (n.); نفق
nafak (b.). —able, زایل
zá-il.

Perjury, قسم زور *kasam-i-zúr*
(kh.); سوگند دروغ *saugand i*
durúgh (kh.).

Permanence, بقاء *kayám*; باقی
baká.

Permanency, استدامت *isti-*
dámat.

Permanent, پایدار *páidár*; قایم
kaim; باقی *bakí*.

Permeating, سرایت *siráyat* (k.)

Permission, اذن *izn* (d. *khás-*
tan); رخصت *rukhsat* (d.
khástan); اجازت *ijázat* (khás-
tan); پروانگی *parvánagí*.

Permitted (allowed), ماذون *ma'zún*; جائز *halál*; جايز *já'iz*; روا *ravá*. — to go, مرخص *murakhkhas*.

Permitting, روا دار *ravá-dár*.

Permutation, تبدل *tabaddul*.

Pernicious (anything), مفسدت *mafsadat*.

Perpendicular, مستقيم *musta-kím*.

Perpetration, ارتكاب *irtikáb* (n.); اجرا *ijrá* (k.).

Perpetrator, مرتكب *murtakib*.

Perpetual, استمراری *dáim*; استمراری *istimrárí* (k.); مستدام *mustadám* (n.); واتن *wátin*. May it be —! دام *dáma*; thus: دام اقباله *dáma ikbáluhu*. May his prosperity continue —ly! همواره *hamvárah*.

Perpetuate (may he), ادام *adáma*; thus: may God prolong his days, ادام الله ایامه *adáma 'lláhu aiyámahu*.

Perpetuation, ادامت *idámat* (k.); تآبید *ibká* (n.); تآبید *ta'bíd* (k.).

Perpetuity, دایمی *davám*; مداومت *dáimí*; مداومت *mudávamat*.

Perplexed, حیران *hairán* (k.);

متحیر *mutahayyir* (h.); متردد *mutaraddid* (k.); پریشان *paríshán* (s.). To be —, شوریدن *shúrídán*.

Perplexity, اشكال *ishkál* (dsh.); اضطراب *iztiráb*; کشاکش *kashákash*.

Perquisite, مداخل *mudákhil*; مزد *muzd*.

Persecution, ستم *sitam* (k.); ظلم *zulm* (k.); تعاقب *ta'á-kub* (n.).

Persecutor, ظالم *zálim*.

Persepolis, اصطخر *Istakhar*.

Perseverance, اصرار *isrár* (n.); مقاومت *mukávamat* (n.); مواظبت *muvázabat*.

Persevering, مصر *musirr* (h.); مقاوم *mukávim* (b.).

Persia, ایران *Írán*; عجم *'Ajam*.

Persian, ایرانی *Írání*; عجمی *'Ajamíy*; (language), فارسی *Fársí*. Ancient —, پهلوی *Pahlaví*; دری *Darí*.

Persistence, استبداد *istibdád*.

Person, کس *kas*; نفر *nafar*; اشخاص *shakhs*, pl. اشخاص *ashkhás*; تن *tan*. Every —, همکنان *ham-kunán*.

Unmarried —, عزب *'azab*.

- Noble —, ذات شریف *zat i sheríf*. —s of distinction, خاصان *khássan*. Intelligent —, 'عرفاء' *'urafá*.
- Personality, ذات *zát*.
- Personally, فی نفسه *fi nafsihí*.
- Personification, تشبیه *tashbih (k.)*.
- Perspective, منظره *manzareh*.
- Perspicacious, دیده ور *dídah-var*.
- Perspicacity, ذهن *zihn*.
- Perspicuous, مبین *mubín*.
- Perspiration, عرق *'arak (k.)*.
- Perspire, خویدن *kh'aydan*.
- Persuasion, اغوا *ighvá (k.)*; رای تحریک *tahrík (k.)*; رای *rái (z.)*.
- Pert, گستاخ *gustákh*.
- Pertinacious, مصر *musirr*; مداوم *mudávim*.
- Pertinacity, استقرار *istikrár*.
- Pertinent, موافق *muváfik*.
- Pertness, شوخی *shúkhí*.
- Perturbation, آشفتگی *áshuf-tagi*; تشویش *iztiráb*; اضطراب *tashvish*.
- Perusal, ملاحظه *muláhezeh (k.)*; مطالعه *mutále'eh (k.)*.
- Pervading, ساری *sári (h.)*.
- Perverse, کج طبع *kaj-tab'*; لجاج *lajuj*. —ness, خود سری *khud sarí*.
- Perversion, انحراف *inhiráf (k.)*; احباط *ihbát (k.)*.
- Perverted, معوج *mu'avvaj (g.)*.
- Pest, وبال *vabál*; آفت *áfat*.
- Pestilence, وبا *vabá*; طاعون *tá'un*.
- Pestle, دسته *dastah*.
- Pet, عزیز *'azíz (k.)*.
- Petal, برگ *barg*.
- Petition, عرض *'arz (k.)*; عرضی *'arzí (dsh.)*; داعیه *dá'iyeh*; التماس *iltimás (k. n.)*; (in writing), عریضه *'arízah, pl.*, عرضداشت *'aráiz*; عرائض *'arz-dásht*. —er, عارض *'áriz*.
- Putrefaction, تجر *tahajjur (k.)*.
- Petroleum, مومیا *múmiyá*; نفت *naft*.
- Petticoat, فستان *fistán*.
- Petty charges, بعضی خرج *ba'zíkharh*.
- Petulance, بطر *batar*; افسردگی *afsurdagí*.
- Petulant, کج خلق *kaj khulk*.
- Pewter, روح *rúh*.
- Phantom, طیف *taif*; خیال *khi-yál*.
- Pharaoh, فرعون *Fir'aun*.

Pharmacy, ادویه *adviyeh*.
 Pheasant, قرقاول *karkául*.
 Philosopher, فیلسوف *feilasúf*,
pl., فلاسفه *falásifeh*; حکیم
hakím, *pl.*, حکماء *hukamá*.
 Philosophy, فلسفه *falsafah*;
 حکمت *hikmat*; علم *'ilm*.
 Phlebotomy, فصد *fasd* (*k.*).
 Phlebotomist, فصاد *fassád*;
 رگ زن *rag-zan*.
 Phlegm, بلغم *balgham*; (*mucus*),
 نخاعت *nukhá'at*.
 Phoenix, سیمرغ *simurgh*; رخ
*ruk*h; هما *humá*.
 Photograph, عکس *'aks* (*k.*).
 —er, عکاس *'akkás*. —y,
 عکسی *'aksi*.
 Phrase, اصطلاح *istiláh*.
 Phraseology, محاوره *muhávarah*.
 Physic, دارو *dárú*; دوا *davá*.
 Art of —, پزشکی *pizishkí*.
 Physical, طبیعی *tabí'í*.
 Physician, طبیب *hakím*; طبیب
tabíb, *pl.*, اطباء *atibbá*;
 پزشکی *pizishk*; پزشکی *bizishk*.
 Physiognomy, قیافه *kayáfah*.
 Physiology, موجودات *maujúdat*.
 Pick out, واچیدن *vá-chídan*.
 Pickaxe, کلند *kulund*.

Pickle, ترشی *turshí* (*an.*); آچار
áchár.
 Picquets, قراول *karávul*; طلایه
taláyah.
 Picture, تصویر *tasvír*; نقش
naksh; نگار *nigár*. —
 gallery, نگارخانه *nigár-*
khánah.
 Piebald, ابلق *ablak*; ابرق *abrah*.
 Piece, قطعه *kat'ah*; پارچه
pár-cheh; تکه *párah*; قماش
tikkeh. — goods, کماش
kumásh.
 Pierce, سب وختن *sabúkhtan*;
 سفتن *suftan*; *pr. p.*, همز
hamz (*k.*); *pa. p.*, مشقوب
maskúb.
 Piety, تقوی *takvá*; تفاوت *taká-*
vat; نusk. Man of
 —, زنده دل *zindah-dil*; صاحب دل
sáhib-dil.
 Pig, خوک *khúk*; خنزیر *khinzír*.
 Wild —, گراز *guráz*.
 Pigeon, کبوتر *kabútar*; کفتر
kaftar.
 Pile (of velvet, &c.), خاو *kháv*;
 (heap), توده *túdah*.
 Piles (hemorrhoids), بواسیر
bavásír.

Pilfering, or Pilferer, دزدی *duzdí* (k.).

Pilgrim (to Mecca), حاج *hájj*; حاجی *hajjí*, pl., حجاج *hujjáj*; (to other shrines), زوار *zavvár*. — age (to Mecca), حج *hajj* (k.); (to other places), زیارت *ziyarat* (k.).

Pill, جب *habb*, pl., حبوب *habúb*. — box, قوطی *kútí*.

Pillage, غارت *ghárat* (k.); چپاؤ *chápáu* (k.).

Pillar, ستون *sutún*, pl., اساتین *asátín*; ركن *rukn*, pl., ارکان *arkán*; عمدة *imád*; عماد *umdat*; قوام *kavám*, pl., قوايم *kawáim*.

Pillory, دو شاخه *dú-shákhah*.

Pillow, متکا *muttaká*; تکیه *takyeh*; بالش *bálish*; بالین *bálín*; وساده *vasádah*, *visá-dah*, *vusádah*; وساد *vasád*, *visád*, *vusád*. A soft —, ناز بالش *náz-bálish*.

Pilot, ناخدا *nákhudá*; کشتی بان *kishtí-bán*.

Pimp, قلمسان *kaltabán*; قورمساق *kurmsák*.

Pimple, بثره *basrah*; كورك *kúrk*.

Pin, سباج *sanják*.

Pincers, انبؤر or انبر *ambúr* (gr.); منقاش *minkásh*.

Pinch, نشكنج *nishkunj*.

Pine (tree), صنوبر *sinaubar*, (cedar), كاج *káj*; (juniper), نازو *názhú*. v., — away, كاهیدن *káhídan*. — cone, چلغوزه *chilghúzah*.

Pink (flower), ميخك *míkhek*; (colour), گلرنگ *gulrang*.

Pinnacle, قله *kullah*.

Pioneer, پيش رو *pish rau*.

Pious, پارسا *pársá*; صالح *sálih*, اتقيا *takí*. — men, اتقياء *atkiyá*.

Pipe (smoking), چبوق *chibúk*. — stem, چوب چبوق *chúb i chibúk*. Water —, قاليون *kaliyún*; (tube), نى *nay*; لوله *lúlah*; زيش *zísh*.

Piper, نى زن *nay zan*.

Pisces, حوت *hút*.

Piss, شاشه *sháshah* (k.); بول *baul* (k.).

Pistachio, پسته *pistah*; فستق *fustuk*.

Pit, چال *chál*; كودال *gaudál*; مغاك *maghák*. — of the

chin, چاه زنج *cháh i zanukh*;
 زخندان *zanukh-dán*.
 Pitch, قیر *kír*.
 Pitcher, کوزه *kúzah*.
 Piteous, جگر سوز *jigar súz*.
 Pith, لب *lubb*.
 Pitiful, رحمان *rahmán*.
 Pitiless, بیرحم *bírahm*.
 Pitted with small pox, آبله خورده *ábileh khurdeh*.
 Pity, مرحمت *marhamat* (n.);
 رافت *ráfat*; رقت *rikkat*;
 ترحم *tarahhum* (n). To have
 — on, بخشودن *bakhshúdan*.
 It is a —, حیف است *haif*
ast. —ing, راحم *ráhim*.
 Pivot, مدار *madár*.
 Place, مقام *makám*; مکان *ma-*
kán, pl., اماکن *amákin*;
 جای *jáy*; محل *ma-*
hall; موضع *mauzi*; موقع
mauki; در *jú-dád* جا داد
dar-gáh. A desolate —,
 خرابه *kharábah*. — of wor-
 ship, سجده گاه *sijdah-gáh*.
 — where four roads meet,
 چهار سواره *chehár-suvárah*.
 — for rubbish, خاک دان
khák-dán. Market —, چهار
 سو *chehár-sú*. In —, بجا

ba já; بر جا *bar já*; — v., نهادن
nihádan; نهیدن *nahídan*;
 موضوع *mauzú*.
 Placid, حلیم *halím*; سلیم *salím*.
 Placenta, مشیمه *mashímah*.
 Plagiarism, سرقة *sarkat*.
 Plague, وبا *vabá*; طاعون *tá'ún*.
 Plain (ground), میدان *maidán*;
 جلعه *fazá'*; صحراء *sahrá*;
 جولان گاه *jaulán-gáh*. — for exercising
 horses, Extensive uncultivated —,
 دق و لق *daḡ o laḡ*; (level),
 هموار *hamvár*; (clear), بین
baiyin; (artless), ساده *sá-*
dah. —ly, آشکارا *áshkára*.
 Plaint, نالش *da'vá*; شکایت
shikáyat.
 Plaintiff, مدعی *mudda'iy*; داد
dád-kh'áh. — and
 defendant, متخاصمین *muta-*
khasimain.
 Plait, بافتن *báftan*.
 Plaits, چین *chín*.
 Plan (map), نقشه *naḡsheh*;
 تدبیر *tadbír*. (mental).
 Plane (superficies), بسیط *basít*.
 Joiner's —, رنده *rundah* (z.).
 — tree, چنار *chenár*.
 Planed, منجور *marjír*.

Planet, سیاره *saiyárah*.
 Plank, تخته *takhteh*.
 Plant, *n.*, نبات *nabát*; سبزی *sabzi*.. Young —, نهمال *nihál*; *v.*, (flowers) تولک کردن *túlak k*.
 Plantain, موز *mauz*.
 Plantation, درختزار *dirakhtzár*.
 Plaster (dressing), مرهم *marham*, *pl.*, مراهم *maráhim*.
 — of Paris, گچ *gach*; (lime), آهک *áhak*; *v.*, دوسیدن *dúsídan*.
 Plate, پوشقاب *púshkáb*.
 Plated, ملمع *mulamma'*.
 Platform (mud), سکو *sakú*; (wooden), تخته *takhtah*.
 Plato, افلاطون *Aflátún*.
 Platter, طبق *tabak*.
 'lay, بازی *bázi* (*k.*); لعب *la'b* (*k.*); لاهو *lahv*; (gambling), تمثيل *kimár*. Stage —, تمشیل *tamsíl*; *v.*, باختن *bákhtan*; بازیدن *bázídan*. — on an instrument, نواختن *navákhtan*; *pr. p.*, ملاعبت *mulá-'abat* (*n.*); (on an instrument), نوازندگی *navázandagi*.
 Player (gamester), لاعب *lā'ib*;

بازنده *bázandah*; (instrumental), نوازنده *navázendah*.
 Playfellow, همدم *hamdam*.
 Playful, دلخوش *dilkhúsh*.
 Plaything, بازیچه *bázicheh*.
 Plead, دعوی کردن *da'vá k*.
 Pleasant, فراخروی *ferákh-rúí*; خوش دماغ *khush-dimágh*; خوش آینده *khush-áyendah*.
 Plesantry, بذله *bazlah*; بزله *bazlah*; لطیفه *latífah*.
 Please, خوش آمدن *khush ámadan*; پسندیدن *pasandídan*.
 Striving to —, رضا جوی *rizá-júí*; *pa. p.*, راضی *rázi*; سرخرو *surkh-rú*; مشعوف *mash'úf*. If you —, زحمت کشیدید *zahmat kashídíd*. If it — God, انشاء الله *inshá 'alláh*.
 Pleasure, عشرت *khushí*; لذت *'ishrat*; عیش *'aish*; حظ *lizzat*; *hazz*. To take — in, حظ کردن *hazz k*.
 Pledge, گرو *girau* (*gz.*); رهن *rahn* (*gz.*); *pa. p.*, مرهون *marhún*; رهین *rahín*.
 Pleiades, ثریا *Suraiyá*; پروین *Parvín*.
 Plenipotentiary, وزیر مختار *vazír mukhtár*.

Plenteous, Plentiful, وافر *váfir* ;
 فراوان *feráván*.
 Plenty, موفور *maufúr* ; وافر
váfir ; فرط *fart*.
 Plethoric, دموی *damavíy*.
 Pleurisy, جرسام *jirsám* ; برسام
bar-sám.
 Pliant, خور *pích-khur*.
 Pliers, انبر *ambur*.
 Plot (against), معاهده *mu'áhe-*
deh ; سازش *sázish*.
 Plough, خیش *kulbah* ; قلبه
khísh (k.). —man, قلبه ران
kulbah-rán. —share, کاو آهن
gáu i áhan — tail, هش
hish ; v., شیاریدن *shiyáridan* ;
 سباریدن *sabáridan*.
 Pluck, v., چیدن (بر *bar*) *chí-*
dan.
 Plug, دسام *disám* ; سر *sar*.
 Plum, آلوچه *álúcheh* ; آلو *álu*.
 Plumbago, سرمه *surmah*.
 Plumb-line, شاهول *sháhúl* ,
 بلد *balad*.
 Plume, طره *tarrah*.
 Plump, چاق *chák*.
 Plunder, n., یغما *yaghmá (k.)* ;
 نهب *nahb (k.)* ; نهیبی *na-*
híbí ; v., توزیدن *túzidan* ;

pr. p., توز *toz* ; نهیب *nahíb* ;
pa. p., منسلب *munsalib*,
 Plunderer, سالب *sálib* ; بغمائی
yaghmái.
 Plunge, غوطه *ghautah (kh.)*.
 Plural, جمع *jam'*.
 Plush, مخمل *makhmal*.
 Pneumatic, هوای *havái*.
 Poach (game), v., شکار دزدیدن
shikár duzdídan.
 Poached (egg), نیمرو *nímru*
(k.).
 Pock-marked, آبله دار *ábileh*
dár.
 Pocket, جیب *jíb*. —hand-
 kerchief, دستمال *dastmál*.
 Pod, پیله *pílah*.
 Podex, کون *kún*.
 Poem, نظم *nazm*. — consist-
 ing of rhyming couplets,
 مثنوی *masnaví*.
 Poet, شاعر *shá'ir*, *pl.*, شعراء
shu'ará.
 Poetry, شعر *shi'r* ; اشعار *ash'ár*.
 The art of —, شاعری *shá'irí*
 Point (dot), *n.*, نقطه *nuktah* ,
 (end), سر *sar*. The four car-
 dinal points, خوافی *khaváfik*.
 To — out, اشاره کردن *ishá-*
reh k.

Poison, زهر *zahr* (d.); *pa. p.*,
 مسموم *masmúm*.
 Pole (star, etc.), قطب *kutb*.
 Telegraph —, etc., تیر *tír*.
 Pole (Polish), له *lah*.
 Police, شهنکی *shahnagi*; کشیک
kashík. — man, لشیکیچی
kashíkchí.
 Polish, *v.*, زودن *zúdan*; *n.*,
 (lustre), صیقل *saikal*; جلا
jílá (d.); *pa. p.*, مصقول *mas-*
kúl.
 Polisher, جلا کر *jalá-gar*;
 صاقل *sáqil*.
 Polite, ادیب *adib*; مودب *mu-*
addab; فرهیخته *farhíkhtah*.
 —ness, ادب *adab*.
 Politic, مفید *mufíd*.
 Politics, Polity, سیاست *siyásat*.
 Pollute, آلودن *álúdan*; نجس
 کردن *najis k.*; آغاشتن *ághash-*
tan; *pa. p.*, منجس *munajjas*
 (k.); ملوث *mulavvas* (k.).
 Pollution, آلودگی *álúdagí*;
 آلاینش *áláyish*.
 Poltroon, بیدل *bídil*.
 Polytheism, شرك *shirk*.
 Polytheist, مشرك *mushrik*.
 Pomade, روغن *roghan*.
 Pomegranate, نال *nár*; انار

anár. — blossoms, گلنار
gulnár. — tree, ناربن *nár-*
bun.
 Pommel (saddle), قریوس *karbús*;
 (sword), قبضه *kabzah*.
 Pomp, شوکت *shaukat*; شکوه
shikúh; بجم *tajammul*;
 احتشام *ihtishám*; حشمت
hashmat; جاه *jáh*; طمطراق
tamturák; طنطنه *tantanah*;
 دبدبه *dabdabah*.
 Pond, اصطخر *istakhr*; دریاچه
daryácheh.
 Ponder, فکر کردن *fikr k.*
 Ponderous, ثقیل *sakíl*, —
 ness, ثقلت *saklat*.
 Pony, یابو *yábú*.
 Pool, حوض *hauz*; آبگیر *ábگیر*.
 Poor, مفلس *muflis*; شقی
shakíy; درویش *darvish*; مقل
mukill; غریب *gharíb*, *pl.*,
 غریب *ghurabá'*; مسکین *miskín*;
pl., مساکین *masákin*; فقیر
fakír; فقراء *fukará*.
 Poorly, فقیرانه *fakíránah*.
 Poplar (white), سفیدار *safídár*;
 (oriental), چنار *chinár*.
 Poppy, خشخاش *khaskháš*,
 کونار *kúknár*.
 Populace, عوام *'avvám*.

- Population, معموری *ma'mārí*.
 Populous, آباد *ábád* (k.); آبادان *ábódán*.
 Porcelaine, چینی *chíní*.
 Porcupine, خارپشت *khárpusht*.
 Pores (skin), مسام *masám*.
 Pork, گوشت خوک *gúsht-i-khúk*,
 or euphemistically, گوشت بلبل *gusht-i-bulbul*.
 Port, بندر *bandar*; دریا بند *daryá-band*.
 Portal, باب *báb*.
 Portent, طالع *táli*.
 Porter (carrier), حامل *ham-mál*; بارکش *bár kesh*;
 (doorkeeper), دربان *dar-bán*. — at a caravanserai,
 دالان دار *dálán-dár*.
 Portfolio, جزدان *juz-dán*.
 Portico, پیشگاه *dihlíz*; پیشگاه *písh-gáh*; رواق *rivák*.
 Portion, بهره *bahrah*; پاره *párah*;
 اجزاء *juz*, pl., *ajzá'*; نبذة *nubzat*;
 نبذی *nubzí*. — of a farm re-let,
 کتکنه *kat-kenah*.
 Portrait, تصویر *tasvír*.
 Position, وضع *vaz'*.
 Positive, یقین *yakín* (b). —

- injunction, توکید *taukíd*.
 —ly, یقیناً *yakínan*.
 Possess, v., داشتن *dáshtan*,
 یافتن *yáftan*; pr. p., متصرف *mutasarrif*. Termination
 signifying "possessed of,"
 مند *-mand*; وار *vár*; ور *var*;
 دار *dár*.
 Possession, تصرف *tasarruf*
 (k.); ملاکت *malákat*; in pl.,
 املاک *amlák*: تصرفات *tasarrufát*. To gain — of,
 بدست آوردن *badast a*.
 Possessive case, اضافت *izáfat*.
 Possessor, صاحب *sáhib*.
 Possibility, احتمال *ihtimál*;
 امکان *imkán*.
 Possible, ممکن *mumkin*; شدنی *shundaní*.
 Possibly, شاید *sháyad*.
 Post (on horse), چاپار *chápár*;
 (on foot), قاصد *kásid*. —
 (office), منصب *mansab*;
 (stake), چوب *chúb*.
 Posterior, مؤخر *mu'akhkhar*.
 Posteriors, دبر *dubr*.
 Posterity, اعیان *a'káb*; اولاد *aulád*.
 Postponement, توقف *tavak-kuf* (k.).

Postscript, ذیل *zail*.

Pot (metal), دیک *dīg* ;
(earthen), کوزه *kúzah*. —
companion همکاسه *ham-*
kásah ; همقدح *ham-kadah*.

Potage, آش *ásh*.

Potash, قلیا *kilyá*.

Potation, نوشت *núsh*t.

Potato, سیب زمین *sib-i-zamín*.

Potent, قادر *kádir*.

Potsherd, خرف ریزه *khazf-*
rízah.

Potter, سفالگر *sufálgar* ; کوزگر
kúzagar ; خراف *khazzáf* ;
خرفی *khazafí*.

Pouch, کیسه *kísah* ; کیف *kíf*.

Poultice, پخته *pukhtah*.

Pound (sterling), لیـره *lírah* ;
v. کوبیدن *áshúrdan* ;
kúbídan.

Pour, ریختن *rikhtan* ; *pr. p.*,
مفیض *mufíz* (*n.*).

Poverty, مسکینی *miskíní* ;
فقیری *maskinah* ; مسکنة
fakírí ; مفلسی *muflisí* ;
نداشتی *darvishí* ; درویشی
dáshti.

Powder, سفوف *sufúf*. Gun
—, باروت *bárút*. — flask,
باروتدان *bárút dán*. —

magazine, باروت خانه *bárút-*
khánah.

Power, قدرت *kudrat* ; قوت
kuvvat ; طاقت *tákat* ; زور
zúr ; توان *taván* ; توانائی
tavánái ; دست رس *dast-*
ras ; مجال دستگاه *dast-gáh* ;
majál ; مکنت *maknat* ;
(authority), اقتدار *iktídár*.

Powerful, قدير *taváná* ;
kádir ; مقتدر *muktadir* ;
متمکن *muhtashim* ; ممکن
mutamakkin ; زور آور *zúr-*
ávar ; زبردست *zabar-dast*.

Powerless, ناچار *náchár* ;
rendering —, اعجاز *íjáz*.

Pox (the small-), آبله *ábilah* ;
(syphilis), کوفت *kúft*.

Practicable, شدنی *shudaní* ;
کردنی *kardaní*.

Practical, عملی *amaliy*.

Practice, استعمال *isti'mál* (*k.*) ;
ممارست *mashk* (*k.*) ; مشق
mumárisat ; عادت *ádat*.

Practise, v. طرح افکندن *tarh*
afgandan ; *pa. p.*, مسالوک
maslúk ; مستعمل *musta'mal*.

Praise (to a man), مدح *madh* ;
نعت *na't* ; نیایش *niyáyish* ;
ثناء *saná'* ; آفرین

Praying, ستایش *sitáyish*; (to God),
 Praises (one who), حمد *hamd*; تسبیح *tasbîh*;
 — be to God, تهلیل *tahlíl*.
— al-hamdu lilláh; v., ستائیدن sitáidan; ستودن sitúdan.
 Praises (one who), و صاف *vas-saf*; واصف *vásif*.
 Prating, هرزه کوی *harzah gúi*.
 Prayer, نماز *namáz* (*gf.*); صلات *salát* (*gf.*), *pl.*,
 or صلوات *salavát*. The call to
 —, اذان *izán*. The crier to
 —, موزن *muezzin*. — niche,
 محراب *mihráb*. A place of
 —, مصلی *musallá*. —
 carpet, سجاده *sajjádéh*. One
 whose — is heard مستجاب *mustajáb*
 الدعوات *ud da'vát*. One who prays,
 دعا کوی *du'á-gúi*.
 Preacher, واعظ *vá'iz*; خطیب *khatíb*.
 Preaching, وعظ *va'z* (*k.*); موعظة *muwá'izeh* (*k.*); موعظت *mau-izat* (*n.*).
 Preamble, سرآغاز *sar-ágház*;
 مقدمه *mukaddameh*.
 Precaution, تدارك *tadárúk*;
 تدبیر *tadbír*.

Precede, پیش رفتن *písh r.*
 Precedence, سبقت *sabkat*;
 مبادرت *sadárat*; مبادرت *mubádarat*.
 Preceding, سابق *sábik*; سلف *salaf*;
 مبادر *mubádir*. That which precedes,
 ما سبق *má sabak*.
 Precept, اندرز *andaraz*; وصیت *vasíyet*,
pl., وصایا *vasáyá*.
 Preceptor, معلم *mu'allim*;
 مؤدب *mu'addib*.
 Precinct, حد *hadd*.
 Precious, ارجمند *arjmand*; عزیز *'azíz*;
 نفیس *na'fís*; ثمین *samín*; — stone,
 جواهر *jauhar*.
 Precipice, پرتگاه *partgáh*.
 Precipitation, تحور *tahavvur*;
 شتابزدگی *shitáb-zadagí*.
 Precipitous, پرت *part*; سرایشیب *saráshíb*.
 Precise, صحیح *sahíh*.
 Preclude, مانع کردن *máni' k.*
 Preconception, پیش اندیشی *písh andíshí' (k.)*.
 Predecessors, سابقین *sábikín*.
 Predetermination, قضا *kazá*;
 تقدیر *takdír*.

Prediction, كهانت *kahánat* (gf.).
 Predilection, ميل *meyl*.
 Predominance, استيلا *istilá*.
 Predominant, مستولى *mustaulí*.
 Pre-eminence, برآمدگی *bar-ámadaǵí*.
 Pre-eminent, ممتاز *mumtáz*.
 Preface, دیباچه *díbácheh*; عنوان *‘unván*; مقدمه *mukaddamah*.
 Preferable, راجح *rájih* (h.).
 Preference, ترجیح *tarjích* (d. *dsh.*); مراجعت *murájahat n.*
 Preferred, مقتفی *muktafá*.
 Pregnancy, حمل *haml*.
 Pregnant, آبسته *ábistah*; آبست *ábist*; حامله *hámilah* (b.).
 Prejudice, v., متعصب ساختن *muta’assib s.*
 Prejudicial, مضر *muzirr*.
 Premature, بیوقت *bí-vakt*.
 Premeditation, تدبیر *tadabbur* (k.).
 Premises (logical), مقدمات *mukaddamát*.
 Preparation, تدارك *tadárúk* (k.); ترتیب *tartíb* (s. d.).
 Prepare, آماندن *ámádan*; درست کردن *durust k.*; سیچیدن *sichidan*; pa. p., مستعد *mus-*

ta’idd (sh.); مهیا *muhaiyá* (k.); حاضر *házir* (h. k.).
 One who —s, مہی *muhyi*.
 Preponderance, استیلا *istilá* (n.).
 Preposition, حرف جر *harf i jarr*.
 Prepossession, رغبت *righbat*.
 Preposterous, بیهوده *bíhúdah*.
 Prepucce, غلاف *ghalaf*.
 Prerogative, حق *hak*.
 Presage, فال *faal*.
 Prescription (doctor's), نسخه *nuskheh* (d.).
 Presence, حضور *huzúr* (dsh.); قبل *kibal*. In the — of, رو برو *rú-ba-rú*; بحضور *bahu-zúr*.
 Present (not absent), حاضر *házir*. At —, الحال *al hál*; حالا *hálá*; الان *al-án*. (gift), بخشش *bakhshish*; دهش *dihish*; تحفة *tuhfat*; سوغات *saughát*; (to inferior), انعام *in’ám*; (to superior), پیشکش *pish-kesh*. A wedding — (from the bridegroom), رونما *rú-numá*. Asking for a —, مستوہب *mustauhib*.

Presenting, اقدام *ikdám* (n.).
 Preservation, محافظه *muháfzezh* (k.).
 Preserved, مأمون *ma'mún*.
 Preserves (fruit, &c.), آچار *áchár*; مربا *murabbá* (s.).
 Preserving, وقاء *vaká'*. — one's self from sin, اعتصام *i'tisám*.
 President, صدر نشین *sadr nishín*. — of the republic, رئیس دولت جمہور *raís i daulat i jamhúr*.
 Press (wine or oil), برشك *barshak*; مصر *má'sar*; v., شکنجیدن *shikanjidan*; افشردن *afshurdan*.
 Presumed (it is to be), احتمال *ihtimal-i-kulli* *míravad*.
 Presumption, تجاسر *tajásur*; تصدی *tasaddí*.
 Presumptuous, صائل *sáil*; مغرور *maghrúr*.
 Pretence, بهانه *bahánah*.
 Pretender, داعی *dá'í*.
 Pretending, ادعاء *iddi'á* (k.).
 Pretension, دعوی *da'vá*, pl., دواعی *davá'í*.
 Pretext, بهانه *bahánah*.

Pretty, خوشگل *khush-gil*; خوبصورت *khúbsúrat*.
 Prevalent, اغلب *aghlab* (b); غالب *gháleb* (sh.); رواج *raváj* (dsh.).
 Prevarication, تناقض *tanákuz* (gf.).
 Prevention, منع *man'* (k.); دفع *daf'* (k.).
 Preventive, مزاحم *muzáhim*.
 Previous, مقدم *mukaddam*; اسبق *asbak*; سابق *sábik*.
 Prey (plunder), یاغمه *yághmah*; (game), صید *said* (k.).
 Price, قیمت *kaimat*; بها *bahá*; ثمن *sa-man*; ارج *arz*; ارز *arj*; اجاره *ijárah*. — current, نرخ *nirkh*.
 Prick, خلیدن *khalídan*; آزدن *khalánídan*; *ázadan*.
 Pride, غرور *ghurúr*; ابراح *ibráh*; مغروری *maghrúrí*; رعونت *istikbár*; تعظم *únat*; نخوت *nakhvat*; *ta'azzum*. — and egotism, مائی و منی *má'í u maní*.
 Priest, پیش نماز *pish-namáz*.
 Chief — of the Magi, پیر *pír i mughán*. Christian —, کشیش *kashish*.

Prime, مهتر *mehtar*.
 Priming, چاشنی *chashní* (n.).
 Primitive, پیشین *pishín*.
 Prince, شاهزاده *sháhzádah* ;
 (title after the name), میرزا *Mírzá*.
 Princess, شاهزاده خانم *sháh-zádeh khánun*.
 Principal, اصلی *aslí* ; اول *avval* ;
 (money), سرمایه *sar máyeh*.
 —ly, غالباً *gháliban*.
 Principle, اصل *asl* ; ماده *mád-dah* ; منشاء *manshá'*.
 Print, v., چاپ کردن *cháp k.* ;
 مطبوع کردن *tab' k.* ; pa. p., مطبوع *matbú'*.
 Printer, طابع *tabbá'*.
 Printing, طباعت *tibá'at*.
 Prior, مقدم *mukaddam* ; اقدام *akdam*.
 Priority, تقدیم *takdím* ; تقدم *takaddum* ; قدامت *kadámát*.
 Prison, زندان *zindán* ; سجن *sijn* ;
 محبوس خانه *mahbús khánah*,
 Prisoner, محبوس *mahbús* ; قیدی *kaidí*, pl., زندانیان *zindání-yán*. — of war, اسیر *asír*.
 Privacy, خلوت *khalvat*.

Private (soldier), سر باز *sar báz*. — apartment, خلوت *khalvat khánah*.
 Privately, نهانی *nehání*.
 Privation, عطل *'utal*.
 Privative, عدمی *'adamíy*.
 Privilege, استحقاق *istihkák*.
 Privy, میرز *mabraz* ; مزبله *maz-balah* ; خلا *khalá*.
 Prize, انعام *in'ám*.
 Probability, احتمال *ihtimál*.
 Probable, محتمل *muhtamíl*.
 Probably, گویا *guyá*.
 Probation, امتحان *imtíhán*.
 Probe, میل *míl*.
 Probity, صدق *sidk*.
 Problem, مسئله *mas-aleh*.
 Proboscis, خرطوم *khartum*.
 Proceed, روارو کردن *ravá-rav k.* ; رفتار کردن *raftár k.*
 Proceedings, حرکات و سکنات *harakát o sakanát* ; (of a lawsuit), رو بکاری *rú-ba kárí*.
 Process, وضع *vaz'*.
 Procession, طواف *tavváf*.
 Proclaimed, مشتهر *mushtahan* (h.).
 Proclaiming, تاشمیر *tash-hí* (n.).

Proclamation, ندا *nidá* (k.);
 صلا *salá* (k.); اشتهار *ishtihár* (d.).

Procrastination, لیت و لعل *lait o la'al* (k.); تعلل *ta'allul* (n.).

Procurable, دستیاب *dást-yáb*.

Procure, بهم رسانیدن *baham ra-sánidan*; *pa. p.*, پیدا *paidá* (k.); حاصل *hásil* (k.).

Procuress, دلاله *dallálah*.

Prodigal, *a.*, مبذر *mubazzir*;
 مصرف or مسرف *musrif*; *n.*,
 تلفکار *talaf-kár*.

Prodigality, اسراف *isráf*; تبذیر *tabzír*.

Prodigious, عظیم *'azím*.

Prodigy, اعجوبه *u'júbah*. —
 (fem.) of beauty, عجبا *'ajbá*.

Produce, *n.*, ما حاصل *má hasal*;
 حاصل *hasil*; حصول *husúl*;
 پیدایش *paidáyish*; *v.*, در
 آوردن *dar a.*; *pr. p.*, ابداع
ibdá' (n.); احضار *ihzár* (k.).

Products, حاصلات *hásilát*.

Production, پیدا *paidá* (k.).

Profanation, تدنیس *tadnís* (k.).

Profane, فاسق *fásik*. —ly,
 پلیدانه *pilídáneh*.

Profanity, نفاق *nifák*.

Profess, اظهار کردن *izhár k.*

Profession (trade), صنعت *san'at*;
 پیشه *píshah*. — of
 faith, تشهد *tashahhud*.

Professor, استاد *ustád*; مدرس
mudarris.

Proffer, تقدیم *takdím* (k.).

Proficiency, قابلیت *kábiliyat*.

Proficient, قابل *kábil*.

Profit, منفعت *manfá'at*; فائده
fáidah; بهره *bahrah*; استفاده
istifádah; ربح *ribh*; سود
súd (y.); حاصل *hásil* (gr.).

Profitable, سود مند *súd-mand*;
 مفید *mufid*; فائده مند *fáidah-*
mand.

Profligacy, فسق *fisk*; فجور
fujúr.

Profligate, *n.*, رند *rind*.

Profound learning, بحر *tabah-*
hur.

Profuse, موفر *muvaḥḥar*; غایت
gháyat.

Progenitor, جد *jadd*.

Progeny, نسل *nasl*; ذریه *zar-*
riyet; سلاله *sulálat*.

Progress, فرا روی *fará raví*. To
 make —, ترقی کردن *ta-*
rakki k.

Prohibit, *v.*, وا داشتن *vá dáshtan*; *pa. p.* ممنوع *mamnú*; محجور *mahjúr*; ممتنع *mumtana*. Things —ed, محرمات *muhramát*; مناهی *manáhi*; *pr. p.*, ناهی *náhi*; تحریم *tahrím* (*n.*).

Prohibition, منع *man* (*k.*); مانع *máni* (*k.*); نهی *nahí* (*k.*); ممانعت *mumánaat*.

Projecting, میفء *mífá*; اختراع *ikhtirá* (*k.*).

Prolix, مفصل *mufassal*.

Prolixity, اطناپ *itnáb*.

Prolongation, امتداد *imtidád* (*k. y.*).

Prolonging, متمادی *mutamádi*.

Promenade, سیر *sair* (*k.*).

Promise, *v.*, دست دادن *dast d.*; زبان دادن *zabán-d.*; *pa. p.*, موعود *mau'úd*; *pr. pa.*, واعد *vá'id*; *n.*, عهد *'ahd* (*k.*); پیمان *vá'dah* (*k.*); وعده *paimán*; موع *mau'id*.

Promontory, شناخ *shinák*; راس *rás*.

Promotion, ارتقاء *irtiqá* (*d.*); ترقی *tarakkí* (*d.*).

Promptitude, شتاب *shitáb*; زودی *zúdi*.

Promptly, زود *zúd*.

Promulgated, شایع *sháyí* (*k.*).

Prong, چنك *chang*.

Pronoun, ضمیر *zamír*.

Pronunciation, تلفظ *talaffúz* (*k.*).

Proof, برهان *burhán*; دلیل *dalíl*; حجت *hujjat*; ثبوت *subút*; نقشه *nakhshah*. A decisive —, دلیل قاطع *dalíl i káti*.

Prop, پشتیمان *pushtibán*; عمود *'amúd*.

Propagation, انتشار *intishár* (*d.*).

Propensity, میل *mail*; مراغبت *murághabat*.

Proper, مناسب *munásib*; واجب *vájib*; سزاور *sezávar*. Not —, نباید *na-báyad*.

Property, مال *mal*; املاك *imlák*; مملوكة *mamlúkat*; ملك *milk*. A man of —, مایه دار *máyah-dár*. — and effects, مال و متاع *mál u metá*; (quality), خاصیت *khássiyyet*, *pl.* خصائص *khasáis*.

Prophecy, نبوت *nuburvat* (*n.*); كهانت *kahánat*.

- Prophet, انبیاء *nabíy*, pl., *ambiyá*; پیغمبر *rasúl*; رسول *paighamber*.
- Propinquity, قرب *kurb*.
- Propitiation, تَكْفِير *takfír* (k.).
- Propitious, خجسته *khujisteh*.
—ness, مساعدت *musá'adat*.
- Proportion, مقدار *mikdár*; نسبت *nisbat*.
- Propose, پیش گرفتن *pish-gr*.
- Proposition, مسئله *mas-aleh*.
- Proprietaryship, مالکیت *má-likíyet*.
- Proprietor, مالك *málík*.
- Propriety, شایستگی *sháyistagí*; درستي *durustí*; صلاحیت *salá-hiyet*.
- Prose, نثر *nasr*.
- Prosecution, n., پیروی *pai-raví*; مرافعت *muráfa'at* (k.).
- Proselyte, جدید *jadíd*.
- Prosody, عروض *'arúz*.
- Prospect, منظر *manzar*.
- Prosper (him, may God), روزی *rúzí kunád*.
- Prospering, موفق *muvaaffik* (n.).
- Prosperity, اقبال *ikbál* (n.).
May his — be lasting, دام *dáma ikbáluhu*; برکت

- barakat*; فرخی *farrukhí*;
بِسَارَت *maimanat*; میمنت
yasárat; افلاح *ifláh*.
- Prosperous, اقبالمند *ikbálmand*;
دوست کام *dúst muftih*;
i kám; کامیاب *kám-yáb*.
- Prostitute, قحبه *kahbah*; روسپی
rúspí; لوند *lavand*; سلیطه
salíteh; کسبی *kasbí*; زنجیه
zanicheh; جنده *jindeh*.
- Prostitution, جندگی *jindegí*.
- Prostrate, ساجد *sájid*; برجا
barjá; v., افتادن *uftádan*.
- Prostration, استلام *istilám*, in
pl., سجدات *sijdát*.
- Protected, محروس *mahrús* (k.).
- Protection, حمایت *himáyet*
(d.); سایه *zinhár* (k.);
sáyah (n.); پناه *panáh* (d.);
امانی *amání* (d.); پرورش *par-varish*.
- Protector, پرورنده *parvarendah*.
- Protégé, پرورده *parvardeh*.
- Protest, اشتها *ishtihád* (k.).
- Protestation, ایضاح *ízáh*.
- Protracting, ابطاء *ibtá* (k.).
- Protracted, دراز *diráz*.
- Protraction, تمادی *tamádí*
(n.).

Proud, مغرور *maghrúr*; متكبر *mutakabbir*; مستكبر *mustakbír*; کردن فراز *gardan-faráz*.

Prove, v., ثابت کردن or شدن *sábit k. or sh.*; تصدیق نمودن *tasdík n.*

Provender, علوفه *ulúfah*.

Proverb, امثال *masal*, pl., امثال *amsál*.

Proverbial, ضرب المثل *zarb ul masal*.

Provide, درست ساختن *durust s.*

Providence, رزاق *Razzák*; رازق *Parvardagár*; پروردگار *Rázik*.

Provident, آخربین *ákhir-bín*; دوراندیش *dúr-andísh*.

Province (small), کوره *kúreh*; (large), مملکت *mamlakat*.

Provision (for a journey), توشه *túshah*; زاد (راه) *zád (i ráh)*; خوردنی *rasad*, pl. *khurdaní*; ذخیر *arzák*; زخر *zukhr*.

Provocation, تحریک *tahrík (k.)*.

Provoke, خیزانیدن *khízánídan*.

Prow, راس *rás*.

Prowess, دلاوری *dilávarí*.

Proximity, نزدیکی *nazdíki*.

Proxy, وکیل *vakíl*.

Prudence, هشیاری *hushyári*; هوشمندی *húshyári*; خرد منشی *húsh-mandí*; خیراد منشی *khirad-manishí*.

Prudent, هوشمند *húsh-mand*; لیب *labíb*; آخربین *ákhir-bín*. —ly, اختیاطاً *ikhtiyátan*.

Prune (plum), الو بخارا *álú bu-khárá*; v., خشودن *kha-shúdan*; خطاب کردن *hitáb k.*

Prurience, هوس *havas*.

Prurient, هوسمند *havasmand*.

Prying, تفتیش *taftísh (k.)*.

Psalms (of David), زبور *zabúr*.

Puberty, بلوغ *bulúgh*.

Public, the, ملاء *malá'*; مردم *mardum*. — audience, بار *bár i 'ám*; (notorious), عام *jahran*; عرفی *urfi*; — life, علانیه *aláníyet*. To be made — بر ملاء افتادن *bar malá' uftádan*. —ly, آشکارا *siháran*; آشکارا *ásh-kará*.

Publication, ابراز *ibráz*; اشتہار *ishtihár*; افشاء *ifshá*; اعلام *ilám*; اعلان *ilán*.

Publishing, ابانت *ibánat* (k.);
 شيوخ *ibáhat* (k.); شیوع
shuyú (dsh.).
 Pudendum virile کیر *kír*;
 آلت *álat*; ذكر *zakar*. —
 muliebre, کس *kus*; فرج
farj; چوز *chúz*.
 Puerility, طفلي *tifli*.
 Puff, پوف کردن *púf k.*
 Pugnacious, لجوج *lajúj*.
 Pull, کشیدن *kashídan*. — out
 hairs, etc., نتف کردن *natf*
k.; نتش کردن *natsh k.*
 Pullet, جوجه *jújuh*.
 Pulley, غرغره *gharghareh*.
 Pulp, مغز *maghz*.
 Pulpit, منبر *minbar*.
 Pulsation, نبض *nabz* (gr.).
 One —, نبضت *nabzat*.
 Pulse (pea), کرسنه *karsaneh*.
 Pump, طلمبه *tulumbeh*.
 Pumpkin, کدو *kaddú*.
 Pun, تجنیس *tajnís*; لطیفه
latí-fah.
 Punctual, بالوقت *bilvaqt*.
 Puncture, خالیدگی *khalidagí*;
 ابر *abr*.
 Pungent, تیز *tíz*.
 Pungency, تیزی *tízi*.

Punish, v., سیاست کردن *siyá-*
sat k. — by mutilating the
 criminal, نسق کردن *nasak k.*
 Punisher, معاقب *mu'ákib*.
 Punishment, عقوبت *'ukúbat*
 (n.); معاقبت *mu'ákabat*;
 نکال *nakál*; نكمت *nakmat*.
 Puny, یکوجبی *yek vajabí*.
 Pupil, یتمان *yatmán*; شاگرد
shágird. — of the eye,
 مردمك چشم *mardumak i*
chashm.
 Puppet, لعبة *la'bat*. — show,
 لعبت بازی *la'bat bázi*.
 Puppy, توله *tuleh*; بچه *bacheh*.
 Purblind, روز کور *rúz-kúr*;
 شب کور *shab-kúr*.
 Purchase, v., خریدن *kharídan*;
 اشتراء کردن *ishtirá k.*
 Purchaser, مشتری *mushtarí*;
 خریدار *kharídár*.
 Pure, پاک *pák*; خالص *khális*;
 نظیف *náb*; طاهر *táhir*;
 صفی *nazíf*; نقی *nakíy*;
 صمیم *safiy*; سارا *sará*;
 منزه (holy), *munaz-*
zah; (in colour), ناصع *nási*.
 Purgation, تنقیه *tankíh* (n.).
 Purgative, مسهل *mus-hil* (gr.);
 جلاب *julláb*.

Purgatory, اعراف *i'ráf*.
 Purged, مسمهل *mus-hal* (*sh.*).
 Purging, اسهال *is-hál* (*gr.*).
 Purification, تصفيه *tasfiyeh* (*n.*); (before prayer), وضو *vuzú* (*k.*); (with sand or dust, when water cannot be had), تیمم *tayammum* (*k.*).
 Ceremonial —, طهارت *tahá-rat* (*k.*); تطهير *tathír* (*k.*).
 Purified, مبرور *mabrúr*; مجهور *majhúr*.
 Purifier, مطهر *mutakhir*.
 Purity, صافی *sáfi*; پاکی *páki*; صفاء *sufá'*; صفوت *safvat*; نقاوت *khulús*; خلوص *khulús*; نكاهات *nakávat*; تزكية *tazkiyat*; تنقي *tanakki*.
 Purple, ارغوان *arghaván*; فرمز *kirmiz*.
 Purport, مطلب *matlab*.
 Purpose, عمد *'amd* (*k.*); قصد *kasd* (*k.*); مقصود *maksud*; عزیمت *'azímat*. On —, عمدًا *'amdan*; قصدًا *kasdan*.
 Purring, خرخر *khar-khar* (*k.*).
 Purse, کیسه *kisah*; صرة *surrat*; طرار *himyán*. Cut —, طرار *tarrár*.

Purslain, خرفه *khurfah*.
 Pursue, عقب رفتن *'akab r.*; در پی رفتن *dar pai r.*
 Pursuit, تعقب *ta'akkub* (*k.*).
 Pus, ریم *rím*; هپر *hapar*.
 Push, هول *húl* (*d.*); تكان *ta-kán* (*d.*).
 Pusillanimous, بیدل *bí-dil*.
 Pustule, كرك *kurk*.
 Put, *v.*, گذاشتن *guzáshtan*; نهادن *nihádan*; نهستن *nihistan*. — anything on the back of a beast of burden, ترك بستن *tark bastan*. — out the light, چراغ کشتن *chirágh-kushtan*. — in motion, جنبانیدن *jumbánidan*. — on garments, ملبوس کردن *malbús k.*
 Putrified, پوشیده *púshídeh*; گندیده *gandídeh*.
 Putrify, گندیدن *gandídan*.
 Putrid, رمیم *ramím*. Becoming —, تعفن *ta'affun* (*n.*).
 Puzzle, *n.*, رمز *ramz*; لغز *lughz*; سر بسر گذاشتن *v.*, *sar-ba-sar guzáshtan*.
 Pyramid, هرم *haram*.

Q

Quack. عيار *'ayyár*.

Quadrangular, مربع *murabba'*.

Quadruped, چهار پایه *chehár-páyah*; چار پایه *char-páyah*; ذوات الاربع *chárvá*, pl. زوات الاربع *zavát ul arba'*; دواب *da-vább*.

Quaff, نوشیدن *núshídan*.

Quail, n., سمانه *sumánah*; بلدرچین *bildarchín*.

Quaking, هراسان *harásán* (sh.).

Qualified, متصف *muttasif*.

Qualifying, توصیف *tausíf* (k.).

Quality, صفت *sifat*, pl. صفات *sifát*; خصلة *khaslat*, pl. خصال *khisál*; حالة *hálát*, pl. حالات *hálát*; وصف *vasf*, pl. اوصاف *ausáf*. Innate —, شمایل *shamáil*. Best — (goods), فرد اعلیٰ *fard i a'lá*.

Quantity, کمیت *kamíyet*; قدر *kadr*; انداز *andáz*; موازی *muvází*.

Quarrel, جنگ *jang* (k.); نزاع *nizá'* (k.); شتم *shutulum*.

Quarrelsome, جنگجو *jang-jú*; ستیزنده *siti-zendah*; فسادى *fasádí*.

Quarry (stone), کان *kán*.

Quarter (fourth), ربع *rub'*; چهار يك *chehár yek*; (side), جانب *jánib*; (granted to an enemy), امان *amán*. Town —, محله *mahallah*, pl. محلات *mahallát*. Four —s of the world, چهار دانك *chehár-dáng*.

Quatrain, رباعی *rubá'iy*.

Quay, بندرگاه *bandar gáh*.

Queen, ملکه *malikah*. — at chess, فرزین *fárzín*.

Queer, غریب *gharíb*.

Quell, تسلی کردن *tasalli k*.

Quench (thirst), تسکین دادن *taskín d.*; (fire), خاموش کردن *khámúsh k.*; طفو کردن *tufú' k*.

Question, n., سؤال *su'ál* (k.); پرسش *pursish*; مسأله *mas-alah*, pl. مسائل *masáil*; v., پرسیدن *pursídan*.

Quibble, ایهام *ihám*

Quick, زود *zúd*; جلد *jald*; سریع *sari'*; مسرع *musri'*; (hasty), عاجل *'ájl*. —ly, بزودی *bizúdí*. — lime, کلس *kils*; آهک *áhak*.

Quickness, زودی *zúdí*. — of apprehension, باریک بینی *bárik-bíní*.

Quicksand, دزدریک *duzd-ríg*.

Quicksilver, آب سیم *sím-áb*; جیوه *jívah*; زیبق *zíbak*.

Quiescence (of a letter), سکون *sukún*.

Quiescent (ditto), ساکن *sákin*.

Quiet, *n. a.*, مرده *muraffah*; راحت *ráhat*; آسایش *ásáyish*; *v.*, آرام دادن *árám d.*; ترفیه *tarfíyeh k.* —ly, یواش *yavásh*.

Quilt, لحاف *láháf*; توشک *túshak*.

Quilting, بخیه *bakhyah*; سوزنی *súzení*.

Quince, به *bih*; سفرجل *safarjal*.

Quinine, کینه *kineh-kineh*.

Quinsy, خناق *khunák*.

Quintessence, ذات *zát*.

Quire, دسته *dastah*.

Quit, گذاشتن *guzáshtan*; فرو *farú-guzáshtan*.

Quite, بالکل *bilkull*.

Quittance, برات *barát*.

Quiver, تبر دان *tír dán*; چرخه

ja'bah; تر کش *tarkash*; مقوس *mikvas*.

Quotation, ایراد *irád (k.)*.

Quoted (from the Korán), مقتبس *muktabas*.

Quoting (from the Korán), اقتباس *iktibás (k.)*.

Quotient, حاصل *hásil*.

R.

Rabbit, خرگوش *khar-gúsh*.

Race, اصل *asl*; نسل *nasl*; نسب *nasab*.

Race-course, میدان *maidán*; شرط *shart*.

Racing, مسابقت *musábakat*.

Rack, شکنجه *shikanjah (k.)*.

Radiance, سطع *sat*.

Radiant, منور *munavvar*.

Radical, اصلی *aslí*. —ly, اصلاً *aslan*.

Radish, ترب *turb*; فجل *fujul*.

Radius, نیم قطر *nim kutr*.

Raft, کلاک *kalak*.

Rafter, تیر *tir*.

Rag, پاره *páreh*.

Rage, قهر *kahr*; غیظ *ghaiz*; خشم *khishm*.

Ragged, پاره پاره *páreh páreh*.

Rai (the ancient Rhagis), ری *Rai*.
 Railer, عذال *'azzál*.
 Railroad, راه آهن *ráh-i-áhan*.
 Raiment, لباس *libás*.
 Rain, *n.*, باران *bárán*; بارش *bárish*; *v.*, باریدن *báridan*.
 Rainbow, قوس قزح *kaus i kuzah*.
 Rainy, مطير *mutír*.
 Raise, بر آوردن *bar ávardan*; بالا کردن *bálá k*; *pr. p.*, رافع *tashyíd (n.)*; رافع *ráfi' (k.)*.
 Raiser, فرازنده *farázendah*.
 Raisins, کشمش *kishmish*; مویز *mavíz*.
 Rake, خاک کش *khák kesh*.
 Ram, قوچ *ghúch*; قوچ *kúch*; (sign of the Zodiac), حمل *hamal*; *v.*, آکندن *ákandan*.
 Rambling (in speech), درهم *dar ham bar ham*.
 Rampart, بارو *bárú*.
 Ramrod, میل *míl*.
 Rancid, نرش *tursh*.
 Rancour, کین *kin*.
 Random (at), بیمقود *bí mak-súd*.

Rank (degree), مرتبه *marta-bah*; قدر *kadr*; پایگاه *pái-gáh*; رتبه *rutbat*. Of elevated —, والا جاه *válá-jáh*; (file), صف *saff*, *pl.* صفوف *sufúf*; *in pl.* (soldiers), مصاف *masáff*. Breaking the —, صف در *saff-dar*.
 Ransom, *n.*, فدیہ *fidyah* سر بها *sar-bahá (d.)*.
 Rapacious, درنده *darandeh*.
 Rapacity, طمع *tama'*.
 Rape, زنا *ziná (k.)*.
 Rapid, تند *tund*. —ity, تندى *tundi*.
 Rapine, غارت *ghárat (k.)*; نهب *nahb (k.)*.
 Rapture, بیخودی *bí-khudí*.
 Rare, نادر *nádir*; کمیاب *kam-yáb*. — things, نوادر *navádir*.
 Rarity, ندرت *nudrat*; طرفکی *turfagí*; نادره *nádirah, pl.* تحفجات *tuhfaját*; تحائف *tahá'if*.
 Rascal, جوولاغی *jauvalághí*; اوباش *aubásh*.
 Rash, بی تحاشا *bí-taháshá*.
 Rashness, دل بازی *dil-bází*.
 Rasp, سوهان *suhán (k.)*.

Rat, موش *músh*.
 Rate, اندازه *andázeh*. The market —, نرخ بازار *nirakh i bázár*. At any —, بهر حال *behar hál*.
 Rather, بیشتر *bíshtar*.
 Ratification, تصدیق *tasdík* (n.).
 Ratified, قرار دار *kerár dár*.
 Ratio, مقدار *mikdár*.
 Rationally, عاقلانه *'ákilánah*.
 Rations, جیره *jíreh*.
 Ratsbane, سم الفار *samm ul fár*.
 Ravage, تاراج *táráj* (k.).
 Ravelled, برهم زده *bar ham zadeh*.
 Raven, غراب *ghuráb*.
 Ravenous, درنده *darandah*.
 Ravine, تنك *tang*.
 Raving, شوریده *shúrیده*.
 Ravished, مفتضح *muftazak* (k.).
 Ravisher, رباننده *rubánindah*.
 Ravishing, دلستان *dilsitán*.
 Raw, خام *khám*.
 Rawness, خامی *khámí*.
 Ray, پرتو *partav*; شعاع *shu'á*, pl., اشعه *ashí'ah*.
 Raze, منهدم کردن *munhadim k*.
 Razor, موسی *músá*

Reach, n., اندازه *andázah*; v., دست بردن *dast burdan*.
 Read, خواندن *khándan*.
 Readiness, آمادگی *ámádagí*; تهیه *tahíyeh*; تیاری *taiyári*.
 Reading, خواندگی *khándagí*; (the Kórán), قراءت *kirá'at*; تلاوت *tilávat* (k.).
 Ready, حاضر *házir*; آماده *ámá-dah*; تیار *taiyár*; مهیا *mu-haiyá*; در حضور *dar huzúr*; کمر بسته *kamar-bastah*.
 Real, عینی *'ainí*.
 Reality, حقیقه *hakkiyet*. In —, واقعاً *vaki'an*; در حقیقت *dar hakikat*.
 Realm, مملکت *mamlakat*.
 Reap, خسوردن *khasúrdan*; درو کردن *diro k*; درویدن *diraví-dan*; درودن *durúdan*; pr. p., حصاد *hisád*, or *hasád* (k.).
 Reaper, درونده *diravendah*; حصاد *hassád*.
 Reaping-hook, داز *dáz*.
 Rear (of an army), چنداؤل *chandául*; v. t., (a child), چنداؤل *chandául*; v. t., (a child), پروردن *parvardan*; v. i., (a horse), سگیزیدن *sikízidan*; pr. p. (a horse), چ-راغ پا *chirágh-pá* (sh.).

Reason (wit), عقل *'akl* ;
(cause), سبب *sabab*. By
— that, برای آنکه *beráyi*
ánkeh.

Reasonable, معقول *ma'kúl*.

Rebeck, رباب *rabáb*.

Rebel, باغی *tághí (sh.)* ;
bághi ; عاصی *'ásí (sh.)*, *pl.*
'usát ; سرکشیدن *sar-*
ksh. ; سر بر داشتن *sar bar*
dsh. ; کردن کشیدن *gardan ksh.*

Rebellion, عصیان *'isyán (k.)* ;
بغی *baghy* ; معاصات *mu'ását*
(n.) ; بغاوت *baghávat* ;
طغیان *ightishásh* ;
tughyán.

Rebellious, مستعصی *musta'sí*.

Rebuke, زجر *zajr (n.)*.

Receipt (discharge), قبض
kabz ul vusúl ;
(medical, etc.), نسخه *nus-*
kheh ; (getting), باز یافت
bázyáft ; رسید *rasíd* ; (entry
in an account), داخله *dá-*
khilah. — and disburse-
ment, دخل و خرج *dakhl u*
kharch.

Receipts, مداخل *mudákhil*.

Receive, گرفتن *giriftan*.

Receiver, کاسب *kásib*. — of
good news, مبشر *mubtashir*.

Receiving a bribe, راشی *ráshí*.

Recent, تازه *tázeh*.

Recess, گوشه *gúsheh*.

Recitals, تقاریر *takárír*.

Recite, بر خواندن *bar khándan*.

Reciter of stories, سرای
دستان *sarái*.
dastán sarái.

Reckon, شمردن *shumurdan* ;
شماریدن *shumáridan*.

Reckoning, شمار *shumár (k.)* ;
احتساب *ihtisáb*.

Reclining, تکیه *takiyeh (z.)*.

Recluse, زاهد *záhíd*, *pl.* زهاد
zuhád ; مجرد کزین *tajarrud-*
guzín ; خلوت نشین *khalvat-*
nishín ; — لوقی *khalvatí*.
Like a —, زاهدانه *záhi-*
danah. The life of a —,
زاهدی *záhidi*.

Recognition, تشخیص *tashkhís*
(d.).

Recollect, یاد آوردن *yád a*.

Recollection, یاد *yád*.

Recommend, سپاریدن *sipáridan*.

Recommendation, سفارش *sifá-*
rish (k.) ; توصیه *tausíyeh*
(k.).

Recompence, پاداش *pádásh*; عوض *'ivaz* (*d.*); مكافات *mu-káfát* (*k.*); مزد *muzd*.
 Recompensed, ماجور *ma'júr*; مثاب *musáb*.
 Recompensing, مשוב *musvib* (*n.*).
 Reconciliation, صلح *sulh* (*k.*); تصفيه *tasfiyeh* (*n.*).
 Reconnaissance, جاسوسی *já-súsí* (*k.*).
 Record, *v.*, ثبت کردن *sabt k.*; *n.*, دفتر *daftar*; سجل *sijil*.
 Recourse to, متوسل *mutavassil*; رجوع *rujú'* (*k.*).
 Recover (find), باز یافتن *báz y.*
 Recovery (of health), افاقت *ifákat* (*y.*); شفا *shifá* (*y.*).
 Recreation, تفرج *tafarraj*.
 Recrimination, ملامت *malá-mat* (*k.*).
 Recruit, جدید *jadíd*.
 Rectifier, مصلح *muslih*; مقوم *mukavvim*.
 Rectifying, مصداق *misdák* (*n.*).
 Rectitude, راستی *rástí*; سداد *sadád*; صواب *saváb*; صلاح *saláh*; قدوی *rushd*; رشد *kadvá*; استقامت *istiká-mat*.

Rector (of a University), رئیس *raís i madrasah i dar ul 'ulúm*.
 Recurrence, مراجعت *murája'at* (*k.*).
 Red, سرخ *surkh* (*k.*); احمر *ahmar*; قرمز *kirmiz*.
 Redeem, وا خریدن *vá-kharídan*.
 Redeemer, نجات دهنده *niját dihandeh*.
 Redemption, رهائی *riháí*.
 Red-lead, شنکرف *shingarf*.
 Redness, سرخی *surkhí*; حموت *humrat*.
 Redolent, معطر *mu'attar*.
 Redoubt, قلعه *kal'ah*.
 Redoubtable, مهيب *muhíb*.
 Redress, چاره *cháreh*. Seeking —, استغاثه *istighásah*. — of grievances, فریاد رسی *faryád-rasí*.
 Redresser (of grievances), فریاد *faryád-ras*.
 Reduce, کم کردن *kam k.*
 Reduced (to poverty), مفتقر *muftakar*. To be — to beggary, در بدر شدن *dar ba dar shudan*.
 Redundancy, فضله *fazlah*, *pl.* فضلات *fazalát*.

Redundant, زاید *záid*.
 Reed, نی *nai*; قصب *kasab*. A place where —s grow, نیستان *naiyistán*.
 Reedy, نمین *na'in*.
 Reel, *n.*, پیلی *píli*; *v.* (totter), یله شدن *yaleh sh*.
 Refer, نسبت کردن *nisbat k.*; رجوع کردن *rujú' k.*
 Reference, مرافعت *muráfa'at* (*n.*); نسبة *nisbat*.
 Refine (butter, etc.), صاف کردن *sáf k.*; (metals), قال کردن *kál k.*
 Refinement, تربیت *tarbiyat*.
 Refiner, قالگر *kálgar*.
 Reflection (thought), فکر *fikr* (*k.*); امعان *im'án* (*n.*); (shadow), عکس *'aks*.
 Reform, *v.*, اصلاح کردن *isláh k.*
 Reformer, مصلحت جو *maslihat-jú*.
 Refraction, انحراف *inhiráf* (*n.*).
 Refractory, عنید *'aníd*; بد *bad-mast*; سرکش *sar-kash*. Being — تمارد *tamar-rud*. —ness, سرکشی *sar-kashí*.

Refrain, *v.*, ایستادن *vá is-tádan*.
 Refreshing, روان اسا *raván-ásá*.
 Refreshment, غذا *ghizá*.
 Refrigerator, یخچال *yakh-chál*.
 Refuge, پناه *panáh*; بست *bast* (*gr.*); معاذ *ma'áz*; مأمن *ma'man*. Taking —, ملتجی *multají* (*n.*); التجاء *iltijá* (*k.*). A place of —, مفر *mafarr*. We seek — in God, نعوذ بالله *na'úzu billáhi*. God is my —, معاذ الله *ma'áz Alláh*.
 Refund, باز دادن *báz d.*
 Refusal, انکار *inkár* (*gf.*); نفی *nafí* (*k.*).
 Refuse, *n.*, فضلہ *fazleh*.
 Refusing, رافض *ráfiz*.
 Refutation, رد کلام *radd i kalám* (*k.*).
 Regal, شہوار *shahvár*.
 Regard (affection), احترام *ihtirám* (*k.*); التفات *iltifát* (*k.*); (look), نظر *nazar* (*k.*). With — to, در باب *dar báb*. —less, غافل *gháfil*.
 Regency, حکومت *hukúmat*.

- Regent, نایب السلطنت *náib us Sultanat*.
- Regiment, فوج *fauj*.
- Region, اقلیم *iklím*; مرز *marz*.
- Register, *n.*, دفتر *daftar*; سجل *sijil*, *pl.* سجل *sujúl*; جریده *jarídah*, *v.*; to — a letter, سفارش کردن *sefáresh k.*
- Regret, غم *gham (kh.)*; افسوس *afsús (kh.)*; حسرت *hasrat*; فکنت *tahassur*; فکنت *fuknat*.
- Regretting, متأسف *muta'assif (h.)*.
- Regular, مستمری *mustamirrí*.
- Regularity, نظام *nizám (d.)*.
- Regulating, مدبر *madabbir (k.)*; انتظام *intizám (n.)*.
- Regulation, آئین *á-in*; قاعده *ká'idah*; دستور العمل *dastúr ul 'amal*.
- Rehearsal, تکرار *takrár (k.)*.
- Reign, *n.*, پادشاهی *pád-sháhi (k.)*; حکمرانی *hukmrání (k.)* (time), جاوس *julús*.
- Reinforcements, امداد *imdád (d.)*.
- Reins, عنان *'inán*; جلو *jilau (ksh.)*.

- Reiteration, تاکید *taakíd (n.)*.
- Rejection, رد *radd (k.)*.
- Rejoice, شاد شدن *shád sh*; تهلل کردن *tahlíl k*; *pr. p.*, منبسط *mubhij (n.)*; منبسط *mumbasit*. — at another's misfortunes, شمات *shamá-tat (k.)*. — at good news, ابشار *ibshár (n.)*.
- Rejoiced (with good news), مبشر *mubashshar (h.)*.
- Rejoin, باز آمدن *báz ámadan*.
- Rejoinder, رد جواب *radd i javáb*.
- Relapse, نکس *nuks (k.)*.
- Relate (a story), آوردن *ávar-dan*.
- Related, منسوب *mansúb*; نسبتی *nisbatí*.
- Relation (story), حکایت *hiká-yat*; (reference), نسبة *nisbat*; (relative), رشته دار *rishtah-dár*; قریب *karáib*.
- Relations (kindred), خویشان *khíshán*; اقارب *akárib*; قرباء *kurabá*.
- Relationship, قرینی *kurbá*; خویشی *karábat*; مقربت *khíshí*; *mukrabat*.
- Relator, محدث *muhaddis*.

Release, *n.*, خلاص *khilás (d.)* ;
v., رهاندن *rahándan* ; رها
 کردن *rahá k* ; *pa. p.*, مستخلص
mustakhlas.
 Relenting, رحم *rahm (k.)*.
 Reliable, معتمد *mu'tamad*.
 Reliance, وثوق *vasúk* ; اعتماد
itimád ; اتكأ *ittiká*.
 Relied (upon), معول *mu'avval*.
 Relief, عون *'aun*.
 Relieve, فارغ کردن *fárig h k*.
 Religion, دین *dín, pl.* ادیان
adyán ; مذهب *muzhab* ; ملت
millat, pl., ملل *milal* ; کیش
kísh. Of the same — ,
 همکیش *ham-kísh*. Promoter
 of — , دین پرور *dín-parvar*.
 Belonging to — , دینی *díní*.
 Religious, خدا مشرب *khudá*
mashrab ; دین دار *dín-dár*.
 A — life, زهدات *zahádat*.
 Relinquishing, ترك *tark (k.)*.
 Relinquishment, فرو گذاشت
farú-guzásht.
 Relish, مزه *mazah* ; *pr. p.*,
 متلذذ *mutalazziz* ; مزه دار
mazah-dár.
 Reluctance, ابا *ibá*.
 Reluctant, ابی *abí*.
 Relying upon, متکی *muttakí*.

Remain, ماندن *mándan*. To
 — fixed in the memory, یاد
 بودن *yád búdan*.
 Remainder, ماباقی *mábákí* ; ما
 باقی *má bakí* ; بقیه *bákí* ;
bakíyeh.
 Remains (of victuals), نیم خورد
ním-khurd ; الش *alush* ;
 ألوش *alúsh*.
 Remand, موقوف *muvaqqaf (n.)*.
 Remark, نظر کردن *nazar k*.
 Remarkable, غریب *gharíb*.
 Remedy, چاره *chárah* ; علاج
'iláj ; درمان *darmán*. Ap-
 plying to a — , مداوات *mu-*
dávát (n.) ; معاج *mu'álíj (n.)*.
 Remember, یاد داشتن *yád-*
dáshtan.
 Remembrance, یاد آوری *yád*
ávárí ; یاد کاری *yád-gárí* ;
 ذکر *zík*.
 Remind, یاد دادن *yád-d*.
 Remission, معافی *mu'áfí*.
 Remissness, مواهنت *muváha-*
nat ; تراخی *tarákhí*.
 Remit (sin, etc.), آمرزیدن
ámurzídan.
 Remittance, ارسال *irsál (n.)*.
 Remnants, باقی *bakíyaté*.

- Remonstrance, مواخذة *muvákhat* *n.*; معارضة *mu'árezeḥ* (*k.*).
 Remorse, ارمان *armân*; تاسف *taassuf*.
 Remote, دور *dúr*; مقصى *muḵsá*.
 —ness, دورى *dúrí*.
 Removal (from office), عزل *'azl* (*k.*); خلع *khal'* (*k.*).
 Removing (to a distance), تبعيد *tab'id*; ابعاد *ib'áb*.
 Remuneration, اجرت *ujrat*.
 Remunerative, مفيد *mufíd*.
 Rend, دریدن *darídan*.
 Render, پس دادن *pas d.*
 Rendezvous, ميعاد *mí'ád*. —
 for troops, عرض گاه *'arz-gáh*.
 Renegade, مرتد *murtadd*.
 Renewal, تجديد *tajdíd* (*k.*).
 Renewing, مجدد *mujaddid* (*n.*).
 Rennet, مایه شیر *máyah i shír*; پنیر مایه *shír-máyah*; پنیر مایه *panír-máyah*.
 Renounce, انکار کردن *inkár k.*
 Renown, نيك نامى *ník námí*.
 Renowned (person), مشهور *mash-húr*, *pl.*, مشاهير *mashá-*

- Rent (fissure), چاك *chák*. —
 (hire), كرايه *kiráyah*; جيره *jíreh*; اجاره *ijáreh* (*d.*). —
 free, لا خراج *lá kharáj*. —
 roll, هست و بود *hast u búd*.
 Renunciation of one's kindred, قطع (رحيم) *kat' (i rahím)*.
 Repairing, مرمت *marammat* (*k.*); رتق *ratk* (*n.*); تعمير *ta'mír* (*k.*).
 Reparation, تدارك *tadárúk*.
 Repairs, اصلاح *isláh*.
 Repartee, لطيفه *latífeh*.
 Repeal, نسخ *naskh* (*k.*).
 Repeat, باز گفتن *báz gf.*; *pa. p.*, مكرر *mukarrar* (*k.*).
 Repeatedly, مكرراً *mukarraran*.
 Repelling, نافي *náfi* (*k.*); رادع *rádi*; استرداد *istirdád* (*n.*).
 Repentance, توبه *taubeh* (*k.*); انابت *inábat*; پشيمانى *pashí-mání* (*k.*); ندامت *nadámat* (*ksh.*).
 Repenting, تائب *ta'ib*.
 Repetition, اعاده *i'ádat*.
 Replete, مملو *mamlú*.
 Repletion, امتلاء *imtilá*.
 Reply, جواب *javáb* (*d.*); *v.*, باز گفتن *báz gf.*

Report, شهره *ávázah* ; شـهـرـه
shuhrat, or *shuhrah* (d.).

Reporter, ناقل *nákil*. Govern-
ment —, روز نامه نویس *rúz-
námah navís* ; وقایع نویس *vaká'i
navís* ; وقایع نگار *vaká'i
nigár*.

Repose, n., راحت *ráhat* ; آرام
árám. Enjoying —, مطمئن
mutmain ; v., آرامیدن *árámi-
dan* ; آسودن *ásúdan*.

Reprehended, ملوم *malúm* (s.) ;
معاتب *mu'áteb* (k.).

Reprehensible, مقصر *mukas-
sar*.

Represent, v., اظهار کردن *izhár
k.* ; pa. p., معروض *ma'rúz*.
Necessary to be —, واجب
العرض *vájib ul 'arz*.

Representation, گزارش *guzá-
rish*. To make a —, غرض
کردن *'arz k.*

Reprieve, مهلت *muhlat* (d.).

Reprimand, تعذیر *ta'zír* (d.).

Reprisal, قصاص *kisás*.

Reproach, n., دشنام *dushnám* ;
طعن *ta'n* (d.) ; عتاب *'itáb* (d.) ;
ملامت *malám* ; ملامت *malá-
mat* (k.) ; v., نکوهیدن *nikú-*

hídan ; pr. p., تعتب *ta'attub* ;
تشنیع *tashnî* ; نکوهش
nikúhish.

Reprobate, مردود *mardúd*.

Reproof, سرزنش *sar-zanish*.

Reprover, لایم *láim*.

Reptile, حشره *hashrat*, pl.
حشرات *hasharát* ; هوام
havámm. Noxious —, هوام
i zarar-rasán.

Republic, جمهور *jamhúr*

Repudiation, تطلیق *tatlík* (k.).

Repugnance, نفرت *nifrat*.

Repugnant, مخالف *mukhálif*.

Repulsed, منفی *manfí* ; مردود
mardúd ; مندفع *mundafi*.

Repulsion, دفع *radd* (k.) ; دفع
daf (k.) ; مدافعت *mudá-
fáat*.

Repulsive, زشت *zisht*.

Reputable, محترم *muhtaram*.

Reputation, آبرو *ábrú* ; نیک
نامی *ník-namí* ; ناموس
namús ; حرمة *hurmat*.

Repute (of good), نیکو نام
nikú-nám.

Request, درخواست *dar-khást* ;
خواهش *kháhish* ; v., در
خواستن *dar-khástan*.

Require, لازم داشتن *lázim dsh* ; خواستن *khástan* ; *pa. p.*, مقتضی *muk-tazá*. Not —, نا خواست *ná khást* ; *pr. p.*, مستلزم *mustal-zim* ; مقتضی *muk-tazí*.

Requisite, در کار *dar-kár* ; طلبی *talabí*, *in pl.*, لوازم *lavázim*.

Requisitions, مبالغیات *mubtaghayát*.

Requital, مجازات *mujázát (k.)*.

Rescue, رها *rihá (d.)*.

Research (deep), توغل *tavagh-ghul* ; غور رسی *ghaur-rasí*.

Resemblance, مشاكات *mushákalat* ; تشبيه *timsál* ; تمثال *teshbíh*, *pl.* تشابه *tashábih*.

Resemble, مانستن *mánistan* ; *pr. p.*, همانند *ham-mánand* ; متشابه *mushákil* ; مشاكات *mutashábih*.

Resentment, خشم *khishm (n.)*.

Reserve, برودت *barúdat*.

Reserved, برود *barúd (h.)*.

Reservoir, حوض *hauz*.

Reside, ساکن بودن *sákín b.*

Residence, تمکن *tamakkun* ; سکونت *búd-básh* ; سکونت *sukúnat*. A place of —, مرز بوم *marz-búm*.

Resident (political), بالیوس *báliyús*.

Residue, بقیه *bakíyyeh*.

Resignation (official), رخصت *rukhsat (qr.)* ; (of mind), تسلیم *taslím*.

Resistance, مقاومت *mukávamat (k.)* ; مخالفت *mukhálafat (n.)*.

Resolute, مستمر *mustamirr*.

Resolutions, تقالیب *takálíb*.

Resolve, *n.*, عزم *'azm* ; *pr. p.*, تصمیم *tasmím* ; جازم *jázim (k.)*.

Resort, مأب *ma'áb*.

Resource, چاره *cháreh*.

Respect, احترام *ihtírám (k.)* ; تکریم *takrím (n.)* ; توقر *tuva-kur* ; *pr. p.*, عزاز *i'záz* ; *pa. p.*, معتبر *mu'tabar*. Not —, بی اعتبار *bí-i'tebár*.

Respectful, متواضع *mutavází*.

Respecting, در باره *dar báreh*.

Respiration, تنفس *tanaffus*.

Respite, اجمال *ihmál (k.)*.

Resplendent, رخشان *rakhshán*.

Respond, اجابت کردن *ijábat k.*

Responsible for, ضامن *zámin (h.)*.

Responsibility, التزام *iltizám*.

Rest, *v.*, آرامیدن *ásá'idan*; آرامیدن *árámídan*; *n.*, (repose), *ásáyish*; راحت *ráhat*; (remainder), باقی *bákí*.
 Resting-place, آرامگاه *árám-gáh*; تکیه گاه *takyeh-gáh*.
 Restitution, واپس *vá-pas*; استرداد *istirdád* (*k.*).
 Restive, سرکش *sar kesh*.
 Restless, بیقرار *bi-kal*; بیقرار *bí-karár*.
 Restoration, اصلاح *isláh* (*k.*); (building), تعمیر *támír* (*k.*).
 Restore, وادادن *vá d*.
 Restrain, *v.*, بازداشتن *báz dsh*; *pa. p.*, محبتبس *muhtabis*; *pr. p.*, احتباس *ihtibás*. — one's passion, اعتكاف *i'tikáf* (*n.*).
 Restraint, قيد *imtiná'*; امتناع *kaid*.
 Restriction, حصر *hasr* (*k.*).
 Restricted (to a certain time), موقت *muvaqqat*.
 Result, نتایج *natijah*, *pl.* نتایج *natáij*; انجام *anjám*.
 Resume, باز یافتن *báz yáftan*.
 Resurrection, رستخیز *rasta-khíz*; نشور *nushúr*; (the

day of), قیامت (روز *rúz-i-*) *kiyámat*.
 Resuscitation, احیا *ihyá* (*k.*).
 Retail, خرده *khurdah*; فروختن *furúkhtan*).
 Retain, نگاه داشتن *nigáh dsh*.
 Retaliation, قصاص *kisás* (*k.*); پاداش *pádásh* (*d.*).
 Retention, حبس *habs*.
 Retentive, حافظ *háfiz*.
 Retinue, کوبه *kaukabeh*; اتباع *atbá'*; خدم و حشم *khadam o hasham*.
 Retire, *v.*, بازگشتن *báz gashtan*. Permission to —, رخصت *rukhsat*; *pa. p.*, محتجب *muhtajib*; *pr. p.*, مدبر *mudbir*.
 Retirement, عزت *'uzlat*; خلوت *khalvat*; (religious), گوشه *gúshah-nishín*.
 Retraction (of words), رد سخون *radd-i-sukhún* (*k.*).
 Retreat, قهقري *kahkará* (*k.*); *v.*, پشت دادن *pusht d*.
 Retribution, سزا *sazá*; مكافات *mukáfát*.
 Retrospection, باز پس *báz-pas*.
 Return, *n.*, بازگشت *bázgasht*; رجاء *murája'at* (*k.*); مراجعت

rija' (n.); رجوع *rujú'* (k.).
 The place of —, مرجع *marji'*; v., باز کشتن *báz gashtan*; برکشتن *bar-gash-tan*; pr. p., معاودت *mu'áva-dat*; اعاده *i'ádat*; pa. p., مسترد *mustaradd*.
 Reveal (a secret), فاش کردن *fásh k.*; (a religion), الهام کردن *ilhám k.*; pa. p., مکشوف *makshúf*; pr. p., (a secret), پرده بر انداز *pardah-bar andáz*.
 Revealer, معلن *mu'lin*; کشاف *kashsháf*.
 Revel, ولیمه *valímah*.
 Revelation, تنزیل *tanzil*; وحی *vahí*.
 Revelry, عیش و عشرت *'ish o 'ishrat*.
 Revenge, انتقام *intikám* (k.); قصاص *kisás* (gr.).
 Revenue, مالیات *máliyát*; مالگذاری *málguzári*.
 Reverence, تعظیم *ta'zím* (k.); پا بوسی *pá búsí*.
 Reverie, خیال *khayál*.
 Reverse, عکس *'aks*.
 Review (troops), سان دادن *sán-d*.
 Reviling, سب *sabb* (k.).

Revision, تصحیح *tas-híh* (k.).
 Revive, زنده کشتن *zindah gash-tan*; pr. p., احیاء *ihyá* (k.); منشیر *munshír*.
 Revocation, رد *radd*.
 Revolt, بغی *baghi* (k.); یاغیکری *yághí garí* (k.).
 Revolution, گردش *gardish*; دور *daur*; دوره *daurah*. — of the heavens, دور چرخ *daur i chirkh*; (change), انقلاب *inkiláb*; اختلال *ikhtilál*.
 Revolving, دایر *dáir*; دوار *dav vár* (n.).
 Reward, اجر *ajr*; مزد *muzd*; اجرت *ujrat*.
 Rhetoric, نطق *nutk*. —al, —ian, منطقی *mantikí*.
 Rheum, زکام *zukkám*.
 Rheumatism, باد *bád*.
 Rhinoceros, کرکدن *karkad-dan*.
 Rhubarb, ریوند *rívand*. China —, ریوند چینی *rívand i chiní*.
 Rhyme, قافیه *káfíyeh*.
 Rhythm, سجع *saj*.
 Rhythmical, مسجع *musajja'*.
 Rib, دنده *dandah*.
 Riband, قور *kaur*.

Rice, برنج *birínj*. — seller, رزاز *razzáz*.

Rich, دولت‌مند *daulat-mand*; غنی *ghaníy*; توانگر *taván-gar*; با نوا *bá-navá*. — men, اغنیاء *aghniyá*.

Riches, مال و اموال *mál u am-vál*; غناء *ghaná*; توانگری *tavángarí*; دول *daval*. Belonging to —, مالی *málíy*.

Rickety, لك *lak*.

Riddle, چیستان *chístán*; رمز *ramz*.

Ride, v., سوار شدن *suvár sh.*, سواری *suváreh r.*

Rider, سوار *suvár*; راكب *rákib*.

Ridge, ثغر *sughr*, pl. ثغور *sughúr*.

Ridicule, خه *khah*; ریشخند *rísh-khand* (k.); تسخر *tas-khar* (n.).

Ridiculing, مستهزی *mustahzí* (n.).

Ridiculous, مضحك *muzhik*; مسخره *maskhareh* (s.).

Riding side by side, هم‌عنان *ham-inán*. — coat, بارانی *bárání*.

Rifle, تفنگ *tufang*. Long —, شمشال *shamkhál*.

Right (true), درست *durust*; صائب *sáib*; سدید *sadíd*; حق *hakḵ*, pl. حقوق *hukúk* — or wrong, *nolens volens*. خواه مخواه *kháh makháh*; حق نا حق *hakḵ ná hakḵ*; (side), راست *rást*; میمنه *maimanah*; یمین *yamín*. To the — hand, یمیناً *yamínan*.

Righteous, صالح *sálih*. — men, صالحاء *sulahá*. — ness, صواب *saváb*.

Rigid, جامد *jámid*. —ity, سختی *sakhtí*.

Rigour, شدت *shiddat*.

Rim, لب *lab*.

Rind, پوست *púst*. — of a poppy, یلغز *yalghaz*.

Ring, حلقه *halkah*. Finger —, انگشتی *angushtarí*. — dove, قمری *kumríy*; فاخته *fákhtah*.

Ringlet, زلف *zulf*; طره *turrah*; کیسو *gísú*; کلاله *kulálah*.

Ringworm, بهق *bahak*.

Riot, غوغا *ghaughá*.

Rioter, اوباش *aubásh*.
 Rip up, بر دریدن *bar darídan*.
 Ripe, رسیده *rasídah*.
 Ripen, پختن *pukhtan*.
 Ripeness, رسیدگی *rasídagí*.
 Rise, بر شدن *bar shudan*;
 خاستن *bar khástan*;
 خیزیدن *khízídan*.
 Rising (of the sun, &c.), طلوع *tulú*.
 Risk, *n.*, خطر *khatar*; *v.*, (one's life), سر باختن *sar-bákhtan*;
pr. p., (one's life), جانباز *ján-báz*.
 Rissole, کوفته *kúftah*.
 Rite, طریقت *taríkat*.
 Rival, حریف *haríf*, *in pl.* اغیار *aghyár*.
 Rivalry, رقابت *rakábat*.
 River, رود *rúd*; نهر *nahr*.
 Large —, دریا *daryá*. Small —, جوی *júy* آب;
 جوی *júy*. Bed of a —, رود بار *rúd-bár*;
 رود خانه *rúd kháneh*.
 Rivet, پرچین *parchín* (*k.*).
 Rivulet, دریاچه *daryácheh*.
 Road, راه *ráh*; سمت *rah*;
 طرق *tarik*, *pl.* طرق *samt*;
 مسلك *sabíl*; سبیل *turuk*;
 ره كذر *maslik*. High —, ره كذر

rah guzar; شاهراه *sháh-ráh*;
 راه سر *sar i ráh*. Rugged —, شرفنچ *sharfanj*. —
 guide, راه بر *ráh-bar*;
 بلد *balad*. — watch, گذر بان *guzar-bán*.
 Roan (horse), قزل *kizil*.
 Roar, غریدن *ghurídan*.
 Roaring, غرنده *gharendah*.
 Roast, کباب *kabáb* (*k.*).
 Rob, دزدیدن *duzdídan*.
 Robber, دزد *duzd*. Highway —, ره زن *rah-zan*;
 سالوك *sálúk*; حرامی *sa'lúk*;
 قاطع *harámíy*; قزاق *kazzák*;
 الطريق *kátí' ut tarík*. —s' den, یتیم خانه *yatím khánah*.
 Robbery, دزدی *duzdí*;
 رهزنی *rahzaní*.
 Robe, کسوت *kísvat*.
 Robust, تنومند *tanúmand*;
 يالوك *yalúk*. — ness, تنومندی *tanúmandí*.
 Rock, صخره *sakhráh*.
 Rocket, تیر هوا *tír-i-havá*.
 Rocky, سنگی *sangí*.
 Rod, چوب *chúb*.
 Roe (deer), آهو *áhú*;
 (of fish), تخم ماهی *tukhm-i-máhi*.

Rogue, کربه مسکین *gurbah-i-miskín*; جو ولاغي *jo va-lághí*.

Roll, طومار *túmár*; لوله *lúlah*.
Rent —, طومار جمع, *tumár i jama'*.

Rolling, غلطان *ghaltán* (k.).
— pin, وردانه *vardánah*.

Romance, افسانه *afsánah*.

Romp, بازی *bázi* (k.).

Roof, بام *bám*; (ceiling), سقف *sakf*. High pitched —, خر, *khar-pushtah*. Arched —, طارم *táram*.

Rook, کلاغ *kallágh*.

Room, اطاق *oták*. — on roof, *bálá kháneh*; Pil-lared —, طالار, *tálár*.

Root, بیخ *bíkh*; اصل *asl*; *pl.* اصول *usúl*; بن *bun*. — and branch, سروشاخ *sar u shákh*; سرو بن *sar u bun*.

Rope, رسن *rasan*; ریسمان *rís-mán*; طناب *tanáb*, or تنف *tenef*; حبل *habl*. — for strangling, خناق *khinák*. — for binding the load upon a beast of burden, شریط *sharít*. — with which the fore feet of a horse are tied, پا بند *pá-*

band. — dancer, دار بار *dár-bár*. — maker, رسن کر *rasan-gár*; حبال *habbál*.

Rosary, تسبیح *subhah*; تسبیح *tasbáh*.

Rose, گل *gul*; ورد *vard*. Wild white —, نسرين *nisrín*. — bud, همسود *hamsúd*. — garden, گلستان *gulistán*; گلشن *gulshan*. — tree, گلبن *gulbun*. — water, گلاب *guláb*. Conserve of —, گل قند *gul-kand*; گل شکر *gul-shakar*.

Rosin, سقز *sakíz*.

Rosy, وردی *vardí*. — cheeked, گل رخ *gul-rukh*.

Rot, پوسیدن *púsídan*.

Rotten, پوسیده *púsídáh*.

Rouge, غازه *gházah*.

Rough, درشت *durusht*; خشن *khushn*; وعر *va'r*; تراشیده *ná-taráshídah*.

Round, کرد *gird*; مدور *mu-davver*; مستدیر *mustadír*. — about, کردا کرد *gird á gird*.

Rouse, v. t., بیدار کردن *bídar k.*; pr. p., بعث *ba's* (n.).

Rout, انهزام *inhizám* (k.). هزیمت *hazímat* (n.).

Row (rank), *n.*, قطار *kitár*;
 صف *saff*; سطر *satr*; *v.*, (a
 boat), پارو کشیدن *párú ksh.*
 Royal, شاهانه *sháhánah*; سلطانی
sultání; شاهوار *sháh-vár*;
 ملکی *malikí*; ملوکانه *mulú-*
kánah; خسروی *khusraví.*
 — edict, طمغه or طمغا *tamghá.*
 — entertainment, شیلان *shí-*
lán. — mandate, یاسا *yásá*;
 یرلیغ *yarlígh.*
 Royalty, شاهی *shahí*; شاهی
sháhí.
 Rub, مالیدن *málídan*; فرسودن
farsúdan.
 Rubbed out, سوده *súdah.*
 Rubbing, مالش *málísh (k.).*
 Rubbish, خاشاک *kháshák*;
 خس و خاشاک *khaláshah*; خار
khas u kháshák; حطام و خس
khár u khas; hutám.
 Ruby, لعل *la'í*; یاقوت *yakút.*
 Rudder, دنبال *dumbál.*
 Rude, بیعنایت *gustákh*; گستاخ
bí'ináyat, کاو زور *gáu-zúr*;
 بی ادب *ná-muláym*; نا ملایم
bí-adab. — ness, مردمی
ná-mardumí; گستاخی *gus-*
tákhí.

Rue (herb), سداب *sudáb.*
 Rueful, غمگین *ghamgín.*
 Ruffian, اوباش *aubásh.*
 Rug, فرش *farsh.*
 Rugged, درشت *durusht.*
 Ruin, خرابی *kharábí*; لایمال
pái-mál; پامال *pámál*; دمار
damár.
 Ruined, خراب *kharáb (k.);*
 تباہ *tabáh*; مخروب *makhrúb.*
 برباد *bar bád.*
 Ruining, اضعاف *izá'at (k.).*
 Rule (dominion), حکم رانی
hukm-rání (k.); (custom)
 قاعده *ká'idah*, *pl.* قواعد *ka-*
vá'id; رسم *rasm*; طریقه
taríkah; ضابطه *zábitah.* By
 one —, یکزده *yak-zadah.*
 Ruler (for lines), مسطر *mastar*
(k.); خط کش *khatt-kesh*;
 (sovereign), فرمان ده *farmán-*
dih; فرمان روا *farmán-ravá.*
 Rules (usages), رسمیات *ras-*
míyát; سنن *sunan.*
 Rumination, نشخوار *nish-khár*
(k.).
 Rumours, اراجیف *arájif*;
 گفتگو *guftogú.*
 Rump, سرین *surín.*

Run, تاختن *davidan*; *tákhtan*. — away (said of horses), رم کردن *ram k.*

Runaway, *n.*, فراری *farári.*

Runner, دونده *davendah.*

Running, دو *dav.* — away (as a slave), اباقي *ibák.* — over, لبريز *labríz.* — fast, دوان *daván.*

Rupee, روپيه *rúpiyah.*

Rupture, ruptured, دبه *dabah*; (hernia), فتق *fatk.*

Rural, روستائي *rustá-i.*

Ruse, حيلة *hilat*; مكيدة *makí-dah.*

Rush (reed), پيزر *pízar*; (spring), هجوم *hujúm (k.).* — mat, بوريا *búriyá.*

Rust, زنگ *zang.*

Rustic, روستا زاده *rústá-zádah.*

Rusty, زنگ گرفته *zang girifteh.*

Rye, گندم سیه *gandum i siyah.*

S.

Sabbath, سبت *sabt.*

Sable, سمور *sammúr.*

Sabre, شمشير *shamshír.*

Sack, *n.*, چوال *chuvál*; جوال *juvál.* — cloth, پلاس *palás.*

— making, جوال دوزي *juvál-dúzi*; *v.*, (a city), غارت کردن *ghárat k.*

Sacred, حرم *haram*; مقدس *mukaddas.* —ness, قدس *kuds* — sites, معابد *ma-'ábid.*

Sacrifice, *n.*, قربان *kurbán (k.);* فدا *fidá (k.);* ذبح *zabh (n.);* *v.*, بسمل کردن *bismil kerdan*; *pa. p.*, ذبيح *zabíh*; *pr. p.*, نحر *nahr.*

Sacrificer, ذابح *zabíh.*

Sacrilegious, پليدانه *palídánah.*

Sad, دلتنك *dil-tang (s.);* دل كير *dil-gír (s.);* غمگين *gham-gín.*

Saddle, زين *zín (k.);* سرج *sarj.* —bags, خرچين *khurjín.* —cloth, غاشيه *gháshiyeh*; زين پوش *zín-púsh*; برزغه *barazghah.* — straps, فتراك *fitrák.*

Saddled, مسرج *musarraaj.*

Saddler, زين ساز *zín-sáz*; زين كر *zín-gár.*

Sadness, ملالت *malál*; ملالت *malálat*; غم *gham.*

Safe, امين *amín*; ايمن *aíman*; سالم *sálim.*

- Safer, safest, اسلام *aslam*.
 Safety, سلامت *salámat*; امان *amán*.
 Saffron, زعفران *za'farán*; نجوان *najván*. Wild —, لازه *lá-zhah*. — coloured, مزعفر *muza'far*.
 Sagacious, نکته دان *nuktahdán*; دانا *dáná*.
 Sagacity, فراست *firásat*; کیس *kais*; زیرکی *zírakí*; فطنیت *fitnat*.
 Sagapenna (medicinal herb), سگبینج *sakbínaj*.
 Sage (herb), سالبیه *sálbiyah*; (man), حکیم *hakim*.
 Sago, سابو دانه *sábú-dánah*.
 Sail, بادبان *bád-bán*; شراع *shirá'* (*ksh. z.*); جل *jall*, or *jull*.
 Sailor, ملاح *malláh*.
 Saint, ولی *valí*; پیر *pír*.
 Sake of, از برای *az berái*. For the —, بواسطه *beváscteh*; من اجل *min ajl*; پاسخاطر *pás-khátir*.
 Salamander, سمندر *samandar*.
 Sal-ammoniac, نشادر *mushádir*; نوشادر *núshádir*.

- Salary, مواجب *mavájib*; سالیانه *sáliyánah*; ادرار *idrár*; جامقیه *jámikíyeh*; جامگی *jámagí*.
 Sale, فروش *farúkht*; بیع *bai'*. — by auction, مزاد *muzád*.
 Salep (medicinal root), ثعلب *sa'leb i misrí*.
 Saline, نمکزار *namakzár*.
 Saliva, خیسو *khíyú*; آب دهن *áb i dahan*.
 Sallying forth, خروج *khurúj* (*k.*).
 Salmon, آزاد ماهی *ázád máhí*.
 Salt, نمک *namak*; (brackish), نمکدان *namak-dán*. — cellar, شور *shúr*. — marsh, شورستان *shúristán*. — pan, نمکزار *namak-zár*. — works, خالری *khálari*.
 Salted, مالح *málih*; نمکین *namakín*.
 Saltpetre, شوره *shúrah*.
 Salubrious, صحت بخش *sihhat bakhsh*.
 Salubrity, عافیت *'áfíyat*.
 Salutary, سازگار *sáz-kár*.
 Salutation, سلام *salám* (*k.*); تحیات *tahíyat* (*k.*), pl. *tahíyát* (*k.*).
 Salvage (seam), درز *darz*.

Salvation, سلامت *salámat*.
 Salve, ضماد *zamád*.
 Salver, سینی *síní*.
 Same, همین *hamín*; همان *hamán*; مثل *misl*.
 Sample, نمونه *namúnah*.
 Sanctified, مقدس *mukaddas* (k.).
 Sanctifying, تقدیس *takdís* (n.).
 Sanction, اذن *izn* (d.).
 Sanctity, قدس *kuds*.
 Sanctuary (holy place), حرم *harím*. Place of —, بست *bust*.
 Sand, ريك *ríg*; رمل *raml*. — grouse, قطا *katá*.
 Sandal, نعلین *na'lin*. —wood, ساندل *sandal*; صندل *sandal*; چندن *chandan*.
 Sanguinary, خونخوار *khún-khár*.
 Sanguine, متوقع *mutavakkí*.
 Sap, شیره *shírah*.
 Saphena vein, صافن *sáfin*.
 Sapper, بیلدار *bíldár*.
 Sapphire, یاقوت کبود *yákút i kabúd*.
 Sarcasm, طنز *tanz*; هجو *hajv*.
 Sarcastic, مستهزی *mustahzí*.

Sarcophagus, تابوت *tábút*.
 Satan, شیطان *shaitán*.
 Satiated, سیر *sír* (sh).
 Satiety, شبع *shab'*; سیری *sírí*.
 Satin, اطلس *atlas*.
 Satire, هجو *hajv* (k.).
 Satirist, هاجی *hájí*.
 Satisfaction, رضا مندی *rizá mandí*. Mutual —, راضی-
tarázi.
 Satisfied, راضی *rázi* (k.); موافق *muvaḡḡá* (n.). Soon —, سبک *sabuk-sír*.
 Satisfying the heart, دا نشین *dil-nishín*.
 Saturation, شبع *shab'*.
 Saturday, شنبه *shambeh*.
 Saturn, کیوان *kaiván*; زحل *zuhl*.
 Sauce, چاشنه *cháshnah*.
 Saucepan, دیک *díg*.
 Saucer, نالبکی *nálbegí*.
 Saucy, گستاخ *gustákh*.
 Savage, جنگلی *jangali*.
 Save, v., نجات دادن *naját d.*; خلاص کردن *khilás k.*
 Saviour, نجات دهنده *niját dihandeh*.
 Savour, خوش ذائقه *khush-záikah*.

Saw, ارّاه *arrak* (*ksh.*); منشار *minshár*; یوسه *yúshah*. —
dust, رندش *randish*.
Saxifrage, قلت *kalt*.
Say, گفتن *guftan*.
Saying, قال *kál*; قول *kaul*.
Scab, گر *gar*.
Scabbard, غلاف *ghiláf*.
Scabby, کرکین *gargín*.
Scaffold, دار *dár*.
Scalding, سوزان *súzán*.
Scale, درجه *darajeh*. Fish—, پولك *púlak*. In ascending —, متصاعد *mutasá'id*.
Scales (weighing), ترازو *tará-zú*; (dross), نخجد *nakhjad*; خراشه *khuráshah*.
Scalp, شوات *shavát*.
Scalpel, مشرط *mishrat*.
Scandalize, بهتان *buktán*.
Scandalous, زبون *zabún*.
Scanning (verse), تقطیع *taktí* (*k.*).
Scar, داغ *dágh*.
Scarce, کم *kam*.
Scarcely, با دقت *bá diḡkat*.
Scarcity, گرانی *garání*; قلّة *killat*.
Scare-crow, نطار *nuttár*.

Scared, نفار *naffár*. To be —, شمیدن *shamídan*; رمیدن *ramídan*.
Scarlet, قرمز *kirmiz*.
Scarred, داغ دار *dágh-dár*.
Scatter, فشانیدن *fishándan*; پراکندن *afshándan*; ریخته *parágandan*; *pa. p.*, ریخته *ríkhtah*.
Scavenger, کناس *kannás*.
Scene, مجلس *majlis*.
Scent, بو *bú*.
Scented, بودار *bú-dár*.
Sceptic, شكاك *shakák*. —ism, شبهه *shubheh*.
Scheme, اختراع *ikhtirá'*.
Schism, بدعت *bid'at*.
Schismatics, خوارج *khavárij*.
Scholar, تلمیذ *talmíz*, *pl.* تلامیذ *talámíz*; تلامذه *talámizah*.
School, مكتب *maktab*; كتاب *kuttáb*. —fellow, همسابق *ham-sabak*; —master, استاد *ustád*.
Sciatica, عرق النساء *'irk un nísá*.
Science, علم *'ilm*, *pl.* علوم *'ulúm*; فن *fann*, *pl.* فنون *funún*; دانش *dánish*.
Scientific, علمی *'ilmíy*.

Scimitar, شمشیر *shamshír*.
 Scissors, قیچی *kaichí*; مقراض *mikráz*.
 Scoff, استهزا *istihzá* (k.).
 Scold, طعن زدن *ta'an z*.
 Score (mark), بت *bat*.
 Scorn, نکوهش *nikúhish*. —ful
 مهین *muhín* (k.).
 Scorpion, عقرب *'akrab*.
 Scoundrel, پاجبی *pájí*.
 Scourge, تازیانه *táziyánah* (z.).
 Scout, جاسوس *jásús*.
 Scrap, پرزه *purzuh*; خورده *khurdah*.
 Scrape, ستردن *suturdan*.
 Scratch, خراشیدن *kharáshídan*; خاریدن *kháridan*.
 Scream, داد و فریاد کردن *dád o faryád k*.
 Screen, پرده *pardah*. — of split bamboos, چق *chik*.
 Screw, پیچ *pích* (k.). —bolt, نرماده *narmádah*.
 Scribe, کاتب *kátib*; قلمزن *kalam-zan*.
 Scriptures, کتب مقدس *kutub i muḥaddas*.
 Scrofula, خنازیر *khanázír*.
 Scrotum, فوطه *fútah*.

Scruple, شك *shakk* (dsh.).
 —ous وسواسی *vasvásí*.
 Scrutinizing, اکتناه *iktináh* (k.); تدقیق *tadkík*.
 Scrutiny, لحاظ *laház*.
 Scuffle, کشمکش *keshmakesh*.
 Scull, کله *kallah*.
 Sculptor, کالبد کر *kálbad-gar*; نقاش *naḳkásh*.
 Scum, کف *kaf*.
 Scurf, سبوسه *sabúsah*.
 Scurrility, فحش *fuhsh*.
 Scurrilous, بد زبان *bad zabán*.
 Scurvy, جرب *jarab*.
 Scythe, دهره *dahrah*.
 Scythia, خطای *Khatáy*.
 Sea, دریا *daryá*; بحر *bahr*. Red —, بحر قلزم *Bahr i Kulzum*, Circumambient —, (ocean).
 بحر محط *Bahr i Muhít*.
 Aegean —, بحر یونان *Bahr i Yúnán*. Caspian —, بحر خزر *Bahr i Khazr*.
 Mediterranean —, بحر سفید *Bahr i Sufíd*. The salt —, دریای شور *daryái shúr*. — shore, کنار دریا *yálúd*; kinár i *daryá*.
 Seal, مهر *muhr* (k.); خاتم *khátam*.

Sealed, مختوم *makhtúm* (k.);
 مهرور *mamhúr* (s.).
 Seal-engraver, مهر كن *muhr-*
kan.
 Sealing-wax, لاک *lák*.
 Seam, دوخت *dúkht*.
 Seaman, جاشو *jáshú*.
 Search, n., تلاش *talásh* (k.);
 تگاپو *tagupú* (k.); تکاپو
takepú; تجسس *tajassus*; جویا
júyá; v., پوئیدن *pú-ídan*;
 جستن *justan*.
 Searching, جویائی *júyái*; جویان
júyán.
 Season, موسم *mausam*; فصل
fasl. — of scarcity, تنگ
tang-sál.
 Seat, کرسی *kursí*; مقعد
mak'ad; نشیمن *nashíman*.
 — of empire, دار السلطنت
dár us saltanat.
 Seceder, معتزل *mu'tazil*.
 Secession, اعتزال *i'tizál* (k.).
 Second, ثانی *sání*; دویم *dúyüm*;
 دوم *duvum*; (of time), دقیقه
dakikah. The — person,
 مخاطب *mukhátib*.
 Secondly, دیگرانه *dígaránah*.
 Secrecy, سریرت *sarírat*.

Secret, سر *sirr*; راز *ráz*; رمز
ramz; خفیه *khufyah*. In
 —, در خفیه *dar khufyah*.
 Keeping a —, پرده پوش *pardah-púsh*.
 Secretary, منشی *munshí*; میرزا
mirzá,
 Sect, مذهب *mazhab*, pl. مذاهب
mazáhib; فرقه *firkah*; امت
ummat; طائفه *táifah*.
 Section, فصل *fasl*, pl. فصول
fusúl.
 Secular, دنیوی *dunyaví*.
 Secure, مسلم *musallam*; مامون
mámún (s.).
 Security (bail), کفیل *kafíl*.
 Taking —, تکفل *taka'fful*
 (k.); (safety), امان *amán*.
 Sedateness, وقار *vakár*.
 Sedative, مسکن *musakkin*.
 Sediment, ته نشین *tah-nishín*;
 راسب *kasáfat*; کسافت
rásib.
 Sedition, فتنه *fitnah*; فساد
fasád.
 Seditious, شور انگیز *shúr-angíz*;
 فتنه انگیز *fitnah-angíz*.
 Seduce, فریفتن *faríftan*; pr. p.,
 مزل *muzill* (n.).

Seducer (of women), هتاك عرض *hiták i 'irz*.

Seduction, اضلال *izlál*.

Seductive, دلفريب *dilfiríb*.

Sedulous, مقيد *mukayyid*.

See, نگاه كردن *dídan*; نگاه *nigáh k*; pr. p., مشاهد *musháhid*.

Seed, تخم *tukhm (k.)*; بزر *bizr*; بذر *bazr*. Carraway —, زيرء رومى *zírah i Rúmi*. Cummin —, or aniseed, زيره *zírah*. Mallow —, تودرى *túdari*.

Seek, جوئيدن *jú'idan*; pr. p., پويا *púyá*; پويان *púyán*.

Seeking enjoyment, كام جو *kám-jú*.

Seem, نمودن *namúdan*.

Seeming, ظاهر *záhir*. —ly, ظاهراً *záhíran*.

Segment, حصه *hissah*.

Seize, گرفتن *giriftan*: ستاندن *sitándan*; ربودن *rabúdan*; ربائيدن *rubáidan*; ربانيدن *rubánídan*; در ربودن *dar rabúdan*.

Seized, گرفتار *giriftár (k.)*.

Seizer, قابض *kábiz*.

Seizing, كير *gír*; منتزع *mun-tazi*; اتخاذ *ittikház (n.)*; اخذ *akhz (k.)*.

Seldom, کمتر *kamtar*.

Select, بر كردن *bar guzídán*; مصطفى *pa. p., chídah*; مصطفى *mustafá*; pr. p., منتقى *mun-takí*.

Selection, انتخاب *intikháb (k.)*.

Self, خود *khud*. — complacency, ابراح *ibráh*. — complacent, خود پسند *khud-pasand*. — conceit, پندارى *pindári*; خودى *khudí*. —, conceited, خود پرست *khud-parast*. — interested, خود *khud-gharz*. — praise, خود آرا *khud-ará*. — restraint, احتباس *ihtibás*.

Selfish, خود خواه *khud-kháh*.

Sell, فروختن *farúkhtan*.

Seller, فروش *farúsh*; بائع *bá'i*. — of horse-provender, علاف *'alláf*. — of wood, خشاب *khashsháb*.

Semblance, مثال *misál*.

Semen, نطفه *nutfah*.

Semi, نيم *nim*.

Send, فرستادن *firistádan*. — away, روان *raván k*;

back, *raváneh k.* — *کردن*
vá-pas firis-
tádan. — into confinement,
band farmúdan.
 Senior, *أكبر akbar.*
 Senna, *سنا saná.*
 Sense (feeling), *حس hiss* ;
haváss. The five —s,
havássi khamsah.
 Common —, *حس مشترك*
hiss i mushtarek. The ex-
 ternal —s, *مشاعر mashá'ir.*
 — of smell, *مشام mashámm* ;
shamm. Belonging to
 the —s, *حسی hissí.* —
 (meaning), *معنی ma'ná.*
 Senseless, *بیخود bí-khud* ; *مخدر*
mukhaddar.
 Sensible, *با هوش bá húsh* ;
معقول ma'kúl.
 Sensitive, *محس muhiss.*
 Sensual, *نفس پرور nafas-parvar* ;
نفسانی nafsání.
 Sensualist, *شهوت پرست shah-*
vat-parast.
 Sensuality, *نفسانیت nafsáníyat* ;
بوالهوسی bú'lhavasí.
 Sentence (judicial), *فتوی fatvá* ;
حكم hukm (d.).
 Sentiment, *پندار pindár.*

Sentinel, *پاسبان pás-bán* ; *قراول*
keráúl.
 Separate, *علیه جدا 'alá-hiddah* ;
جدا jidá (s.).
 Separated, *متفرق mutafarrak* ;
منفصل munfasil ; *مفروق maf-*
rúk. Being —, *انفراق in-*
firáq (k.).
 Separately, *جدا جدا judá-judá* ;
جداگانه judágánah ; *واحداً*
váhidan ; *فراداً furádan.*
 Separating, *مفارق mufárik (n.).*
 Separation, *تفريق tafrík (k.)* ;
فراق firák ; *فرقت furqat* ;
مباینت muhájarat ; *مفارت*
mubáyanat ; *مفارت mufára-*
kat ; *افتراق judái* ; *تفرقه*
iftirák ; *انفصال infisál* ;
تافریق tafrikah ; *تافرد*
tafarrud (n.) ; *تجريد tajríd.*
 Separator, *فاصل fásil.*
 Sepulchre, *گور gúr* ; *مرقد mar-*
kad ; *مقبره makbarah.*
 Sequel, *نتیجه natíjah.*
 Sequestration, *ضبط zabt (k.).*
 Seraglio, *حرم سرا haram-sará.*
 Sergeant, *وکیل vakíl.*
 Seriatim, *موالیا muváliyá.*

Series, سلك *silk*; صف *saff*;
تسلسل *tarádusf*; تارادف
tasalsul.

Serious, موقر *muvakkar*.

Sermon, خطبه *khutbah*; وعظ
va'z.

Serpent, مار *már*.

Servant, بنده *bandah*; نوكر
naukar. Body —, خدمتكار
khidmat-gár; خدمتگذار
khidmat-guzár; خادم *khádim*,
pl. خدام *khuddám*; ملازم
mulázim. Fellow —, همخدمت
ham-khidmat. Maid —, داه
dáh; كنيز *kaníz*. Menial
—, شاگرد پیشه *shágird*
píshah.

Service, خدمت *khidmat* (k.);
چاكري *chákari*; نوكرى
naukarí; ملازمت *mulázamat*
(k.). Pressed —, سخره
sukhrah.

Servile, پست *past*.

Servility, دونى *dúní*.

Servitude, بندگى *bandagí*;
عبوديت *'ubúdíyet*.

Sesame, سمسم *simsim*.

Sessions, مقامات *mukámát*.

Set, v., گذاشتن *guzáshtan*;

گذااردن *guzárdan*. — off on
the march, نهضت فرمودن
nahzat f.

Setting forth clearly, نصريح
tasríh (k.). — at liberty,
اعتاق *i'ták* (d.).

Settled, معين *mu'ayyin*.

Settlement, بندوبست *band u*
bast; انتظام *intizám*. A
— by instalment, قسطبندى
kast-bandí.

Seven, هفت *haft*; سبع *sab*
— hundred, هفتصد *haftsad*.

Seventh, هفتم *haftum*; سابع
sábí.

Seventeen, هفده *hafdah*.

Seventeenth, هفدهم *hafdahum*.

Seventieth, هفتادم *haftádum*.

Seventy, هفتاد *haftád*; سبعين
sabín.

Sever, بریدن *burídan*.

Several times, بارى چند *bári*
chand.

Severe, درشت *durusht*; مبرح
mubarrih; عنيف *'aníf*.

Severity, درشتى *'unf*; عنف
durushtí.

Sew, دوختن *dúkhtan*; آزدن
ázadan.

Sewer, آب ریز *ábríz*.

Sewing, خیاطت *khiyátat*; رفو *rafú* (k.). — thread, حیطه *khaitah*.

Sex, جنس *jins*. The fair —, خوبان *khúbán*.

Sexual intercourse, مجامعه *mujáma'ah*.

Shackle, بند *band* (k.)

Shaddock, بتاوی *batávi*.

Shade (glass), لاله *lálah*.

Shadow, سایه *sáyah*; ظل *zill* (as ظل الله *zill Ullah*, the — of God; title given to the Shah).

Shady, سایه دار *sáyah dár*.

Shagreen, سغری *saghrí*.

Shake off, تکانیدن *takánídan*.

Shaken, منفروض *manfúz* (sh).

Shaking, جنبان *jumbán*. — hands, مصافحه *musáfahah* (k.).

Shallow, پایاب *páyáb*.

Sham, بهانه *baháneh* (k.)

Shame, شرم *sharm*; هنومند *hanú-mand*; حجلت *hijlat*; ná *dásht*. —ful things, فواحش *fawáhish*.

Shameless, بی شرم *bí-sharm*.

Shape, شکل *shakl*; پیکر *paikar*.

Share, نصیبه *nasíbah*; حصه *hissah*, pl. حصص *hissas*; قسمت *kismat* (k.). The proprietor's share of the produce of the soil, مالکانه *málikánah*.

Shark, بنبك *bambak*.

Sharp, تیز *tíz* (k.); برنده *buren-dah*; حاد *hádd*. —ness, تیزی *tízí*; حدت *hiddat*.

Shatter, پاره پاره کردن *páreh páreh k*.

Shave, v., استردن *usturdan*; ستردن *saturdan*.

Shavings, نشارت *nushárat*.

Shawl, شال *shál*. Cashmir —, شال ترمه *shál i termah*. Imitation Cashmir —, شال ترمه نما *shál i termah numá*. — merchant, سمسار *simsár*.

She, او *ú*.

Sheaf, دسته *dastah*.

Shears, کاز *káz*; مقراض *mik-ráz* (k.).

Sheath, نیام *niyám*; نیاب *ni-yáb*; غلاف *ghiláf* (k.).

Shed, v., ریختن *ríkhtan*.

Shedding blood, هدر *haðr* (k.). — tears, اشکبار *ashk-bár*.

Sheep, گوسفند *gúsfand*. — fold, آگل *ágil*. — skin, (dressed), نری *narí*. —'s trotters, كله پاچه *kallah-páchah*.

Sheet, چادر *chádar*; ملافه *malá-feh*; (of paper), ورق *varak*.

Shelf, رفرف *rafráf*; طاقچه *tak-cheh*.

Shell, صدف *sadaf*; (kowrie), خرهمره *khar-muhrah*.

Shelter, پناه *panáh* (*d.*); پوشش *púshish*.

Shepherd, چوپان *chúbán*; چوپان *chúpán*; شبان *shabán*, or *shubán*.

Sherbet, شربت *sharbat*.

Shield, سپر *sipar*; يلب *yalab*.

Shin, ساق *sák*.

Shine, رخشیدن *rakhshídan*; درخشیدن *dirakhshídan*; درفشیدن *tábídan*; درفشیدن *dirafshídan*.

Shining, رخشان *rakhshán*; تابان *dirafshán*; تابان *tábán*; درخشان *dirakhshán*; منیر *dirakhshendah*; شارق *lama'án*; شارق *shárik*; ساطع *sátí*.

Ship, جهاز *jaház*; کشتی *keshtí*;

(small), سفینه *safínah*. — wrecked, کشتی شکسته *kishti-shikastah* (*sh.*).

Shirt, پیراهن *píráhan*; قمیص *kamís*.

Shiver, لرزیدن *larzídán*; *pr. p.*, لرزه *larzah*.

Shoal, پایاب *páyáb*.

Shock, جنبش *jumbish*.

Shocked, مضطرب *muztarib*.

Shoe, کفش *kafsh*; پاپوش *pá-púsh*; پای پوش *pái-púsh*.

Horse —, نعل *na'l*. To — (a horse), نعل بستن *na'l bastan*, — maker, کفش دوز *kafsh-dúz*.

Shoot (of plant), نهال *nihál*.

New —, نو دمیده *nau-damí-dah*; *v.*, زدن *zadan*.

Shooting (archery), رمایت *rimáyet* (*k.*). — stars, رجم *rujum*.

Shop, دوکان *dúkán*; دکان *du-kán*. Small —, دکانچه *du-káncheh*. — keeper, دوکان دار *dúkán-dár*. — keeping *dúkání*.

Shore, کنار *kinár*; ساحل *sáhil*.

Short, کوتاه *kútáh* (*k.*); قصیر *kasír*. In —, باجمله *bi'l-*

jumlah; في الجملة *fi'l jumlah*;
 الغرض *algharz*; القصه *al-kissah*. —ened, مقصور *mak-súr* (k.). —ness, کوتاهی *kútáhí*.
 Shot (ball), گلوله *galúlah*.
 Small —, ساجمه *sáchmeh*.
 Shoulder, دوش *dúsh*. — blade, شانه *sháneh*; كتف *ka-tif*.
 Shout, آواز *áváz*; بانك *báng* (z.); v., نعره زدن *na'rah z*.
 Shovel, پارو *párú*; مسكاه *mas-hát*.
 Show, n., تماشا *tamáshá*; v., وا نمودن *namúdan*; نمودن *wá-n.*; فرا نمودن *fará n.*
 Showing, نما *namá*; نماینده *namá-yendah*. — respect, or attention, ملتفت *multafit* (sh.); احترام *ihtirám* (k.).
 Shower (rain), باران *bárán*.
 Shred, پاره *páreh*.
 Shrewd, چست *chust*. —ness, ذهن *zihn*.
 Shriek, فریاد *faryád* (k.).
 Shrill, تیر *tíz*.
 Shrimp, میگو *maigú*; جراد البحر *jarádu 'l bahr*.

Shrine, مزار *mazár*; قدمگاه *kadam gáh*.
 Shrink, or Shrivel, نيك شدن *tang sh*.
 Shroud, كفن *kafan*.
 Shrub, بوته *bútah*.
 Shudder, هراسان *hirásán* (k.).
 Shunning, احتراز *ihtiráz* (k.); اجتناب *ijtináb* (k.).
 Shut, بستن *bastan*; مسدود کردن *masdúd k*.
 Shutting and opening, رتق و *ratk u fatk*.
 Shutter, دریچه *darícheh*.
 Shuttle, ماکو *mákú*.
 Shy, v., رمیدن *ramídan*.
 Sick, ناخوش *bímár* (sh.); ná *khúsh* (sh.); مریض *maríz*; علیل *'alíl*. Attendant on the —, رنجور دار *ranjúr-dár*.
 Sickle, داس *dás*; منجل *minjal*.
 Sickness, سقم *sukm*, or saqam; سقام *sakám*.
 Side, طرف *taraf*, pl. اطراف *atráf*; پهلو *jánib*; جانب *pahlú*; سو *saub*; سوی *súy*; کنار *kinár*; پره *parrah*. Both —s, طرفین *tarafain*. — of a mountain

کچه *káchah*. One —, یکسو *yaksú*. Every —, هرسو *har-sú*. Back —, دبر *dubr*.
 Siege, محاصره *muhásarah*.
 Sieve, کربال *gírbál*; غربال *ghir-bál*; پرویزن *parvîzan*; منخل *minkhal*. Large — for sifting gravel, &c., خاك بیـز *khák-bîz*.
 Sift, بیختن *bíkhtan*.
 Sigh, دریغ *darígh*; دود دل *dúd i díl*.
 Sight, باصره *básirah*; نظر *na-zar*; بصیرت *basárat*; بصیرت *basírat*; رویت *rúyat*. Clear —ed, صاحب نظر *sáhib-nazar*.
 Sign, n., کنایه *nishán*; علامه *kináyah*; علامه *‘alámat*, pl. علامات *‘alámát*; v., (a name), امضاء داشتن *imzá dáshtan*; pa. p., رقم زده *raḡam zadah*.
 Signal, غمز *ghamz*; اشاره *ishárah* (k.).
 Signature, دستخط *dast-khatt*; دستخط *das-khatt*; امضاء *imzá* (k.). Royal —, دستخط خاص *daskhatt i kháss*; طغرا *tughrá*.
 Signet, خاتم *khátim*.
 Signification, فحوی *fahvâ*; معنی

ma'ni (dsh.); مضمون *maz-mún*.
 Signified, مشار *mushár*.
 Signifying, مشعر *mush'ir*.
 Silence, سکوت *sukút*; صمت *samt*.
 Silent, خاموش *khámúsh* (k.); صامت *sákit* (k.); صامت *sámit*. To be —, دم دار کشیدن *dam dár ksh.*; خاموشیدن *khámúshídan*. Very —, سکیت *sikkít*. — man, ساکوت *sákút*.
 Silk, ابریشم *abrísham*; ابریشم *ábríshum*; حریر *harír*. Raw —, خز *khaz*. — stuff, اورمک *úrmek*. Painted Chinese —, پرنیان *parniyán*. —worm, دیوه *dúd ul harír*; دیوا *dívah*.
 Silliness, ابلهی *ablahí*.
 Silly, بی‌معنی *bí ma'ní*.
 Silver, نقره *nuḡrah*. Bad —, سیم سیاه *sím i siyah*. Made of —, نقرئی *nuḡraí*.
 Silvery, سیمین *simín*.
 Similar, مثل *misl*; مطابق *mutábik*.
 Similitude, مشابهت *mushár bahat*; مثال *misál*.

Simmering, نیم جوش *ním júsh* (k.).

Simple, بسیط *basít*.

Simpleton, ساده دل *sádah-dil*.

Simplicity, سادگی *sádagí*.

Simulation, تجاهل *tajáhul*.

Simultaneity, مقارنت *muká-ranat*.

Simultaneous, مقارن *mukárin*.

Sin, گناه *gunáh* (k.); تقصیر *taksír* (k.); اثم *ism*, pl. *ásám*; خطاء *khatá'*, pl. *khatáyá*.

Since, زانکه *zánkih*.

Sincere, مخلص *mukhlis*; اخلاصمند *ikhlásmand*; نصیح *nasih*. — friend, خاص *khils*. — friendship, خلالت *khi-lálat*. — ly, مخلصانه *mukh-lisánah*.

Sincerity, صداقت *sadákat*; اخلاص *ikhlás*; خلوص *khulús*; مباحث *mabáhat*.

Sine, جیب *jíb*.

Sinew, پی *pay*; عصب *'asab*.

Sinful, نا صواب *ná-saváb*. — ness, گناه کاری *gunáh kári*.

Sing, v., سرودن *sarídan*; سرودن *surúdan*; سرائیدن *sará'idan*.

Singe, v., سوختن *súkhtan*.

Singer, مغنی *mughanní* (fem. *mughanniyah*); قوال *kavvál*.

Singing, خنیا *khunyá*; سراینده *saráyandah*; مترنم *mutaran-nim*. — in time with one another, هم آواز *ham-áváz*.

Single, فرد *fard*; فرید *faríd*; واحده *vahdahu*; یکتا *yaktá*; یکلو *yaklú*.

Singular, مفرد *mufrad*.

Singularity, یکانگی *yagánagí*.

Sink, v., غرق کردن *ghark k*.

Sinless, بیگناه *bígunáh*; معصوم *ma'súm*.

Sinner, گناهکار *gunahgár*; بزه کار *gunáh-gár*; گناهکار *bazah-kár*; روسیاه *rú-siyáh*; سیاه کار *tar-dáman*; عاصی *'ási*.

Sip, نوشیدن *núshídan*.

Sir! اغا *ághá*; صاحب *sáhib*.

Sirius, شیری *shi'rá*.

Sirup, شیره *shírah*.

Sister, خواهر *kháher*; همشیره *ham-shírah*; باجی *bájí*.

Sit, نشستن *nishastan*. To cause to — on, بر نشاندن *bar nishándan*.

Sitting, قاعد *ká'id*; جالس *jális*.

— at the same table, همسفره *ham-sufrah*.

Site, جا *já*.

Situated, واقع *vákí* (*sh.*).

Situation, وضع *vaz*.

Six شش *shash*; ست *sitt*; سته *sittah*. — hundred, ششصد *shash-sad*.

Sixteen, شانزده *shánzdah*.

Sixteenth, شانزدهم *shánzda-hum*.

Sixth, ششم *shashum*; سادس *sádis*. — part of a dram, &c., دانك *dának*; دانق *dának*.

Sixtieth, شصتم *shastum*.

Sixty, شصت *shast*; ستين *sittín*.

Size, مقدار *mikdár*; اندازه *an-dázeh*.

Skein, پيچك *píchak*.

Skeleton, تشریح *tashríh*.

Sketch, مسوده *musavvadah*; خاکه *khákah*.

Skewer, سیخچه *síkhchah*.

Skiff, قایق *káik*.

Skilful, حاذق *házik*; پر کار *pur-kár*; کارگاه *ahl*; کارگاه *kár-ágáh*; قابل *kábil*; کارشناس *kár-shinás*.

Skill, استعداد *isti'dád*; قابلیت *kábiliyat*.

Skilled in the law, متشرع *mutasharri*. — in genealogy, نسابت *nassábat*. — in war, جنگ آزموده *jang ázmúdah*.

Skim, کف گرفتن *kaf gr*.

Skimmer, کفگیر *kaf-gír*.

Skin, پوست *púst*; جلد *jild*, pl. جلود *julúd*. — for water or milk, مشك *mashk*; خي *khí*; خيك *khík*.

Skirt, دامن *dáman*; دامن *dámán*; ذيل *zail*.

Skull, كاسهء سر *kásah i sar*, قحف *kihf*; جمجمه *jumjumah*. — cap, عرقيين *arak chín*.

Sky, آسمان *ásmán*; فلک *falak*; تابدان *samá*. — light, روشنندان *raushan-dán*.

Slab, تخته *takhtah*.

Slain, مقتول *maktúl*.

Slaking (thirst), تسكين *taskín* (*d.*).

Slander, غمازی *ghammázi*; بهتان *buktán* (*bs.*); ناميمه *namímah*.

Slanderer, نميم *namím*; مفتري *muftarí*.

Slap, سيلي *sílí* (z.); *latm*.
 Slaughter, قتل *katl* (k.); قتال *kitál*. Place of —, مقتل *maktal*.
 Slaughtered, مذبوح *mazbúh*.
 Half —, نیم بسمل *ním-bis-mil*.
 Slave, بنده *bandah*, pl. بندگان *bandagán*; عبد *'abd*, pl. عبيد *'abíd*; غلام *ghulám*.
 Purchased —, مملوك *mam-lúk*. Female —, جارية *jári-yet*. — born in the house, خانه زاد *khánah-zád*.
 Slavery, رقيه *rikkiyat*.
 Slay, کشتن *kushtan*.
 Sledge-hammer, چاکوچ *chá-kúch*; جاکوچ *jákúj*.
 Sleep, n., خواب *kháb*; نوم *naum*; هجوع *munám*; سر خواب *hujú'*. First —, سر خواب *sar-kháb*; v., خوابیدن *khá-bídan*; خواب کردن *kháb k.*
 To go to sleep, خواب رفتن *kháb r.*
 Sleepy, خوابناك *kháb-nák*; خواب آلوده *kháb álúdah*.
 Sleeper (great), بسیار خسپ *bis-yár-khasp*.

Sleeplessness, بی خوابی *bí-khábí*; سهر *sahar*.
 Sleeve, آستین *ástín*.
 Sleight of hand, شعبده *shu'b-dah*.
 Slender, نازك *názuk*.
 Slice, تراشه *tiráshek*.
 Slime, لجن *lajan*.
 Sliminess, لعاب *lu'áb*.
 Sling, فلاخن *falá Khan*.
 Slinger, كلوخ انداز *kulúkh-andáz*; سنك انداز *sang-andáz*.
 Slip, n., زل *zall*, pl. زلات *zallát*; v., لیزیدن *lízídan*; لغزیدن *laghzídan*.
 Slipping, لغزان *laghzán*.
 Slipper, پاپوش *pá-púsh*. —s worn over the boots, خاركش *khár-kesh*.
 Slippery place, مزلقه *mazlakah*; مزلات *mazallát*.
 Slit, چاك *chák* (k.).
 Sloe, الوجّه *álúchek*.
 Slope, شیب *shíb*.
 Sloth, کاهلی *káhilí*. —ful, کاهل *káhií*.
 Slow, دير *dír*; درنگ *dirang*. —ly, يواش *yavásh*. —ness, آهستگی *kasálat*; آهستگی *áhistaqí*.

Sluice gate, آبگیره *ábgírah*.
 Slumber, *v.*, غنودن *ghunúdan*.
 Slut, پلشت *pilisht*.
 Sly, حيلة باز *híleh báz*.
 Smack (of the fingers), زنجیر *zinjír* (*k.*).
 Small, کوچک *kúchik*; خورد *khurd*; صغیر *saghír*; یسیر *yasír*.
 Smaller, or Smallest, اصغر *as-ghar*.
 Smallness, خردی *khurdí*; خوردی *khúrdí*; صغارت *saghárat*.
 Small-pox, جدري *jadaríy*; چچک *chichak*; چچیک *chíchak*.
 Small, or ape-nosed, ذلف *zulf*.
 Smash, خورد کردن *khúrd k.*
 Smear, اندودن *andúdan*.
 Smell, *n.*, بو *bú*; بوی *búy*; بوئیدن *shámmah*; *v.*, بوئیدن *bú-ídan*. — *ing*, استشام *istishám* (*k.*); مستنشی *mustanshí* (*h.*).
 Smile, تبسم *tabassum* (*k.*); ابتسام *ibtisám* (*n.*).
 Smith, آهنگر *áhangar*.
 Smoke, دود *dúud* (*ksh.*); دخان *dukhán*.
 Smooth, مسطح *musattah*; هون *haun*. — *ing*, نخت *naht* (*k.*).

Smother, خفه *khuffah* (*k. sh.*).
 Snail, بدوش خانه *khánah badúsh*.
 Snake, مار *már*; افعی *af'á*.
 — bitten, مار کزیده *már-gazídah*. — catcher, مارگیر *már-gír*.
 Snap asunder, کسلیدن *guslídán*; کسلانیدن *guslánídan*.
 — off, بر کسلیدن *bar guslídán*. — the fingers, بر فشاندن *bar fishándan*.
 Snare, دام *dám* (*an.*).
 Snatch, بر کسلانیدن *bar guslánídan*.
 Sneeze, عطسه زدن *'atsah z.*; خفیدن *khafídan*. — *ing*, عطس *'ats*; (of animals), کداس *kudás*.
 Snore, خراخر زدن *kharákhaz z.* — *ing*, خرخرا *kharkhará*.
 Snout, پوز *púz*.
 Snow, برف باریدن *barf*; *v.*, برف باریدن *barf báriđan*.
 Snuff, انفیه *anfiyeh*. Medicinal —, سعوط *sá'út*. — the candle, کرفتن چراغ *chirágh-giriftan*.
 Snuffers, کاکیر *gul-gír*.
 So, چنین *chanín*; چنان *chanán*

And so on and so forth, هلم *hallumma jarran*. So
and so, زيت كيت *zait-kait*.
Soak, آغشتن *ághushtan*.
Soap, صابون *sábún*.
Sob, *n.*, گريه *geryeh (k.)*; *v.*,
سكليدن *saglidan*.
Sober, نا مست *ná mast*. Be-
coming —, صحو *sahv (k.)*.
Society, صحبت *suhbat*; صحابت
sahábat; مصاحبت *musáha-*
bat; رفاقت *rifákat*; همراهی
ham-ráhi.
Sock, جرابه *jurábah*; پاتابه *pá-*
tábah.
Socket (of the eye), چشمخانه
chashm-khánah.
Soda, نظرون *natrún*.
Sodomite, لوطی *lutíy*,
Sodomy, بچه بازی *bachéh bázi*.
Soft, *s.*, نرم *narm*; ناعم
ná'im; نسود *nasúd*.
Softening, ملین *mulaiyin (k.)*.
Softly, نرم نرم *narm narm*;
آهسته *áhistah*.
Softness, ملايمه *muláyamat*;
نرمی *narmí*.
Soil, *n.*, خاک *khák*; *v.*, آلودن
álúdan. —ed, تنجس *tanaj-*
jus.

Sojourn, اقامت *ikámat (k.)*.
Solace, سلوت *salvat*.
Sold, فروخته *farúkhtah*; مبيع
mabí.
Solder, قلع *kal*; *v.*, جوش خوردن
júsh khurdan.
Soldier, سارباز *sárbáz*; سپاهی
sipáhi; لشکری *lashkarí*.
Fellow —, همجنك *ham-jang*.
—ship, سپاهگری *sipáhgari*.
Sole (of the feet), كف پا *kaff'i*
pá; (alone), تنها *tanhá*;
(fish), كوشك *kaushak*.
Solemn, محترم *muhtaram*.
Solemnity, هيبت *haibat*.
Solicitation, الحاج *ilháh (k.)*;
التماس *iltimás (k.)*.
Solicitude, پروا *parvá*.
Solid, يكپاره *yak-párah*; صلد
suld; محشو *mahshúv*. —ity,
رصانت *rasánat*.
Solitary, مفرد *mufarrad*; مجرد
mujarrad.
Solitariness, يگانيت *yagáníyet*.
Solitude, تنهای *tanhái*; وحدت
vahdat; تجرد *tajarrud*.
Solstice (Summer), راس السرطان
rás us saratán. (Winter),
راس الجدى *rás ul jidy*.

Solution (of question), حل *hall* (*k.*) ; (in water, etc.), کداخته *gudákhtah.*

Solvent, کدازنده *gudázendah.*

Some, بعضی *ba'zí* ; قدری *kadri* ; چند *chand.*

Somebody, شخصی *shakhsí* ; یکی *hích-kas* ; هیکس *yakí.*

Something, چیزی *chízí.*

Sometime, چندگاه *chandgáh.*

Sometimes, گاه گاه *gáh-gáh* ; احياناً *ahyánan.*

Somewhat, برخی *barkh* ; برخ *barkhí* ; يك چند *kadri* ; چند *yak-chand.*

Somersault, پشتك *pushtak* (*z.*).

Somnolent, نعاس *na'ás.*

Son, پسر *pisar* ; فرزند *farzand* ; ولد *valad* ; ابن *ibn*, *pl.* بنی *bení* ; in comp., زاده *zádeh* ; (as, — of a Bey, بگزاده *beg-zádah*). — in-law, داماد *dámád.* —'s son, نبیره *nabírah* ; نابیر *nabír.* Daughter's —, سبط *sabt.*

Song, نوا *navá* ; نغمة *naghmah* ; غناء *ghiná'.*

Sonnet, غزل *ghazal.*

Soon, زود *zúd.* As — as,

همانکه *hamán-gáh* ; همانگاه *hamángah.*

Soot, دوده *dúdah.*

Soothing, تعاليل *ta'líl.*

Soothsayer, فال کو *fál-gú* ; کاهن *káhin* ; رمال *rammál.*

Soothsaying, کهنات *kahánat.*

Sorcerer, ساحر *sáher.*

Sorcery, جادو *jádú.*

Sordid (men), ليام *liyám* ; طمعكار *tama'kár.*

Sore, قرحة *karhat* ; زخم *zakhm* ; ریش *rísh.*

Sorrel, حماض *humáz* ; ترشك *turshek.* Wild —, ترشه *turshah.*

Sorrow, افسوس *afsús* (*kh.*) ; غم *ghamm* (*kh.*), *pl.* عموم *ghumúm* ; دل نكرانی *dil-nigarání.*

Sorrowful, or Sorry, غمكين *gham-gín* ; ناخن بدندان *ná-khun ba-dandán* ; اندوهكين *andúhgín* ; سوگوار *súg-vár.*

Sort, صنف *sinf*, *pl.* صنوف *sunúf* ; اجناس *jins*, *pl.* جنس *ajnás* ; اقسام *kism*, *pl.* قسم *aqsám* ; انواع *nau'*, *pl.* نوع *anvá'.* Of various —s, رنگارنگ *rang-á-rang.*

Soul, روح *rúh* ; جان *ján* ; نفس *nafas*, pl. نفوس *nufús* ; روان *raván*. Captivating the —, جانربا *ján-rubá*.
 Sound, صدا *sadá* (*k.*) ; صوت *saut* ; آواز *áváz* ; نشدت *nish-dat*.
 Soup, شوربا *shurbá* ; آبگوشت *ábgúsh*t.
 Sour, ترش *tursh* ; حمض *hamz*. — cherry, آلو بالو *álú bálú*.
 Source, مصدر *masdar* ; اصل *asl*.
 South, جنوب *janúb*.
 Southern, جنوبی *janúbí*.
 Souvenir, یادگار *yádgár*.
 Sovereign, پادشاه *pádsháh* ; شاه *sháh*. — sway, رانی *mulk-rání*.
 Sovereignty, داوری *dávarí* ; جهانداری *daráí* ; جهانداری *jahán-daráí*.
 Sow (pig), ماده خوک *mádeh khúg*.
 Sow, v., کاشتن *káshtan* ; کاریدن *káridan* ; کشتن *kishtan*.
 Sower, زارع *zári*.
 Sown (field or seed), مزروع *mazru*.
 Space, حوز *hauz* ; فسحت *fus-*

hat ; عرصه *'arsah* ; (of time), برهه *burhat*.
 Spacious, باسط *básit* ; وسیع *vasí*.
 Spade, بیل *bíl* ; کلند *kaland*, or *kuland*.
 Spain, اندلوس *Andalús*.
 Span, شبر *shibr* ; بلست *bilist*.
 Spare, a., لاغر *lághir*.
 Spark, پرکاله *parkálah* ; شراره *sharáreh*, pl. شار *sharár* ; شرر *sharar*.
 Sparkling, تابان *tábán*.
 Sparrow, کنجشک *kunjishk*. — hawk, قراغوش *karághúsh* ; باشه *báshah*.
 Spasm, تشنج *tashannuj*.
 Spavin, قرقوش *karkúsh*.
 Spawn, اشپل *ishpul*.
 Speak, حرف زدن *guftan* ; harf z. زبان کشادن *zabán-kushádan*. — obscenely, افساریدن *afsáridan*. — elegantly, تعبیر کردن *tahbír k.*
 Speaker, گوینده *gúyandah*, متکلم *káil* ; قایل *kallim*.
 Spear, نیزه *nízah* ; حربه *harbah* ; رُمه *rumh*. — head, سنان *sinán* ; پیکان *paikán*.

Special, مخصوص *makhsús*. More or most —, اخص *akhass*.
 Specially, مخصوصاً *makhsúsan*.
 Specialty, اختصاص *ikhtisás*.
 Species, اجناس *ajnás*; نوع *nau'*.
 Specific, نوعی *nau'í*.
 Specifying, تعیین *ta'yín k.*
 Specimen, نمونه *namúnah*.
 Specious, وجیه *vajíh*. — ness, تصنع *tasannu'*.
 Speck, ذره *zarreh*.
 Speckled, لکه دار *lakkeh dár*.
 Spectacle, تماشا *tamáshá*; نظاره *nazárah*. Looking at a —, نظارگی *nazzáragí*.
 Spectacles, عینک *'ainak*.
 Spectator, تماشای *bíná*; بینا *tamáshái*, pl. حضار *huzzár*; نظارگان *nazzáragán*.
 Spectre, خیال *khiyál*.
 Speculation, معامله *mu'ámaleh* (*k.*).
 Speech, تکلم *takallum* (*k.*); کوپایء *takrír* (*k.*); تقریر *gúyái*; نطق *nutk*; نطوق *nutúk*; گفتار *kalám*; گفتار *guftár*. Inconsiderate —, ژاژ *laghv*. Idle —, طامات *zházh*. Incoherent —, طامات

támát. —less, بی‌زیان *bí-zabán*.
 Speed, زودی *zúdí*; جلدی *jaldí*.
 Full —, جلو ریز *jalav-ríz*.
 Spell, n., افسون *afsún*.
 Spelling, املا *imlá* (*k.*).
 Spend, خرج کردن *kharj k.*
 Spent, مصروف *masrúf*.
 Spew, قی کردن *kai k.*
 Sphere, چرخ *charkh*; مرکز *markaz*; گردون *gardún*.
 Spice, ادویه *adviyeh*.
 Spider, عنکبوت *'ankabút* —s web, پرده عنکبوت *pardah-i-'ankabút*.
 Spike, میخ *míkh*.
 Spikenard (Indian), سادج *sá-dij*; سنبل الطیب *sumbul ut túb*.
 Spill, ریختن *ríkhtan*.
 Spilt, منشق *munshakḵ*.
 Spin, رشتن *rishtan*.
 Spinage, اسفاناج *isfánáj*; شومین *shúmín*.
 Spindle, دوک *dúk*. — case, دوکدان *dúk-dán*.
 Spine, عصص *'us'us*.
 Spinner, ریسنده *rísandeh*.
 Spinning-wheel, چرخه *charkheh*.

Spirit, روح *rúh* ; بال *bál*. — of God (Jesus Christ), روح الله *rúh Ulláh*. Faithful—(Gabriel), روح الامين *rúh ul amín*. Vegetable —, روح نباتي *rúh i nabátí*. Animal—, روح حيواني *rúh i haiwání*. —less, بكميت *bí-hamíyet* ; بيغيرت *bí-ghairat*. — of wine, عرق *'arak*. Extra strong —, عرق *'arak i sih átishí*.

Spiritual, روحاني *nafasí* ; روحاني *rúhání*. — guide, پير طريقت *pír i taríkat*.

Spit, *n.*, سيق *síkh* ; *v.*, سلف *suluf andákhtan*.

Spite, كينه *kínah*. —ful, شرير *sharír*.

Spittle, ريق *rík* ; آب دهن *áb-i-daham* ; تف *tuff* (*z.*) ; بزاق *buzák*.

Spleen, طحال *tihál* ; سپرز *su-purz*.

Splendid, جلوه گر *jilvah-gar* ; لامع *lámí*.

Splendour, فروغ *furúgh* ; لامع *lam'* ; اشراق *ishrák* ; آب *áb* ; درخش *durukhsh* ; جلوه *jilvah* ; رونق *raunak*.

Splice, وصل *vasl* (*k.*).

Splint (bandaging), جبيره *jabíreh* ; (of horse), قرقوش *karkúsh*.

Split, *v.*, شكافتن *shikáftan* ; *pa. p.*, منفق *munfatik* ; منفطر *munkharik* ; *munfatir* ; *pr. p.*, فلق *fálik* ; خارق *khárik*.

Spoil, تاراج *táráj* ; چپو *chapau* (*k.*) ; غنيمة *ghanímat* (*k.*), *pl.* غنائم *ghanáim*.

Spoiling, افساد *ifsád* (*k.*) ; مخل *mukhill* ; مفسد *mufsid* (*n.*).

Spoilt, معيوب *má'yúb*.

Spoke (of wheel), ديره *dírah*.

Sponge, ابر *abr* ; (parasite), طفيل *tufeil*.

Sponsor, ضمين *zamín* ; كافل *káfil*.

Spoon, قاشق *káshuk* ; (large), چمچه *chamchah* ; چمچم *cham-cham*.

Sport, بازی *bází* ; بازیچه *bází-cheh* ; لهو و لعب *laho o lá'b*.

Sportsman, شكارچی *shiká-chí*.

Spot, لکه *lakkah*.

Spotted, داغي *dághí*.

Spousal, عروسي *'arúsí*.

Spout, ناو دان *náv-dán* ; میزاب *mízáb*.
 Sprain, *n.*, پیچش *píches* (*kh.*).
 Spread, گستردن *gustardan* ;
pa. p., مبسوط *mabsút* ; مفروش *mafrúsh* (*k.*) ; سرکشاده *sar-kushádah*.
 Spring (season), بهار *bahár* ;
 ربیع *rabí'* ; (of steel), کمان *kamán* ;
 فنر *fanar* ; (water), چشمه *cheshmeh*. Early —
 rain, وسمی *vasmíy* ; *v.*,
 جهیدن *jihídan*.
 Springing upon, بر جستگی *bar jastagí*.
 Sprinkle, پاشیدن *páshídan*.
 Sprinkling, پاش *pásh* (*k.*) ;
 رش *rash*.
 Sprout, غصن *ghusn*.
 Sprung up (newly), رستخیز *rustakhíz*.
 Spur, مهمیز *mihmíz* (*z.*).
 Spurious, قلب *kalb*.
 Spurt, فش *fish* (*k.*).
 Spy, خبر گیر *khabar-gír* ;
 زبان گیر *jásús* ; دوربین *zabán-gír*. —
 glass, خبر گیری *dúr bín*. —
 ing, تجسس *khabar-gírí* (*k.*) ;
 جاسوسی *tajassus* (*n.*) ; جاسوسی *jásúsí*.

Squabble, شلوك *shulúk* (*k.*).
 Squadron, دسته *dastah*.
 Squalid, پلشت *pilisht*.
 Squalor, قشف *kashf*.
 Squander, اسراف کردن *isráf k.*
 Square, چار گوشه *chár-gúshah* ;
 مربع *murabba'*. — root,
 جذر *jazr*.
 Squeeze, افشاردن *afshárdan* ;
 فشردن *afshurdan* ; فشاندن *bar*
fishándan.
 Squib, مهتاب *mahtáb*.
 Squills, اسقیل *askail*.
 Squinting, احوال *ahvál* (*k.*) ;
 لوج *lúch* (*k.*).
 Squirrel, موش پیران *músh*
parrán ; موش پرده *músh*
parandah. Grey —, سنجاب *sinjáb*.
 Stability, ثبات *sabát* ; قرار *karár* (*gr.*).
 Stable, طویلہ *tavílah* ; آخور *ákhur* ;
 اصطبل or استبل *istabl*.
 Stack, توده *túdah*.
 Staff, عصا *'asá* ; چوب *chúb*.
 Stage, منزل *manzil*, *pl.* منازل *manázil*.
 Stagnant, نا روان *ná-raván*.

- Stain, آلودن *álúdan*; *pr. p.*,
 لاطخ *latkh*; *pa. p.*, خضیب
khazíb.
- Stairs, پله *pillah*; درجه *darajeh.*
- Stake, چوب *chúb.* Impaling
 —, خازوق *súlí*; خازوق
kházúk.
- Stale, مانده *mándah*; شبانه
shabánah.
- Stalk, شاخه *shákhah.*
- Stall (cattle), آخر *ákhur.*
 Thumb —, شست *shast.*
- Stallion, نریان *naryán.*
- Stammer, زبان کوفتن *zabán-*
kúftan. —er, الکن *alkan.*
 —ing, تعثر *ta'assur (k.)*;
 لکن *lakan*; لکنت *laknat.*
- Stamp, *v.*, (a document), سچل
 کردن *sijil k.* Official —, *n.*,
 تمغا *tamghá*; مهر *muhr.*
 —ed (a document), مسچل
musajjal.
- Staunch, *v.*, موقوف کردن *mau-*
kúf k.
- Stand, *v.*, استادن *istádan*;
 ستادن *istádan*; ایستادن
istádan. —, *n.*, (for a lamp),
 چراغدان *chirágh-dán.*
- Standard, رایت *ráyat*, *pl.*
 رایات *ráyát*; لواء *liwá'*, *pl.*

- الویه *alviyeh*; علم دار *'alam*
dár; نشان *nishán.* — bearer,
 علم بردار *'alam bardár.*
- Standing, قایم *káim*; قیام *ka-*
yám.
- Stanza, بیت *bait.*
- Staple, ریزه *rízah.*
- Star, ستاره *sitárah*; نجم *najm, pl.*,
 نجوم *nujúm*; کواکب *kaukab,*
pl., کواکب *kavákib*; اختر
akhtar, in pl. فندق سیم *funduk*
i sím. Fixed —, ثابتہ *sábi-*
tah. Morning —, شب آهنگ
shab-áhang. Two stars near
 the pole, فرقدان *farkadán.*
- Starch, نشاسته *nasháshtah.*
- Stare, وانگ-رستن *vá-nigris-*
tan.
- Starling, سارک *sarak.*
- Starting (on a journey), ارتحال
irtihál (k.); نقل مکان *nakl i*
makán (k.).
- Startle, ترسانیدن *tarsánídan.*
- Starvation, فاقه *fákah*; کرسنگی
gurisnagí (ksh.).
- State (condition), حال *hál*;
 ماهیت *kaifiyet*; کیفیت
máhiyet; چهره حال *chikrah*
i hál Proper —, بحال *ba-*
hál. — of facts, رویداد

rúydlád; (empire), دولت *daulat*; (degree), شان *shán*.
 Stated time, میقات *mikát*.
 Statement, توضیح *taujiḥ*; توجیه *tauzih*.
 Statesman, مدبر *mudabbir*.
 Station, موقف *maukif*, pl. مواقف *mavákif*; جایگاه *jáy-gáh*; مکان *makán*; موضع *mauza'*.
 Stationary, ساکن *sákin*.
 Statuary, بت تراش *but tarásh*.
 Statue, صورت *súrat*.
 Stature, قامت *kámat*; قد *kadl*.
 Statute, قاعده *ká'idah*.
 Stay, ماندن *mándan*. — behind, واماندن *wá-mándan*.
 Steady, ثابت قدم *sábit-kadam*; استوار *ustuvár*.
 Steal, دزدیدن *duzdídan*; دزدی کردن *duzdí k*.
 Steam, بخار *bukhár*. — ship, واپور *vápúr*.
 Steed, مرکب *markab*.
 Steel, فولاد *fúlád*; پولاد *púlád*.
 Steep, سرازیر *zharf*; بالا *sará-bálá*. — acclivity, کربوه *girivah*.
 Steer, v., راندن *rándan*.

Stem (of a hookah), نایچه *nái-chah*.
 Stench, بد بو *bad bú*.
 Step, گام *gám*; قدم *kadam* (z.); پایه *páyah*; درجه *darajah*, pl. درجات *daraját*; مدارج *madárij*; خطوة *khat-vat*. — daughter, ربیبه *ra-bíbah*. — father, اب *ráb*. — mother, رابه *rábeh*. — son, ربیب *rabíb*.
 Stercorare, ریدن *rídan*.
 Sterile, عقیم *'akím*; شوره *shú-rah*.
 Sterling, صادق *sádik*.
 Stern, متعصب *muta'abbis*. —ness, درشتی *durushtí*.
 Stew, قورمه *kavurmah*.
 Steward, ناظر *názir*. — ship, نظارت *nazárat*.
 Stick, چوبدستی *chúb-dastí*.
 Drum —, چوبک *chúbak*; v., چسپیدن *chaspídan*.
 Sticky, چسپناک *chaspnák*.
 Stiff, سخت *sakht* (k.). — necked, یاغی *yághí*. —ness, سختی *sakhtí*.
 Stifle, خفه شدن *khuffah shudan* (or k.).

Stigma, عيب *'aib*.
 Still, *a.*, ساكت *sákit* (*k.*);
 خاموش *khámúsh* (*k.*);
 (already), تا هنوز *tá hanúz*;
 (for spirits), انبیق *ambík*.
 —ness, خاموشی *khámúshí*.
 Stimulation, تحريك *tahrík* (*k.*).
 Sting, نیش *nísh* (*z.*); (of a
 scorpion, &c.), لسع *las'*;
 ابر *abr*.
 Stingy, بخیل *bakhíl*. —ness,
 طمع *tama'*.
 Stink, *n.*, کند *gand*; *v.*,
 کندیدن *gandídan*; *pr. p.*,
 کنده *gandah*.
 Stipend, جامقیه *jámikíyeh*;
 جامگی *jámagí*; وظیفه *vazí-*
fah.
 Stipulated, مشروط *mashrút*.
 Stipulation, قیود *kuyúd* (*k.*);
 شرط *shart* (*bs.*).
 Stir up, برهم زدن *bar ham z.*
 Stirring up strife, مخرب
muhrib (*n.*).
 Stirrup (a), رکاب *rikáb*.
 Stitch, دوختن *dúkhtan*.
 Stitching together, لافک *lafk*
 (*n.*); تلفیق *talfík* (*k.*).
 Stock (capital), مایه *máyah*;
 دست مایه *sar-máyah*;

dast-máyah. — of gun,
 قنداغ *kundúgh*.
 Stocking, جراب *juráb*.
 Stocks, کنده *kundah*.
 Stolen (goods), بلکه *balgah*.
 Stomach, شکم *shikam*; معده
mīdah.
 Stone, سنگ *sang*; حجر *hajar*,
pl. حجار *hijár*. A large
 —, خرسنگ *kharsang*. Ring
 —, نگیں *nigín*.
 — for a sling, ملچ *mal-*
chakh. Date —, وخی *vakhchí*.
 Bezoar —, پادزهر *pád-zahr*.
 Fruit —, خستو *khastú*.
 Blood —, شادنه *shádnah*.
 Hard —, سنک خارا *sang i khárá*.
 Mill —, سنک *sang-ásyá*. A small
 piece of —, سنک خرده *sang-*
khurdah. — in the bladder,
 سنک مثانه *sang i hesát*;
 حصة *masánah*.
 Stoning to death, سنک سار
sang-sár (*k.*); رجم *rajm*
 (*k.*).
 Stony (heavy), سنگی *sangi* —
 country, سنگستان *sangistán*.
 — place, سنک لاخ *sang-*
lakh.

- Stool, کرسی *kursí*.
 Stoop, خم شدن *kham sh*.
 Stop! وا ایست *vá íst*; *v.*,
 ایستادن *ístádan*.
 Store, ذخیره *zakhírah*, *pl.* ذخایر
zakháir; مایه *máyah*. —
 house, خانه *khizánah*.
 Stork, حاجی لك لك *laklak*; *hájí lak-lak*.
 Storm, طوفان *túfán*.
 Storming, هجوم *hujúm* (*a*).
 Story, حکایت *hi-káyat*. — teller, قصه گو
kissah-gú; قصه خوان *kissah-khán*. Idle —, خرافه
khuráfeh, *pl.* خرافات *khuráfát*.
 Relating a —, محاکات *muhá-kát* (*n.*). — (of a house), طبق
tabak. Lower —, پائین *tabakah i páin*. Upper —,
 بالا *tabakah i bálá*.
 Stout, جسیم *jasím*.
 Stove, دیگدان *gulkhan*; کلخن
díg-dán.
 Straight, راست *rást* (*k.*):
 مستقیم *mustakím*; سهی
sahí.
 Straightened, مقوم *mukavvam*.
 — in means, تنگ روزی *tang-rúzi*.

- Strain, پالودن *pálúdan*.
 Strainer, صافی *sáfí*.
 Strait, تنگ *tang*.
 Strange, عجیب *‘ajab* عجیب
‘ajíb.
 Strangeness, نا محرمیت *ná-mahramíyet*.
 Stranger, بیگانه *bigánah*; *bigánah*;
 نازل *nazíl*; نا محرم *ná-mahram*.
 Strangle, طناب انداختن *tanáf*
 (tenef) *andákhtan*; خفه کردن
khuffeh k.
 Strangler, خناق *khannák*.
 Strangling, دغر *daghr*.
 Strangulation, خبه *khabah*; *khabah*;
 خفگی *khaffagí*.
 Strangury, برمیو *barmiyú*.
 Strap, دوال *duvál*.
 Stratagem, حيله *kílah*; كول
gúl.
 Straw, کاه *káh*; صمان *samán*,
 in *pl.* کاهریز *káh-ríz*.
 Strawberry, توت فرنگی *tút-i-farangí*.
 Straying, ضال *záll* (*n.*).
 Strayed away, دور افتاده *dúr*
uftádah; کم راه *gum ráh*
 (*sh.*).

Stream, جو *jú* ; آب *áb*. Dried-up —, خشك رودی *khushk-rúdí*. A pure limpid —, سلسال *salsál*.
 Street, کوی *kúy* ; کوچه *kúchah* ; مشرع *mashra'*.
 Strength, قوت *kúvat* ; زور *zúr* ; استواری *zúr-mandi* ; نیروی *ustuvári* ; نیرو *níru* ; سر-تقویة *sar-panjagí* ; تقویة *takvíyet*.
 Strengthened, مشید *mushai-yad* ; مقوی *mukavvá* ; مؤید *mu'aiyad*.
 Strengthening, مؤثق *músiḵ*.
 Strenuous, جداً *jiddan*. —ly, بشدت *beshiddat*.
 Stretch, کشیدن *keshídan*.
 Strew, ریختن *rikhtan*.
 Stricken (in years), پیر سال *pír-sál*.
 Strict search, جست و جو *just u jú*.
 Stricture, ملامت *malámat*.
 Stride, قدم *kadam* (z.).
 Strife, ستیز *sitíz* ; ستیزه *sitízah* ; یارغو *yárg hú*.
 Strike, زدن *zadan* ; یاختن *yákh-tan* ; ضرب کردن *zarb k*. To

— together, برهم زدن *bar-ham z*.
 Striker, زنده *zanendah* ; ضارب *zárib*.
 String, ریمان *rismán*. — of the drawers, ازاربند *izár-band*. Bow —, زه *zih* ; وتر *vatar*.
 Strip, پارچه *párchah*.
 Stripe, خط *khatt*.
 Striped (garment), منقط *mu-khattat*.
 Stripped, سلیب *salíb* ; لخت *lukht*.
 Strive, کوشیدن *kúshídan*.
 Striving, مجهد *mujhid* (n.) ; مجتهد *mujtahid*. — to please, دل جو *dil-jú*.
 Stroke, n., شلق *shalk* ; داو *dáv*.
 Stroll, گردش *gardesh* (k.).
 Strong, سخت *sakht* ; قوی *ḡavváy* ; مضبوط *mazbút* ; استوار *ustuvár* ; سخت پی *sakht-pai* ; زورمند *zúr-mand*. A — fort, رزین *razín* ; حصین *hasín* ; رصین *rasín*.
 Strongly prohibiting, مناع *manná'*.
 Structure, بنیه *bunyah*.

Struggle, چالش *chálish* (n.).
 Strumpet, کعبه *kahbeh*; لوند *lavund*; جنده *jindeh*.
 Stubble, کاهبان *káh-bán*.
 Stubborn, متهمرد *mutamarrid*.
 Stucco, گچ *gach*.
 Stud (metal), گل *gul*.
 Studded with jewels, مرصع *mur-rassa*.
 Student, طالب العلم *tálib ul'ilm*,
pl. tulabá; متعلم *muta-
 'allim*; شاگرد *shágird*.
 Study, دراست *dirásat*; v.,
 درس خواندن *dars khándan*.
 Stuff (cloth), قماش *kumásh*.
 — and non-sense! این پشم *in pashm íst*; v.,
 آغندن *tapándan*; طپاندن *ághandan*; آگندن *ágandan*.
 Stuffed (with feathers), پرآکنده *ágandah-par*.
 Stuffing (of a pillow, &c.),
 حشو *hashv*; انبارش *ambárish*.
 Stumbling, افتان *uftán* (k.).
 Stump, تنه *tanah*.
 Stunned, بیهوش *bí-húsh* (k.).
 Stupefied, مدهوش *madhúsh*
 (g.).

Stupid, بیوقوف *ná-fahm*; نا فهم *bi-vukúf*; احمق *ahmak*;
 سفیه *safih*.
 Stupidity, بلاهت *baláhat*;
 احمقی *ahmakí*; سفاهت *safá-
 hat*; حمق *humk*.
 Stupor, غش *ghash*.
 Surgeon, مرسین *marsín*.
 Stutter, لکنت کردن *luknat k*.
 Stutterer, هاکره *hákrak*; هاکله *háklah*.
 Sty (eye), سنده سلامی *sindah
 salámí*.
 Style, عبارت *'ibárat*. Attentive
 to —, عبارت سنج *'ibárat-
 sanj*.
 Styptic, عفس *'afis*; زمخك *zu-
 mukhk*.
 Suavity, لطف *lutf*.
 Subaltern, زیر دست *zír-dast*.
 Subdue, غلبه کردن *ghalabeh k*.;
pa. p., مقهور *mak-húr*; منفطح *munfatih*;
 مسخر *musakh-
 khar*; *pr. p.* تسخیر *taskhír*
 (n.); قاهر *káhir*.
 Subject, رعیت *ra'iyat*, *pl. رعایا*
ru'áyá. — (matter), ضمن *zamn*;
 باره *bárah*. — of
 disputation, مبحث *mabhas*

— to palpitation, خفقانی *chafakání*.
 Subjected, محكوم *mahkúm*.
 Subjection, انقياد *inḳiyád*.
 Sublime, سامی *sámí* ; عالی *‘álí*.
 Sublimity, رفعت *‘ulúv* ; علو *rif‘at*.
 Submission, اطاعت *itá‘at* ;
 خضوع *khuzú‘* ; منقاد *minḳád*.
 Submissive, مخفوض *makhfúz*.
 Submit, مطيع شدن *mutí‘ sh.* ;
 سپر انداختن *sipar andákhtan* ;
 سر فرو آوردن *sar farau-
 áverdan*.
 Subordinate, زیر دست *zír
 dast*.
 Subscribe, زیر نوشتن *zír navish-
 tan*.
 Subsequently, من بعد *min
 ba‘ad*.
 Subserviency, ابتهال *ibtihál*.
 Subservient, متعلق *muta‘al-
 lak*.
 Subsist, زیستن *zístan*.
 Subsistence, برک و نوا *rízk* ;
barg u navá. Means of —,
 سر و برگ *sar u barg*.
 Substance, جوهر *kunh* ; کنه *jauhar*.
 Substantial, جسيم *jasím*.

Substantialness, مادیت *máddí-
 yat*.
 Substantially, لائق *al-hakk*.
 Substantive, اسم *ism*.
 Substitute, n., بدل *badal (k.)* ;
 بدلا *badlá*.
 Substitution, تعویض *ta‘víz (n.)* ;
 تبدیل *tabdíl (k.)*.
 Subterfuge, فریب *faríb*.
 Subtile, چست *chust*.
 Subtilty, نکتہ *báríkí* ;
 نقطہ *nuktaḥ*, in pl. رقائق *rakáik* ;
 دقائق *dakáik*. — of genius,
 خردہ بینی *khurdah-bíní*.
 Subtraction, منها *minhá (k.)*.
 Suburbs, گرد شهر *gird i shahr* ;
 حوالی ء شهر *haválí e shehr*.
 Success, نجاح *injáh (y.)* ;
 نجاج *najáh* ; نجح *nujh (y.)*.
 Successful, کامیاب *najíh* ;
 کامیاب *kámyáb (sh.)*.
 Succession, میراث *mírás (y.)* ;
 مرادفت *murádafat (n.)* ;
 تناسل *tanásul* ; تواتر *ta-
 vátur*.
 Successive, متعاقب *muta‘ákib* ;
 مترادف *mutarádif* ; متوالی *mutaválí*.
 Successively, متواتر *mutavátir* ;
 پی در پی *pai dar pai* ;

پی هم *pai á pai*; پیها *pai-ham*.
 Successor, خالف *khálif*; خلف *khalf*.
 Succour, امداد *ghiyás*; امداد *imdád (k.)*.
 Succulent, آبدار *ábdár*.
 Such, چنان *hamchú*; چنان *chunán*. — as, چنانچه *chunánchih*. — as that, آنچنان *ánchunán*. — a one, فلان *fulán*.
 Suck, مکیدن *makídan*.
 Suckle, v., سیر دادن *shír d.*
 Suckling a child, مراضعت *mu-ráza'at (n.)*; مرضع *murzi'*.
 A —, n, شیرخوار کی *shír-khárágí*; رضاع *rezá'*.
 Sudden death, مرگ مفاجات *marg i mufáját*.
 Suddenly, یکایک *yakáyak*; ناگاه *ná-gáh*; بیکیبار *ba-yek-bár*; ناگرفت *ná-gahán*; ناگهان *ná-girift*.
 Suddenness, مفاجات *mufáját*.
 Suet, پیه *píh*.
 Suffer, v., زحمت کشیدن *zahmat ksh*.
 Suffering, زحمت *zahmat*; درد *dard*.

Sufficiency, کفایه *kifáyat*; اکتفاء *iktifá*.
 Sufficient, بس *bas*; بسنده *ba sendah*; مقنع *káfi*; کافی *makna'*.
 Suffocation, خفه *khafah (k. sh.)*; غصه *ghussah*; خفگی *khafagí*.
 Suffocating, خنق *khanik*.
 Sugar (candied), قند *kand*; (moist), سکر *sukkar*; شکر *shakar*. — cane, نبات سکر *nabát i sukkar*; نی شکر *nái shakkar*. — plantation, شکرستان *shakaristán*.
 Suggestion, اشاره *isháreh (k.)*.
 Evil —, وسوسه *vasvasah, pl. vasávis*.
 Suit, v., شایستن *sháyistan*; n., (for judgment), دعا *da'vá*.
 Bringing a — before a judge, محاکمت *muhákamat*.
 Suitability, مناسبت *munásabat*.
 Suitable, بواجبی *bavájibí*; شایسته *sháyistah*; درخور *dar-khur*.
 Suite, خدم و حشم *khadam o hasham*.
 Suitor, شاکس *sháks*.
 Sullen, عبوس *'abús*.
 Sully, آلودن *álúdan*.

Sulphur, کبریت *kibrít*; کوگرد *gaugird*.
 Sultan, سلطان *sultán*, pl. سلاطین *salátín*.
 Sum (of money), مبلغ *mablagh*.
 — total, خیره *khábírah*; جمله *jamlah*. Principal —, زر *zar i asal*.
 Summarily, سخن کوتاه *sukhan-kotáh*; مجملًا *majmalan*.
 Summary, مجمل *majmal*.
 Summer, تابستان *tábistán*; صیف *saif*.
 Summit, سر *sar*; ذروه *zurvah*.
 Summon, طلبیدن *talabídan*; احضار نمودن *ihzár n*.
 Summons, طلب نامه *talab-námah*.
 Sumptuous, فاخر *fákhir*.
 Sun, آفتاب *áftáb*; (poetic or obsolete), شمس *shems*; خورشید *khurshíd*; هور *húr*; چشمه هور *chashmah i húr*; نیر *naiyar*; یوسف روز *yúsuf i rúz*; قبه هورخش *húrahsh*; قباس *kubbah i zarrín*; نان زرین *nán i zarín*.
 The Order of the Lion and the —, نشان شیر خورشید *nishán i shír khurshíd*.

Sunday, یکشنبه *yak-shambah*; يوم الاحد *yaum ul ahad*.
 Sundry, بعضی *ba'z'í*.
 Sunflower, شترپا *shutur-pá*. آفتاب گردان *áftáb-gardán*.
 Sunk, مستغرق *mustaghrak*.
 Sunnite, سنی *sunni*.
 Sunrise, طلوع آفتاب *tulú' i áftáb*.
 Sunset, غروب *ghurúb*; غروب آفتاب *ghurúb i áftáb*.
 Sun-worshipper, آفتاب پرست *áftáb-parast*.
 Superabundance, استفاضه *isti-fázah*.
 Superabundant, افزون *afzún*.
 Superb, معظم *mu'azzam*.
 Supercilious, مشرور *maghrúr*. —ness, تکبر *takabbur*.
 Supererogatory (prayers), نافله *náfilah*.
 Superficial, ظاهر *záhir*.
 Superficies, بساط *basát*.
 Superfluity, افراط *ifrát*.
 Superfluous, فاضل *fázil*.
 Superintendence, نظارت *na-zárat (k.)*.
 Superintendent, داروغه *dárú ghah*; ناظر *názir*. — of the police, شهنه *shahnah*.

Superior, اعظم *a'zam*; زبرین *zabarín*; مسلط *fáik*; فایق *musallat*; مرجع *murajjah*; فوقانی *faukání*.

Superiority, غلبه *ghalabat*; پیشی *pishí*; دست برد *dast burd*.

Superlative, افضل *afzal*.

Superseded, منسوخ *mansúkh* (*k. sh.*).

Superstition, وسواس *vasvás*.

Superstitious, وسواسی *vasvásí*.

Supper, شام *shám*.

Supping, تعشی *ta'ashshí* (*n.*).

Supple, نرم *narm*.

Supplement, تكملة *tatimmah*, ضمیمه *zamímah*, pl. ضمايم *zamáim*.

Suppliant, عارض *ariz*.

Supplicate, یشتن *yashtan*; iltimás *k.* التماس کردن

Supplication, نیاز *niyáz k.*; استدعاء *'arz (k.)*; استدعال *istid'á (n.)*; ابتهاال *ibtihál*; تضرع *tazarru'*; ملتمس *mul-tamis n.*; لاه *lávah*.

Support, *n.*, پشتی *pushtí*; *v.*, تحمل کردن *tahammul k.*

Supported, مستظهر *mustazhar*.

Supporter, مدد کار *zahír*; madad-gár.

Supporting, متحمل *mutaham-mil*; اعتضاد *itizád (n.)*.

Suppose, پنداشتن *pindáshtan*; (for example), مثلاً *ma-salan*.

Supposition, قیاس *kiyás (k.)*. On —, بر تقدیر *bar takdír*.

Suppression, تسکین *taskín (k.)*.

Suppuration, چرك *chirk (k.)*.

Supreme, اعلى *a'lá*.

Surcingle, زبرتنگ *zabar-tang*.

Sure, یقین *yakín*.

Surety (bail), ضامن *zámin*. Becoming —, متکفل *muta kaffil*.

Suretiship, ضامنی *záminí*.

Surface, صفحه *safhah*; سطح *sath*, pl. سطوح *sutúh*. — of the earth, عرصه زمین *'arsah i zamín*.

Surfeit, سیری *sírí*.

Surge, *v.*, موج زدن *mauj-z*.

Surgeon, جراح *jarráh*.

Surgery, or Surgical, جراحی *jarráhi*.

Surmise, قیاس *kiyás (k.)*.

Surname, لقب *lakab*.
 Surnamed, ملقب *mulakkab*.
 Surpass, سبق بـ *sabk burdan*.
 Surplus, صرفه *sarfah* ; افزونی *afzúní*.
 Surprise, تعجب *ta'ajjub* (n.) ; حیرت *hairat* (k.).
 Surprised, متعجب *muta'ajjib* (sh. h.).
 Surrender, تسلیم *taslím k.*
 Surround, گرد کردن *gird-k.* ; پا. p., محاط *muhát* ; pr. p., احاطه *ihátah* (k.) ; محیط *muhít* ; طائف *táif*.
 Surveillance (under), نظر بـ *nazar-band*.
 Survey, مساحت *masáhat* (k.).
 Suspect, شبهه کردن *shubheh k.*
 Suspected, متهم *muttaham*.
 Suspecting, متوهم *mutavahhim*.
 Suspend, بر (*bar*) آویختن *ávíkh-tan* ; در آویختن *dar ávíkh-tan*.
 Suspended, به دار *bardár* ; معلّق *mu'allak*.
 Suspense, تعویق *ta'vík*.
 Suspension, آویزش *ávízish* ; تعلیق *ta'lík*.

Suspicion, گمان *gumán* ; ظنه *zinnah* ; توهم *sháibah* ; اتهام *ithám*.
 Suspicious, ظنی *zanní* ; ظان *zán* ; وهام *vahhám*.
 Sustain, برداشتن *bar dáshtan*.
 Sustenance, طعام *ta'am*.
 Swaddling clothes, قـمـاط *kamát*.
 Swallow, n., پرستک *piristuk*, vulg., پر سـتـو *piristú*.
 Mountain —, وطواط *vatvát* ; v., بلعیدن *bal'idan*.
 Swallowing, بلع *bal' (k.)* ; سـرط *sarat*.
 Swamp, خلاب *khaláb*.
 Swan, قو *kú*.
 Swarm, انبوه *ambúh*.
 Swarthy, گندم کون *gandum-gún*.
 Sway, حکمرانی *hukmráni*.
 Swear, یمین کردن *yamin k.* ; سوگند *kasam kh.* ; قسم خوردن *saugand kh.*
 Sweat, عرق *khúy* ; عرق *'arak* (k.).
 Sweating, متعرق *muta'arrik*.
 Sweep (to), رفتن *ruftan* ; روبیدن *rúbídan*.

Sweeper, خاكروب *khák-rúb* ;
 كناس *kannás*.
 Sweet, شیرین *shírín* (k.) ; حلو
hulúv ; با مزه *núshín* ;
bá-mazah ; عذب *'azb* ; طاب
táb. — smile, شکر خنده
shakar-khandah.
 Sweetheart, دل آزار *dil-ázár* ;
 جانان *jánán*.
 Sweetmeat, شیرینی *shíríní* ;
 باتاشه *batáshah* ; حلوا *halvá*.
 Sweetness, شیرینی *shíríní* ;
 عذوبت *'uzúbat* ; حلاوت
halá-vat.
 Swell, آماسیدن *ámásídan*.
 Swelling, آماس *ámas*.
 Swerved, معدول *ma'dúl* (k.).
 Swerving, عدول *'adúl* (k.).
 Swift, تند *tíz-rav* ; تیزرو
tund. — as the wind (a
 horse), بادپا *bád-pá*. —
 footed, سبك پا *sabuk-pá*. —
 paced, چابكخرام *chábuk-*
khirám. — winged, سبك پر
sabuk-par.
 Swifter, or Swiftest, اسرع *asrá*.
 Swiftness, تندی *tundí*.
 Swim, شنا کردن *shiná k.* ;
 شنو کردن *shinau k.*

Swimmer, شناور *shinávar*.
 Swimming, n., شناوری *shiná-*
verí.
 Swindle, فریب دادن *firíb d.*
 Swindler, غدار *ghaddár* ,
 قریبنده *firíbandeh*.
 Swine, خوک *khúg*.
 Swing, n., سرند *sirind* ;
 هلاجین *halájín* ; هاجین
halújín ;
 v., آویختن *ávíkh-tan*.
 Switch, قمچی *kamchí*.
 Swoon, غش *ghash* ; بیهوش
bíhúsh (sh.).
 Sword, شمشیر *shamshír* ; سیف
saif ; تیغ *tígh*. Small —,
 نیمچه *ním-chah* ; (poetical),
 حسام *hisám* ; صمصام *samsám* ;
 نصل *nasl*.
 Sword-belt, حمایل *himáyil*.
 Swordsman, سیاف *saiyáf*.
 Sycamore, چنار *chinár*.
 Sycophancy, چاپلوسی *cháplúsí*.
 Sycophant, طفیل *tofail*.
 Syllable, هجا *hijá*.
 Syllogism, قیاس *kiyás*.
 Symbol, علامت *'alámat* (b.).
 Symmetry, تناسب *tanásab*.
 Sympathizing, همدرد *ham-dard*
 (b.).

Sympathy, دردمندی *dard-mandí*.
 Synonymous, هم معنی *ham-ma'ní*.
 Syntax, نحوی *nahv*.
 Syphilis, کوفت *kúft*.
 Syphon, انبوب *ambúb*.
 Syrian, شامی *shámí*; سریانی *suriyání*.
 Syringe, حقنه *huknah*.
 Syrup, شیره *shíruh*.
 System, ضابطه *zábiteh*.
 Systematic, مترتب *mutarattib*.

T.

Table, میز *míz*.
 Tablecloth, سفره *sufrah*.
 Table-decker, سفره چی *sufrah-chí*.
 Tablet, تخته *takhtí*.
 Taciturn, خاموش *khámúsh*.
 —ity, صمت *samt*.
 Tail, دم *dum*; ذنب *zanab*; دنبال *dumbál*. The fat of a sheep's —, دنبه *dumbah*.
 Having a —, دمدار *dum-dár*.

Tailor, درزی *darzí*; خیاط *khay-yát*.
 Tainted, پوسیده *púsídeh*.
 Take, گرفتن *giriftan*; ستیدن *sitídan*; ستدن *sitadan*. — up, بر گرفتن *bar giriftan*. — away, برداشتن *bar dáshtan*. — a siesta, چارت زدن *chárt z.* — care! خبر دار *khavar dár*.
 Taking, اخذ *akhz* (k.). — legal possession of, تصاحب *tasáhub* (n.).
 Talc, طلق *talk*.
 Tale, قصه *kissah*, pl. قصص *kisas*; حکایت *hikáyat*; نقل *nakl*; داستان *dastán*; داستان *dástán*.
 Talent, ذهن *zihn*.
 Talisman, طلسم *tilsam*, pl. طلاسم *talásim*.
 Talk, v., حرف زدن *harf z.*; گفتگو *guftan*; n., گفتگو *guftogú* (k.); مقال *makál*.
 Talker, سخن گو *sukhan gú*.
 Idle —, بطل *battúl*; بوالفضول *bu'lfuzúl*.
 Tall, بلند *buland*; دراز *diráz*. — of nature, دراز قد *daráz-kadd*.

Tallow, پیه *píh*.
 Talons, چنگال *changál*.
 Tamarind, تمر هندی *tamar i hindí*.
 Tamarisk-tree, طرفاء *tarfá'*; كز *gaz*; بان *bán*.
 Tambourine, طنبور *tambúr*; حنجری *khanjarí*; دف *daf*.
 Tame, رام *rám* (k.); داجن *dájin*.
 Tank, حوز *hauz*; دریاچه *dar-yácheh*.
 Tanned, مدبول *madbúl* (k.).
 Tanning, دباغت *dibághat*.
 Tape, بافته *báfteh*.
 Taper, شمع *sham'*.
 Tapestry, فرش *farsh*.
 Tar, قیر *kír*.
 Tarantula, رتیل *rutail*.
 Tardy, وقاف *vakkáf*.
 Tares, کاکلک *kákulak*.
 Target, هدف *hadaf*.
 Tarnish, تیره کردن *tírah k.*
 Tarragon, ترخون *tarkhún*.
 Tatar, تاتار *Tátár*; یوزبك *Yúz-beg*; تتر *Tatar*.
 Tartarian, تتری *tatari*.
 Task, شغل *shughl*.
 Tassel, منگه *mangulch*

Taste, v., چشیدن *chashídan*; —
 n., مزه *mazah* (gr.); دوق *zauk*; چاشنی *cháshní*.
 Tasting, ذائق *záik*; طعم *ta'm* (k.); مذاق *muzák*. The sense of —, ذایقه *záikah*.
 Tasteless, بی نمک *bí-namak*; بیمزه *bí-mazah*.
 Taster, بکاول *bakával*.
 Tattered (garments), خلقان *khulkán*.
 Tattooing, وشم *vashm* (k.); خال *khál* (k.).
 Taunt, طعنه زدن *ta'neh z.* One who —s, طاعن *tá'in*; pa. p., مطعون *mat'ún*. —ing, نزع *nazgh* (k).
 Tavern, میکده *mai-kedah*; ماخور *mákhur*; خمخانه *khum-khánah*; خماره *khammárah*; خرابات *kharábát*.
 Tax, باج *báj*; خراج *kharáj*; وضیعت *vazíat*.
 Taxation, تسعیر *tasí'r*.
 Taxgather, باجدار *báj-dár*.
 Tea, حای *cháí*. — pot, قوری *kúrí*.
 Teach, آموختن *ámúkhthan*; در *dar* آموختن

- درس دادن - گفتن - خواندن
dars d., gf., or khándan.
- Teacher, استاد *ústád*; *ustád*; آموزگار *ámúzgár*; معلم *mu'allim.*
- Teak-tree, ساج *sáj.*
- Tear, *n.*, اشك *ashk*; سرشك *sirishk*; دموع *dam'*, *pl.* دموع *dumú'*. —ful, آب-دیده *áb-didah*; دامع *dámi'.*
- Tear, *v.*, دریدن *darídan*; کسستن *gusistan*; کسیختن *gusíkhtan.* — up, بر کردن *bar kandan*; *pr. p.*, اختراق *ikhtirák (k.)*; انتزاع *intizá' (n.)*.
- Tease, *v.*, آزار کردن *ázár k.*
- Teat, زرع *zir'*; سر پستان *sar-i-pistán.*
- Technical, مصطلح *mustalih.* — terms, اصطلاحات *isti-láhát.*
- Tedious, مفصل *mufassal.* — ness, تفصیل *tafsíl.*
- Teeth, اسنان *asnán*; زرس *zars*, *pl.* اضراس *azrás.* — of a saw, دندان *dandánah.*
- Telegram, تلگرافنامه *talgeráf-námeh.*
- Telegraph, تلگراف *talgeráf.* —ist, تلگرافی *talgeráfchí.*

- Telescope, دوربین *dúr bín.*
- Tell, خبر کردن, دادن *guftan*; گفتن *khábar d., or k.*
- Tell-tale, نمام *nammám.*
- Temerity, جسارت *jasárat.*
- Temper, طبع *khúy*; خوی *tab'.*
- Temperament, سیرت *sírat*; مزاج *mizáj.*
- Temperate, معتدل *mu'tadil.*
- Temperature, گرمی *garmí.*
- Tempest, تندباد *tund-bád*; طوفان *túfán.*
- Temple, هیكل *haikal.* — of Jerusalem, هوخ *húkh.* — of Mecca, مكعبه *ka'bah*; (brow), جبین *jabin*; شقیقه *shakíkah.*
- Temporal, زمانی *zamání*; هنگامی *hangámí.*
- Tempt, اغوا کردن *ighvá k.*
- Temptation, ابتیلاء *ibtílá (n.)*.
- Tempter, مغوی *fátin*; فاتن *mughví.*
- Ten, ده *dah*; عشر *'ashar.* — or twenty, ده بست *dah-bíst,*
- Tenacity, چسپیدگی *chaspi-dagí.*

Tenant, اجاره دار *ijáreh dár*.
 Tendency, ميل *mail*.
 Tender, ملايم *muláyim*; مناعم *muná'im*. —ness, ملايمت *muláyimat*.
 Tending (the sick), تيمار *tímár (k.)*.
 Tendon, عصب *'asab*.
 Tenet, عقيدة *'akidah*.
 Tense, حالت *hálat*.
 Tent, چادر *khaimah*; خيمه *chádir*. Small —, سراچه *sarácheh*; سرايچه *saráycheh*. A — pitched without a pole, بيچوبا *bí-chúbá*. Royal —, خركاه *khargáh*. To pitch a —, خيمه زدن *khaimah z.* — maker, خيام *khayyám*. — peg, ميخ *míkh*.
 Tenth, دهم *dahum*. A — part, عاشر *'áshir*; عشير *'ashír*.
 Tepid, ملول *malúl*.
 Term, *n.*, مدت *muddat*; *v.*, مسمى نمودن *musammá n.*
 Terminate, تمام كردن *támám k.*
 Terminated, متناهي *mutanáhi*.

Termination, اتمام *atmám (rs.)*.
 Terrace (roof), بام *bám*.
 Terrestrial, ارضي *arzí*.
 Terrible, هولناك *haul-nák*, مرهوب *marhúb*; هایل *háil*.
 Terrify, ترسانیدن *tarsánídan*; رمانیدن *ramánídan*; *pa. p.*, مخوف *mar'úb*; مرعوب *mu-khavvaf*; متوحش *mutavah-hish*; *pr. p.*, موحش *múhish*; منفرد *munfir*.
 Territory, بلاد *belád*.
 Terror, ترس *tars*; رعب *ra'b*; بیم *bím*; هراسه *hirásah*; هراس *hirás*.
 Test, امتحان *'iyár (k.)*; عيار *imtihán (n.)*.
 Testament, وصيت *vasíyat*. Old —, تورات *taurát*. New —, انجيل *anjíl*.
 Testator, موصي *muvasbí*.
 Testicle, خصية *khusyat*; *in dual.*, خصيتان *khusyatáni*; خايه *kháyah*.
 Testimony, شهادت *shahádat (d.)*; گواهی *gaváhi (d.)*.
 Testing, تجريب *tajrīb (n.)*.
 Text, آيت *áyat*; متن *matn*.

Texture, نسیم *nasíj*.
 Than, از *az*.
 Thank God, شکر ایزد *shukr i ízad*; شکر خدا *shukr i khudá*. — you, لطف شما *lutf-i-shumá ziyád*.
 Thanked, مشكور *mashkúr*.
 Thanking, شاکر *shákir* (h.).
 Thanks, شکر *shukr*.
 Thanksgiving, سپاس *sipás*.
 That, آن *án* (gen. pron. *ún*).
 From —, زان *zán*. — very, همون *hamún*.
 Thatch, پوش *púsh*.
 Thaw, یخاب *yakháb* (sh.).
 Theatre, تماشكء *tamásha-gáh*.
 Theft, دزدی *duzdí*; سرقة *sarkat*; مسارقت *musá-rakat*.
 Them, their, ایشان *íshán*; شان *-shán*.
 Then, آنكه *ángah*; پس *pas*.
 Thence, از آنجا *az ánjá*.
 Theology, حكمت الاهی *hikmat i iláhi*.
 Theory, قیاس *kiyás* علم *ilm*.
 There, آنجا *ánjá*; هناك *hunák*.
 Therefore, لهذا *liházá*; از آن *az án* سبب *sabab*; فلـهـذا *faliházá*.

Thermometer, درجه *darajeh*.
 These, اینان *ínán*; اینها *ínhá*.
 They, ایشان *íshán*; آنها *ánhá*.
 Thick, کلفت *kuluft*; غلیظ *ghalíz*; بلماء *balmá*; هنگفت *hunguft*; ستبر *sitabr*.
 Thickness, کلفتی *kuluftí*; ستبری *zakhámat*; ضخامت *sitabri*; غلظت *ghalzat*, or *ghulzat*; حجم *hajm*.
 Thief, دزد *duzd*; سارق *sárik*.
 Thigh, ران *rán*.
 Thimble, انگشتانه *angushtánah*; — rig, حقه بازی *hukkah bází*; — rigger, حقه باز *hukkah-báz*.
 Thin, باریك *bárik*; نازك *názuk*; رق *rakík*; رقیق *rakík*; راک *rakk*.
 Thing, چیز *chíz*; شی *shai*, pl. اسباب *ashyá*, in pl. *asbab*. — given in charge, حوالات *haválát*.
 Think, اندیشیدن *andíshídan*; سکالیدن *pindáshtan*; سکالیدن *sikálídan*, or *sigálídan*; انگاشتن *angáshtan*.
 Thinking, حدس *hads* (k.); فکر *fikr* (k.).
 Thinness, باریکی *bárikí*.

Third, سوم *sivum* ; سیوم *síyum*.
 The — (an arbitrator), ثالث *sális*. A — part, ثلث *suls*.
 Thirdly, سیومین *síyumín*.
 Thirst, تشنگی *tishnagí* ; عطش *'atsh*.
 Thirsty, تشنه *tishnah* ; عطشان *'atshán* ; ظامی *zámí*.
 Thirteen, سیزده *sízdah*.
 Thirteenth, سیزدهم *sízdahum*.
 Thirtieth, سیم *síyum*.
 Thirty, سی *sí*.
 This, این *ín*. In —, درین *darín*.
 Thistle, شوك *shauk*.
 Thong, تسمه *tasmah*.
 Thorn, خار *khár* ; شوك *shauk*.
 Hedge of —, خاربست *khár-bast*.
 Thorny, خار دار *khár-dár*.
 Thorough, تام *támm*.
 Thoroughbred, اصیل *asíl*.
 Thoroughfare, راه *ráh*.
 Those, آنها *ánhá* ; آنان *ánán*.
 Thou, تو *tú*.
 Though, اگرچه *agarcheh*.
 Thought, تفکر *tafakkur* (*k.*) ;
 هواجس *havájis* ; فکر *fikr* ;
 سكال *sikál*, or *sigál*, in pl.
 ظنون *zunún*.

Thoughtful, متفكر *mutafakkir* ;
 اندیشناك *andishanák*.
 Thousand, هزار *hazár*. Ten —,
 تمان *tuman*, or تومان *túmán*.
 Thrash, مالش کردن *málish k.*
 Thrashing-floor, خرمن-گاه *khirman gáh*.
 Thread, رشته *rishtah* ; تار *tár* ;
 نك *nakh* ; ك-لاوه *kalávah*.
 Raw —, كلابه *kalábah*.
 Brahminical or Guebre's —,
 زنار *zunnár*. A — upon
 which pearls, &c., are strung,
 سمط *simt*.
 Threat, تهدید *tahdíd* (*k.*) ; وعید
va'id.
 Threaten, ترسانیدن *tarsánidan* ;
 pr. p., تحذیر *tahzír*.
 Three, سه *sih* ; ثلاث *salás*. —
 hundred, سهند *sihsad*. —
 sixes (a throw at dice), سه
 شش *sih-shash*.
 Threshold, آستان *ástán* ; عتبة
'atabah.
 Throat, گلو *gulú* ; حلق *halk*.
 To have a sore —, گلو گرفتن
gulú gr.
 Throb, حرکت *harakat* (*k.*).
 Throne, سریر *sarír* ; تحت

- takht* ; مسند *masnad* ; اریکه
aríkah ; اورنگ *aurang*.
 Throng, جماعت *jamá'at*.
 Throttled, خفه *khaffah* (*k.*).
 Through, از میان *az miyán*.
 Throw, انداختن *andákhtan* ;
 افکندن *afgandan* ; فکندن
fikandan. — down, در زپای
 آوردن *zi pái dar a*.
 Thrush, سار *sár*.
 Thrust, زدن *zadan*.
 Thumb, شست *shast* ; انهم
ibham.
 Thunder, رعد *ra'd* ; تندر *tun-*
dar. It —s, رعد صدا میکند
ra'd sadá mí kunad ; v.,
 غریدن *ghurídan*.
 Thursday, پنبه شنبه *panj-*
shambah.
 Thus, همچنین *hamchunín* ; کذا
kazá.
 Thyme, اپار *ipár*.
 Tick (cattle), کنه *kanah*.
 Tickling, نشکنج *nishkunj* ; قلقلی
kilkili (*k.*).
 Tide (ebb), جزر *jazr* ; فرو آمدن
farau ámadan i daryá ;
 (flow), مد *madd* ; بالا آمدن دریا
bálá ámadan i daryá.

- Tidings, اخبار *akhbár*. Glad
 —, خوش خبر, *khush-khabar* ;
 مژده *muzhdah*.
 Tie, ربط *rabt* ; عقد *'akd* (*k.*).
 Marriage —, عقد نکاح *'akd*
i nikah. To — down, فرو
 بستن *farú baстан*.
 Tied, منعقد *muna'kid* (*sh.*) ;
 tongue —, زبان بریده *zabán-*
burídah.
 Tiger, پلنگ *palang* ; ببر *babr*.
 Tight, تنگ *tang* (*ksh.*).
 Tightness, تنگ جای *tang-jái* ;
 ضیق *zaik*.
 Tigris, دجله *Dijlah*, or *Dajlah*.
 Tile, کاشی *káshí*.
 Till, تا *tá* ; —v., (ground), زرع
 کردن *zar' k*.
 Tillage, زراعت *zirá'at*.
 Timber, چوب *chúb* ; هیضم
heizum.
 Time, وقت *gáh* ; گاه *gáh* ;
vakt, pl. اوقات *aukát* ; هنگام
hangám ; زمانه *zamán* ; زمان
zamánah ; روز کار *rúz-gár* ;
 نوبت *hín* ; (turn), *naubat*. Space of —, مدت
muddat. Every —, هر بار *har bár*. — stated for pay-
 ment, عهده بندی *'uhdah*

bandí. At the same —, *ham-vaht.* This —, *imbar.* Appointed — (death), *ajal*; *mu'ajjal.* One —, *daf'ah*; *yek daf'ah.* Convenient —, *sar sar i vaht.* Life—, *umr*; *hín i haiyát,* in pl. *aiyám*; *azmán*; *áván*; *azminah*; *daurán*; *dafa'át* Hundred —s as much, *sad chandán.* To beat —, *khumbídan.*

Time-server, *zamánah-sáz.*

Timid, *tarsendah*; *kháif*; *haidán*; *ramendah*; *ramán*; *hashí*; *kháshí.*

Timidity, *vahshat.*

Tin, *arzin.* A — *halabí.* Made of —, *kal'iy.*

Tincture, *raz.*

Tinder, *kú.*

Tinge, *rang (k. z.).*

Tinged, *musabbagh.*

Tip, *sar.* — of the ear, *narmah i gúsh.* — of a pen, *khámah.* — of the finger, *sar-angusht*; *sar-dast.* — of the tongue, *sar i zabán.*

Tipsy, *mast.*

Tired, *khasteh (k. sh.); sutúh*; *malúl (sh.); mubtalá (sh.); farú-mándah.*

Tithe, *'ushr*; *dah yek.*

Title, *laḡab, pl. alḡab*; *khitáb.* — page, *'anván.*

To *ba*; *ilá*; (until), *tá.* — him, *ba vai*; *badú.*

Toad, *kurpághah.*

Toadstool, *karch.*

Tobacco, *tútun,* for *ḡaliyán*; *tam-bákú.*

To-day, *imrúz.*

Toe, *angusht.*

Together, *báham*; *ham.*

- baham*; باهم دیگر *báham digar*; (all at once), یک-قام *yak-kalam*.
- Toil, زحمت *zahmat*.
- Toilet, زینت *zínat*.
- Token, علامت *'alámat*.
- Tolerant, صبور *sabúr*.
- Toleration, اجازت *ijázat* (d.).
- Toll, v., زدن *zadan*.
- Tomb, قبر *kabr*, pl. قبور *kubúr*; مزار *mizár*; تربت *turbat*.
- To-morrow, فردا *fardá*. The day after —, پس فردا *pas fardá*.
- Tongs, کاز *gáz*; کلبتان *kal-batán*.
- Tongue, زبان *zabán*; لسان *lisán*. — tied, خفاجل *khu-fájil*.
- Too, (also) ایضاً *aizan*. — much زیاد *ziyád*.
- Tool, آلت *álat*, pl. آلات *álát*; دست افراز *dast-afráz*.
- Tooth, دندان *dandán*. Canine —, سنک دندان *sag-dandán*. — pick, خلال *khilál*.
- Top, سر *sar*; کلاه *kullah*; بالا *bálá*; اوج *auj*, — of the head, تارك *tárak*.
- Topaz, زبرجد *zabarjad*.

- Topsy-turvy, زیر و بالا *zír u bálá*; زیر و زیر *zír u zabar*; تار و مار *sar-nigún*; سرنگون *tár u már*; ته و بالا *tah u bálá*.
- Torch, مشعل *mash'al*. Small —, مشعلله *mash'alah*. — bearer, مشعلچی *mash'alchí*.
- Torment, عذاب *'azáb* (k.). —ing, اعذاب *i'záb* (k.); تعذیب *ta'zíb* (n.).
- Tormentor, ظالم *zálím*; خلق آزار *khalk ázar*.
- Torn, دریده *darídah*; باره *páreh*; فرسوده *farsúdah*. — out, منقلع *munkalá'*.
- Torpid, سست *sust*.
- Torpor, خدر *khadar*.
- Torrent, سیل *sail*; سیلاب *sailáb*.
- Torrid, حار *hárr*.
- Tortoise, سنک پشت *sang pusht*.
- Torture, شکنجه *shikanjeh* (k.d.).
- Total, جمله *jumleh*.
- Totality, جملگی *jumlagí*.
- Totally, سر بسر *sar-ba-sar*; سر تا سر *sar tá pá*; سر تا سر *sar tá sar*.
- Totter, طپیدن *tapídan*.

Tottering (pace), فراخیز *ferá-khíz*.

Touch, لمس *lams*; مس *mass* (k.); *pr. p.*, لامس *lámis*; مساس *misás*. — hole, كداره *gudárah*. — stone, مك *mahakk*. — wood, وريت *variýat*; پیفه *pífah*.

Tough, سخت *sakht* (s.).

Tour, سير *sair* (k.).

Tow, *n.*, كنف *kanaf*; *v.*, (drag), كشیدن *kashídan*.

Towards, سوی *súy*; سمت *samt*; طرف *taraf*.

Turned, معطوف *ma'túf*.

Towel, دستمال *dastmál*; بشكير *bashgír*.

Tower, برج *burj*, *pl.* بروج *burúj*; قبة *kubbeh*, *pl.* قباب *kibáb*.

Town, شهر *shahr*; قصبه *kasbah*.

Toy, *n.*, بازیچه *bázicheh*; *v.*, غنچیدن *ghanjídán*.

Traces (vestiges), آثار *ásár*.

Track, نشان *nishán*; (path), جاده *jádeh*.

Tracts, صفاق *sifáh*; اقطار *aktár*.

Trade, *n.*, تجارت *tijárat*; بازار *bázar-gání*; سودا *sauda*; كسب *kasb*; حرفه *hurfat*; *v.*, معامله کردن *mu'ámalah k.*

Trader, كار و باری *kár u bári*.

Tradition, روایت *riváyat*; (oral), سماعی *samá'iy*; (of the Prophet), حدیث *hadís*.

Traditional, نقلی *naklí*.

Traducement, بهتان *buh tán* (bs.).

Traffic, عبور و مرور *'ubúr o murúr*; معاءله *mu'ámeleh* (k.).

Tragedy, مرثیه *marsiýah*.

Tragic, مغموم *maghmúm*.

Trail, سراغ *surágh*.

Train, حشم *hashm*. — of artillery, توپخانه *topkhánah*.

Trained (by the hand), دست آموز *dast-ámúz*.

Trained (horse), سوغانی *sava-ghání* (gr.).

Training, to go into (a horse), روغن گرفتن *raughan gr.*

Traitor, غادر *ghádir*; بد عهد *bad-'ahd*.

Trample on, پایمال کردن *pái mál k.*

Trance, غش *ghash*.

Tranquil, آسوده *ásúdah* (k.); آرام *aram* (d.).

Tranquility, استراحت *istiráhat* امن *farágh i bál*; سکینه *sakínah*.

Transaction (business), کار و بار *kár o bár*; (doing), اجرا *ijrá (k.)*.
 Transcript, or Transfer, نقل *nakl (k.)*.
 Transfix, سفتن *saftan*.
 Transformation, مسخ *maskh*.
 Transformed, متغیر *mutaghayyir*.
 Transgression, تجاوز *tajávuz (k.)*.
 Transgressing, مجاوز *mujáviz (k.)*.
 Transgressor, متجاوز *mutajávíz*.
 Transitory, فنا پذیر *faná-pazír*; زایل *záil*; فانی *fání*.
 Translation, ترجمه *tarjumah (k.)*.
 Translator, مترجم *mutarjim*; ترجمان *tarjumán*.
 Transmigration, تناسخ *tanásukh*.
 Transmitting, بلاغ *balágh (n.)*; انفاز *infáz (dsh.)*.
 Transmutation, تبدیل *tabdíl (k.)*.
 Transparent, شفاف *shaffáf*.
 Transoxania, ما وراء النهر *Má vará an nahr*.
 Transport, نقل *nakl (k.)*.

Transportation, تبعید *tab'id*.
 Transposition, Transubstantiation, تبدیل *tabdíl (k.)*.
 Trap, دام *dám (an.)*.
 Travail, درد زی *dard-i-zi*.
 Travel, راه بردن *ráh burídan*; در نوردن *safar k.*; در نوردن *dar navardan*. Foreign —, *n.*, سیاحت *siyáhat (k.)*; غربت *ghurbat*.
 Traveller, مسافر *musáfir*; راه رو *ráh-ro*; راهبان *ráhibán*; سیاح *saiyáh*; رونده *ravendah*; رهور *rah-var*; سالک *sálík*; راه رو *rah-ro*; سافر *sáfir*; جهان راهی *ráhi*; (poetical), جهان کرد *jahán-navard*; جهان گارد *jahán-gard*; ابن السبیل *ibn us sabíl*. — by sea, دریا *daryá-navard*. Fellow —, هم‌تک *ham-tag*; هم‌رو *ham-ro*; هم‌راه *ham-rah*; *ham-ráh*.
 Travelling, مسیر *masír (k.)*; سایر *siyáhat (k.)*; *sáir*.
 Tray, سینی *síní*; خوان *khán*; خوانچه *tablah*. Small —, *khánchah*. Cover of a —,

شوش *khán-púsh*. — of a pair of scales, كفه *kaffah*.
 Treacherous, دغلی *daghalí*; خاین *kháin*.
 Treachery, غدر *ghadr*.
 Treacle, نوشدارو *núshdárú*.
 Treason, خیانت *khiyánat*.
 Treasure, کنجور *ganj*; گنجوار *ganjvar*; کنز *kanz*, *pl.* کنوز *kunúz*. Buried —, دفینه *dafínah*, *pl.* دفائن *dafáin*.
 Treasurer, خزینه دار *khazínah dár*; خزان *kházín*; خزانچی *khezánchí*.
 Treasury, خزینه *khazínah*; گنجینه *khizánah*; گنجینه *gan-jínah*. Imperial or public —, خزانه عامره *khizánah i 'ámirah*.
 Treatise, رساله *risálah*.
 Treatment (medical), مداوات *mudávát (n.)*.
 Treaty, صلح نامه *sulh-námah*; پیمان نامه *'ahd-námah*; قولنامه *kaul-námah*; شجر درخت *dirakht*; شجر *shajar*. Young —, نو نهال *nau-nihál*. Box —, شمشاد *shamshád*.

Trefoil, هلندور *halandúr*.
 Tremble, لرزیدن *larzidan*.
 Trembling, زلزل *zalázil*.
 Tremour, زلزال *zalzál*; لرزه *larzah*; رعشه *ra'shah*.
 Trench, خندق *khandak*.
 Trencher, خوانچه *kháncheh*.
 Trepidation, بیم *bím*; باك *bák*.
 Trespass, تعدی *ta'addí*.
 Tresses, کیس *gís*.
 Trial, امتحان *imtihán (k.)*; ابتلاء *ibtilá (n.)*; ابلأ *iblá (k.)*; تجویز *tajvíz*.
 Triangle, سه گوشه *sih-gúshah*.
 Triangular, مثلث *musallas*.
 Tribe, قبیله *kabílah*, *pl.* قبایل *kabáil*. Nomade —, ایل *il*, *pl.* ایلات *ílát*; قوم *kaum*; طایفه *táifeh*.
 Tribunal, دیوان *diván*; محکمه *mahkamah*. — of justice, دارالقضاء *dar ul kazá*.
 Tributary, خراج گذار *kharáj-guzár*; باجگذار *báj-guzár*.
 Tribute, باج *báj*; خراج *kharáj*; اخراجات *ikhráját*; سا *sá*.
 Trick, بازی *bázi*; مکر *makr*; توطیه *tautí-yeh*; شید *shaid*.
 Trickery, تسویل *tasvíl*.

Trickle, چکیدن *chakídan*.
 Trifle, ژاز خای *zházh-kháy* ;
 مزجات *mazaját* ; پوچ *púch*,
in pl. خردوات *khurdavát* ; *v.*,
 در باختن *dar-bákhtan*.
 Trigger, ماشه *másheh*.
 Triliteral, ثلاثی *sulási*.
 Trimming, سجااف *sajáf*.
 Trinity, ثالوث *sálús*.
 Trip up, پا لغزیدن *pá lagh-*
zidan.
 Tripe, شکنبه *shikambah*.
 Triple, مثلث *musallas*.
 Tripod, سه پا *seh pá*.
 Triumph, ظفر *zafar* (*y.*).
 Triumphant, غالبانه *gháli-*
bánah ; مظفر *muzaffar*.
 Trivet, سبا *sipá*.
 Troop, فوج *fauj*, *pl.* افواج
afváj ; فریق *farík* ; جوق
jauk.
 Troops, جنود *junúd* ; جیش *jaish*.
 Trooper, سوار *sovvár* ; دواسپه
dú-aspah.
 Tropics, گرمسیر *garmsír*.
 Trot, لکه *lukkah* (*z.*).
 Trouble, ازی رنجبه *ranjah* ;
 کلفت *azá* ; تکلیف *taklíf* ;
 کلفت *kulfat* ; ازار *ázár* (*k.*) ; احتلال

ikhtilál ; *v.*, آزاردن *ázárdan*.
 To give —, زحمت دادن *zahmat d.* To take —,
 زحمت کشیدن *zahmat ksh*.
 Troubler, مـسـدع *musaddi* ;
 متکلف *mutakallif*.
 Trough, ناوه *náveh*.
 Trousseau, جهاز *jaház*.
 Trout, قزل آلا *kizil álá*.
 Trowel, ماله *málah* ; برز *burz*.
 Trowsers, شلوار *shalvár* ; پاجامه
pá-jámah. Ladies' — for
 out-door wear, چاهچور *cháh-*
chúr.
 Truce, متارکه *mutárakeh*.
 Truculent, جبار *jabbár*.
 True, راست *rást* ; صحیح *sahíh* ;
 صدیق *siddík* ; حقانی *hakkáni*.
 More or most —, اصح *asahk*.
 Truly, بدورستی *ba-durustí* ;
 محققانه *muhakkikánah*.
 Trumpet, کرنا *karná* (*z.*)
 بوق *búk* (*z.*) ; سورنا *súrná*
 شیپور *súrnáy* (*z.*) ;
 شایپور *shaipúr* ; بوری *búrí* ;
 ناقور *nákúr* ; گاودم *gáu-dam*.
 Trunk (elephant's), خرطوم
khartúm ; (of a tree), تنه
tanah.

Trust (in), اعتماد *i'timád* (k.) ;
اعتقاد *i'tikád* (k.) ; (to),
سپرد *sipurd* (k.) ; ذمه *zim-*
mah. — in God, توكل *ta-*
vakkul (k.). In —, وديعة
vadí'at.

Trusted (fit to be), سپردنی
sipurdaní.

Trusting (in God), متوكل *mu-*
tavakkil.

Trustworthy, معتمد *mu'tamad*.

Trusty, موءتمن *mu'taman*. —
friends, ثقات *sikát*.

Truth, حق *hak̄k* ; صدق *sidk* ;
هستو *hastú* ; حقانیت *hak̄ká-*
níyet. In —, برحق *bar*
hak̄k ; فی الحقیقة *hak̄kan* ;
fi'l hak̄ikat. Addicted to
the —, حق پرست *hak̄k*
parast. Addiction to —,
حق پرستی *hak̄k-parastí*.
Seeking —, حق جو *hak̄k-jú*.

Truthful, صادق *sádik* ; راست
rást-sukhan ; راست گو
rást-gú. — ness, تحقیق
tahkik.

Try, آزمودن سعی *su'í k* ;
ázmúdan ; عیار گرفتن
iyár gr. ; pa. p., مجرب *mujarrab*.

Tub, سطل *satl*.

Tube, نیچه *naichah* ; ناو *náv*.

Tubercle, آماس *ámás*.

Tuberose, گل مریام *gul i mar-*
yám.

Tuesday, سه شنبه *sih shambah*.

Tuition, تعلیم *ta'lim* (d.).

Tulip, لاله *lálah*.

Tumble, غلطیدن *ghaltídan*.

Tumbler (glass), معلى زن
mu'allak-zan ; استقان
istakán.

Tumour, ورم *varam*.

Tumult, هرج *harj* ; غلغل
ghul-ghul ; دغدغه *daghdaghad* ;
شولوق *dár u gír* ; کیر
shúlúk ; شلتاق *shilták* ;
خرخشه *kharkhishah*.

Tumultuous, هنگامه کیر
han-gámah-gír.

Tune, آواز *áváz*.

Tunic, قباچه *kabácheh* ; چوخوا
chúkhá.

Turban, دستار *dastár* ; عمامه
'amámah.

Turbid, مکدر *mukaddar*.
—ness, کدورت *kudúrat* ;
کدر *kadar* ; تـکـدر
ta-kaddur.

Turbulence, فساد *fisád*.

Turbulent, لجوج *iajúj*.

Turk, ترك *Turk*; (Ottoman), عثمانلو *Osmanlı* or *Osmanlı*.
 Turkey (bird), فیل مرغ *fîl-murgh*; (country), روم *Rûm*.
 Turkish, ترکی *Turkî*.
 Turmeric, زرد چوب *zard-chúb*; هرد *hurđ*.
 Turn, *v. i.*, گردیدن *gardídan*; *v. t.*, گردانیدن *gardánídan*.
 — away, تافتن *táftan*; (spin), چرخ زدن *charkh-z*.
 Turned (on a lathe), منخرط *munkharit* (*sh.*); مخروط *makh-rút*. — back, منصرف *mun-sarif*. — towards, منعطف *mun'atif*.
 Turning, گردان *gardán* (*k.*).
 Art of —, خراطت *kharátat*; خרט *khart*. — lathe, خراد *kharád*.
 Turner, خراط *kharrát*; خرادی *kharádi*.
 Turnip, شلغم *shalgham*; سلجم *saljam*.
 Turnscrew, آچار *áchár*; پیچ *pích*.
 Turpitude, شنیعت *shaní'at*.
 Turquoise, فیروزه *fíruzah*.
 Turret, مناره *minárah*; کنکره *kangurah*.

Turtle, کاسه پشت *kásah pusht*.
 — dove, یمام *yamám*; قمری *kumrí*.
 Tuck, دندان *dandán*.
 Tutor, آخون *ákhún*; اخوند *ákhund*; ادیب *adíb*; اتالیق *atálík*.
 Tutty, توتیا *tútiyá*.
 Tweezers, موچینه *mú-chínah*; خار چینه *khár-chínah*.
 Twelfth, دوازدهم *duvázdahum*.
 Twelve, دوازده *duvázdah*.
 Twentieth, بستم *bistum*.
 Twenty, بیست *bíst*; عشرين *'ishrín*.
 Twice, دو تا *dú-tá*; دو چند *dú-chand*.
 Twig, شاخچه *shákhchah*.
 Twilight, هوا کرک و میش *havá i gurg o mîsh*; (morning), کاذب صبح *subh i kázib*.
 Twin, توأم *tav'am*, *in dual*, توأمان *tav'amán*; همزاد *ham-zád*.
 Twine, *v.*, تافتن *táftan*.
 Twinge, درد *dard*.
 Twinkling (of an eye), طرفة العين *tarfat ul 'ain*.
 Twist, *n.*, پیچ *pích*; *v.*, پیچیدن *píchídan*; تافتن *táftan*;

تنیدن *bar táftan*; بر تافتن
tanídan; ریستن *rístan*;
 رسیدن *rísídan*; پیختن *píkh-*
tan; نوردن *navardan*.

Twisted, تافته *táftah*; مفتل
muftall; مفتول *maftúl*.

Two, دو *do*; اثنان *isnání*. —
 or three, دوسه *do-seh*. —s,
 دوگان *dú-gán*. — faced,
 دوروی *do-rúí*.

Tyrannical, جائر *zalúm*; جائر
jáir.

Tyranny, دراز دستی *zulm*; دراز
diráz-dastí; دست درازی
dast-dirázi; ظلمیت *zulmí-*
yet; جور تطاول *tatávul*;
 جور *jaur*; حیف *haif*.

Tyrant, ظالم پیشه *zálím*;
zulm-píshah; ستم کار
sitam-kár; جور پیشه
jaur-píshah.

U.

Udder, پستان *pistán*.

Ugliness, زشتی *zishtí*.

Ugly, زشت *zisht*; نغام
ghám; ستیزه رو *sitízah-rú*.
 — fellow, نافرخته *ná-far-*
hikhtah.

Ulcer, چبان *chabán*; قرح *kurh*,
pl. قروح kurúh.

Ultimately, عاقبت الامر *'ákibat*
ul amr.

Umbrage, خفت *kiffat*.

Umbrella, چتر *chatr*.

Umpire, حکم *hakam*.

Un- (in comp.), بی *ná*, بی *bí*.

Unable, ناتوان *nátaván*.

Unacceptable, نامقبول *ná-*
makbúl.

Unacquainted (with the roads),
 نابلد *ná-balad*.

Unaided, نامساعد *ná-musá'id*;

Unanimity, یک جهتی *yak*
jihatí.

Unanimous, یکدل *yak-dil*;
 یکروی *yak-rúí*; همدل *ham-*
dil; همساز *ham-sáz*. —ly,
 یکزبان *yak-zabán*.

Unappropriate, نامخصوص *ná-*
makhsús.

Unattainable, نامیسر *ná-*
muyassar; نیاب *ná-yáb*.

Unbecoming, ناشایسته *ná-*
sháyistah; نشاید *nasháyad*.

Unbeliever, کافر *káfir*.

Unblemished, بیداغ *bí dág*.

Uncalled, ناطلب *ná-talab*.

- Uncertainty, شك و شبهه *shakk o shubheh*.
 Uncivil, بی ادب *bí-adab*.
 Uncle (paternal), عم 'amm ;
 (maternal), خال 'ammú ;
 خالو *khálú* ; خالو *khálú*.
 Unclean, نجس *najis*.
 Uncleanliness, رجس *rijs*.
 Uncommon, شاذ *sházz*.
 Unconcerned, بی غم *bí-ghamm*.
 Unconnected, نا مربوط *ná-marbút*.
 Unconscious, بیخود *bíkhud*.
 Uncovered, منکشف *munkashif*.
 Uncultivated, بایر *báir*.
 Undeniable, بیدریغ *bí-dirigh*.
 Under, زیر *zír* ; فرود *farúd* ;
 تحت *taht*. —mined, منقوب *mankúb* (sh.).
 Understand, فهمیدن *fahmídan*.
 Understanding, فهم *fahm* ;
 تفهم *tafahum* ; هوش *húsh* ;
 هنگ *hang* ; تعقل *ta'akkul* ;
 مدرکه *madrikah*. Good —,
 مصافات *musáfát*.
 Understood, مفهوم *mafhum* ;
 ذهن نشین *zahan-nishín*.
 Undertaking, عزم *'azm* (k.) ;
 کار *kar* (k.) ; متعهد *muta-*
'ahhid (k.).

- Undeserving, نا مستحق *ná-mustahikk*.
 Undesirable, نا مرغوب *ná-marghúb*.
 Undetermined, نکره *nukrah*.
 Undiminished, نا کاسته *ná-kástah*.
 Undo, وا کردن *vá k*.
 Undress, جامه بیرون کردن *jámeh bírún k*.
 Undulation, اهتزاز *ihtizáz* (k.).
 Uneasiness, آزدگی *ázardagí* ;
 دقت *dikkat*.
 Uneasy, بیقرار *bí-karár*. To
 be —, آشفتن *áshuftan*.
 Unemployed, بی-کار *bí-kár*.
 Being —, تعطل *ta'attul*
 (sh.).
 Unencumbered, سبکبار *sabuk-bár*.
 Unfeigned (friendship), خلا ملا *khalá-malá*.
 Unfit, نا شایسته *ná-sháyistah* ;
 نا قابل *ná-ahl* ;
 نا-قابل *ná-kábil*. — for business,
 بیچاره *hích-karah*.
 Unfortunate, کم بخت *kam-bakht* ;
 شوریده بخت *shúridah-bakht* ;
 حوادث زده *havádis-zadah* ;
 بخت بر کشته *bakht-*

bar-gashtah; شور بخت *shúr-bakht*; نا مبارك *ná-mubárak*; مصیبت زده *masíbat zadah*; منحوس *nahús*; منحوس *man-hús*; سیاه روز *siyah-rúz*; تیره بخت *maishúm*; تیره روز کار *tírah-bakht*; بد روز کار *tírah rúzgár*; *bad-rúzgár*.

Ungathered, نا چیده *ná-chidah*.

Ungrateful, نا سپاس *ná-sipás*; نمك حرام *bí-vafá*; بی‌وفا *namak-harám*; کافر نعمت *káfir i ni'mat*; نان کور *nán-kúr*; حق نا شناس *hakḵ ná shinás*.

Unguent, ادهان *adhán*.

Unhappy, غمگین *ghamgín*.

Unhealthy, نا کواره *ná guváreh*.

Uniform (soldier's) رخت نظام *rakht-i-nizám*; — with مطابقت *mutábakat*.

Uninformed, بی خبر *bí-khabar*.

Unintentionally, عارضاً *árizan*.

Union, اتحاد *ittifák*; اتحاد *ittihád*; امتزاج *imtizáj*.

Unique, یکتای *yaktái*; یتیم *yatím*.

Units, وحدان *vuhdán*; آحاد *áhád*.

Unitarianism, توحید *tauḥíd*.

Unite, پیوستن *paivastan*.

United, متفق *muttafik (k.)*; مجتمع *muttahid (sh.)*; متحد *mujtama'*; شامل *shámil*.

Unity, وحدانیت *vahdáníyet*; احدیت *ahadíyat*.

Universal, عمیم *'amím*; اجمعین *ajma'in*.

Universality, جامعیت *jámi-'íyet*.

Universally, علی *kullíy*; کلی *ala 'l itlák*; قاطباً *kátiban*.

Unjust, ناحق *ná-hakḵ*; بی *bí-insáf*; انصاف *bí-dád*.

Unkind, بی‌مروت *bí-muruvvat*; بد مهر *bí-'ináyet*; بی‌عنایت *bad-mihr*.

Unknown, ما معلوم *ná-ma'lúm*; مجهول *majhúl*.

Unlawful, حرام *harám*.

Unlearned, امی *ummí*.

Unleavened, فطیری *fatírí*.

Unless, مگر *gar-nah*; مگر *magar*; الا *illa*.

Unlevel, نا هموار *ná-hamvár*.

Unlimited, غیر منتهای *ghair muntahái*.

Unlucky, بدبخت *bad-bakkt* ;
 شوم *shúm*. Being —, نحوست
nuhúsat.
 Unmarried, عذب *'azab*.
 Unmask, *v.*, حجاب بر داشتن
hijáb bar dsh.
 Unmeaning, بی‌معنی *bí-ma'ní*.
 Unnecessary, غیر لازم *ghair*
lázem.
 Unpaid, مفت *muft*.
 Unpierced, نا سفته *ná-suftah*.
 Unpleasant, نا پسند *ná pasand*.
 Unprincipled, بیراه *bí-ráh*.
 Unprofitable, بی حاصل *bí-*
hásil.
 Unpunctuality, بی-وقت *bí-*
vakt.
 Unripe, نا رسیده ; نا رس *ná-ras* ;
ná-rasídah. — corn, خوید
khavíd.
 Unseen, نا دیده *ná-dídah*.
 Unsheathe, آهیکتن *áhíkhtan*.
 Unsheathed (a sword), مسلول
maslúl.
 Unskilful, خام کار *khám-kár*.
 Unsound, نا چاق *ná-chák*.
 Unsuccessful, خایب *kháib* ; بد
 فرجام *bad-farjám*.
 Unsuitable, نا مناسب *ná mu-*
násib.

Until, حتی *hattá* ; تا *tá*.
 Untimely, بی‌کاه *bí-gáh* ;
 بی هنگام *bí-vakt* ; بیوقت
hangám.
 Untravelled, راه نبرده *ráh na-*
burdah.
 Untried, نا آزموده *ná-ázmúdah*.
 Untrue, or Untruth, دروغ *du-*
rúgh (*gf.*).
 Unwary, غافل *gháfil*.
 Unwashed, نا شسته *ná-*
shustah.
 Unwelcome, نا مطلوب *ná*
matlúb.
 Unwholesome, نا کوار *ná-*
gavár ; وخیم *vakhím*.
 Unwilling, نا خواه *ná-kháh*.
 Unwise, بی دانش *bí-dánish* ; نا
 بخرد *ná-bakhirad*.
 Unworthy, نا سزا *ná-sazá*.
 Up, بالا *bálá*.
 Upon, بر *bar* ; روی *rúy*. —
 the whole, الغرض *al-gharz* ;
 الحاصل *al-hásil*.
 Upper, زبرین *zabarín*. To get
 the — hand, گرفتن
bálá-gr. — chamber, بالا
 خانه *bálá-khánah*.
 Upright (steady), قائم *káim* ;
 (in character), حق گذار *hak-*

guzár ; راست نما *rást-numá*.
 —ness, راستی *rástí*.
 Uproar, غوغا *ghaughá*.
 Upset, وارونه *várúnah* (k.).
 Upside-down, سر زیر *sar-zír* (k.).
 Urbanity, ادب *adab*.
 Urgency, تقاضی *takázi* ; ضرورت *zarúrat* (k.) ; تحريك *tahrik* (k.).
 Urine, بول *baul* (k.) ; پیشاب *písháb* (k.) ; شاشه *sháshah* (k.). —bladder, كميز دان *kumíz-dán* ; مثانه *masánah*.
 Urinometer, قاروره *kárúrah*.
 Urn (tea), سماوار *samávár*.
 Us, ما را *márá*.
 Usage, دستور *dastúr* ; رایج *ráij*, in pl. مراسم *marásim*.
 Use, n., فايده *fáideh* ; مصرف *musraf*. To be of —, بكار *bakár ámadan*. To —, tasarruf *tasarruf k*.
 Useful, كار آمدنی *kár-ámadaní* ; مفيد *mufíd* ; ورنان *varnán*.
 Useless, نا كاره *ná-karah* ; بی *bí* ; فائده *fáideh* ; نا بكار *ná-bakár* ; نا بنوا *ná-binavá*.
 Rendering —, تعطيل *ta'tíl* (k.).

Usual, معمول *ma'múl*.
 Usually, عموماً *'umúman*.
 Usurer, ربا خور *ribá-khur* ; سود خور *súd-khur*.
 Usurpation, غصب *ghasb*.
 Usurper, غاصب *ghásib*.
 Usury, ربا *ribá*.
 Utensil, ظرف *zarf*.
 Uterine, شكمی *shikmí*.
 Utility, انتفاع *intifá* ; فایده *fáideh*.
 Utmost, غایت *gháyat*. To the —, حتى الوسع *hattá 'l vas'*.
 Utter, فرو خواندن *farú-khándan*.
 Utterance, تلفظ *tala'ffuz*.
 Utterly, بالكل *bilkull*.
 Uvula, کنج *kanj*.

V.

Vacancy, خلاء *khalá'*.
 Vacant, خالی *khálí* (k.).
 Vacation, تعطيل *ta'tíl*.
 Vaccination, كوبي آبله *ábilah kúbí* (k.).
 Vacuity, خلو *khalú*.
 Vagrancy, هرزه كردی *harzah-gardí*.
 Vagrant, هنجام *hanjám*.

Vain, عیث *baihúdah*; *'abs*; هوا پرست *yávah*; *havá-parast*; in —, باطل *bátıl*; بطل *battál* (sh.). — promise, برات برشاخ آهو *barát bar shákh i áhú*.

Valiant, بهادر *dilávar*; *bahádur*; قویم *kavím*.

Valid, درست *durust*.

Valley, دره *darreh*; جلغه *julghah*, in pl. بقاع *biká'*.

Valour, شجاعت *shajá'at*; غیرت *ghairat*.

Valuable, قیمتی *kaimatíy*; ثمین *samín*.

Valuation, ارزش *arzish*.

Value, قیمت *kaimat* (k.); ماهیت *máhiyet*; قدر *kadar*; ارز *arz*; ارز *arj*.

Valve, غطا *ghitá*.

Vanguard, قراول *karául*; طلایعه *talí'at*.

Vanish, غایب شدن *gháib sh*.

Vanity, زیاده سـری *ziyádah-sarí*; بطالت *batálat*.

Vanquish, کردن فتح *fath k.*; ظفر یافتن *zafar y*.

Vanquisher, منصور *mansúr*.

Vapour, تف *taf*; بخار *bukhár*.

Variation, تفاوت *tafávvut* (dsh.).

Variegated, بو قـلـمـون *bu-kalamún*.

Variety, اختلاف *ikhtiláf*.

Various, گونا گون *gún á gún* متلون *mutalavvin*.

Varnish, روغن *raughan* (z.).

Vast, وسیع *vasí'*.

Vault, کنبذ *kubbah*; قبه *gumbaz*.

Vaunting, مفاخرت *mufákharat* (k.).

Veal, گوشت کوساله *gúsht-i-gausáleh*.

Vegetable, رستنی *rustaní*; نباتی *nabáti*.

Vegetation, نما *namá*.

Vehemence, تندى *tundí*; هیجان *haiyaján*; شدة *shid-dat*.

Vehement, شدید *shadíd*.

Veil, پـرده *rú band*; نقاب *pardah*; حجاب *hijáb*; ستر *sitr*; سجب *sajf*; برقع *burka'* (z.).

Veiled, محجوب *mahjúb*.

Vein, عـرق *rag*; عـرق *'irk*, pl عروق *'urúk*. Cephalic —,

kífál. Jugular —, قيفال
 habl ul varíd. حبل الوريد
 Vellum, رق rik̄k.
 Velvet, مخمل mak̄hmal.
 Venerable, or Venerated, مكرم
 mukarram (dsh.).
 Veneration, احترام ihtirám (k.).
 Venereal (disease), آتَشَك
 átishak; سوزَنَك súzanek.
 Vengeance, انتقام intikám; كينه
 kínah.
 Venom, زهر zahr; سم samm;
 ذئفان zífán. Bezoar anti-
 dote against —, زهر دارو
 zahr-dárú.
 Venomous, زهر دار zahr-dár;
 زهر ناك zahr-nák.
 Ventilator (of a house), باد كير
 bád gír.
 Venus (planet), ناهيد náhíd;
 زهره zuhrah.
 Veracity, صدق sidk; صداقت
 sedákat.
 Verb, فعل fe'el.
 Verbal, قولی kaulí; زبانی za-
 bání.
 Verbatim, لفظ بلفظ lafz be lafz.
 Verbose, مفصل mufassal.
 Verdant, سرسبز sar-sabz; مخضر
 mukhazzar.

Verdict, حكم hukm (k.).
 Verdigris, زنجار zinjár.
 Verdure, سبزه sabzah.
 Verified, متحقق mutahakkak
 (sh.). Anything —, ما صدق
 má sudik.
 Verifying, متحقق mutahakkik
 (k.); تصديق tasdik (k.);
 محقق muhakkik (n.); مسدق
 musaddik.
 Vermilion, زنجرف zinjarf.
 Vermin, جانورك jánvarak.
 Vernal, بهاری bahári; رباعي
 rib'iy.
 Versatile, سبك پا sabuk pá.
 Verse, بيت bait, pl. ابیات
 abyát; آیت áyat. — of the
 Korán, pl. آیات áyat. In
 —, نظم nazm.
 Versified, منظومه manzúmah.
 Vertebrate, ذوالفقار zú'l fakár.
 Vertical, قائم káim.
 Vertigo, كيچ gij.
 Very, خیلی khailí; بسیار
 bisyár.
 Vessel (ship), مركب markab;
 (vase), ظرف zarf; آنا iná.
 Glazed —, مرطبان martabán.
 Earthenware —, لولین lúlin;
 خزف khazf. — for holding

- water, آبدان *ábdán*. — for measuring, مکیال *mikyál*.
- Vest, خفتان *arkhaluk*; ارخالق *khuftán*.
- Vestibule, دالان *dálán*.
- Vestige, اثر *asar*, pl. آثار *ásár*; قطف *kataf*.
- Vex, هنجیدن *hanjidan*. —ing, متصدع *mutasaddi* (k.). To be —ed, رنجیدن *ranjidan*.
- Vexation, اذی *azá* (d.); دق *dikk*; تصدیع *tasdi* (n.); هنجار *hanjár*; سر دردی *sar-dardi*.
- Vexatious, متاعب *matáib*.
- Viands, اطعمه *at'imah*; خوراکی *khúrákí*.
- Vibration, تکان *takán* (k.).
- Vices, معایب *khábáís*; خبائث *ma'áib*; عیوب *shanái*; شنایع *'uyúb*; in the sing. عیب *'aib*; نقیصت *nakísat*. Carpenters —, گیره *gírah*.
- Viceroy, فرمانفرما *farmán farmá*; نائب مناب *náib munáb*. — of Egypt, خدیوی *Khidivi*.
- Viceroyalty, وکالت *vikálat*.
- Vicinity, جوار *javár*; تجاور *tajávur*.

- Vicious, بی پیر *bí-pír*; معیوب *ma'yúb*; فاسد *fásid*.
- Vicissitudes, صوارف *savárif*; انقلابات *inkilábát*.
- Victorious, مظافر *muzáfir*; منصور *mansúr*; فیروز *firúz*; مظفر *muzfir*. Being —, تغالب *taghálub* (sh.).
- Victim, فدیہ *fidyah*.
- Victor, غالب *ghálib*.
- Victory, فتح *fath* (y. k.), pl. فتوح *futúh*; فتوحات *futúhát*; ظفر *zafar* (y.); فوز *fauz*.
- Victuals, خورش *khurish*; خوردنی *khúrdaní*.
- Videlicet, یعنی *ya'ní*.
- View, چشم انداز *cheshm andáz*. In —, پیشدید *písh-díd*.
- Vigilance, انتباه *intibáh*; بیداری *bídárí*; حزم *hazm*.
- Vigilant, آگاه *ágáh*; سبک خیز *sabuk-khíz*.
- Vigorous, چاق *chák*; توانا *taváná*.
- Vigour, قوت *kurvat*.
- Vile, زبون *zabún*; لیم *liyam*.
- Vileness, ابتذال *ibtizál*; خساست *khasásat*.
- Village, ده *dih*; روستا *rústá*; قریه *karyah*, pl. قری *kurá*.

- Of the same —, همقریه *ham-kiryah*. The chief of a —, دیهبان *díhbán*.
 Villager, دهقان *dihátí*; دهقان *dihkán*.
 Villain, بد ذات *shafak*; بد ذات *bad zát*.
 Vindication, حمایت *himáyat* (*k.*).
 Vindicative, کینه کش *kínah kesh*.
 Vine, درخت انکور *ták*; درخت *dirakht-i-angúr*.
 Vinegar, خل *sirkah*; سرکه *khall*.
 Vineyard, باغ مو *bágh i mau*; آبسال *ábsál*; رز *raz*.
 Vintage, قطاف *katáf*, or *kitáf*.
 Vintner, می فروش *mai-farúsh*.
 Violating, مفرع *muftari* (*k.*); نقض *nakz* (*k.*).
 Violence, زور آوری *zúr-ávarí*; اشتداد *ishtidád*; جفا *jafá*; جور *jaur*.
 Violent, شدید *shadíd*; شداد *shidád*. —ly, بزور *bizúr*.
 Violet, بنفشه *benafshah*; خیاری *khayárí*.
 Violin, کمانچه *kamáncheh*.
 Viper, افعی *af'í*.

- Virgin, دختر *bíkr*; باکره *bákirah*; دوشیزه *dúshízah*.
 Virginity, بکارت *bakárat*; دوشیزگی *dúshízagí*.
 Virgo, سنبله *sumbulat*.
 Virile, مردانه *mardáneh*. Semen —, منی *mind*.
 Virility, رجولیت *rujúlíyet*; باه *báh*.
 Virtue, فضل *fazl*, *pl.* افضال *afzál*; منقبت *mankabat*; فضیلت *fazílat*, *pl.* فضایل *fazáíl*; هنر *hunar*, *in pl.* محاسن *mahásin*.
 Virtuous, هنر پیشه *hunar-píshah*.
 Virulence, شدت *shiddat*.
 Virulent, شدید *shadíd*.
 Virus, ریم *rím*.
 Visage, رو *rú*.
 Visible, نمودار *namúdar*; پدید *padíd*; پیدا *paidá*.
 Visibly, ظاهراً *záhíran*.
 Vision, خیال *khiyál*.
 Visionary, محال اندیش *mahál-andísh*; خیال پرست *khayál-parast*.
 Visit, زیارت *ziyárat* (*k.*); لقاء *liká*. To come on a —,

- tashríf a.* To go on a —, تشریف بردن *tashríf burdan.*
- Visiting, متلقى *mutalakki (n.).*
- Visitor, زائر *záir.*
- Visual, بصيرة *basírah.*
- Vitality, زندگی *zindagí.*
- Vitiated, معيوب *ma'yúb (s.).*
- Vitriol, زاج *zāj*; زاك *zág.*
Blue —, زاج كبود *zāj i kabúd.* Green —, زاج سبز *zāj i sabz.* Water of —, زاك آب *zág-áb.*
- Vituperation, فحش *fuhsh (d.).*
- Vivid, منير *munír.*
- Vizier, وزير *vazír, pl. وزراء vuzará'.*
- Vocabulary, لغت *loghat.*
- Vocal, صوتی *sautí.*
- Vocation, حرفت *hirfat.*
- Voice, آواز *áváz.* Having a sweet —, خوش آواز *khush-áváz*; خوش خوان *khush-khán.*
- Void, خالی *khálí (s.).*
- Volley, شلیک *shalík (k.).*
- Volume, جلد *jild, in pl. مصاحف masáhif*; دفاتر *dafátir.*
- Voluntarily, خود بخود *khud ba khud.*

- Voluptuary, عیاش *'ayyásh.*
- Voluptuous, تن پرور *tan-parvar.*
- Vomit, v., هراشیدن *haráshídan*; n., هراش *harásh.*
- Vomiting, قی *kai (k.).*
- Voracious, اكل *akúl.*
- Voucher, ضامن *zámin.*
- Vow, نذر *nazr (k.)*; شرط *shart (n.)*; یمین *yamín.*
- Vowel (short), حرکت *harakat*; (long), حرف علت *harf-i-'illat.* — points, اعراب *ĩráb.*
- Voyage, سفر *safar (k.).*
- Voyager, سافر *sáfir.*
- Vulgar, عامه *'ámmah.* The —, عوام الناس *'avvám un nás.*
- Vulture, نسر *nasr*; کرکس *kar-gas.*

W.

- Wadding (for gun), كهنه *kuhnah.*
- Wading, غور *ghaur (k.).*
- Wafer, کرده *girdah.*
- Wager, شرط *shart (k. bs.).*

Wages, اجرت *ujrat* ; موجب *maváji* ; دست مزد *dast-muzd*.

Waggon, عرابه *'arábeh*.

Wailing, ناله *náleh (k.)* ; شیون *shaivan (k.)*.

Waist, کمر *kamar* ; میان *miyán*.

Wait, ماندن *mándan* ; منتظر *muntazir h.*

Waiter (at baths), دلاک *dallák*.

Waiting, انتظار *intizár (ksh.)* ; رقابت *rakábat*.

Wakefulness, بیداری *bídári*.

Waking, بیدار *bídár (k. sh.)*.

Walk, *v.*, راه رفتن *ráh-raftan* ; (gracefully), چمیدن *chamídan* ; خرامیدن *khará-mídan*.

Walking, سیر *sair (k.)* ; گردش *gardesh (k.)* ; رفتار *raftár* ; (jauntily), تبختر *tabakhtur*.

Wall, دیوار *dívár* ; حائط *háit* ; سور *jidár* ; (rampart), سور *súr*. City —, شهر بند, *shahr-band*. High outer —, شه دیوار, *shah-dívár*. — of a tent, قنات *kanát*.

Wallet, بقیچه *bukchah* ; انب-ان *ambán* ; خورچین *khurchín*.

Dervish's —, کشکول *kashkúl*.

Walnut, گردو *girdú* ; گردگان *gurdagán* ; چار مشیز *chár-maghz* ; جوز رومی *jauz i rúmi*.

Wand, عصا *'asá*.

Wander, رفتن وا *vá-raftan* ; گشت کردن *gasht k.*

Wandering, سیار *saiyár*.

Wanderer, آواره *avárah (g.)*. State of —, آوار کی *ává-ragí*.

Want (wish), *v.*, خواستن *khástan* ; *n.* (necessity), حاجت *hájat (dsh)*, *pl.* حاجات *háját* ; احتیاج *ihdiyáj (n.)* ; قلت *killat*.

Wanting, معیل *mu'íl* ; ونگول *vankúl* ; کم *kam* ; (petitioner), خواستگار *khástgár*.

Wanton, شوخ *shúkh*.

War, جنگ *jang (a. k.)* ; حرب *harb*, *pl.* حروب *hurúb* ; پرخاش *purkhásh* ; رزم *razm* ; محاربة *muhárabat* ; وغا *vighá* ; جهاد *haijá*. Holy —, جهاد *jihád* ; (raid), غزا *ghazá*.

Making —, غزو *ghazv (k.)*.

Warder, سرایدار *saráy-dár*.

Wardrobe, صندوقخانه *sandúk-khánah*; توشك خانه *túshak-khánah*; جامه خانه *jámah-khánah*.

Wards (of a key), نژ *nazh*.

Warehouse, انبار *ambár*.

Warlike, جنگی *jangí*; نبرده *naburdah*.

Warm, گرم *garm* (s.); تفته *taftah*. Being —, ابت *abt*. To —, تفیدن *tafídan*. To grow —, تفسیدن *tafsídan*.

Warmth, تفت *taft*; حرارت *harárat*.

Warn, v., خبر دادن *khabar d*. One who warns, نذیر *nazír*.

Warning, نذارت *nazárat* (k.).

Warp, پود *púd*. — and woof, تار و پود *tár u púd*.

Warrant, v., ضمانت کردن *zamánat k*.

Warrior, مبارز *mubáriz*; محارب *muhárib*; (for religion), مجاهد *mujáhid*; غازی *ghází*.

Wart, ثعلول *sú'lúl*, pl. ثاليل *sa'álíl*; زگیل *zigíl*.

Wash, v., شستن *shustan*; شویدن *shúidan*; pa. p., مغسول *maghsúl*; pr. p., غسل *ghusl* (k.); شستگی *shustagí*. — and cleansing, شست و شو

shust u shú (k.). A place for — (especially of dead bodies), مغسل *maghsal*.

Wasp, زنبور *zambúr*. — nest, زنبورخانه *zambúr-khánah*.

Waste, تلف *talaf* (k.); اتلاف *itláf* (n.).

Wasting, تضييع *tazyí'* (k.).

Watch (time piece), ساعت *sá'at*. The — is fast, ساعت تند *sá'at tund-kár mí kunad*. The — is too slow, ساعت کند *sá'at kund-kár mí kunad*. To wind up a —, ساعت را کوك *sá'at-rá kúk k*. — maker, ساز ساعت *sá'at-sáz*. The first — of the night, عشا *'ashá*. Keeping —, پاسبانی *pás-bání*.

Watching, مترصد *mutarassid*; رسید *rasíd*; حراست *hirásat*; کرد آوری *gird-ávarí*.

Watchman پاس *pás*; (in a vineyard), هرکش *harkush*. Head —, سر پاس *sar-pás*; دید بان *díd-bán*. Night —, عسس *'asas*; رقیب *rakíb*, pl. قباء *ru kabá'*.

Watchword, اسم شب *ism-i-shab*.

Water, آب *áb*; ماء *má*. The — of immortality, آب حیات *áb haiyát*; ماء الحياة *má ul haiyát*. Shallow —, تنك آب *tang-áb*. Deep —, غرقاب *ghark-áb*. Limpid —, زلال *zulál*. Polluted —, منجلاب *manjaláb*. To make —, شاشیدن *sháshídan*. — carrier, سقا آبکش *áb-kesh*; سقا *sakká*. — course, آبراه *áb-ráh*. — fall, آبشار *ábshár*. — fowl, مرغابی *murgh-ábí*. — lily, نیلوفر *nílúfar*. — melon, هندوانه *hinduvánah*. — skin, قریبه *kirbah*; مشک *maskh*. — supply, سقایت *sakáyet*. — wagtail, سریچه *sarícheh*. — wheel, دولاب *dúláb*; دوالیب *daválíb*.

Watering-place, منهل *minhall*, *pl.* مناهل *manáhil*; موارد *mavárid*.

Watery, آبی *ábí*; مائی *má'í*.

Wave, موج *mauj*; خیزاب *khíz-áb*.

Waving, نواس *navvás* (*k.*); تکان *takán* (*d.*).

Wax, موم *múm*; شمع *sham'*.

Sealing —, لال *lák*. — chandler, شمع-مَاع *shammá'*. — cloth, موم جامه *múm-jámah*.

Waxen, مومی *múmi*.

Way, راه *ráh*; ساوك *sulúk*; وتیره *vatirah*; سبیل *sabíl*, *pl.* سبیل *subul*; سمت *samt*, *pl.* مسالك *sumút*, *in pl.* شاه-راه *shah-ráh*; شارع *sirát*; شاری *shári*; منہج *minhaj*. A long —, خیلی راه *kheilí ráh*. By one —, یک-ره *yak-rah*. By — of, از روی *az rú i*. To find the —, رهبردن *rah-burdan*.

We, ما *má*.

Weak, ضعیف *zá'if*. Most —, واهی *váhí*; فاطر *fátir*; اضعف *az'af*. — in understanding, سخیف *sakhíf*. — in the loins (a horse), کامری *kamaríy*. — with age or infirmity, هار *hár*.

Weakening the animal spirits, جان کاه *ján-káh*.

Weakness, خذلان *zu'f*; مکلان *khizlán*; وهن *vahn*; مکلان *khizlán*.

عجز *rekákat*; رکاکت *kalál*; 'ajz.
 Wealth, مال *daulat*; دولت *mál*, pl. مالیت *amvál*; اموال *máliyet*; ثروت *sarvat*.
 Wealthy, تونکر *máldár*; مالدار *tavangar*; دولتمند *daulat-mand*.
 Weaned, فطیم *fatím*.
 Weaning, فطام *fitám* (k.).
 Weapon, اسلحه *saláh*, pl. اسلحہ *aslihah*.
 Wear (clothes), پوشیدن *púshí-dan*; (out), سودن *súdan*.
 Wearing, مویار *múyár*. — out the life, جان فرسا *ján-farsá*.
 Wearied out, v., بجان آمدن *baján ámadan*.
 Weary, خسته *khasteh*.
 Weasel, راسو *rású*.
 Weather, آب و هوا *áb o havá*. — cock, باد نما *bád-numá*.
 Weave, بافتن *báftan*; pr. p., نسج *nasj* (k.).
 Weaver, بافند *báfendah*; جولاه *júláh*; نساج *nussáj*. — of mats, بوریاباف *búriyábáf*. —'s shop, هف *haf*.
 Web, توب *takeh*; طاقه *saub*.
 Wedding, عروسی *'arúsí*.
 Wedge, چوب شکاف *fánah*; فانه

میخ شکاف *chúb-shigáf*; *míkh i shikáf*.
 Wednesday, چهارشنبه *chehár-shambah*.
 Weed, خس *khas*.
 Week, هفته *haftah*.
 Weep, گریستن *giristan*; گریستن *giristan*; نار افشاندن *nár-afshándan*.
 Weeping, گریان *giryán*; گریه *giryah*; نیاح *niyáh*.
 Weevil, سوفته *súftah*.
 Weigh, سنجیدن *sanjidan*; سختن *sakhtan*; pa. p., موزون *mauzún*.
 Weight, وزن *vazn* (k.), pl. اوزان *auzán*; سنج *sanjah*.
 Make —, پاسنگ *pásang*. Of the same —, همسنگ *ham-sang*.
 Weighty, وزین *vazín*; گران *girán*; سنگین *sangín*.
 Welcome, اهلاً و سهلاً *ahlan va sahlan*. To be —, خوش آمدن *khush ámadan*.
 Weld, کوفتن *kúftan*.
 Welfare, خیریت *khairiyat*; بهبود *bih-búd*.
 Well (good), خوب *khúb*; فبها *fabiha*; خوشا *khushá*. Very

—, *khailí khúb.*
 — born, *asíl.* — dis-
 posed, *khush-tab'.*
 — wisher, *havá-kháh;*
nikú-kháh.
 — (pit), *chah;* *bi'r.*
 — at Mecca, *zemzem.*
 — digger, *cháh-kan.*
 Wen, *ghuddah.*
 West, *maghrib.*
 Westerly, *gharbiy.*
 Western, *maghribí.*
 Wet, *tar (s. sh.); nam*
(s. sh.).
 Wetness, *rutúbat.*
 Whale, *vál.*
 What, *chih.* — is it?
chíst. — will you
 take, *chih* چه چیز میل می دارید
chíz meyl mí daríd.
 Whatever, *ánchih;* هر چه
har-chih. — is at hand, ما
má hazar.
 Whatsoever, *haránchih.*
 Wheat, *gandum;* حنطه
hintah.
 Wheel, *charkhah.* Water
 —, *dúl-áb.*
 Whelp, *bacheh.*

When, *kai* کی — and where-
 fore, *chún u cherá.*
 — (relative), *chu;* چون
chun; وقتیکه *vaktíkeh.*
 Whenever, *har gáh.*
 Whence! *az kujá.*
 Where? *kujá.* — (relat.),
jáikeh.
 Wherefore, *cherá.*
 Whether - or, *yá - yá.*
 Whetstone, *fasán.*
 Whey, *panír ab;* ماء
má ul jibn.
 Which? *kudám.* —
 (relat.), *cheh;* که *keh.*
 While, *vaktíkeh;* ما دام
má dām.
 Whip, *táziyanah;* میچی
kamchí.
 Whirlpool, *girdáb;* شار
shár; ورطه *vartah.*
 Whirl-wind, *gird-bád.*
 Whiskers, *burút;* سبالت
sabalat.
 Whisper, *najvá* نجوی گفتن
guftan.
 Whisperer, *váshí.*
 Whistle, *v.*, هشیدن *hashtídan.*
 Whistling, *safír (z.).*

- White, سفید *safíd*; ابيض *abyaz*; يلق *baizá*; يلاغ *yalak*. Anything —, يلاغ *yalágh*. — or gray horse, *khing*. — wine, آب زر *áb i zar*.
- Whiteness, بياض *baiyáz*.
- Whitlow, ناخن پال *nákhun-pál*.
- Who, كه *kih*. — is it? کیست *kíst* = كه است
- Whoever, هر كه *harkeh*.
- Whosoever, هرانكه *haránkih*.
- Whole, تمام *tamám*; كل *kull*; همه *hammah*; مجموع *majmú'*. On the —, في الجملة *fil-jumlah*.
- Wholesome, خوش كوار *khush-guvár*; نقيع *nají*; نقيع *nakí*; نمير *namír*.
- Wholly, بالكل *bil-kull*.
- Whore, قچه *kahbeh*; لوند *lavand*; جنده *jindah*.
- Whoremonger, زنا كار *zéná kár*.
- Whose? مال كه *mál-i-kih*.
- Why, چرا *cherá*; برای چه *biráyi chih*; بچه *ba chih*.
- Wick, پلیته *fatílah*; پلیته *palítah*.
- Wicked, بد *bad*; شریر *sharír*;

- منكار *munkár*; خبیث *khábís*; ردي *radíy*; تباه *tabáh*.
- Wickedness, بدی *badí*; خیانت *khábásat*; شر *sharr*.
- Wide, پهنا *pahná*; فراخ *farákh*; عریض *'aríz*; گشاد *gushád*.
- Widow, بیوه *bívah*.
- Widower, ارمل *armal*.
- Width, پهن *pahn*; عرض *'arz*.
- Wife, زن *zan*; زوجه *zaujah*; اهلیه *ahliyeh*. Temporary —, صیغه *mut'ah*; منکوحه *sígheh*. Lawful —, منکوحه *mankúhah*. —'s brother, خسـر پـوره *khushar-púrah*. Disreputable —, زنجبه *zan-i-kahbah*.
- Wild, بیابانی *biyábání*; بری *barrí*; صحرائی *dashti*; متابد *sahrái*; متابد *muta'abbid*; خود رو *khud-rau*.
- Wilderness, بیابان *biyábán*.
- Wile, گول *gúl* (z.); حیله *híleh*.
- Wilful, خود سر *khud sar*. —ly, عمدًا *'amdan*.
- Will, خواهش *kháhesh*; مراد *murád*; وصیت (testament), *vasíyat* (k.).

Willing, خواهان *kháhán*. —
or unwilling, کام نا کام *kám-ná-kám*. —ly, طوعاً *tau'an*.
Willow, بید *bíd*. Musk —,
بید مشک *bíd-i-mushk*.
Weeping —, بید مجنون *bíd i majnún*.
Wily, غدار *ghaddár*.
Win (at play), بردن *burdan*.
Wince, رمیدن *ramídan*.
Wind, n., باد *bád*. To break
—, گوزیدن *gúzidan*. Whirl
—, دیو باد *dív-bád*. Fair —,
شرطه *shurtah*. Cold boisterous
—, صرصر *sarsar*. Hot
pestilential —, سموم *samúm*.
Blustering —, ناشه *náshi-rah*. South —, نعامی *nu-ámí*. Long —ed, دراز نفسی
daráz-nafasí.
Wind, v., تافتن *táftan*.
Winding-sheet, کفن *kafan*.
Windlass, منجنق *manjanik*.
Windmill, باد آسیا *ásyá-bád*.
Window, پنجره *panjareh*; دریچه
darícheh; روزن *rauzan*. Sash
—, ارسی *urusi*.
Windpipe, حنجره *hanjarah*;
مری *marí*.
Windy, بادی *badí*.

Wine, شراب *sharáb*; (poetical), می *mai*; باده *bádah*
khamr; نبیذ *nabíz*,
راح *ráh*. Red —, صهباء
sahbá; یاقوت روان *yákút i raván*. — boiled down to
a third, سیکی *síkí*. —
coloured, میگون *mai-gún*.
— bottle, چارپر *chárpar*.
Wing, کنف *kanaf*; بال *bál*; بازو *bázú*; (of army),
اجنحه *ajni-hah*, pl. جناح *janáh*. —ed, فروند *farvend*.
Wink, کرشمه *kirishmah*; چشمق
cheshmak (z.).
Winnow, هید *haid*; v., افشندن
afshandan.
Winter, زمستان *zamistán*;
سرما *sarmá*.
Wintry, سرمائی *sarmái*.
Wipe, روبیدن *rúbídan*; پاک
کردن *pák k.*; pa. p., مسح
mamsúh; pr. p., مسح *mas-h*;
تمییز *tamyíz* (k.).
Wire, تار *tár*; سیم *sím* (s.).
— drawer, تارکش *tárkesh*.
Wisdom, حکمت *hikmat*;
خردمندی *khiradmandí*; خرد
khirad; دانشوری *dánish-vari*;
فرزان *dánái*; دانای

farzán ; فرزانه *farzánagí* ;
 بخردی *ba khirdí*. Practising
 —, خرد مشرب *khirad-mash-*
rab ; خرد پیشه *khirad-*
pishah.

Wise, دانشور *húshyár* ;
 دانشوار *dánishvar* ; علیم *'alím* ;
 خردمند *dánishmand* ; دانشمند
khiradmand ; حازم *házim*.
 —ly, خردمندانه *khiradman-*
dánah.

Wish, خواهش *kháhesh (k.)* ;
 خواست *khást* ; تمنا *tamanná* ;
 منیت *munyat* ; آرزو *arzú*
(n.) ; v., خواستن *khástan* ;
 pr. p., متمنی *mutamanní* ;
 خواه *kháh* ; راغب *rághib*.

Wisher, خواهنده *kháhendah*.
 Well —, خیر خواه *khair-*
kháh ; دولت خواه *daulat-*
kháh ; نیک خواه *ník-kháh*.

Wit (joke), ظرافت *zaráfat* ;
 بزله کو or بذله کو, (person),
buzlah-gú.

Wits, عقل *'akl*.

Witch, ساحره *sáhirah*.

Witchcraft, سحر *sihr*.

With, با *ba* ; ب *bi* ; با *bá* ;
 از *az (lit. from)* ; مع *ma'*.
 — him, باوی *bá-vai*. —

whom ? باكه *bákih*. To
 do —, to agree —, در
 ساختن *dar sákhtan*.

Withdraw, کنار رفتن *kenár r.*

Wither, پژمردن *pazhmurdan* ;
 پوسیدن *púsídan*. —ed,
 پژمرده *pazhmán* ; پژمردن
murdah ; افسرده *afsurdah* ;
 یابس *yabis*.

Withers, حارك *hárík*.

Withhold, باز داشتن *báz dsh*.

Within, اندرون *andarún* ; درون
darún ; داخل *dákhil* ; توی *tuí*.

Without (exterior), بیرون
bí-rún ; (less), بدون *bidún* ;
 بی *bi* ; غیر *ghair* ; بلا *bilá*.
 — ceremony, بی تکلف *bí-*
takalluf. — delay, بیدرنگ
bí-dirang. — deceit, بیغل
bí-ghill u ghashsh. —
 deliberation, بی تدبیر *bí-*
tadbir. — discernment, بی
 تمیز *bí-tamíz*. — doubt,
 بی گمان *bí-gumán*. — limit,
 بی حد *bí-hadd*. — measure,
 بی اندازه *bí-andázah*. —
 provisions, بی توشه *bí-túshah*.
 — remedy, بیدرمان *bí-dar-*
mán. — trouble, بی آزار
bí-ázár.

Witness, شاهد *sháhíd* ; شهيد *shahíd*, pl. اشهاد *ash-hád* ; شهود *shaváhíd* ; شهادت *shuhúd*. To bear —, شهادت بردن *shahádat burdan*.
 Witticisms, لطیفه *latífeh* ; نکات *nukát*.
 Witty, ظریف *zuríf*.
 Woe, غم *gham*. —ful, غمناك *ghamnák*.
 Wolf, گرگ *gurg* ; ذئب *zi'b*.
 Woman, زن *zan* ; ضعیفه *za'ífeh*, in pl. نسوت *nisvat* ; نسوان *nisván*. — in childbed, زجه *zajah* ; زچه *zachah*. Pregnant —, حاملی *hablá* ; زن بار *zan i bár-dár*. Free —, عجز *hurrah*. Old —, عجوز *'ajúz*. Wanton —, یار باز *yár-báz*. Tire —, مشاطه *mashsháta*. Married —, نکاحی *nákih* ; نکاح *ni-káhí*. Modest —, مستوره *mastúrah*. Women's attire, رخت زنانه *rakht i zanánah*. Addicted to women, زندوست *zan-dúst*.
 Womanly, زنانه *zanánah*.
 Womb, رحم *rahim* ; زهدان *zihdán*.

Wonder, تعجب *ta'ajjub* (k.).
 Causing —, تعجیب *ta'jib* (n.); عجائب *'ajab* (m.), pl. عجائب *'ajáib*; غریبه *gharibah*, pl. شگرف *gharáib* ; شگرفه *shigarf* ; طرفه *turfah*.
 Wonderful, عجیب *'ajab* ; عجیب *'ajíb* ; رایق *ráik* ; بدیع *badí* — thing, بو العجب *bu'l'ajab*.
 Wood, چوب *chúb*. Fire —, هیزم *haizum* ; هیمة *haimeh* ; (forest), جنگل *jangal*.
 Fragrant aloes —, عود *'úd*. —ed country, مشجر *mush-ajjar*.
 Woodcock, زیرک *zírak*.
 Wooden, چوبین *chúbín*.
 Woodman, هیزم کش *haizum kesh*.
 Wool, پشم *pashm* ; صوف *súf*.
 Woollen, پشمینه *pashmínah*.
 Word, سخن *sukhan* (gf.) ; کلمه *kalimah* ; لفظ *lafz*. — and deed, قول و فعل *kaul u fi'l* ; (gossip), قال *kál* ; قیل *kíl u kál*.
 Work, کار *kár* (k.) ; کار و بار *kár o bár* ; عمل *'amal* (k.), pl. اعمال *a'mál*. Collected works of an author, کلیات

kullíyát. Good —s, مَثُوبَات *masúbát*; مَبَرَات *mabar-rát*.

Workman, کاریگر *kárigar*.

Workshop, کارخانه *kár-khánah*.

World, دنیا *jahán*; دُنْیَا *dunyá*; روز کار *'álam*; کیتی *rúz-gár*; کیهان *kíhán*; گیتی *gítí*. This — (house of transience), دار الفنا *dár ul faná*; سرای سینیچی *sipanji saráy*; (land of delusion), سرابستان *sarábistán*; (mansion of darkness), ظلمت کده *zulmat-kedah*. Belonging to this —, دنیوی *dunyaví*. The inhabited quarter of the —, ربع مسکون *rab' i maskún*.

Worldly, عالمی *'álamiy*; دهری *dahríy*.

Worm, کرم *kirm*. Glow —, شب چراغ *shab-chirágh*; کرم شب تاب *kirm i shabtáb*. Ship —, زیو *zív*. Silk —, کرم پيله *kirm i pílah*. — wood, درمنه *dirmanah*.

Worn out, مندرس *mundaris*; مسحوق *mas-húk*; نیم کار *ním-*

kár; (hollowed —), ناخر *ná-khir*.

Worse, بدتر *bad-tar*; بدتر *bat-tar*; اشر *asharr*.

Worship, عبادت *'ibádat (k.)*; پابوس *parastish (k.)*; پابوس *pá-bús*. A place for —, پرستیدن *ma'bad*; *v.*, *parastidan*.

Worshipper, پرستنده *parastendah*; عابد *'ábid*; معبد *mu-'abbid*. — of fire, کبر *gabr*; in comp., پرست *parast*, as, — of wealth, مالپرست *mál-parast*.

Worst, بدترین *badtarín*.

Worth, قیمت *kaimat (dsh.)*. To be —, ارزیدن *arzídan*.

Worthless, ناقز *nákiz*; نا کس *ná-kas*; نا مستحسن *ná-mustahsin*; ناکاره *nakárah*.

Worthy, لایق *láik*; سزاوار *sazá-vár*; شایگان *sháigan*; شایان *sháyán*; فرزام *farzám*; فراخ خور *ferákh-khur*. To be —, سزاییدن *sazáídan*; سزیدن *sazídan*; شاییدن *sháyídan*.

Would that! کاش *kásh*.

Wound, زخم *zakhm (z. kh.)*, ریش *rish*; جرح *jarh*;

Wound, جراحت *jirákat*. To —
 خستن *khashtan*.
 Wounded, مجروح *majrúh*;
 زخم خورده *zakhm-khurdah*;
 زخم دار *zakhm-dár*; زخم
 زده *zakhm-zadah*; زخمی
zakhmí.
 Woven, بفت *baft*; بافته *báft-*
tah; منسوج *mansúj*.
 Wrangler, جادل *jádíl*.
 Wrangling, جدال *jidál*.
 Wrath, غیظ *ghaiz*.
 Wreck, تباہی *tabáhí* (k.).
 Wrench off, بر کسلانیدن *bar*
guslánídan.
 Wrestler, کشتی گیر *kushtí-*
gír; پهلوان *pahlaván*.
 Wrestling, کشتی *kushtí* (gr.);
 مصراعۀ *musara'at* (k.).
 Wretched, غمگین *ghamgín*.
 — ness, دلتنگی *dil-*
tangí.
 Wrinkle, چین *chín*.
 Wrinkled, پرچین *pur chín*
 (sh.).
 Wrist, رسغ *rusgh*; مـعـصـم
mí'sam.
 Write, نوشتن *navishtan*; رـفـم
raḡam z. — with a

nice appreciation of the
 beauties of the language,
 داد سخن دادن *dád i sukhan*
dádan.
 Writer, نویسنده *navísandah*;
 محرر *muharrir*; کاتب *kátib*;
 راقم *ráḡim*; دبیر *dabír*.
 Writhing, تقلب *takallub*
 (k.).
 Writing, تحریر *tahrír* (n.);
 نوشته *navishtah*, pl. نوشتجات
navishtaját; کتابت *kitá-*
bat; رقم *raḡam* (z.); نکارش
nigárish; ترقیم *tarkím* (n.);
 خوش رقم *raḡím*. Fine —,
 خط *khush-khatt*. Error in
 —, تصحیف *tas-híf*. Pre-
 scribed form of —, رسم الخط
rasm ul khatt. Committed
 to —, رقم پذیر *raḡam*
pazír.
 Written, مکتوب *maktúb*;
 مرقوم *markúm*.
 Wrong, نا راست *ná rást*;
 ناحق *ná haḡḡ*; نادرست *ná-*
durust.
 Wrought, بفت *baft*.
 Wry, کج *bej*.

Y

Yard (of house), حیاط *hayát* ;
(measure), ذرع *zár*.

Yarn, کلابه *kalábah*.

Yawn, یازیدن *yázidan* ;
fázhídan. —ing, یازش *yá-*
zish (k.) ; غمیار *gham-yár*.

Year, سال *sál*. Solar —,
سال شمسی *sál i shamsíy*.
Lunar —, سال قمری *sál i*
kamaríy ; سنه *sannah*, pl.
سنین *sanín* ; سنوات *sanavát* ;
سنون *sunún*. A few —s,
سالیان *sálí chand* ; سالیان
sáliyán. The — before
last, پراسال *parásál*. Last
—, پارسال *pár-sál*. This —,
امسال *imsál*. One — old,
یکساله *yak-sálah*.

Yearly, سالانه *sálánah*.

Yearning, رقت *rikkat* (dsh.).

Yeast, مایه *máyeh*.

Yell, بانك *báng* (z.).

Yellow, زرد *zard* ; اصفر *asfar*.

Yellowish, زرد فام *zard-*
fám.

Yellowness, صفرت *zardí* ;
suftrat.

Yew, کاج *káj*.

Yes, بلی *bali* ; آری *ári* ; نعم
na'am. — and no, لا و نعم
lá wa na'am.

Yesterday, دیروز *dí-rúz*. The
day before —, پری روز *parí-*
rúz.

Yesternight, دیشب *díshab*.

Yet, هنوز *hanúz* ; اما *ammá*.

Yezd, یزد *Y zd* ; (surnamed,
دار العبادۀ *dár ul 'ibádat*).

Yoke (oxen), جـغ *jugh* ; یوغ
yúgh.

Yolk, زرده *zardah*.

You, شما *shumá*, pl. of pl.
شمایان *shumáyán*.

Young, جوان *javán*. Quite
—, نو جوان *nau-javán*. The
— of man or any animal,
بچه *bachah*.

Your, مال شما *mál i shumá*.

Youth, جوان *javán* ; شاب
shább ; برنا *barná*, or *burná*.

Beardless —, امرد *amrad*.

Promising —, جوان بخت
javán bakht.

Youthful, نو خاسته *nau-*
khástah. —ness, جوانی *ja-*
vání ; شباب *shebáb*.

Z

Zeal, غـيرت *ghairat*; شـوق *shauk*.

Zealot, زاهد *záhid*.

Zealous, سرگرم *sar-garm*.

Zedoary, جدوار *jadvár*.

Zenith, اوج *auj*.

Zendavesta, follower of the,
زند خوان *Zend-khán*.

Zephyr, باد صبا *bád i sehá*; صـبـا
sabá; نسـيم *nasím*, pl. نسائم
nasáim.

Zero, صفر *sifr*.

Zest, ذوق *zauk*.

Zinc, روح *rúh*.

Zodiac, منطقة البروج *mantika
ul burúj*.

Zone, منـطـقـة *mintak*. The
seven zones, i.e. the whole
world, هفت اقلـم *haft iklím*;
هفت كشور *haft kishvar*.

Zoological Gardens, باغ وحش
bágh-i-vuhúsh.

Zoology, حيوانات *haivánát*.

Zoroaster, زردشت *Zardusht*.

